הארץ

1.40 ש"ח יום ה', כ"ט בכסלו התשמ"ט, 8 בדצמבר 1988 VOL.69/21088 DECEMBER 8 1988

בדיקת ריביות בנקים
שגיא
החברה היחידה שבדקה
מעל 750 חברות וששה מיליון תנועות בנק
וגרמה להחזר כספים בפועל ללקוחותיה
טל' 656957, 663480 פקס: 5102966

השב"כ חשף 93 התארגנויות תוך חודשיים (עמ' 2)

קולק תוקף את פרס (עמ' 3)

49 נהרגו ב־88 בפעילות למען זכויות האדם (עמ' 6)

אושרה הגדלת הסובסידיה לחלב (עמ' 8)

בגליון זה 14 עמודים

אגם גדול בהנהלת-חשבונות!
12 שנות שרותי הנה"ח ממוחשבת
אגם – הנה"ח ושרותי מחשב.
טל. 03-7519614/5/7.

הליכוד חותר להקים הבוקר ממשלה צרה – לפני ישיבת מרכז העבודה

הלילה הסתמן הסכם בין הליכוד לאגודת ישראל ● אפשר שהבוקר ייחתם זכרון דברים עם המפד"ל והתחיה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הסכם בין הליכוד לאגודת ישראל הסתמן אתמול חצות, אחר שבע שעות דיון בין צוות המו"מ של שרי הליכוד לחברי הכנסת של אגודת ישראל. בשני הצדדים היתה הסכמה להמשיך לדון כל הלילה עד שיהיה אפשר לחתום על ההסכם.

בליכוד גם עמדו אתמול על סף הסכם עם התחיה והמפד"ל, לאחר שכל שעות היום נעשה במצודת הליכוד מאמץ אדיר להגיע להסכם עם כל הסיעות הדתיות וסיעות הימין. זאת כדי שבידי שמיר יהיה הסכם להקמת ממשלה צרה עוד לפני ישיבת מרכז מפלגת העבודה אחר הצהריים. ישיבה זו אמורה להכריע על שותפות המערך בממשלה רחבה. פגישות סיכום עם התחיה והמפד"ל יהיו הבוקר בלשכת ראש הממשלה בירושלים, מתוך כוונה לחתום על זכרון דברים.

אבן הנגף העיקרית בדיון הלילי עם אגודת ישראל, בלשכת ראש הממשלה, היה גורל המינהל לחינוך תורני במשרד החינוך. שרון, שהוביל את צוות הליכוד במו"מ, הציע לראשי האגודה, כתחליף, תקציבים כספיים גדולים למוסדות החינוך שלהם, תמורת ויתור מצידם בנושא.

בשעת מסירת הידיעה היתה עוד מחלוקת בין חברי הכנסת של אגודת ישראל אם להיענות להצעה זו. עניין אחר הוא המשרד השני שיועבר לסיעת אגודת ישראל לאחר שכבר סוכם כי יקבלו את האחריות למשרד העבודה והרווחה. אנשי האגודה הציעו כי יועבר אליהם תיק הבריאות, אך בין שרי הליכוד התעוררה מחלוקת, וסוכם כי הבוקר ייפגש שרון עם שמיר להכריע בעניין.

במפד"ל נשמעו אמש קולות הקוראים להימנע מלחתום היום על זכרון דברים עם הליכוד, כדי לא לסכל הקמת ממשלה רחבה. במפד"ל גם היתה דרישה לא לחתום על שום הסכם עם הליכוד לפני שטיוטה שלו תובא לאישור לישכת המפלגה, שתתכנס רק בשבוע הבא.

לפי הסיכום של הליכוד עם התחיה, יהיה יובל נאמן שר האנרגיה והמדע. התחיה דורשת גם תפקיד של שרה בלי תיק לגאולה כהן, אך הליכוד מוכן, לפי שעה, לתת לתחיה רק סגן שר במשרד ראש הממשלה, האחראי, בין היתר, לנושא יהודי ברית המועצות. על פי ההסכם המתגבש, יוקמו בשנה הראשונה לכהונת הממשלה 10 ישובים חדשים ביהודה ושומרון, ובשלוש השנים שלאחר מכן עוד 30. יורחבו ישובים קיימים, ישופרו דרכי גישה וייבנו מרכזי ציבור. ההסכם מדבר גם על בניה מסיבית של בתים במזרח ירושלים ובחברון.

הבנה הושגה גם בין הליכוד למפד"ל בנושא ההתיישבות, ובסעיפים קואליציוניים אחרים שהמפד"ל עומדת עליהם. בפגישה, שבה השתתף גם ראש הממשלה, התנגדו ראשי המפד"ל חד־משמעית להקמת מינהל לחינוך חרדי במשרד החינוך או למתן תפקיד של סגן שר לאחת מהמפלגות החרדיות הלא־ציוניות. המפד"ל דרשה בפגישה מינוי של שני סגני שרים במשרדי הליכוד, ולפי שעה, סוכם רק על מינוי של סגן שר אחד. המפד"ל דרשה בפגישה להרחיב את סמכויות משרד הדתות ולהעמיד לרשותו משרד עצמאי שלרשותו עומדים תקציבי פיתוח גדולים. הבוקר עתיד צוות המו"מ של הליכוד לסיים את הדיון עם נציגי המפד"ל.

מרכז העבודה יצביע היום בעד מו"מ לממשלה רחבה עם הליכוד

סיכום מוקדם של הליכוד עם החרדים והימין יעמיד את כינוס המרכז בסימן־שאלה ● המזכ"ל ברעם ומתנהו, מחוז ירושלים ומחוז ת"א, וכן חוגי היונים, יתנגדו להנהגת המפלגה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ישיבת מרכז מפלגת העבודה עשויה להתבטל היום אם הליכוד אכן יחתום עד הצהריים עם כל הסיעות החרדיות וסיעות הימין על זיכרונות־דברים להקמת ממשלה צרה. הישיבה נועדה להתכנס ב־3 אחר הצהריים, ואמש נראה כי בהצבעה חשאית בקרב 1342 חברי המרכז צפוי רוב של לפחות 60 אחוז לתומכי ההצטרפות לממשלה רחבה.

במפלגת העבודה אמרו אתמול כי הצעד של נשיא המדינה, העובדה כי הזמין אליו את שמעון פרס וקרא לו להוביל את מפלגתו לממשלה רחבה, עשו את שלהם. פרס אמר אתמול כי ההצעה שיביא בפני המרכז תקרא להיענות בחיוב ליוזמת הנשיא, אם התנאים יאפשרו זאת.

בתוך כך נודע כי לפני קריאתו של נשיא המדינה להקמתה של ממשלת אחדות לאומית, שוחחו עמו כמה אישים מצמרת מפלגת העבודה וביקשו אותו כי ינקוט במהלך זה. נודע כי בין האישים הללו היו השרים יעקב צור ומשה שחל. השר צור אישר אתמול ל"הארץ" כי שוחח עם נשיא המדינה ביומו בשבוע שעבר, לאחר קבלת ההחלטה במרכז הליכוד שנידחה בהצטרפות לממשלת אחדות.

שמעון פרס ויצחק רבין הפעילו אתמול את מלוא השפעתם על אישים שונים במרכז מפלגתם כדי שיתמכו בפתיחת המו"מ עם הליכוד. פרס ורבין קיבלו סיוע ממשותו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שהחליט לתמוך במהלך, וגייס את חיים הברפלד וגרשון בן־ישראל כדי שיפעילו את השפעתם על שלוחי ההסתדרות במרכז.

פרס יבקש להיות הנואם האחרון בכינוס היום, מתוך תקווה שדבריו הרב־משמעיים ישכנעו את אחרוני המתלבטים.

גם המחנה המתנגד לכניסת מפלגת העבודה לממשלה בראשות הליכוד עסק אתמול בפעילות שכנוע רבות. בלשכתו של המזכ"ל עוזי ברעם התכנסו בשעות אחר הצהריים 15 חברי־כנסת, ונדונו דרכי הפעולה שיינקטו הבוקר כדי להבטיח תמיכה רבה יותר לסיכול הכוונות להצטרף לממשלת אחדות.

כן הובעה תרעומת גדולה על כך שהצעתו של פרס אינה מפרטת את תנאי המערך להצטרפות לממשלת ליכוד. נשקלה אפשרות להציע הצעה נגדית, שתקרא גם היא להיענות לקריאתו של הנשיא, אך לסייגה בהקמת ממשלה בהשתתפות הליכוד והמערך בלבד.

עוד שקלו בישיבה אצל ברעם להזעיק מארה"ב את אבא אבן, כדי שינאם גם הוא בשם המתנגדים. אבן הבטיח בשיחה טלפונית עם ברעם כי אם לוח הטיסות יאפשר הוא יגיע לישראל עד אחר הצהריים.

חיים רמון פנה אתמול במכתב לברעם ולפרס וטען שאין מקום לכנס את מרכז המפלגה. "יהיה זה מרכז שיכוה המפלגה, אם בעמוד...

(סוף בעמוד 4)

ערפאת קיבל את קיומה של ישראל בהכרזה בשטוקהולם

שמיר: איני רואה ואיני חושב שאראה אי פעם שינוי מהותי באש"ף ● פרס: דרושה הכרה ברורה ולא במשתמע בזכות קיומה של ישראל

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). אש"ף מקבל את קיומה של ישראל – נאמר בהכרזה בשפה האנגלית, עליה הסכימו מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, ואנשי המשלחת היהודית מארה"ב במסיבת עתונאים בבניין הפרלמנט השוודי, בתום ביקורו של ערפאת בשטוקהולם. בכך נוספה המילה "ישראל" להכרזה שהתקבלה באלג'יר על ידי המועצה הלאומית הפלסטינית.

(סוף בעמוד 4)

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת עם שר החוץ השוודי סטן אנדרסון במסיבת העתונאים שנערכה אתמול בשטוקהולם, לאחר ההבהרות שמסר ערפאת למשלחת היהודים האמריקאיים. תצלום איפי

ערפאת קיבל מארגוני אש"ף חבל ארוך לניהול מדיניותו

פרשנות / עקיבא אלדר

יאסר ערפאת ניחש מן הסתם מה יאמרו היהודים בירושלים על המסמך שניסח יחד עם היהודים בשטוקהולם: אין חדש, עירפול, דו־משמעות. אבל, מה שחשוב באמת לדידו הוא מה יעשו הגויים בוואשינגטון. ההכרזה על נטישת הטרור וההכרה בזכות קיומה של ישראל תתקבל ללא ספק ברעש הקהל במערב כוויתור דרמטי של אש"ף על העקרונות שהדריכו אותו מאז. הדיוטות, ולעתים אף פרשנים במערב, אינם מקפידים לבדוק בציציותיהם של ניסוחים. אשר על כן, במאזן יחסי הציבור מוסיף אש"ף להרחיב את הפער בינו לבין ישראל.

אשר להבנים, יש אמנם בהצהרת שטוקהולם דברים מפורשים שנאמרו באלג'יר רק במשתמע, בעיקר ההכרה בזכות קיומה של ישראל. יש להניח כי ערפאת עשה זאת במסגרת הבנה עם ג'ורג' חבש וראשי הארגונים האחרים הנותנים בידו חבל ארוך מתמיד לניהול הטאקטיקה של המאבק המדיני. האידיאולוגיה, לעומת זאת, כפי שהיא משתקפת בתקשורת הערבית (אבו איאד בראיון ל"אל יום אל סאבע" הפרו אש"פי היוצא לאור בפריז) גורסת כי "אש"ף אימץ מכבים להצעת תכנית השלבים המדברת על הכרעה עצמית בכל השטחים".

בעקבות המליף מוצגים ראשי אש"ף, כי החלטות 242 ו־338 הן בסיס מקובל על המערכת הבינ"ל לכינוס ועידה בינלאומית ואילו הם – אש"ף – מוסיפים לכך את "הזכויות הלאומיות שלנו". הם מציגים כאן נוסחה שמתנות ממנה נדחו בעבר על ידי ארה"ב.

ברם, האמריקאים והאירופים הכמהים להתקדמות יראו בכך מן הסתם התקדמות. לא מספיק, אך עוד צעד קדימה.

מי שרוצה להתמקד באידאולוגיה ובאסטרטגיה של אש"ף, רשאי לומר גם היום שאין למצוא התקדמות משמעותית בהצהרת שטוקהולם. מי שמעדיף לחפש את מחצית הכוס המלאה רשאי לומר שבעבר לא העז מנהיג אש"ף אפילו לחשוב בקול רם במבנון דומה לזה, מחשש שישלם בפיצולו של הארגון.

השאלה הגדולה היא עד היכן הוא מוכן למתוח את החבל שנתנו לו הברידירזינים. חבש כבר אמר שאינו מוטרד מכך שאש"ף יקבל את התביעות האמריקאיות הישראליות, שהרי "שום פלשתיני לא יוכל לקבל זאת". מכל מקום אש"ף עשה אתמול צעד נוסף לעבר מימוש מטרתו: הסטת דעת העולם מבעיית הבטחון של ישראל והחלטה 242 ("בטחון"), לטובת התרה לזכויות הפלשתיניות הנרמסות בשטחים.

מזג האויר

התחזית: מעונן חלקית והטמפרטורות יעלו במקצת.
ירושלים: 11־19
תל־אביב: 12־22
חיפה: 12־21
באר־שבע: 8־23
רמת הגולן 9־18, צפת 9־16, טבריה 11־22, נצרת 7־18, עפולה 10־23, השומרון 9־20, נתב"ג 9־22, יריחו 12־25, עזה 12־21

זיהום אויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 6.12
(ממוצע חצי שעתי מירבי במיקרוגרם/מ"ק)

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	42	-394
ת"א	90	-119
אשדוד	41	-161
חדרה	127	+36

התקן הארצי קיים 1560 מ"ג למ"ק
התקן המומלץ מוצע 780 מ"ג למ"ק
הנתונים מתחנות הניטור של חב' החשמל

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.5856	+0.0056
נוסעים	1.8846	+0.0066
שחור	1.8400	-

שער הסל

יציג	1.7175	-0.0017

גורבאצ'וב: תוך שנתיים נקצץ באופן חד צדדי חצי מיליון חיילים בצבאנו

בנאומו בעצרת או"ם הצהיר: נטפל באורח אנושי בשאלת ההגירה; "לא תהיה עוד משמעות למונח רפיוזניק" ● "נשקול מחיקת חובות לעולם השלישי" ● בשיחה עם נשיא ארה"ב הוסכם לפעול לצמצום הנשק הכימי

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). בנאום מרשים במליאת עצרת או"ם שביסס וחיזק את מעמדו כמנהיג עולמי, פנה מיכאיל גורבאצ'וב לקהיליה הבינלאומית לכונן שיתוף פעולה בכל התחומים, כדי להתמודד עם בעיות המעיקות על העולם. גורבאצ'וב הדגיש כי יש לנטוש את הדרך של אמצעים של שימוש בכוח ולעבור להרמוניה ושיתוף פעולה, כדי לבנות סדר חדש, שלום ופיתוח כלכלי על סף המאה ה־21.

גורבאצ'וב הביע "צער עמוק" על כך שארצות הברית מנעה מערפאת לנאום באו"ם. "ארצות הברית לא נתנה אשרת כניסה ליושב ראש של ארגון שיש לו מעמד של משקיף באו"ם וכוונתי ליאסר ערפאת", אמר. "דבר זה בולט יותר כאשר אש"ף עשה בשנה האחרונה צעדים קונסטרוקטיביים. אנו מצטערים על כך ומברכים על הסולידריות עם אש"ף".

שר החוץ שולץ אמר מאוחר יותר, לאחר שנפגש עם גורבאצ'וב כי הביע את נכונות בריה"מ להמשיך ולהשתתף באמצעים להשכין שלום במזרח התיכון.

לקראת סוף נאומו בעצרת הצהיר גורבאצ'וב על כוונתו לבצע קיצוצים חד־צדדיים במצבת כוח האדם של הצבא הסובייטי במזרח אירופה. גורבאצ'וב הודיע, כי במשך השנתיים הבאות תקצץ ברית המועצות חמש מאות אלף חיילים מצבאה ועד לשנת 1991 תוציא 6 חטיבות טנקים מגרמניה המזרחית, צ'כוסלובקיה והונגריה. הוא הוסיף, כי מיחידות הצבא האדום המוצבות בחלק האירופי של ברית המועצות, יקוצצו עשרת אלפים טנקים, 8500 יחידות ארטילריה ו־800 מטוסי קרב. לדבריו יהיו קיצוצים גם באסיה הסובייטית.

בהתייחסו לחובות החוץ העצומים המעיקים על מדינות העולם השלישי, אמר גורבאצ'וב כי ברית המועצות מוכנה להכריז על מורטוריום של מאה שנה ולשקול מחיקת חלק מהחובות.

שליט ברית המועצות הקדיש חלק מנאומו לשינויים המתרחשים במדינתו ואמר: "ברית המועצות נמצאת בעיצומו של תהליך הסטורי לשינוי פני הכלכלה הפוליטית שלה. אנו רוצים שהעולם יבין אותנו בנקודה זאת". גורבאצ'וב התייחס לאפגניסטן ואמר כי הוא מוכן להביא להפסקת אש שתיכנס לתוקפה ב־1 בינואר.

הוא הציע כי האו"ם ישלח כוח שלום כדי לפקח על הפסקת האש.

שליט ברית המועצות הצהיר כי ארצו תטפל באורח אנושי בשאלת ההגירה והוסיף, "לא תהיה עוד משמעות למונח רפיוזניק". הוא הוסיף, "חופש ההגירה הוא עקרון אוניברסלי מוחלט וברית המועצות תיישם אותו במשנה תוקף". שליט ברית המועצות ציין לשבח את השיפורים בשנתיים האחרונות ביחסים שבין שתי מעצמות העל תחת הנהגת הנשיא רייגן. הוא הוסיף, "הנשיא הנבחר בוש ימצא אותנו שותפים ומוכנים לתרום את חלקנו".

ראשי ארגונים יהודיים הגיבו בקורת רוח מאופקת על התייחסותו לשאלת ההגירה, וחזרו על הטענה כי גורבאצ'וב ייבחן במעשים.

הפגישה באי המושלים

שופעי חיוכים ורצון טוב יצאו שליט ברית המועצות, הנשיא רייגן והנשיא הנבחר בוש מפגישתם באי־המושלים שבנמל מנהטן, שנמשכה כשעתיים. השר שולץ ונציגים אמריקאים יצאו מגדרם כדי להדגיש כי הדיונים בשיחה המשולשת היו לא רשמיים ובלתי מחייבים. שולץ מסר כי הנשיא רייגן הגיב בחיוב ובסיפוק על נאומו של גורבאצ'וב במליאת עצרת האו"ם והגדירו, "קונסטרוקטיבי וחשוב". נמסר כי בשיחה המשולשת נידונה בהרחבה שאלת הנשק הכימי והצדדים הסכימו כי יש לפעול לצמצום התפשטותו.

בתום השיחה השקיפו שלושת המנהיגים על פסל החירות, הניצב לא הרחק מאי־המושלים.

כאלף יהודים הפגינו אתמול בהמונים מול בניין האו"ם וקראו לשליט ברית המועצות לעמוד בהבטחותיו ולהתיר הגירת יהודים. ההפגנה נשאה אופי סמלי, תוך הבעת הערכה שבהנהגתו גדל מספר היהודים המורשים לצאת מברית המועצות.

כל הנואמים הדגישו כי הכוונה אינה להפגין נגד ברית המועצות אלא לציין כי עדיין אלפי יהודים מבקשים לצאת מברית המועצות. הנואם המרכזי היה קונסול ישראל בניו יורק אורי סביר, שהדגיש כי ישראל והעם היהודי מודעים לגישה הסובייטית החדשה בנושא ההגירה, וממשלת ישראל תעקוב מקרוב אחרי המשך המדיניות הסובייטית בשאלת ההגירה.

הנשיא רונלד רייגן והנשיא הנבחר ג'ורג' בוש מקבלים את מנהיג ברית המועצות מיכאיל גורבאצ'וב באי המושלים שבנמל ניו יורק קודם להתוועדותם עמו, אתמול. תצלום איפי

הרמטכ"ל של בריה"מ פרש – "מטעמי בריאות"

ניו יורק (ע"צ). המרשל סרגיי אחרומייב, הרמטכ"ל וסגן שר ההגנה של בריה"מ, התפטר מטעמי בריאות. כך הודיע אמש בניו יורק דובר משרד החוץ הסובייטי, גנאדי גראסימוב.

הוא דיבר ברשת הטלוויזיה סי־אן־אן לפני פגישת גורבאצ'וב עם רייגן ובוש. לדבריו, אין קשר בין התפטרות זו להודעת גורבאצ'וב על קיצוץ בכוחות הסובייטיים.

עוד אמר כי אחרומייב ימשיך להיות יועץ צבאי של גורבאצ'וב. המרשל אחרומייב נתמנה לרמטכ"ל ב־1984, עקב הפלת מטוס נוסעים קוריאני מעל תחום בריה"מ במזרח הרחוק, במקום המרשל ניקולאי אוגרקוב.

מילא תפקיד מפתח בגיבוש ההצעה לחיסול הטילים הגרעיניים לטווח בינוני.

בוועידת הפסגה בדצמבר אשתקד בוואשינגטון היה המפקד הצבאי הסובייטי הבכיר הראשון שזכה לסיור מודרך בפנטאגון.

ועדה משותפת שתקבע מועדי פינוי טאבה תתכנס בסיני בשבוע הבא

המצרים מעריכים: הפינוי יושלם בעוד חודש וחצי ● עוד אין הסכמה לגבול עד אבן 91

מאת יורם המזרחי
שליח "הארץ" במצרים

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). טאבה תוחזר לשליטה מצרית מלאה ביום ו' 23.1.89 לפי חישובים מצריים שפורסמו בקהיר ושלפיהם הליכי מסירת טאבה יסתיימו בתוך 44 יום.

ד"ר מופיד שיהאב, חבר ועדת טאבה, אמר עוד שמוקמת ועדה משותפת לטיפול "בכל הנושאים הטכניים" המוגדרים בלשון הדיפלומטי הישראלי "הנושאים האחרים".

המצרים אומרים שהנושאים הנוספים שבהם מדובר כוללים את שאלת הפיצוי לנכסים הישראליים, הורדת מעבר התיירות, סימון הגבול ומועדי שלבי הנסיגה.

ועדה צבאית משותפת למצרים ולישראל תתכנס עד 13 בחו"ד כדי לקבוע לוח זמנים לתהליך פינוי סופי שיימשך 35 יום, קביעת עמודי הגבול וכיוצא באלה. מקורות ישראליים בקהיר העירו שהמרבים הם גירסה מצרית בעיקרה וכי ב־12 בחו"ד ייצאו שתי משלחות צבאיות, מישראל וממצרים לאל גורה שבסיני כדי לסכם את הפרטים השונים במפגש עבודה שייערך במפקדת הכוח הרב־לאומי.

טרם הושגה הסכמה סופית לגבי מנזיות קו הגבול מאבן 91 עד הים השאלה עדיין פתוחה לדיון לפי שתי הגירסאות. המקורות אומרים שסביב סיום פרשת טאבה נמשך בינתיים המשא ומתן המדיני.

שוק ההון

עליות שערים

מאת [illegible]

במסחר במניות התעשיות בסו... אתמול השערים לעלות. מחזורי המסחר התרחבו במקצת, סך כל המחזור הסתכם ב־5.3 מיליון שקל.

עיקר הפעילות נרשמה אתמול במניות הנסחרות בשיטת המשתנים, מדד המשתנים עלה ב־1.35%. סוחרי הבורסה מסבירים את השיפור בהגבלת המסחר בשוק המניות בציפיות להקמת ממשלה רחבה.

פלא-פון במבצע!
12.5% הנחה
דגמי 89' במחיר נמוך מדגמי 88'

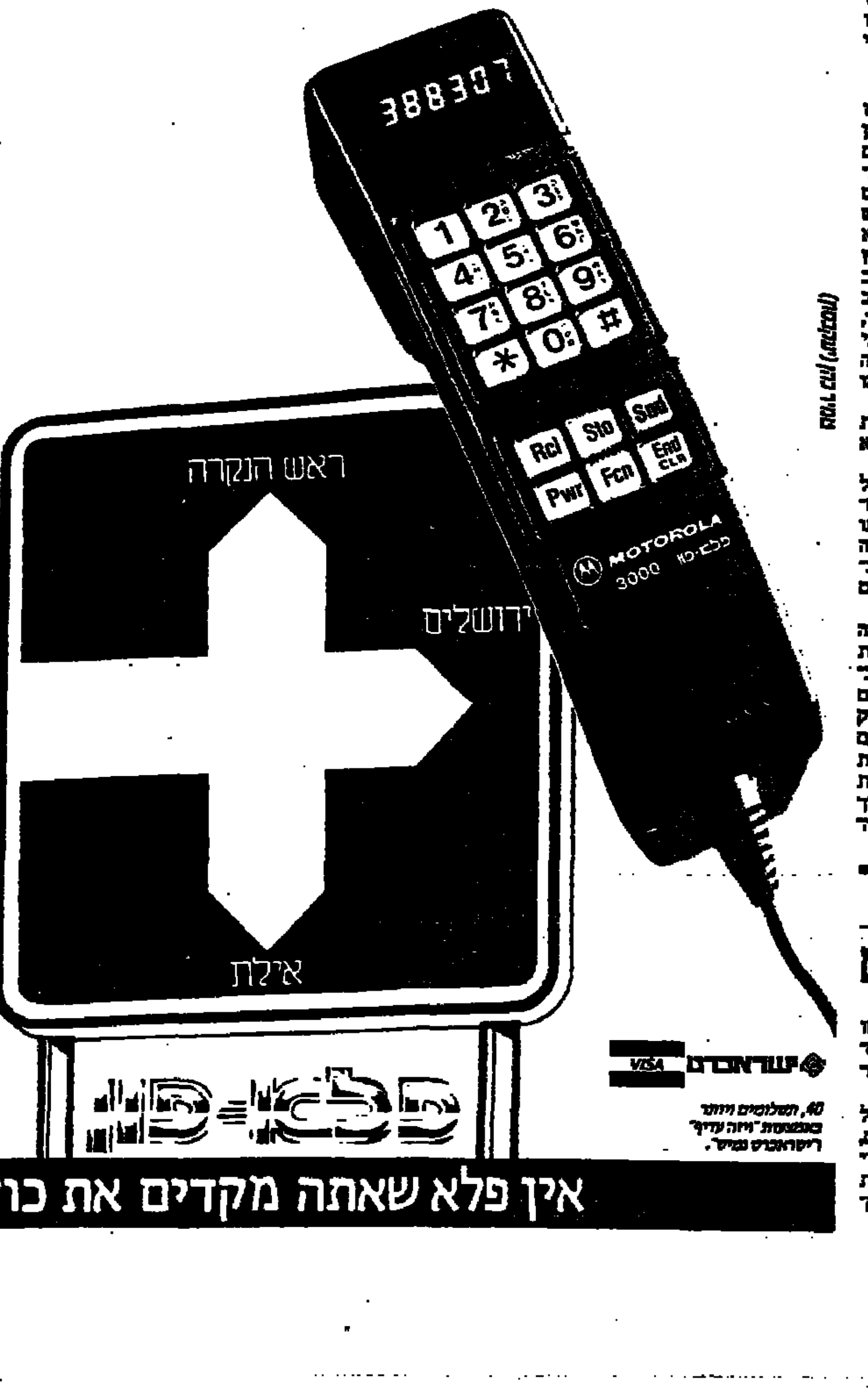

הרחבת איזורי הכיסוי של פלא־פון היא סיבה טובה לחגוג.
מאחר שעל מפת הפלא־פון נוספו לאחרונה גם נצרת וסביבותיה – בצפון, באר שבע בדרום והעיר אילת, תוכל ליהנות ממחיר מיוחד.
דגם חדש של פלא־פון 89 במחיר נמוך מפלא־פון 88!

פירוש הדבר
הנחה של 12.5%
ממחיר המחירון העדכני!*

מוטורולה תדיראן
תקשורת סלולרית בע"מ

להזמנות: מוטורולה תדיראן, קרמינצקי 16 תל אביב
טל. 03-388307
באר שבע, טל. 057-38887
חיפה, טל. 04-740303
ירושלים, טל. 02-793646

40 תשלומים ויותר באמצעות "ויזה עדיף" ישראכרט
*המבצע עד 31.12.88

אין פלא שאתה מקדים את כולם.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כרוזים קוראים להסלמת ההתנגדות בגדה לקראת נאום ערפאת בז'נווה

קציר המהומות אתמול בשטחים: 13 פצועי ירי ומכות בעזה ובגדה ● מחר שנה להתקוממות

מאת אהרי ניר ואיתן רבין

תושבי השטחים ישביתו את החיים הציבוריים היום ומחר במלאת שנה להתקוממות. אולם עיקר המאמץ מכוון בימים אלה בהכנות לקראת נאומו הצפוי של יאסר ערפאת בז'נווה. כרוזים שהופצו בימים האחרונים בכמה מקומות בגדה, בלא חתימה של גוף כלשהו, קוראים לתושבים להסלים את ההתנגדות לקראת כינוס עצרת האו"ם בשווייץ, בלי להזכיר את יום השנה לפרוץ ההתקוממות.

אתמול היו בשטחים מקס מהומות יזומות. תושבים רבים יצאו לקניות והצטיידו במצרכים לקראת השביתה היום ומחר, ובשל החשש מהסלמת עימותים על חלקים נרחבים בשטחים בימים הקרובים.

קציר ההתנגשויות אתמול הסתכם ב־13 פצועי ידי ומכות, בהם 6 ברצועת עזה ו־7 בגדה, לפי דיווחי מקורות פלסטיניים. צה"ל מסר על ארבעה פצועים בעזה בלבד.

בעזה נורו ארבעה נערים בגילאים 15–18 במהלך עימותים עם חיילים בכפר בני־סוהילה. שני תושבים אחרים נורו בחאן־יונס, ואחד מהם ספג קליע בבטנו.

בגדה נמסר על שני פצועים מירי בעיר שכם, צעיר בן 17 ובן משפחתו בן 26. צעיר שלישי מאותה משפחה, בן 22, הוכה נמרצות ואושפז בבית החולים עם שבר ברגלו. בתקרית אחרת בשכם נפצע על העיר חיילים תיקו תליות גביה של מס הכנסה ויצרו בהלה. חיילים ירו, ונמסר על אישה אחת שנפצעה מכדור גומי. עוד נמסר על שני פצועים ממכות במחנה הפליטים עין בית אלמא שבתוכם שכם, אחת מהם אישה כבת 30.

מקורות פלסטיניים מסרו אתמול גם על פצוע ראש מהעיר חברון, שהובא לאישפוז בבית החולים "אל־מקאסד" בירושלים, וכנראה נפגע מקליע פלסטי.

בשכם נסגר לתנועה הכביש שליד בנין הממשל הצבאי והמכוניות נאלצות הדרך כבישים עוקפים (צעד דומה ננקט ליד תחנת המשטרה ברמאללה). כן מסרו תושבים בשכם כי רחובות העיר הואר עם חשיכה, לראשונה מזה זמן רב, כנראה בהוראת שלטונות צה"ל בעיר.

כתב שרנאי מפוי "הארץ" מוסר: שני בקבוקי תבערה נזרקו אתמול בבוקר על בנין של עיריית ירושלים בעיר העתיקה. הבנין שייך למחלקת התברואה העירונית ונמצא ברחוב אל־אסכאני. לא היו נפגעים ונגרם נזק קל בלבד.

בחודשיים האחרונים חשף השב"כ 93 התארגנויות ופיענח 87 פיגועים

רוב הפיגועים הם הצתות או בקבוקי תבערה, שעד לשנה האחרונה לא נחשבו כפיגועי טרור

מאת אהרי ניר

בחודשיים האחרונים הצליח השב"כ לחשוף התארגנויות ופיגועי טרור כספי צידי הקו הירוק, המסתכמים בלא פחות מ־93 התארגנויות שונות, פיענוח של 87 פיגועים, ומעצר 610 חשודים, שמיוחס להם קשר להתארגנויות טרור.

כמעט כל הפיגועים שנחשפו הם פיגועים שבוצעו באמצעות בקבוקי תבערה, או מעשי הצתה. בגדה המערבית, למשל, הוזז העצורים בקשר להתארגנויות התגלה בביצוע 67 פיגועים, מהם 46 פיגועי בקבוקי תבערה. (יצויין כי עד לשנה האחרונה לא נכללו פיגועים מן הסוג הזה בקטגוריה של פיגועי טרור, אלא בסיווג נפרד, והתייחסות אליהם לא היתה כאל פח"ע).

הצלחותיו האחרונות של השב"כ נמנו במכתב הערכה, ששלח אתמול שר הביטחון יצחק רבין לראש שירות הביטחון הכללי, ים לאחר פרסום דבר השיפתה של התארגנות מן הכפר איבטין בגליל, שנבריה חשודים בביצוע כמה פיגועים באמצעות רימוני יד ובקבוקי תבערה בסביבת חיפה.

"אני מבקש לנצל הזדמנות זו היום של חשיפת רבות של התארגנויות מחבלים, כדי לחזור ולהביע בפניך ובפני חיילך האלמונים את תודתי שלי ואת תודתה של מערכת הביטחון כולה על חלקכם ותרומתכם לביצור בטחונה של מדינת ישראל", כתב השר רבין לראש השב"כ. "המספרים מדברים בעד עצמם, והצלחותיכם ראויות לכל שבח. אני מודה לכם ומביע הוקרה מקרב לב למאמציכם".

דובר משרד הביטחון מסר אתמול נתונים נוספים לגבי הצלחות השב"כ במהלך החודשים אוקטובר ונובמבר האחרונים: מתוך 93 התליות שנחשפו, 62 נחשפו בגדה המערבית, 27 ברצועת עזה ועוד ארבעה בתוך תחומי ישראל. מחצית מתוך הינן "התארגנויות מקומיות", שחבריהן אינם משתייכים לאירגון פלשתיני כלשהו.

בין התליות האחרות בולט חלקן של תליות המשתייכות ל"פתח" (29) מכלל אלה שנחשפו. מתוך כלל 610 החשודים שנעצרו בקשר להתארגנויות האלה, 310 הם תושבי הגדה המערבית, 283 הם תושבי רצועת עזה, ו־12 בתוך תחומי מדינת ישראל.

החשיפות הבולטות בגדה הן: חבורת משליכי בקבוק התבערה הקטלני על אוטובוס "אגד" ביריחו בסוף אוקטובר; חברי התארגנות בכפר סוראהה אישקיה שהודו כי השליכו שלושה רימוני יד על כלי רכב אזרחיים וצבאיים ועל ביתו של אדם המוכר כמשתף פעולה עם שלטונות הביטחון; חברי התארגנות בכפר ביתא־אמר, החשודים כי ידו לעבר חיילי צה"ל באמצעות רובה "קלצ'ניקוב", והצתו בשוגג בערה במחנה הפליטים הסמוך, אל־עיתוב; חברי התארגנות מקומית, שהודו ברצח המתמאר של הכפר בירזית; חברי התארגנות בכפר בורקה בשומרון, שרצחו אדם המוכר כמשתף פעולה מקומי ועושר את ראשו; חברי התארגנות מהעיר העתיקה בירושלים, שהודו כי השליכו מטען נפץ כשלנר על ביתו של שר המסחר והתעשייה, אריאל שרון. החשודים מן הגדה המערבית הגיעו עשרות כלי ירייה שונים ותחמושת, רימוני־יד, ומטעני נפץ מוכנים להפעלה.

משפחת עוואד המרן שמת בכלא ג'נין הגישה עתירה נוספת

רבין נדרש לנמק אי מתן מידע על חנק ערבי בעת חקירת שב"כ

השופט בך: האם לא מוטב לגלות את התקלה, אם היתה כזאת, מאשר לעורר רושם שמשהו בדרכי החקירה הסודיות גורם לתוצאה כזאת?

(ע). בג"צ הוציא אתמול צו על תנאי המורה לשר הביטחון ושר המשטרה לנמק, תוך 30 יום, מדוע לא יימסר לבני משפחתו של עוואד חמדן, שמת בעת חקירת שב"כ בכלא ג'נין, מידע על נסיבות החנק שגרם למותו.

הצו גם מחייב את הרשויות לנמק מדוע לא יימסר לבני המשפחה מהה נגרם החנק, מתי וכיצד.

בני משפחתו של המנוח עתרו לפני חודשיים לבג"צ, לאחר שבעקבות עתירה קודמת נמסרה להם סיבת המוות – תשניק ריאתי. בעקבותיו מתח של המנוח הוגש לבית משפט השלום בירושלים כתב אישום נגד חוקר שב"כ, המואשם בגרימת מוות ברשלנות.

אך בני המשפחה לא הסתפקו בתשובה זאת. באמצעות פרקליטתם, עו"ד פליציה לנגר, פנו שוב לבג"צ ודרשו שרשויות הביטחון ימסרו להם מידע נוסף בפרשה. עו"ד לנגר הסבירה אתמול בעת הדיון שבפני השופטים דב לוין, גבריאל בך ויעקב מלץ, כי בני המשפחה אינם מעוניינים לגלות את שיטות החקירה של השב"כ, ביחס אליהם התוצאה תעדת חיסיון. לדבריה, הם מבקשים לדעת ממה נגרם המוות, כדי לבחון את צדקת החלטתו של היועץ המשפטי לממשלה להעמיד את איש השב"כ לדין באשמת גרימת מוות ברשלנות.

בגינת הפרקליטות, עו"ד נילי ארד, השיבה כי עתירה זו היא למעשה העתירה הראשונה של בני המשפחה, אך בשינוי אדרת. השופטים הצביעו בה כמה פעמים במשך הדיון ושאלו אם ניתן למסור יותר פרטים לבני המשפחה, בלי לגלות את דרכי החקירה של השב"כ.

"האם הוא הגיע למצב של חנק משום שבלע משהו או משום שנמנע ממנו אוויר", היקשה במהלך הדיון השופט דב לוין ואילו השופט גבריאל בך אמר: "האם לא מוטב לגלות את התקלה, אם היתה כזאת, מאשר לעורר את הרושם שיש משהו בדרכי החקירה הסודיות הגורם לתוצאה כזאת?".

סמל מיל' נאשם שהרג 2 ערבים בניגוד להוראות הפתיחה באש

מאת איתן רבין ואהרי ניר

בבית הדין הצבאי של פיקוד מרכז הוגש כתב אישום נגד סמל מילואים הנאשם, כי הרג שני פלשתינאים במהלך מירדף אחריהם בכפר בני נעים שבגבעה המערבית.

על פי כתב האישום שהוגש על ידי הפרקליטות הצבאית, נאמר, כי הסמל שירת ב־3.5.88 בשירות מילואים פעיל, במהלך מירדף אחרי תרבים, גרם שלא בכוונה למותו של עומאר מחמוד עביד חמיד תוך מעשה פזיז ולא אכפתי, כאשר ירה לעברו מנשקו האישי מטוג אם 16 בניגוד להוראות פתיחה באש.

עוד מואשם הסמל, כי גרם למותו של תושב אחר, נאזל סאלם עלי משחם.

התביעה הצבאית מאשימה את החייל ברשלנות בכך שלא האזין ולא צייית להוראות המ"פ, שניתנו כמה פעמים, לפיהן אין לפתוח באש חיה.

כמו כן מאשימה התביעה הצבאית את החייל שפתח באש לעבר מיידי האבנים במטרה לפגוע בלא סמכות ובניגוד להוראות. החייל – נאמר בכתב התביעה – לא נקט בנוהל עצירת חשוד, כלומר, לא הזהיר את הנרדפים כי הוא עומד לירות בהם.

הנאשם הנרשל בכך שכיוון את הנשק באמצעות כוונת לעבר שני הנרדפים, וכתוצאה מכך נפגע אחד בראשו והשני – בחזה.

במהלך המשפט הופיעו עד כה כמה עדי תביעה ובמשפט זה, מסתבר, עולות שוב השאלות על נוהל פתיחה באש ועל פקודות שניתנו על ידי מפקדים.

אחד מעדי התביעה, רב"ט פיטר מרגולים, סיפר בעדותו כי הוא והנריו יצאו לסיור לאחר שהודעו לבקם עקב המהומות. "רצתי קצת יותר לאט מאילן. לא השתמשתי בכדורי גומי. לא חשתי בסכנה ממשית. שני הערבים הגיעו מאחורי הבניינים. לפתע שמעתי יריות בודדות, שתיים או אולי חמש, הסתכלתי לשמאל, ראיתי אותו כורע ברך ויורה דרך כוונת כלי הנשק, לא ניגשתי אליו ישר, צעקתי לעצור, ואז, על פי הבנתי את המצב לא היתה סיבה לירות בגלל זה".

הנאשם עצמו טען בחצ"ה כי פעל על פי נוהלים ופקודות.

המשך המישפט נדחה ל־15 לחודש זה.

ראיתי שמעתי

תומאס פיקרינג, השגריר היוצא בישראל הנכנס לאו"ם, זכה אתמול לברכת הדרך מראש הממשלה יצחק שמיר ומשר החוץ שמעון פרס. השניים הביעו את ביטחונם כי כפי ששירת נאמנה את ארצו חזק את שיתוף הפעולה עם ישראל, כך יתרום גם בכשירותו ליצוג מוצלח של ארצו בזירה החשובה בניו־יורק. שניהם חלקו לו שבחים והביעו את בטחונם כי היחסים הטובים והקשרים שקשר בישראל, יעמדו לה גם במגעים עמו בתפקידו הבא. פרס הביע את צערו על כך שעליו להיפרד בקרוב מפיקרינג, שעמו יצר יחסי עבודה ודעות בשנים שבהם כיהן השגריר בתל־אביב.

עקיבא אלדר

הפרטים היו רצופי טרגדיות, מת שלשום מהתקף לב בטנסי. בן 52 היה. אורביסון פרץ לעולם הרוק ב־56' ועם שיריו הידועים ביותר נמנים "אשה יפה", "רק הבודדים", "בוכים", "הכל נגמר" ורבים אחרים. בשנים 60"64" היו לאחר ביטלס השיא תשעה להיטים ושיריו תפסו מקום בצמרת שירי הרוק המבוקשים ביותר באותה תקופה.

רוי אורביסון: הנבאו המרטי היה ללהטים

הוא העריך כפמ שמכר כ־30 מיליון תקליטים אף היה שאינו מנהל מעקב אחר המכירות. הקריירה של אורביסון הולה מאכזבות גובה במחצית שנות ה־60, לאחר מותה הטראגי של אשתו קלודט, בתאונת אופנוע ב־66' ומות שני בניו בשריפה שנה לאחר מכן. אורביסון זכה גם בהערכתם של עמיתיו, ביניהם אלוויס פרסלי וברוס ספרינגסטין שהקדיש לו שיר.

יש אולי מן הסמליות בדבר שמפלגת העבודה עומדת להחליט על הצטרפות לממשלה בראשות הליכוד דווקא במעוז הליכוד, בכפר המכביה ברמת־גן. בכפר המכביה, כזכור, מוקמו אולפני הטלוויזיה של תשדירי הבחירות ואגפים של מטה הבחירות של הליכוד. האולם שבו יתקיים הדיון עמד בשנים האחרונות במספר סערות פוליטיות בכינוסים של המפלגה הליברלית. מסתבר כי בגלל הלחיצות הגדולה של ראשי מפלגת העבודה לקיים את הכינוס דווקא השבוע, לא נמצא אולם פנוי (בגלל חנוכה) רק באולם הקונגרסים של כפר המכביה נמצא תאריך פנוי.

אילן שחורי

לנשיאים של ארצות הברית מקובל להעניק "מאה ימים של חסד" עם כניסתם לתפקיד, וכך משך פרק זמן זה לטעון את הביקורת על מעשיהם. מנן יו"ר הכנסת הטרי, פרופ' שבח וייס, שעלה אתמול לדוכן היו"ר בפעם הראשונה כדי לנהל ישיבה, היה צנוע יותר וביקש מחברי הכנסת כאה כעשת של חסד כדי להסתגל. ויים זכה לברכות ולשבחים מכל אחד מבין הנואמים, מי בדברים מתונים ומי בשבחים מפליגים. סגן היו"ר החדש ניהל את הישיבה באורח מכובד, כמי שמנסה להשליט מסורת ופרשה של רוח טובה ואיפוק. אין לדעת, כמובן, אם יחזיק מעמד מאה שעות, שכמה כיסה אתמול רק את השעתיים הראשונות.

עמוס בירוד

"כתר" מלכות־שיר־השירים לשלמה אבן גבירול, הוא שמה של חוברת חדשה שכתב ראובן קשאני ושהוגשה אתמול לשגריר ספרד בישראל, פדרו לופז אגרייבנגואה, במסיבה לרגל הופעתה. בהזדמנות זו נשלח הדיבור באמצעות השגריר גם למלך ספרד, חואן קרלוס. קשאני, שבחיי היומיום הוא מנהלו הכללי של בית החולים "משגב לדך" בירושלים, הקדיש את המחקר על אחד מגדולי משוררי ספרד לזכרו של החוקר והסופר משה דוד גאון, במלאת שלושים שנה לפטירתו ומאה שנה להולדתו (הוא אביהם של יהורם ובני גאון). החיבור גם בא להזכיר את מלאת 500 שנה לגירוש ספרד.

הסופר ש.שלום טרח ושלח לשר הביטחון, יצחק רבין, מכתב של "יישר כוח" על מאמציו הכנים ליצור ממשלת אחדות לאומית. "אלה המתנגדים לכך אינם תופסים כי השעה היא הרת־עולם וגורל המדינה ועם ישראל כולו תלוי בכך. יצירת ממשלת האיחוד תביא תיקוף תמיד להצלת עם ישראל מפילוג, ושמר של חוק 'מי הוא יהודי', תביא להצלת הקיבוצים והמושבים מפשיטת רגל והיחד לצאת ממלחמה קרובה והגנת מלחמת לבנון", כתב.

אירוע ראשון המשלב צלמי אופנה, בחירת תגלית השנה בתחום ודוגמנות הצילום ותצוגה של מעצבי עילית ישראליים, ייערך ביום שלישי הבא בבן אורנים. 12 צלמי אופנה התבקשו לבחור כל אחד את דוגמנית הצילום המועדפת עליו, בתנאי שעדיין אינה מפורסמת. אחת מהן תיבחר על ידי הקהל כתגלית השנה. עשרה אופנאים יציגו אופנת בגדי ערב לצלילי התזמורת הסימפונית של ראשון לציון, ביניהם עודד פרוכוביץ, אביבה פיבקו, יובל כספין, תמרה יובליאנס ואחרים.

שלומית קיפר

רוי אורביסון, זמר הבלדות שהפך לאגדה בעברו ואשר חייו

בעריכת עידית רוזנבלום

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

פיטר סופר־פן

התיאטרון העירוני חיפה ואמרגנים מלה מציגים "פיטר פן" על פי סיפור מאת ג'יימס בארי. עיבוד למחזה: אורי פסטר והנדך רוזן. ביום: אורי פסטר. מוסיקה: אילן גלבוע. עיצוב תפאורה והלבשות: בוקי שיף.

פיטר פן איבד אמנם את סינקר בל, אבל כל השאר קיים: גם הילדים התמימים והחביבים שבאו מבית טוב (עוי נחמיאס, קובי הגואל ואבי הרש), גם הילדים האבודים ממש, גם השודד הרע (ששון גבאי עם יד־יו מסתובבת אימתנית), לילי הגמרה (הדה סמיר) ואפילו תנין מהבהב מעצב היטב.

זוהי הפקה עשויה היטב, עם הרבה תשומת לב לפרטי תפאורה ודגש על פירוטכניקה, אפקטים והומור. לא לעתים קרובות מוצאים איכות כזאת בתיאטרון מסחרי לקראת החגים, ואפילו ההגברה עשויה בצורה מעוררת הערכה ללא אף צרימה אחת כמו בתיאטרון ולא בבידור. המשחק ברובו כלל משתלב באפקטים, עם חריגות הזכורות לטוב של הני נחמיאס וששון גבאי.

איכות אחת חסרה בכל זאת, והאת האיכות של התמימות האנושית, שהולכת קצת לאיבוד בהמולה ההפקתית המאורגנת הזאת, אם כי לקראת סוף ההצגה נזכרים גם בה, ובמקום אפקט של שאו בו נגמר החלק הראשון יש רגע או שניים של כמעט פיוט.

העיקר האנושיות הבלתי אמצעית היא אולי הזמרון היחיד שאני מוצא בתוך רוזן שהוא פיטר פן, הילד התמים הנצחי. מלבד זאת הוא הוא מעופף, מתנועע, מקפץ, מרקד ושר ומשתלב היטב בהצגה המעוררת הערכה והיזון.

שיחת היום עם וולף וילנסקי

על הכרזת גורבאצ'וב באו"ם שיצמצם את הצבא האדום בחצי מיליון חיילים

הפרסטרויקה בעיני העם היא גם החזרת החיילים הביתה

מאת ירח טל

כיצד, לדעתך, תתקבל הכרזה זו של גורבאצ'וב בקרב החיילים והקצינים בצבא האדום? איך זה ישפיע על מוראל הצבא?

אני מניח שזה רק יכול להשפיע בכיוון של העלאת מוראל הצעירים ולא להיפך. זה אולי יעביר את רוחם של כמה גנרלים שיפסידו לפתע את עצמם עם פחות חיילים או אולי מחוץ לצבא.

תהיה תעסוקה לכמות כל כך גדולה של אנשים?

בבריה"מ אין בעייה של תעסוקה. חצי מיליון חיילים ייבלעו בשוק העבודה והדבר אפילו לא יורגש. בניגוד למערב אין בעיית אבטלה בבריה"מ, מפעלים משתדים אחר פועלים ולא להיפך. כמות כזו של אנשים שיפלטו מהצבא יכולה בהחלט להועיל לכלכלה הסובייטית וגם לחברה הסובייטית.

הצבא הסובייטי ייחלש כתוצאה מכך?

אמנם מדובר בצמצום הצבא בכ־50 דיוויזיות וזה די הרבה, גם במושגים של צבא גדול כמו הצבא האדום, אבל זה לדעתי לא יפגע בכוחו של הצבא, כיוון שההתפתחות הטכנולוגית מאפשרת כיום שמירה על הוסן צבאי בכמות קטנה יותר של חיילים. כבר כיום יש עודף של חיילים בצבא הסובייטי והצעד של גורבאצ'וב יכול בהחלט לפתור להם בעייה. הרוסים, לדעתי, ישימו יותר דגש על הפיתוח הטכנולוגי הצבאי, כך שיוכלו לשמור על רמת המוכנות הצבאית ואף להגבירה עם כמות קטנה יותר של חיילים.

האם הודעת גורבאצ'וב על הקיצוץ בצבא איננה תוצאה של ירידה במוטיבאציה של העם לשרת בצבא והתדרדרות בדימוי הציבורי של הצבא?

אין ספק שהיחס לצבא ולחייל הסובייטי איננו מה שהיה פעם. פעם להיות חייל בצבא האדום זה היה כבוד גדול. היום זה כבוד מאוד מפוקפק, במיוחד לאור מה שקרה באפגניסטן והסתבכויות סובייטיות נוספות מחוץ למדינה. הפרסטרויקה בעיני העם הסובייטי היא כיום גם החזרת החיילים הביתה.

וילנסקי (69) הוא בעל עיטור "גיבור בריה"מ", שירת 32 שנה בצבא האדום והגיע לדרגת אלוף־משנה.

קיצוצי גורבצ'וב עוד רחוקים מלהביא לשוויון בין המעצמות

פרשנות / אליהו סלפטר

מאחורי הצעת הקיצוצים הצבאיים החד־צדדיים עליהם הודיע גורבצ'וב יש סיבות כלכליות ופוליטיות. פרסומים בעיתונות סובייטית מקצועית בתקופה האחרונה אישרו את ההערכות במערב, שרק צמצום בכוחות הקונבנציונליים יכול להביא להסכמות משמעותיים, שיאפשרו את ההשקעות הגדולות הדרושות להבראת הכלכלה הסובייטית ולהעלאת רמת החיים של האוכלוסיה.

לא מדובר רק בחיסכון תקציבי. קיצוץ בנשק קונבנציונלי וביחידות צבאיות מביא גם לשחרור אמצעי יצור תעשייתי ובעיקר לשחרור כוח אדם כשיר העבודה – צעדים שיתנו את אותותיהם הכלכליים בתוך הקצר. אולם הצמצומים המוסכמים והמתוכננים בנשק גרעיני ישפיעו אך במעט על המצב הכלכלי, ביחוד כל עוד ברית המועצות לא משוחררת מלהתמודד עם תכניות "מלחמת הכוכבים" האמריקאית.

גורבצ'וב בודאי ער גם לשני הדברים מדיניים: ראשית, במערב מרגישים שוב את המשך העליונות הצבאית הקונבנציונלית של ברית ורשה על נאט"ו ואת העדר התוכניות למימוש הכוונות ברמז מעבר ברית ורשה לאסטרטגיה הגנתית; שנית, המאזן הצבאי הנוטה במערב לאבן בוחן של כוונותיו וכוונותיה של הפרסטרויקה ולכן בו תלויה במידה רבה נכונות המערב לתת הלוואות וסיוע טכני לתכניות הפיתוח הסובייטיות.

יש להניח שגורבצ'וב מאמין גם כי הודעתו תעודד את הלחץ המתחדש בדעת הקהל המערב אירופי נגד מודרניזציית מערך הטילים הגרעיניים המתוכננת לראשית שנות התשעים ושהוויתה תפרער, לדעת מומחי נאט"ו, את אמינות המטריה הגרעינית.

מהמספרים שפרסם השבוע נאט"ו משתמע שהקיצוצים שהציע גורבצ'וב עדיין רחוקים מלהביא לשוויון כוחות בין שני הגושים. לפי נתוני נאט"ו, מספר חייליה 2.2 מיליון לעומת 3.1 של ברית ורשה. גורבצ'וב הציע קיצוץ בחצי מיליון. לנאט"ו 16,500 טנקים, לברית ורשה 51 אלף. הקיצוץ של גורבצ'וב – 10,000 טנקים. לנאט"ו 4000 מטוסי קרב, לברית ורשה 8250. גורבצ'וב הציע לקצץ כ־800 מטוסים.

ההודעה שהקיצוצים יבוצעו תוך שנתיים אינה מפתיעה. זהו זמן סביר לביצוע הראורגניזציה המסובכת הקשורה בדבר ומבחינת יצור תעשייתי זה אף פחות מתקופת התצטיידות המקובלת. משמעותית יותר היא שאלת הבקרה לאימות הקיצוצים. אם כי חל שיפור בתקופת גורבצ'וב, לא גילתה ברית המועצות עד עתה את אותה מידת נכונות לפיקוח בשטח שמומחי נאט"ו רואים כחוני לאימות ההצהרות.

נאט"ו מברך על הודעת גורבצ'וב לצמצם הכוחות הקונבנציונליים

מאת דניאל בן

בון (מיוחד ל"הארץ"). דובר של מזכיר נאט"ו, מנפרד וורנר, בירך אמש בבריסל על הודעת גורבצ'וב, ואמר שהיא מהווה צעד אפשרי בכיוון הנכון. הדובר הדגיש, כי נאט"ו דורשת מזמן צימצום בעליונות הצבאית הסובייטית בכוחות קונבנציונליים, ונראה שלכך הכוונה בהודעת מנהיג הקרמלין.

משקיפים במטה נאט"ו העריכו אמש, כי הודעת גורבצ'וב תגרום ללחצים פנימיים בברית להוותר על תוכניות המודרניזציה של הטילים הגרעיניים לטווח קצר ביבשת אירופה, במידה רב אירופה. טילים אלה נועדו במידה רבה לאזן את העליונות הסובייטית המכרעת בכוחות קונבנציונליים.

הקאנצלר מערב גרמניה הלמוט קוהל בירך גם הוא על הודעת גורבצ'וב, והגדיר אותה כצעד חשוב וכי היענות לדרישות שמערב מעלה מזה שנים. שר ההגנה של בון, רופרט שולץ אמר כי דברי גורבצ'וב מהווים הודאה סובייטית בכך שברית ורשה נהנית מעליונות גדולה בתחום הנשק הקונבנציונלי.

שולץ הוסיף, כי הוא רואה בדברי גורבצ'וב חיזוק למאבקים של המערב לבטחון ולהפגת המתיחות באירופה. לדעת שר ההגנה המערב גרמני הגורם המכריע יהיה עתה ביצוע הקיצוצים בשטח בצורה שניתן יהיה לפקח עליה.

הלם במשפחת חילף לאחר מעצר הבן החייל כחשוד בפיגועים

מאת זהר אינבגרג

"הייתי מעדיף שהבן שלי ייהרג בתקרית צבאית או במלחמה, ולא יואשם בחברות בחוליית־פתח. אילו היה נהרג בצבא היתה כל המשפחה מתגאה בבן", כך אמר אתמול מחמוד חילף, אביו של החייל עומר חילף, הנמנה עם העצורים החשודים בביצוע פיגועים באזור חיפה. עומר משרת בצה"ל כנהג של אלוף־משנה, ועומד לסיים את שירותו בחודש הבא.

בבית משפחת חילף בכפר הבדווי עיר אל־חילף האווירה קודרת. "אנחנו יושבים כמו באבל", אומרים בני המשפחה ומוסיפים, "אינגו מצליחים לעכל את העובדה שעומר עצור בגלל השרות המצוין לכך. הרי כל בני המשפחה שירתו ומשרתים שנים ארוכות בצה"ל".

האב מחמוד חילף, 54, שירת 18 שנים בצבא הקבע כגשש בדרגת רס"ב. הוא סיים את שירותו בשנת 1985, ובשירותו מכתבי הערכה הוקרה רבים. במהלך השירות נפצע, אך חזר לשירות. 12 שנים עשה בקו תעלת סואץ ובטיני השתתף בתקריות המרדפים. מחמוד, אחיו הבכור של החייל העצור, שירת שבע שנים בצה"ל, ואילו אח נוסף, עלי, משרת בדרגת סגן. בשנת 1976 שיכלה המשפחה את בנה נימר, שנהרג בהתפרצות רימון.

אתמול התקבצו בביתם שכנים רבים. הללו העידו כי מדובר באחת המשפחות המכובדות בכפר, והדר המעצר היכה בהלם את כל תושביו. האם מחמוד אמר, "זה לא מתאים למשפחה שלנו. אנחנו אוהבים את צה"ל יותר מאשר את הילדים שלנו". האם מרים, מוסלמית דתיה, הנוהגת להתפלל בכל יום, אמרה: "אני מתפללת לאלוהים שהבן יחזור הביתה ושכל מה שאומרים לא נכון".

שכנים ותכרים ביקשו אתמול, "אל תתנו לפרשה הזאת לפגוע ביחסים הטובים בין הבדווים ליהודים. אנחנו מגנים את מעשיהם של אנשי החוליה, אבל צריך לזכור שכל הבדווים נאמנים למדינה ומשרתים בצה"ל. מדינת ישראל זו המדינה היחידה שלנו".

שייכים מגנים השתייכות בדווים לחוליית טרור

מאת מנחם הורוביץ

ראשי העדה הבדווית מגנים במילים חריפות את בני עדתם שהשתייכו לחוליית הטרור שדבר חשיפתה פורסם שלשום. "מדובר בילדים שוליים...והכנו כל השנים את נאמנותינו למדינת ישראל ולמוסדותיה. ילדים אלה פוגעים באחווה שבין יהודים ובדווים. כך אמר ראש מועצת טובה בגליל העליון חוסין הייב. ראשי העדה הבדווית אומרים כי הם מבינים את זרועות הביטחון על חשיפת החוליה ואמרו כי ייפגשו עם רה"מ כדי להביע את מחאתם על התנהגות בני עדתם.

מטען חבלה בטרמפיאדה ליד באר שבע

מאת איתן רבין

מטען חבלה התגלה אתמול ביציאה הצפונית מב"ש, בכביש לתל אביב.

המטען שהונח בתחנת הסעה לחיילים, התגלה על ידי חבלן משטרה, שעבר במקום במסגרת סריקה שגרתית.

החבלן נטרל את המטען ומישטרת באר שבע פתחה בחקירה.

חייל נפצע מירייה ליד חברון

מאת אהרי ניר
סופר "הארץ"

חייל צה"ל נפצע אתמול מירית רובה ליד "צומת הזכוכית" בכביסה הצפונית לחברון, שעה שנסע באוטו־בוס שהוביל חיילים בכביש לקרית ארבע.

מקורות צבאיים מסרו, כי בכל הנראה מדובר בפליטת כדור מכלי נשק של חייל, וכי לא נמצאו כל ממצאים בשטח, שיש בהם כדי להצביע על אפשרות של ירי על האוטובוס.

נמסר כי מתקיימת בדיקה סביב התקרית. מקורות בפיקוד המרכז של צה"ל אמרו אמש, כי נקבע בוודאות שמדובר אכן בפליטת כדור.

המלך חסן: לא אפגש עוד עם אישים מישראל

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). חסן מלך מרוקו השיב אמש בשלילה בתשובה לשאלה ברבר נכונותו לשוב ולהיועד עם מנהיגים ישראליים: "לי אין יותר מה לעשות בצורה כזאת" – אמר המלך בראיון בדיזנצ'רופה, מפרט הזוכה באמניו יומת הפסגה שלו באיפראן עם שמעון פרס.

המלך תיאר את החלטות המועצה הפלשתינית באלג'יר כ"מספיקות" לצורך שיבוע המשבר – ובעיקר ארצות הברית – "בכוונותיה הטובות של אש"ף; אשר להתבטאויות אש"ף בעניין הכרה ישירה או עקיפה בישראל אל הסביר המלך, כי אש"ף אינגו יכול להרחיק לכת יותר מכך בהצהרות־כוונות; היותר, לדברי חסן, צריך להיות מושלם בשיחות של ממש.

2 בדווים חשודים בתקיפת פקחי בניה ושוטר

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"אם נביא בחשבון כי תופעה של תקיפת עובדי ציבור על רקע אכיפת החוק בנושא בניה בלתי חוקית הפכה לסכנת מדינה, נגיע בקל למסקנה שבתי המשפט חייבים להגיב לבריעת תופעה של פגיעה בסדר הציבורי ובשלטון החוק, ומסכנות את שלום הציבור", כך קבע אתמול שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע יצחק שבתאי אשר הורה לעצור עד תום ההליכים המשפטים שני בדואים משבט אבו ליטאו, שליד עדי הבאשים מתקיפת פקחים והבאת שוטר.

הנאשמים, איברהים אבו ליטן ועלי אבו ליטן, נאשמים, כי ב־16 בנובמבר תקפו שלושה פקחים של משרד הפנים, שבאו לבדוק בניה בלתי חוקית.

15 פלשתינאים פרצו בקופנהגן למשרד של אל על ושרפו אותו

מאת זהר בלומנקרנץ
וסוכנויות הידיעות

15 פלשתינאים פרצו אמש בקופנהגן למשרד הנסיעות "ישראל טורס" של תש"ת – חברה בת של "אל על" – גידשו את העובדים החוצה, שברו את רהיטי המשרד והעלוהו באש.

מנכ"ל החברה חיים חכם אמר שהתקרית היתה בשעה 5 אחה"צ בשעה שעראפת כאם בשטוקהולם. המשטרה הגיעה למקום תוך 5 דקות, אך הפורעים שהיו מאורגנים היטב הצליחו להסתלק לפני כן. הנזק נאמד בכ־20 אלף דולר. חכם אמר שיעשה כל מאמץ לפתוח מחדש את המשרד.

תש"ת מספקת שירותי מזון, תיירות ושירותי קרקע למטוסי של אל־על, והוקמה בשעתו להשלים את שירותי התעופה שלה.

שר התחבורה, חיים קורפו אמר כי בעוד יאסר ערפאת מופיע כמדבר על שלום, הוא שולח את אנשיו לקופנהגן לבצע מעשי טרור.

חקיקה חדשה בבריטניה מתירה 7 ימים מעצר לחשודים בטרור

בניגוד לאמנה הבינלאומית לזכויות האדם ● מנהיג הליבור הורה לחברי מפלגתו להימנע, אך 40 צירים הצביעו נגד

לונדון, (עי"ג). חקיקה אנטי־טרור יסודית חדשה, שמטרתה לחזק את הלוחמה נגד הטרוריסטים בצפון־אירלנד ולפגוע במקורות המימון שלו זכתה ביום שלישי בערב לתמיכה מוחצת בבית התחתון של הפרלמנט.

החוק שעבר ברוב של 305 קולות בעד ו־45 נגד מתיר הטלת מעצר עד 7 ימים לחשודים בטרור.

סעיף זה בחוק עומד בניגוד לאמנה הבינלאומית לזכויות האדם, לפי החלטת בית־המשפט האירופי לצדק.

מנהיג מפלגת הלייבור, ניל קינוק, הורה לחברי המפלגה להמנע בהצבעה.

למרות זאת, 40 מצירי המפלגה בפרלמנט הצביעו נגד החוק ועוררו עליהם את זעם המצדיים למפלגה.

שר הפנים, דוגלאס הרד, אמר לפני ההצבעה שממשלת בריטניה מאמינה כי זמן של שבעה ימים למעצר בהחלט מוצדק, על מנת לאפשר למשטרה להשלים חקירות סבוכות.

המעלות של אלעל

	סמפ' מינימום	סמפ' מכסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	4	8	מ. חלקית	3	8
אתונה	13	17	גשם קל	5	19
בוקרשט	0	5	מ. חלקית	–	–
בריסל	2	6	מ. חלקית	−1	6
וינה	1	4	מעונן	3	4
ורשה	–	–	–	–	–
זנבה	1	8	בהיר	2	13
לונדון	1	6	נאה	4	8
ליסבון	8	16	בהיר	8	13
מדריד	2	8	בהיר	1	10
ניו־יורק	2	11	מ. חלקית	2	11
פאריס	2	7	בהיר	4	7
פרנקפורט	2	4	מעונן	3	6
ציריך	1	3	מעונן	–	–
קהיר	12	22	נאה	12	23
קופנהאגן	1	3	שלג קל	1	4
רומא	5	10	גשם	6	16

הלב ממריא אל על

חדשות של שבת

■ ליאון זהבי מברית־המועצות. המטוס הקווקזי המריא והחיוך הרוסי מתרחב ■ פרס־רבין וסיפורו של הפודל, מאת אהוד אשרי, אילן כפיר ומנחם שיזף ■ סיפורו של עמירם ניר, מאת נעמי לויצקי ■ יקיר פלסנר ■ חגיגות השנה: שירת הרחוב של האינתיפאדה; הבדיחות והקלטות. מאת שוש אביגל; מדוע היא פרצה ביום התשיעי לחודש דצמבר, מאת אפרים סנה ■ חגי סגל ■ ילדיו של מיכה רייסר ז"ל מספרים על אבא, מאת ענת מידן ■ דורון רוזנבלום ■ מרדכי יונה: מהתחנה המרכזית ליער בליבריה. פרופיל וראיון, מאת אלעזר לוין ■ משה נגבי ■ פנינה דבורין פורשת. משה פרל ושאול אברון מספרים ■ רון מיברג על קלינט איסטווד ■ גל אוחובסקי ■ דיינסטי פלסטין. סיפורן של משפחות, מאת אורן כהן ■ וישראל אהרוני

בכנסת

"איך נדבר על זכויות אדם כשמשפחות בעזה לא יודעות לאן נלקחו בניהן?"

שאל יאיר צבן בדיון שנערך בכנסת לרגל יום זכויות האדם ● שולמית אלוני: "מדינת ישראל מרשה לעצמה שהבריטים לא הרשו לעצמם; אין לנו עכבות מוסריות"

באולם המליאה / עמוס ברדור

"איך אפשר לדבר על כיבוד זכויות האדם, כאשר משפחות בעזה אינן מסוגלות לדעת להיכן לקחו את בניהן," שאל ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) בעת הדיון השנתי המוקדש ליום זכויות האדם.

העלתה את הנושא שולמית אלוני (רצ) שאמרה, כי אין חוקה ואין חוק זכויות אדם מתקבל. בנסיבות אלה אי אפשר לדעת, אם אכן "זוכה כל אדם לחירות המחשבה והביטוי, לחירות המחשבה המצפון והדת", כפי שנאמר בהכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם, שקיבל האו"ם בשעתו. "מדינת ישראל מרשה לעצמה דברים שהבריטים לא הרשו לעצמם, ולנו אין כל עכבות מוסריות" – היא אמרה.

תופיק זיאד (חד"ש) ציין במיוחד את מצבם הקשה של העצורים במחנה אנצאר 3, כשכל באומו עוסק במצב זכויות האדם בשטחים.

אברהם בורג (מערך) אמר שהמעצרים המינהליים והסיטוניים בשטחים הם "נבלה ברשות התורה" ואילו ח"כ גאולה כהן (התחיה) תבעה להדיח את שר הפנים שישלול את האזרחות הישראלית מכל אזרח שהפר אמונים. היא התכוונה להוליית הנבלה שנתפסה בעזה, האשר היתה מורכבת מעדבים ישראליים.

שר המשפטים אברהם שריר ביקש להעביר את הנושא לועדת החוקה חוק ומשפט – הצעה שנתקבלה על דעת כל המציעים – ואמר כי זכויות האדם מעוגנות בחוקים רבים. נוסף לכך שומרים עליהן בתי המשפט. כן פועלות אגודות וולונטאריות רבות לשמירה עליהן. הוא רצה להחיל את עקרון הרציפות על הצעת החוק לזכויות האדם בכנסת הנוכחית, אך על פי בירור משפטי שערך – יצא שאין אפשרות לעשות זאת בשלב זה.

דיון חוזר באבטלה

לא הוכח שדמי אבטלה המשולמים למובטלים מהווים תמריץ שלילי ליציאה לעבודה; עם זאת יש להחמיר לגבי מובטלים צעירים או שאינם חפצים בסוג העבודה המוצע להם וכיו"ב – אמר אתמול שר העבודה והרווחה משה קצב בהשיבו על הצעות לסדר היום בעניין האבטלה.

במיוחד חזר השר על דרישתו שהכנסת תאשר את הצעת החוק הממשלתית – מן הכנסת הקודמת – שעל פיה לא יוכל מובטל לקבל דמי אבטלה, אם הוא מסרב לצאת למקום עבודה המרוחק עד 60 קילומטרים ממקום מגוריו (כיום קובע החוק 40 קילומטרים בלבד).

רוב הדוברים, ובתוכם פרץ עמיר (מערך) שזה היה נאום הבכורה שלו, ציינו כי בעדי הפיתוח שיעור האבטלה גבוה פי שנים וחצי מן הממוצע הארצי. כולם אף יצאו נגד הדעה, ששכר המינימום הוא שגרם להעמקה גדולה במשבר במשק.

לא יפצו תושבי בתים שנהרסו

מי שבנה בית בניגוד לחוק אחרי פרסום מסקנות "ועדת מרקוביץ'" וביתו נהרס, לא יקבל כל פיצוי, אמר השר משה ארנס בתשובה על שאילתה בעל־פה של עדנה סולודר (מערך).

השר השיב בתוקף תפקידו כמי שמונה על הטיפול בערבים.

עוד אמר ארנס, כי הממשלה מנסה לאתר בשלב מוקדם בניה לא חוקית ואף מזהירה את הבונים. אולם יש במדינה הליכים חוקיים כגון פניה לבג"ץ וכל עוד הם נמשכים, ממשיכים בעלי הבתים בבניה הבלתי חוקית. בכל זאת לא השלם לגמרי אף אחד מן הבתים שנהרסו באחרונה ליד הכפר טייבה.

מעבר חציה נפרד לנקבות

ועדת הבטיחות של קרית מלאכי לא אישרה לפני שנה וחצי הקמתו של מעבר חציה נפרד לבנים ונפרד לבנות ליד בתי הספר של חב"ד בעיר – אמרה אתמול אורה נמיר (מערך) בשאילתה בעל פה שהופנתה לסגן השר רוני מילוא, הנוהג להשיב בשם ראש הממשלה, שהוא גם שר הפנים, על שאילתות בענייני המשרד.

הנימוק היה, שהמרחק בין 2 בתי הספר הוא 100 מטרים בלבד, והסיכון לבטיחות להקים מעברים במרחק של פחות מ־150 מטרים זה מזה, באשר הולכי רגל גוזרים פתוח.

לפני שלושה שבועות התכנסה לפתע אותה ועדת בטיחות מחדש, ואישרה מעברי חציה נפרדים ליד בתי הספר לבנים ולבנות, אמרה נמיר. היא שאלה מה גרם לכך, האם היתה התערבות של מישהו אחר בהחלטה. מילוא אמר שאינו יודע את התשובה על שאלה זו, והוא יעביר אותה בכתב אחרי שיברר.

"אני רוצה לדעת כמה זמן יחלוף עד שיוקצו בנפרד הכניסות לאולם הכנסת לגברים ולנשים" – שאל פתאום אמנון רובינשטיין (שינוי) במסגרת שאלה נוספת.

סגן השר רוני מילוא לא התבלבל: "על פי העובדות הידועות לי, אין נספחים סודיים המדברים על כניסות נפרדות לכנסת, אפילו לא אצל חבר הכנסת ביילין, לכן מבחינה זאת אנחנו לא צריכים לדאוג בשלב זה" הוא השיב.

צחי הנגבי הגיש תלונות פליליות נגד ח"כ טובי ו־8 פעילים מהשמאל

"עברו במתכוון על החוק במגמה לטרפד את המאבק נגד מתן הכרה לארגוני המרצחים"

ועדות וסיעות / דן מרגלית

ח"כ צחי הנגבי (ליכוד) פתח אתמול את פעילותו הפרלמנטרית בהגשת תלונה פלילית למשטרת ירושלים נגד ח"כ תופיק טובי (חד"ש־קומוניסטים) ושמונה פעילים במפלגות רצ, מפ"ם וחד"ש בגלל מיפגשם בפראג בירת צ'כוסלובקיה עם האלד חסאן, יועצו הבכיר של ראש אש"ף יאסר עראפאת. בתלונה טען הנגבי כי היא מסתמכת על הפקודה למניעת טרור. לדבריו עברו הנאשמים "במתכוון על החוק במגמה לטרפד את המאבק הציבורי שמקיימת ממשלת ישראל נגד מתן הכרה בינלאומית לארגוני המרצחים."

ח"כ מיכאל בר זוהר (מערך) ביקש לקיים במליאת הכנסת דיון דחוף בהזמנת עראפאת לשווייה ומפגש אישים יהודיים עימו. הוא רואה בכך תופעה מבזה שלא זכתה לתגובה מדאימה כיון שהממשלה נתונה ל"מקח וממכר קואליציוני מבזה."

נגד קנסות ענישה

ח"כ שמעון שיטרית (מערך) פנה אל שר המשפטים אברהם שריר לתקן את החוק הקובע 200 אחוזי קנס פיגורים בשנה. זה התאים אולי לתקופת האינפלציה, הסביר פרופסור שיטרית, אבל עתה הפך ל"דרקוני..." גורם קול משוע למאות אלפי אזרחים." הוא הציע להסתפק בהצמדת הקנס למדד בתוספת 20 אחוזים. בהצעה שהגיש ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) מוצע כי התוספת לקנס תהיה רק 25% מהקנס שלא שולם. אין הצדקה לשלם 100 אחוזים לכל שטה חודשים בתקופה בה נבלמה האינפלציה, הסביר צבן.

תזכורת לליכוד

ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) היפנה את שימת לב חברי מרכז מפלגת העבודה כי בהצביעם בעד הצטרפות לממשלה הם מקבלים על עצמם גם את כל ההתחייבויות שקיבל עליו הליכוד לחרדים־דתיים. לא יעלה על הדעת שהמערך לא יחוייב במסגרת ממשלה רחבה – בה קיבלו החרדים התחייבות מהליכוד – בהתחייבויות שהמערך עצמו היה מוכן להעניק לדתיים במסגרת ממשלה בראשותו, סבור איתן.

טדי קולק תוקף את פרס על מהלכיו להקמתה של ממשלה צרה עם החרדים

ראש עיריית ירושלים כותב ליו"ר מפלגת העבודה מכתב גלוי: "אם קיפול כל הדגלים — מעורר זעם כה רב, הרי קוצר הראות, המתבטא בהליכה מבוזה — מעורר רחמים"

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

"חיזיון אבסורדי ומזעזע... הליכה מבוזה בדרכים עקלקלות", אלה הם אך מעט מהביטויים, שבהם משתמש ראש עיריית ירושלים טדי קולק, במכתב ששיגר אתמול למנהיג מפלגתו שמעון פרס, על רקע המגעים להקמת הממשלה עד כה. קולק תוקף את הנכונות להליכה לממשלה צרה עם הדתיים אך אינו מבטא במפורש, אם לדעתו צריכה מפלגת העבודה ללכת לאופוזיציה או להעדיף ממשלת אחדות עם הליכוד. להלן התוכן המלא של המכתב:

מורי קולק כותב לשמעון פרס:

"התלבטתי רבות באם להביא בפניך את תחושתי הצרה לנוכח החיזיון האבסורדי המזעזע, שהיינו עדים לו בימים האחרונים. יתכן היותי נגוע מבך, מאחר ואיני איש דברים ואני מתקשה למצוא מלים כדי לבטא את תחושת הזעם והבושה שחשתי. מה ששכנע אותי להעלות את הדברים בכתב הוא פתק, שכולו זעקה נואשת, ששלח אלי מתוך נפלא – מאותם אנשי ארץ ישראל הטובה, העובדת היוצרת. (...)

מיד עם היוודע תוצאות הבחירות חשתי דאגה רבה מן הצפוי לנו ומיהרתי לכתוב על מנת להתריע בפניך מפני היסחפות מסוכנת אחרי האשליה, שניתן בתנאים שנוצרו להגיע לסיכום אחראי ומבוסס עם המפלגות החרדיות.

אני מאמין בהסכמים, המיועדים למצוא את המשותף בעם, ומשמשים מנוף לקידום נושאים מרכזיים כלכליים, חברתיים שהם גורליים. בירושלים המורכבת ורבת הבעיות פעל שיתוף כזה, כל עוד הוא לא חייב אותנו להיתהר על עקרונות.

הדאגה לציבור החרדי וצרכי החרדיים לא השפעה מלהציע, בשם שפעילותנו הנרחבת למען הנוער, התרבות, הספורט ובילוי שעות הפנאי לנוער ולצעירים שאינם שומרי מסורת, לא נפגעה כתוצאה מאיומי פרישה. עשינו זאת מתוך אחריות ועוצמה ולא במחיר כניעה והתרפסות בפתחים.

המקומם הוא, שלא התעוררתם משאלות אלה. לא ראיתם את העובדה המרה, שלא זו בלבד שתנועת העבודה אינה רשאית ואינה יכולה לשלם את המחיר היקר מכל של התנגרות להזהות, אלא גם לא הבחנתם במה שהיה גלוי לכל: לא ניתן לעמוד בתמורות עם הליכוד במרוץ להיסול של נכסי הרוח של היהדות הפלורליסטית, בניפוץ המתייכות העמוקה שלנו ליהדות התפוצות ולאורח החיים הציוני בארץ.

אם קיפול כל הדגלים מעורר זעם כה רב, הרי קוצר הראות המתבטא בהליכה מבוזה, בדרכים עקלקלות המובילות לשידוך כפוי חסר סיכוי – מעורר רחמים. הליכוד יכול לעשות זאת, תנועת העבודה לא. מתוך דאגה מפני סדקים העלולים להביא לקרע עמוק בינינו ובין יהודי התפוצות, בהדרה מפני השלכותיה של ממשלה צרה השבויה בידי גורמים אנטיציוניים קיצוניים על אופי חיינו במדינה, מתוך מודעות לסכנה הארוכת לסובלנות, להתרחה לפתרון שקול ואחראי של הבעיות הפוליטיות המעיקות עלינו – עלי לפרסם מכתב זה.

אותו מתוך הדבקות צעירים ובני נוער, מאות אלפי אזרחים שאכפת להם, הבאים להתעוררות ברורה ומוחד לסת מאותן התרמות שגרמו לתסכול, לדעיכת רוח המאבק ולכרסום באמונה.

סערה בש"ס בעקבות הידיעה על הסכם רוטציה בין פרץ ודרעי במש' הפנים

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

סערת רוחות היתה אתמול בצמרת תנועת ש"ס בעיקר בקרב תומכיו של השר יצחק פרץ, בעקבות פרסום הידיעה ב"הארץ" על הכוונה לקיים רוטציה בתפקיד שר הפנים בין הרב פרץ לאריה דרעי.

נודע כי הרב עובדיה יוסף, תומך באפשרות של קיום הרוטציה כדי לאפשר את המשך שליטתם של אריה דרעי ואנשיו במשרד הפנים, גם בתקופה שיכהן כשר השיכון אם אכן תקום ממשלה צרה. עד אתמול דובר על ההסדר בחדרי חדרים ורק אישים בודדים בצמרת ש"ס ידעו על הכוונה לקיים את הרוטציה.

לטענה סוכם כי במו"מ הקואליציוני בין תנועת ש"ס לליכוד, כי דרעי ישמש כשר השיכון והבינוי ואילו הרב פרץ יחזור לכהן במשרד הפנים. אך נודע כי דרעי שהוביל את שליטתו במשרד הפנים בשנתיים האחרונות כמנכ"ל, סירב להוריד מהתפקיד ובין מקורביו טען כי רק הוא יהיה מסוגל להפוך את תפקיד שר הפנים לתנופה לצמיחתה של ש"ס. לעומת זאת הרב יצחק פרץ לא היה מוכן לשמוע על אפשרות אחרת מלבד, כהונה במשרד הפנים.

המחלוקת בין הרב פרץ לדרעי הובאה לפני מספר שבועות להכרעתו של מנהיגה הרוחני של התנועה הרב עובדיה יוסף. בהתייעצויות שקיים הועלתה ההצעה כי הרב פרץ ודרעי יתחלפו ביניהם מקץ שנתיים לכהונת הממשלה. הכוונה שהרב פרץ יכהן ראשון במשרד הפנים ולאחר שנתיים יתחלף עם אריה דרעי שימסור לידיו את תיק השיכון. על פי הידוע עמדו השניים למסור הודעה על הסכם הרוטציה ביניהם לאחר הקמתה של הממשלה.

פרסום הידיעה ב"הארץ" עורר אתמול זעם רב אצל השר יצחק פרץ שהאשים את אריה דרעי בהדלפת הידיעה לעיתונות. דרעי טען לעומת זאת כי לא ידע כלל על הפרסום הצפוי ולא היה לו יד בהדלפת העניין ל"הארץ".

נאמני הר הבית יקיימו היום מירוץ לפידים

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

תנועת נאמני הר הבית הודיעה, כי תקיים היום מירוץ לפידים ועליה להר הבית. המירוץ יחל ליד קברות המכבים במודיעין וימשך דרך עמק איילון, מעלה בית חורון, גבעון החדשה, גבעת שאול, ירושלים ולבסוף הר הבית ומנהרת החשמונאים.

אנשי נאמני הר הבית אומרים, כי ינסו להדליק נרות חנוכה עם תום המירוץ בהר הבית. בכל מקרה, אין כוונה במשטרת ירושלים לאשר לחברי התנועה עליה להר, לצורך זה.

צה"ל שיחרר שלושה דייגים עצורים מלבנון

ספינתם עוגנת בחיפה

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

צה"ל שיחרר שלושה דייגים לבנוניים שנעצרו בסוף השבוע ע"י חיל הים מול חופי צור.

מדובר בשלושה בני משפחה אחת מלם מהכפר קרפנה. כאמור, לאחר חקירה בישראל שוחררו השלושה. מושל צור פנה לראשי מפקדת יוניפי"ל בדרום לבנון בבקשה שיתערבו אצל שלטונות ישראל כדי שגם ספינת הדייגים "חסן", תוחזר לבעליה. ספינת הדייג עוגנת בנמל חיפה.

מקורות בטחוניים מסרו כי בספינה זו הובלו בעבר מחבלים מקפריסין ובירות לדרום לבנון.

הברפלד: "המרופדים" לא יבטלו חוק שכר מינימום

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

ראש האגף לאיגוד מקצועי תקף אתמול בחריפות גורמים במשרד האוצר ובבנק ישראל המבקשים לבטל את חוק שכר המינימום במשק. הברפלד אומר כי הברית הבלתי קדושה של אנשים "מרופדים" מבחינה כלכלית לא תשיג את מטרתה.

הברפלד אמר שאין כל ממש בטענת נגיד בנק ישראל וראשי התעשיינים, כאילו שכר המינימום המגיע בקושי ל־736 שקל גורם לתקלות בכלכלה הישראלית. הדגיש, כי שום משק מודרני אינו מבוסס על עבודה זולה. להערכתו, הדרך להילוך הכלכלה איננה בפגיעה בשכר אלא בהשקעות בציוד ובטיפוח כוח אדם ויוזמה לצמיחה.

כרטיסי הלוטו התייקרו ב־20%

מאת לאה פורת

כרטיסי הגרלת הלוטו, התייקרו באחרונה ב־20% – מ־50 אג' ל־60 אג' למילוי טור אחד.

זאת לאחר שבפברואר השנה כבר הועלו מחירי כרטיסי ההגרלה של הלוטו מ־45 אג' ל־50 אג'.

בסך הכל עלו מחירי הלוטו מחודש פברואר השנה עד היום בשנת ב־33%. זה שיעור הגבוה ביותר מפי שניים משיעור עליית המדד בתקופה הנזכרת.

משה סלומון המשנה למנכ"ל מפעל הפיס המנפיק את כרטיסי הלוטו, אמר בתגובה כי כל עליות המחירים הן בתיאום עם משרד האוצר ובהתאם למדיניותו. עוד אמר כי עליות המחירים נובעות מההתייקרויות במשק, אבל גם סכומי הפרסים עלו. הוא ציין כי 50% מההכנסה ברוטו מיועדת לפרסים.

דובר משרד האוצר יצחק פיינברג אישר כי הוועדה המיוחדת הדנה בנושאי ההימורים, אישרה את העלאות המחירים האחרונות של הלוטו.

פרופ' מנדל כהן למנוחות

(ע). מאות מדענים ממכון ויצמן השתתפו בהלויית פרופ' מנדל דוד כהן ז"ל, שנפטר שלשום מהתקף לב, בגיל 65.

פרופ' כהן עמד בראש המחלקה לכימיה מיבנית מאז שהמחלקה הוקמה בשנות ה־70, נחשב בין גדולי החוקרים והמדענים במכון. אליו הגיע ב־1954 לאחר שהשלים את לימודיו באוה"ב.

יליד בולאוואיו, ברודזיה הדרומית (זימבאבווה). הניח אשה ושלושה ילדים.

ירומזר צומת הדסים בשרון

(ע) צומת הישובים קדימה הדסים בשרון ירומזר, בעקבות בקשות ופניות רבות של תושבי האיזור לכבישה התחבורה ומע"צ. צומת קדימה הדסים ממוקם על כביש החוף הישן והנוהגים משני ישובים אלה מתקשים לחצות את הכביש הראשי ולהשתלב בתנועה. תאונות הדרכים אירעו כאשר נהגים שנאלצו להמתין זמן רב לקחו על עצמם סיכון ונכנסו לצומת ללא מתן זכות קדימה.

במרוצת השנה החולפת קרו בכביש תשע תאונות דרכים, חלקן קטלניות. העלייה במספר התאונות לעומת שנים עברו * הדריכה את ראשי המועצות באיזור לפעול למען התקנת מערכת רמזורים.

טעות שלנו

בכתורת הידיעה על פטירתו של פרופסור נתן פיינברג ז"ל אתמול ב"הארץ" נפלה טעות בשם ואנו מצטערים.

58% מהליקויים בדו"ח מבקר המדינה לא תוקנו

מאת איתן אבריאל

למרות שעברו כ־7 חודשים מאז פירסום הדו"ח האחרון של מבקר המדינה, טרם תוקנו כ־58% מהליקויים שנחשפו – כך עולה מדו"ח המעקב שפירסם אתמול אגף הפיקוח הכללי במשרד הכלכלה והתיכנון. סיכומי דו"ח המעקב מלמדים כי רק 18% מכלל הליקויים טופלו באופן מלא, כ־24% מהליקויים נמצאים בשלבי טיפול שונים, וב־58% עדיין לא החל הטיפול.

המפקח הכללי במשרד הכלכלה, עוזי ברלינסקי, אמר כי מהשוואת נתוני המעקב בישראל לנתונים מקבילים בארה"ב מסתבר כי שיעור תיקון הליקויים בשנה הראשונה מגיע בארה"ב ל־6% בלבד, לעומת כ־20% בישראל. המעקב אחרי דו"ח מבקר המדינה הקודם, שפורסם לפני כשנה וחצי, מלמד כי תוקנו כ־38% מהליקויים שנחשפו, כך ש"המערכת זזה, אבל לאט". ברלינסקי הדגיש כי תפקידו של אגף הפיקוח הוא רק תפקיד מעקב, ואילו תיקונם של הליקויים במשרדי הממשלה מוטל על כתפיהם של השרים והמנכ"לים.

למעלה מ־1000 איש השתתפו אתמול בטקס הדלקת הנרות במשכן הכנסת. מטעם פרויקט "דעת" לקליטת עליה של הנוער היהודי. משתתפות עולים חרשים, חיילים בודדים, הסטודנטים עולים חדשים, יחד עם משפחותיהם המאמצות מקרב חברי הפורום. הנר הדליק בנוכחות ראש"ם, יו"ר הכנסת הד־"בים. בצילום נראה דוד ימדאי. צבנק, עולה חדש מאתיופיה, מדליק נרי־חנוכה.
תצלום [illegible]

פעילים אתיופיים חוששים ממסירת תיק הדתות לחרדים

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

הח"כ לשעבר, יצחק ארצי, הגיש מיו"ר הנהלת הסוכנות שמחה דיניץ לעכב את תהליך העברת הסמכויות בתחום הקליטה מהסוכנות היהודית לממשלה, על רקע הכוונה למסור את משרד הקליטה לאחריותו של הרב רבין, איש "דגל התורה".

ארצי מביע חשש, כי שר קליטה מהמחנה החרדי יוסש בעברם של עולי מזרח אירופה ובריה"מ; שם שכיחה כאמור תופעת "הזוגות המעורבים". ארצי היה במשך ארבע השנים האחרונות חבר פעיל בוועדת העליה והקליטה של הכנסת.

פעילים בארגונים של עולי אתיופיה, הביעו אתמול חשש דומה. בשיחה עם סופר "הארץ", אמרו הפעילים, כי הם חוששים שמשרד הדתות באחריות "דגל התורה", יפלה לרעה יהודים מאתיופיה, שסירבו לעבור את "הגיור לחומרה" שדרשה מהם הרבנות הראשית לישראל.

כתב היד של "באבי יאר" בבית הספרים הלאומי

(ע). הפואמה "באבי יאר" — כתב יד של יבגני יבטושנקו מוצגת החל מאתמול כ"מוצג החודש" בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי שבאוניברסיטה העברית בירושלים, לרגל ביקורו של המשורר בארץ.

כתב היד נכתב מן הזיכרון בעת ביקור במערב בשנות השישים. בשנת 1969 הועמד כתב היד למכירה מטעם בית המכירות סותבי ונרכש על ידי ליאו גרואס מלונדון והוא מסר אותו לבית הספרים הלאומי. עם ביקורו של יבגני יבטושנקו בישראל מוצג כתב היד על ידי המחלקה לכתבי יד וארכיונים.

כתב היד כתוב ברוסית ובנוסף לו מוצג תצלום של הפרסום המודפס הראשון של באבי יאר בכתב העת "ליטרטורנייה גאזטה" משנת 1961 והתרגום העברי של היצירה מאת שלמה אבן שושן.

מאז תחילת השנה עלה שכר השכירים ב־6.6% ריאלית

מאת איתן אבריאל

מאז תחילת השנה חלה עלייה ריאלית של 6.6% בסך התשלומים למשרת שכיר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. השכר (ברוטו) הממוצע במשק, כולל י"ש והבל"עוה, הגיע בספטמבר ל־1720 שקל, כך נמסר מן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. כן נמסר כי ברבע השלישי של השנה (חודשים יולי–ספטמבר) התמכמה עליית השכר הממוצעת ב־5.6%, לעומת עליית־שכר של כ־14% ב־1987.

מבדיקה לפי ענפים עולה כי עליית השכר הגדולה ביותר חלה בשירותים הציבוריים – 9.5%, ולאחריהם בשירותים האישיים – 8.3%, בשירותים העסקיים – 7.5%, במסחר – 6%, בחקלאות ובתעשייה – 5%. עליית השכר הנמוכה ביותר נרשמה בענף התחבורה – 4%.

שינוי ול"ע ירוצו ברשימה משותפת בבחירות בתל־אביב

מאת חיים הנדוזקר, סופר "הארץ" בתל־אביב

הסדר הושג אתמול בין שינוי לבין ל"ע בנושא הרשימה המשותפת לעיריית תל־אביב שאיים על שלמות מפלגת שינוי־מרכז.

על פי ההסדר יעמוד יצחק ארצי מל"ע בראש הרשימה המשותפת, במקום השני יהיה יאיר רוטלוי משינוי ובמקום השלישי יהיה פרץ אוניקובסקי מל"ע.

במקום הרביעי מועמד של שינוי.

הוויכוח בין שני חלקי המפלגה פרץ לאחר תביעות של שינוי וגם של ל"ע באשר לאיוש המקום השני ברשימה למועצת העירייה. במוצאי דבר ויתרו אנשי ל"ע ובימים הקרובים יכנסו מוסדות שתי המפלגות כדי לאשר את ההסדר.

לקראת סוף שנת המס
שי למצטרפים עד 31.12.88

לך על בטוח
בחר בקופות הגמל הרווחיות

■ תשואות שיא - 8.5% נטו בקופת גמל "יסודות" מתחילת שנת 88. ■ ניהול מקצועי ע"י מומחים להשקעות.
■ קבלת יתרות משוערכות יום יום בכל אחד ממסופי הבנק.

תכל'ס בנק המזרחי

הארץ
עיתון לאנשים חושבים
הבימה
התיאטרון הלאומי

עידית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 17.12.88 ב־11.00
מוספשבת
עם
מיכאל הנדלזלץ
■ פרופ' אוריאל רייכמן – חוקה לישראל
■ פרופ' ירמיהו יובל – על ספרו "שפינוזה וכופרים אחרים"
■ אפרים קישון על "ספר המסעות"
■ "גן הדובדבנים" בתיאטרון "הבימה" – עם ניסים עזיקרי, ליא קניג, מכרם חורי והבמאי עמרי ניצן
■ הפסנתרן אילן רוגוף והכנר רוני רוגוף לקראת הופעותיהם עם הפילהרמונית
■ משתתפי המחזמר "פיטר פן" – חנוך רוזן, ששון גבאי, והבמאי אורי פסטר שרל'ה שרון ועמוס פורת עם ספר חדש בהוצאת "כתר – "עם ישראל שר"
כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה – 12 ש"ח
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.
הארוח באדיבות
כתר בית היוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

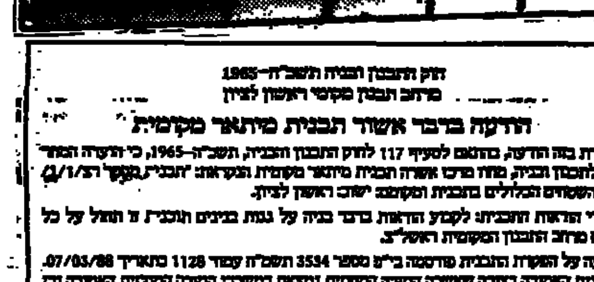

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר אשור תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז אשרה תכנית מיתאר מקומית הנקראת: "תכנית מקומית רצ/1/1/א השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב ראשון לציון.
עיקרי הוראות התכנית: לקבוע הוראות בדבר בניה על גגות בבנינים תוכנית זו תחול על כל תחום מרחב התכנון המקומית ראשל"צ.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3534 תשמ"ח עמוד 1128 בתאריך 07/03/88.
התכנית האמורה בצורה שאשרה הועדה המחוזית נמצאת במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון לציון וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
דב. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז מרכז

מוזאיקה א. ולפמן בע"מ
הודעה
ניתנת בזאת הודעה כי ביום שישי 23.12.88 בשעה 09.00 תתקיים במלון דן כרמל־חיפה באולם "אורף" אסיפה כללית רגילה של החברה.
סדר היום:
1. אישור הדו"ח הכספי ודו"ח המנהלים לשנה שנסתיימה ביום 31.12.87.
2. מנוי מנהלים.
3. מנוי רואה חשבון וקביעת שכרו.
4. שונות.
כתב מנוי לשלוח או יפוי כח, יש להפקיד במשרדי החברה ברח' השיש 13, מפרץ חיפה, לפחות 24 שעות לפני הזמן הקבוע לאסיפה.
בפקודת מועצת המנהלים.
כהן מירה
מזכירת החברה

מכרזים
משרד החינוך והתרבות
המחלקה לבנא"מ
מכרז 88.11.11—ארגון ההפעלה
מרכז בדיקה לבחינות בגרות
הננו להודיע על שינוי במועד ההגשה לצרכי הבהירות. במקום ב־13.12.88 תתקיים ההגשה בתאריך 11.12.88 בשעה 12:00 במקום שנקבע מראש.
פרסום בטל: 278673 שמחה יונה.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
מוזמנות בזה הצעות לאספקת:—
מכרז 272/88—מכשיר לבדיקת קבלים
מכרז 278/88—אוסצילוסקופ
מכרז 279/88—לוחות אלומיניום
מכרז 280/88—ארון חסין אש
מכרז 281/88—תאורת חירום
מכרז 282/88—[illegible]
מכרז 283/88—דיסק קשיח
ספסי הצעה, מפרטים נוספים אפשר לקבל בתוחום אספקא "בזק", רח' הרצל 172, ת"א בימים א'–ה' בין השעות 9.00 עד 12. בחדר מס' 7.
פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 25.12.88 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד, הצעות במברקים לא תתקבלנה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

סעודיה העבירה לאש"ף סיוע של 14.25 מ' ד'

ניקוסיה (ע"ת). ערב הסעודית העבירה שלשום לאש"ף סכום של 14.25 מיליון דולר. זה התשלום האחרון במסגרת הסיוע הפיננסי שמדינה זו התחייבה להעמיד לרשות הארגון הפלשתיני.

כזכור התחייבו ערב הסעודית ושש מדינות אחרות המפיקות נפט בועידת הפיסגה הערבית שנערכה בבגדד ב־1978 לשלם לאש"ף סכום של 30 מיליארד דולר לאש"ף, סוריה וירדן במהלך עשר שנים.

יצויין כי התשלום הקודם שהעבירה ערב הסעודית לאש"ף בוצע בספטמבר. אז שילמה הממלכה הסעודית לארגון הפלשתיני סכום של 28.5 מיליון דולר.

באיטליה מזהירים את ישראל מפני אבו נידאל

רומא (עסט"א). מפקד משטרת איטליה הזהיר מפני פיגועי טרור עתידיים אפשריים נגד יעדים ישראליים או אמריקאיים, מצד ארגוני טרור המבקשים להבאיש את ריחו של מנהיג אש"ף יאסר עראפת.

מפקד המשטרה, וינצ'נזו פאריזי, אמר אתמול בוועדה של הפרלמנט, כי "קיימת אפשרות חמורה שמתנגדים של עראפת, ביוזמתם הם או באמצעות קבוצות אחרות, יבצעו פעולות טרור נגד יעדים ישראליים או אמריקאיים, ויעודדו את הרושם כי הם נעשו בחסות אש"ף".

עוגת מרציפן ענקית שהכין מלון הילטון בתל אביב הוענקה אתמול לשגריר ארה"ב תומס פיקרינג במסיבה מפתיעה שערכו 150 עובדיו בשגרירות, לרגל ההצעה למנותו לשגריר ארה"ב באו"ם. בתמונה: פיקרינג (במרכז) בוצע את העוגה, בעזרת מנהל מלון הילטון, פיטר ווקדר־שליט (תצלום: ודי פאר / יפעת)

42 רופאים בגליל צוידו להחיאה בתאונות קשות

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

ארבעים ושניים רופאים המתגוררים בגליל צוידו בימים האחרונים בערכות הוראה מיוחדות ובמכשירי איתורית, כדי שניתן יהיה להזעיקם למקומות בהם יתרחשו תאונות דרכים קשות.

מדובר ב־28 רופאים מבתי החולים בנהריה ובצפת ו־14 רופאים של קופ"ח. זהו פרויקט ניסיוני של המינהל לבטיחות בדרכים בשיתוף עם מד"א וקופ"ח. הרופאים יוזעקו דרך מוקד מיוחד. יוזמה זו באה בעקבות ריבוי תאונות דרכים באזורים הרריים, המאוכלסים בישובים מרוחקים.

צו מניעה נגד חברת סקרים על שימוש בידע של טלסקר

מאת אבי גנאור

אליהו וינוגרד, שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, הוציא אתמול צו מניעה זמני נגד עינת רזן וחברת "סקרים" ואסר עליהם שימוש בידע ובשיטות עבודה שלטענת המבקשת נלקחו במרמה ממכון המחקר "טלסקר".

התובעים טוענים, שעינת רזן הפרה חוזה וחובת אימון, כאשר השתמשה בשיטות עבודה סודיות וייחודיות, אותן למדה בתקופת עבודתה ב"טלסקר" ושאותן היא מפעילה כיום בחברת "סקרים" המתחרה, שהקימה עם פרישתה מ"טלסקר".

בתביעתה טוענת "טלסקר", כי בידיה ראיות המוכיחות שרזן החלה את עבודתה במכון ביולי 86, בהיותה סטודנטית למינהל עסקים וללא ניסיון קודם בסקרים, תכננה חודשים אחדים טרם פרישתה את הקמת חברה המתחרה בהתבססה על שיטות העבודה שלמדה במכון. זאת, למרות שחתמה, עם קבלתה לעבודה, על הסכם שמירת סודיות.

לטענת התובעת פנתה רזן ביוזמתה לאחר פרישתה ללקוחות "טלסקר", עימם יצרה קשרים בתקופת עבודתה ב"טלסקר" והציעה להם את שירותי החברה החדשה שהקימה. צו המניעה ניתן במעמד של צד אחד בלבד.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

הידד למבצעים

המנצח דוד שלון והפסנתרן ולדימיר פלצמן בקונצרט הפילהרמוני מספר 8 סדרה ז'. ביצירות רוסייה, מוצרט וברליוז.

פינומינלי הוא הפסנתרן ולדימיר פלצמן, שמקצת מאמנותו הגדולה (כיוון שניגן רק את הקונצ'רטו בדו מינור ק. 491 מאת מוצרט) נחשפה אמש. צליל מושלם שכזה וללא כחל ושרק מיותרים, וקרים גמישים שבאלה, אמיתיים, משמעותיים וללא דרמטיזציה מעושה, הם נדירים לחלוטין.

טובה היא יצירתו של אנרי רוסייה (נולד 1916) "מטאבולות" (שינויים, 1964), המכילה אמנות גבוהה של כתיבה סימפונית, אינה עניין של העבר. פנטסטית היתה ונשארה גם לאחר 158 שנים "הסימפוניה הפנטסטית" של ברליוז, ופנטסטי הוא גם הישגו של מנצחנו דוד שלון ביצירה זו ובקודמתה הרוסית. שלון ממוגן בניצוחו ובפרשנותו מודרניות חמה. בפירושי המקצב שלו, בהתאמות ובגוונים, שהוא מפיק מן התזמורת, מתקיים עולם המוסיקה הנוכחי, וכלהיטו הזה, הוא פשוט אנושי.

מה שחבל שבתזמורת, שבוודאי השיגה שיאים בערב זה, לא תמיד נעדרים פגמים. דומה, שהרצון להצטיין תמיד, טרם העמיק בה די צורכנו.

אמש במופע / דני בלושטיין

גאווה של מלכה שחורה

נינה סימון ודידי ברידג'ווטר בבנייני האומה ירושלים.

את הופעתה של נינה סימון פתחה דידי ברידג'ווטר. מאחורי מסכת ההתחנחנות אל הקהל, מסתתרת ווקליסטית מעולה עם שליטה על ניואנסים של הבעה קולית, כפי שהוכיחה בביצוע ב"הכל בלוז" של מיילס דיוויס. גם במבחן הבלדה הג'זית היא עמדה יפה ב"יום גשום". כשפתחה בבלדות, היא היתה מרצנת מדי אבל היא תיקנה את הרושם הזה כאשר השתחררה ושרה את "דיד פילגרי". אז פרצה הנשמה שלה החוצה, והקהל נישבה בקיסמה.

בחציה השני של ההופעה עלתה נינה סימון על הבמה. מהצליל הראשון האשה הגדולה הזו, מפיקה מגרונה את אחד הקולות היותר כואבים, יותר פגועים, שידעה המוסיקה הקלה. היא מופיעה במין ארגנות שהיא נחלתם של אמנים המודעים לערכם המוסיקלי. כשהיא שרה את "טבעת זהב", היא שרה על אהבה נכזבת של אשה בצירה, אך היא שרה גם על כך שהיא לא תשכח את הכאב הזה עד ליומה האחרון. וכך היא, אשה בגיל העמידה, שרה על הרצון להיות באהבה. כשהיא מוקפת מהפסנתר וניגשת אל קידמת הבמה, יש בה משהו פתטי, אך יחד עם זאת באמת גאווה של מלכה שחורה. והיא שרה את "אני מטילה בך כישוף" והקהל שייך לה.

כשהיא שרה היום את "מיסיסיפי הארורה" היא רחוקה מהזעם שאפיין אותה באותה הפעילות המרכזית של התנועה למען שיוויון זכויות השחורים. ומגניבה בלגלוג את שמו של ג'סי ג'קסון – כשי שהוא לבנבן על ידה. נינה סימון כה אנושית בפגיעות שלה בדרכה שלה היא לא תמיד מדייקת בשירתה. אבל זה מה שעושה את שירתה לחוויות היוצרות הדהוד רגשי עמוק אותה. יש לה את הזכות הגדולה השמורה רק לאמנים גדולים, שהכאב שלה מיתרגם ישירות לאהבה עצומה של הקהל אליה.

20 שנות מאסר לעריק ירדני שתכנן לבצע פיגוע בישראל

נתפס במאי השנה לאחר שחצה את הגבול באיזור כפר רופין

(ע). חייל ירדני, שערק מצבאו כדי לבצע פיגוע נגד ישראל כאות הזדהות עם האינתיפאדה, נידון אתמול ל־20 שנות מאסר בבית המשפט הצבאי בלוד.

ריאד כמאל אבו אל היגא בן 18 נתפס ב־18 במאי השנה לאחר שחצה את הגבול באיזור כפר רופין, והוא נתגלה ע"י חוליה של צה"ל, נפצע בקרב ונעצר.

בבואו לבית המשפט סירב להכיר בסמכות בית המשפט הצבאי לשפוט אותו. מאחר שלא היה מוכן לקום לכבוד שופטי ישראל הוצא מהאולם והדיון בעניינו נערך שלא בנוכחותו.

בסכמו את פרטי הפרשה אמר התובע הצבאי, סרן ראובן זולף, שהנאשם "הוליס עם עוד שני חברים לערוק מהצבא, לעבור את הגבול, להרוג ישראלים, ולמות בקדוש".

אל־היגא הצליח לחצות את הגבול, האילו ושני חבריו נמלטו לתוך שטח ירדן, לאחר שחוליה של צה"ל הבחינה בהם ופתחה באש.

עוד ציין התובע, שהנאשם רכש אקדח באופן פרטי לביצוע המשימה, מאחר ולא רצה להשתמש בנשק של הצבא הירדני, כדי לא לפגוע בצבא. האיש לא ירה אל חייליו אלא פלט רק כדור אחד באוויר ולכן נמנע מדין וזלף לדרוש עונש מאסר עולם.

עו"ד לאה צמל, שייצגה כסניגוריה את החייל הירדני, ציינה שהוא לא ירה על כוחות צה"ל ולכן ביקשה להקל בעונשו.

הרופאים משביתים היום ליממה חמישה בתי"ח באיזור המרכז

מאת עדנה אהרוני, סופרת "הארץ"

שיבושים צפויים היום בבתי החולים הממשלתיים במרכז הארץ. ארגון רופאי המדינה משבית היום למשך 24 שעות את בתי החולים "שיבא" בתל השומר, "וולפסון" בחולון, "איכילוב", "ביקור חולים" ו"הקריה" בתל־אביב. בתי החולים יפעלו במתכונת שבת. כל הניתוחים המתוכננים ידחו. ינותחו רק מקרים דחופים. מרפאות החוץ והמכונים יהיו סגורים.

עובדי המעבדות בבתי החולים הממשלתיים משביתים החל מבוקר ועד ליום שני בבוקר את המעבדות בבתי החולים "שיבא" בתל השומר, "ברזילי" באשקלון, "וולפסון" בחולון, "אסף הרופא" בצריפין, ו"שמואל הרופא" בבאר יעקב. במעבדות אלו ישארו כוננים לביצוע בדיקות במקרים דחופים.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו שחוששת מהחרפת העיצומים זימנה להיום פגישה נוספת בין הרופאים והממונה על השכר. על פי תוצאות הדיון יחליטו הרופאים אם להמשיך להחריף את העיצומים. האוצר מוכן לדון בדרישותיהם של הרופאים להשוואת תנאי עבודה ושכר עם עמיתיהם בקופת חולים הכללית במסגרת הדיונים על הסכמי השכר עם המעסיקים ועם ההסתדרות הרפואית לשנים 1988-89. הרופאים טוענים כי הצעת האוצר אינה פתרון.

קיסר: להקים ממשלה שוויונית ככל האפשר למפלגות הגדולות

עד כה נחשב קיסר לאיש מחנה ברעם השולל שותפות עם הליכוד

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, קרא להקמת ממשלה על בסיס רחב ושוויוני ככל האפשר לשתי המפלגות הגדולות. עד עתה נמנה קיסר עם מחנה ברעם, מזכיר מפלגת העבודה, השולל שותפות עם הליכוד.

קיסר השמיע את קריאתו, ערב כינוס מרכז מפלגת העבודה, בפורום ראשי עיריות ועיירות־פיתוח, שהתכנס אתמול אורחי ההסתדרות במלאת 68 שנים לייסודה. דובר ההסתדרות מסר כי ראשי רשויות מקומיות מהליכוד והמערך קראו בקבלת־פנים בבית הוועד הפועל להקים ממשלה על בסיס רחב וביקשו מקיסר, כמי שעומד בראש גוף ציבורי המונה למעלה ממיליון וחצי איש ממפלגות שונות, להפעיל את השפעתו בכיוון זה.

קיסר מתנה את הקמתה של ממשלה משותפת לליכוד ולמפלגת העבודה בהסכמה סביב ארבעה נושאים: הפשרת הקיפאון בתהליך המדיני, ביצוע תכנית חברתית שמרכזה צעדים בלתי־שגרתיים לחידוש הפעילות הכלכלית במשק, שמירה על שלמות העם היהודי בארץ ובתפוצות, מתן עדיפות ראשונה במעלה ליישובי הנגב והגליל.

בדבר על בעיית "מי יהודי" אמר כי יש צורך בעמידה איתנה על אחדות האומה לדורותיה, שכן הנזק כלפי העם היהודי בעולם שנגרם במשא־ומתן הקואליציוני עד כה כבר נעשה, והשאלה עוד עלולה להיות לא מי יהודי אלא מי יישאר יהודי.

ביום הולדתה הפתוח של ההסתדרות השתתפו, להערכת גורמים הסתדרותיים, 5000 איש, לרבות רבנים, ערבים, דרוזים, גמלאים ונציגי מוסדות ההסתדרות.

נציג חברה איטלקית באו לדון על סלילתה של רכבת פרברים

בתוכנית – 6 רכבות חשמליות, בנות 3 קרונות כל אחת שיביאו את הנוסעים מהרצליה וגושדן לרחוב ארלוזורוב, שם יעברו לרכבת תחתית

(ע). נציג חברת ברדה, יצרנית הרכבות האיטלקית, בא אתמול לישראל לשיחות על סלילתה של רכבת פרברים, שתקשור את הרצליה וערי גוש דן עם תל־אביב.

המנהל לסחר חוץ של "ברדה", קלאודיו קאפליני, נתקבל בנמל התעופה בן גוריון על ידי יוסף בן אלכסנדר, שיום לפני כן חידש את המגעים עם נציגי חברת "סוגרל" הצרפתית, המבקשת לבנות את הרכבת התחתית בתל־אביב.

"זוהי תוכנית משולבת", הסביר בן אלכסנדר, "שש רכבות חשמליות, בנות שלושה קרונות כל אחת יביאו את הנוסעים מהרצליה וערי גושדן לתחנה ברחוב ארלוזורוב, שם יעברו לרכבת התחתית, אשר תפעל במרכז העיר.

"יש הסכמה עקרונית במשרד התחבורה לביצוע הפרוייקט הגדול, הטעון עדיין אישור ועדת הכספים של הכנסת", אמר בן־אלכסנדר.

עתה דרושים חצי מיליון דולר לביצוע בדיקות התשתית עבור רכבת הפרברים, בהם בדיקות גאולוגיות ואחרות לקביעת תוואי המסלול.

האיטלקים בטוחים שמצידם ניתן להפעיל רכבת פרברים תוך שנה וחצי, בהשקעה של 120 מיליון דולר. יש לזכור שבפרוייקט איילון, שבנייתו נמשכת כבר 19 שנה, הושקעו יותר מ־200 מיליון דולר עד כה.

החברה הצרפתית "סוגרל", שהשלימה זה עתה את בניית הרכבת התחתית בקהיר, תוכל לבצע את הפרוייקט בתל־אביב לאורך שמונה וחצי ק"מ, בתקציב של 300 מיליון דולר.

קאפליני ייפגש כאן עם נציגי חברת דן והאגד, עם מנכ"ל רכבת ישראל, אלי בוק, עם נציגי עיריית תל־אביב, משרד התחבורה ועוד.

הודח מבקר מועצת רמת השרון בטענה של חוסר נקיון כפיים

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

מבקר המועצה המקומית רמת השרון, שמחה שנקר, הודח אתמול, ארבעה חודשים בלבד לאחר שראש המועצה, משה ורבין, מינה אותו לתפקיד זה. המבקר הודח בטענה ש"לא עמד במבחן העליון של מבקר פנימי שהוא נקיון כפיים ואי תלות מוחלטת בשיקולים פוליטיים".

שנקר היה המבקר הפנימי שהתריע בשעתו על מחדלי ניהול חמורים ועל המשכורות והפיצויים המנופחים לבכירים בבנק לאומי בעת שהיה עובד הבנק. אמש טען שנקר כי ורבין הדיח אותו אחרי שחשף מעשים חמורים וחריגים במועצה המקומית רמת השרון, שנעשו על פי הנחיותיו של ראש המועצה. לדבריו, הוא סירב להכנע ללחצים של ראש המועצה, ששלח אליו שליחים כדי לשכנעו לא לחקור בפרשיות שונות.

שנקר אמר כי בידיו מסמכים המעידים על חריגות חמורות בנושאי בניה, בעיקר של ראש המועצה. לדבריו, נתן ראש המועצה אישורים שלא כדין להקמת חוות סוסים על קרקע המיועדת לשטח ציבורי ליד צומת מורשה, אישר היתר בניה בניגוד לנוהלים לעתונאי מקומי, אפשר לגיסו של חבר שלו להשתמש בקרקע של המועצה, שעליה הוקם מבנה בלתי חוקי, ונתן הוראה לשלם תשלומים שלא כדין לשחקני קבוצת הכדורגל של הפועל רמת השרון.

בהודעה שפורסמה אתמול מטעמו של ראש מועצת רמת השרון נאמר כי לפני כחודש פרץ סכסוך עם המבקר על רקע משא ומתן על שיפור תנאי השכר שלו. לדברי ההודעה, במהלך המשא ומתן איים המבקר על מזכיר המועצה שאם לא ייעתרו לתביעותיו, הוא יפתח במסע ציבורי נגד המועצה ופעולותיה, שיהיה מכוון גם נגד ראש המועצה ורבין. לדברי ורבין, במקביל לאיומיו של המבקר הוא יצר "רשת של מניפולציות שהקיפה את חברי המועצה, עובדיה הבכירים ואחרים בישוב". עוד נאמר בהודעה כי המבקר טען שורבין שלח אליו שליחים על מנת לשכנעו להמנע מפעולות ביקורת שהוטלו עליו, אך סירב למסור את שמות השליחים. לאחר ששנקר עמד בסירובו הודיע לו ורבין על פיטוריו. עוד טוען ורבין כי שנקר ניהל מגעים עם חברת מועצה מהאופוזיציה על שיתוף פעולה פוליטי איתה.

סטודנט ערבי בחיפה טוען כי נפל קורבן להתעללות שוטרים

טוען כי נאמר לו: "המקום שלכם בסעודיה ולא פה" ● מפקד משטרת זבולון: "אם יתברר שהוכה – לא נעבור על כך לסדר היום"

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

האגודה לזכויות האזרח בחיפה עומדת להגיש תלונה חריפה למשטרת מרחב זבולון, על התעללות בסטודנט לסוציולוגיה באוניברסיטת חיפה, עימאן חליפא (27), במהלך חקירה.

בתצהיר שהגיש חליפא לאגודה הוא טוען כי שלשום בערב עשה את דרכו, בחברת נער בן 12, למסיבה שאורגנה על־ידי חברי "אל הארמה" ("בני הכפר") במסעדת "עגי תמרה" בצ'ק פוסט. ברשותו היה מכשיר טייפ, מספר קסטות, ביניהן של המשוררים נזאר קבני ומחמוד דרוויש, ומספר פוסטרים. בהגיעם סמוך למקום היעד התנפלו עליהם שני אנשים בלבוש אזרחי, היכו אותו באגרופים בראשו ובגופו, ולאחר מכן כבלו אותו באזיקים. הכניסו אותו ואת הילד למכונית משטרה והובילו אותם לתחנת זבולון. אחד השוטרים, יחזקאל שמו, היכה אותו ואת הילד תוך כדי נסיעה ואמר להם, "אתם המקום שלכם בסעודיה ולא פה". במשך שעה ארוכה, טוען חליפא, לאחר שהגיעו לתחנת זבולון, עונה בידי השוטר יחזקאל במסכת ארוכה של השפלות. בין היתר גרם לו השוטר כוויה על הגב ואמר לו, "עכשיו נכיר אותך איפה שלא תלך, עכשיו אתה שלנו". בשעה 23.00 לערך, מקץ חמש שעות בקירוב, שוחרר. ברשות חליפא תעודה רפואית מבית החולים רמב"ם, המאשרת קיומה של כוויה על גבו ופציעות בחלקי גופו השונים.

"שוחחתי עם חליפא. הוא לא התלונן בפני שהוכה", אמר אתמול סגן־ניצב לוי שרגא, מפקד משטרת זבולון. הוא אישר שחליפא נלקח לחקירה על כך שנשא כרוזים, שלטים וחומר־תעמולה. המסיבה ב"עגי תמרה" היתה חוקית לדבריו. "מי שבא למסיבה בא בגפו או עם חברה. הוא בא עם חומר", אמר סנ"ץ שרגא. "החומר היה בערבית, ולא יכולנו לבדוק אותו במקום. אם יתברר שחליפא הוכה, לא נעבור על כך לסדר היום".

מעצר ל־2 נאשמים בתקיפת שוטרים – עד תום ההליכים

(ע) שני בדווים משבט אבולגיען שליד ערד, הנאשמים בתקיפת ובהכאת שוטרים ופקחים של משרד הפנים, נעצרו עד תום ההליכים נגדם בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע.

בכתב האישום שהוגש נגד השניים, איברהים אבולגיען בן ה־25 ועלי אבולגיען בן ה־30, נאמר כי ב־16 בנובמבר תקפו פקחים שבאו לצורך בדיקת מבנים בלתי חוקיים מטעם הוועדה המחוזית לתכנון ובניה.

זמן קצר לאחר מכן, נאמר בכתב האישום, הגיעו למקום כוחות משטרה וגם הם הותקפו ע"י עשרות נשים וגברים מבני השבט, מצויידים באבנים ובמקלות.

בעת כניסת כוח המשטרה לאיזור הצביע המפקח כרמלי בפני רפ"ק יחזקאלי על הנאשם עלי, כמי שתקף את אחד הפקחים. בעקבות הזיהוי ביקש קצין משטרה לעצור את עלי בהודיעו כי הוא עצור בשל תקיפת עובד ציבור. "הנאשם, באותו מעמד, הרים אבן גדולה ואיים בה על הקצין בכוונה למנוע ממנו את ביצוע המעצר", נטען בכתב האישום. הנאשם השני איברהים אבולגיען תקף שוטר כדי להתנגד למעצרו שלו ושל הולתו.

60 מוסלמים קיצוניים נעצרו בקהיר

קהיר (ע"ת). המשטרה עצרה אתמול 60 מוסלמים קיצוניים בקהיר, לאחר שתושבים התלוננו, כי הם משתלטים על האיזור ואוסרים מסיבות חתונה.

סוכנות הידיעות המצרית מסרה, כי תושבים בשכונת עין־שאמס האשימו קיצונים מוסלמים מקומיים, כי הם מגבילים את חופש תנועתם וקובעים כללים לפעילויות חברתיות.

בין היתר אסרו נשפי חתונה, הכוללים ריקודים ומוסיקה.

עיכוב בפרסום החלטת ביה"ד על החוזים האישיים ב"הארץ"

אגודת העיתונאים מביעה פליאתה

אגודת העיתונאים הביעה אתמול פליאה על העיכוב המתמשך בפירסום החלטת בית הדין הארצי לעבודה בערעור שהגיש עיתון "הארץ" בנושא החוזים האישיים – נמסר בהודעה מטעם אגודת העיתונאים.

בהודעה שפירסמה האגודה נאמר, כי ביום 18 בנובמבר התקיים בבית הדין הארצי לעבודה בירושלים דיון בערעור שהגיש עיתון "הארץ" על החלטת בית הדין האזורי לעבודה בת"א, אך למרות ההלכות הברורות שיש לקיים בדחיפות דיון הנוגע לסיכסוכים קיבוציים, משתהה בית הדין הארצי את מתן פסק דינו מזה שלושה שבועות.

בכך נוצרים מתחים מיותרים ביחסי העבודה בעתון "הארץ" בין העתונאים לבין ההנהלה.

"נתור" תייצג חברת סיורי שיט באיים הקריביים

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברת "נתור" חתמה על חוזה לייצוגה בישראל של חברת האניות "קרנבל" מארה"ב, שהיתה מיוצגת עד כה על ידי חברת "מלחי".

חבילות הנופש שתשווק כוללות סיורי שיט בקריביים, עם אפשרות להשכרת מכוניות ושירותי קרקע במסלול שבין ניו־יורק למיאמי. החבילות ישווקו לקהל הרחב באמצעות סוכני הנסיעות.

העבודה

(סוף מעמוד 1)

בעניים בעתות, זאת לאור שהליכוד מסבב במכונת הנשיא, וששם בחירות ממשלה צרה", כתב רמון.

מהלך שנועד להביא לביטול ישיבת המרכז מגישים סגנים, נעשה אתמול במסגרת של רון הרבה, חבר המרכז, לשמור לביקורת של המפלגה. הוא דרש צריסטיקה, בטענה כי החולם לכנס את המרכז שלא על־פי תקנון המפלגה, ולפיכך לא היה סיפק בידיו לאסוף את מספר החתימות הדרושות, כדי להביא להצבעה השאלה. עו"ד חיים קמחי, יו"ר הוועדה לביקורת של המפלגה, דחה את העתירה, בקבעו כי אכן לא נבצעו הליכים חוקיים באשר לכינוס המרכז, אך אי־אפשר להתעלם ממהלכים פוליטיים ומעמדתו של נשיא המדינה.

ח"כ יוסי שריד מתנועת ר"צ פנה אתמול לחברי מרכז מפלגת העבודה וקרא להם להביע, בהצבעתם היום, אי־אמון בפרס ורבין, ולבחור הנהגה חדשה תחתיהם. "אם פרס ורבין לא ילכו הביתה, הם יוסיפו להוביל את המפלגה אל שפל־המדרגה פוליטי ומוסרי ומשם אל השחת. שביום מוכרים את עתידה של תנועת העבודה בעבור נעליים של מיניסטרים", קבע שריד.

תנועות ההתיישבות תומכות

רובם של חברי המרכז מבני התק"ם ותנועת המושבים, המונים יותר מ־256 נציגים, יתמכו ברבין ופרס, אך גם נוסים ח"כים מתנועת המושבים וח"כ חגי מרום מהתק"ם כבר הודיעו כי יצביעו נגד.

בשלושת המחוזות הגדולים במפלגת העבודה, תל־אביב, ירושלים וחיפה, המונים יחדיו 450 חברי מרכז, התעוררות גדולה להשתתפות בממשלה בראשות הליכוד. חברי המרכז ממחוז ירושלים הודיעו כי יתייצבו כאיש אחד מאחורי המזכ"ל עוזי ברעם, וגם אליהו שפייזר, מזכיר מחוז ת"א, מסר אמש כי רוב נציגיו יצביעו נגד הנהגת המפלגה.

כמעט כל חברי החוגים הצעירים במפלגה, כמשמר, הכפר הירוק, החוג לשילוב, המשמרת הצעירה, חוג היונים וחלק ממוקד המשוב, הודיעו אתמול כי יצביעו נגד ההצעה לממשלת אחדות. רובם של חברי חוג הבנים יתמכו בפרס, להוציא את מיכאל בר־זוהר ובנימין בן־אליעזר, התומכים בעמדת ברעם.

אחד הנוכחים במפגש עם ערפאת: ארה"ב תמכה ביוזמה השוודית

ראש המשלחת היהודית, ריטה האוזר מניו יורק: לשולץ נמסר דיווח מלא על ההתפתחויות בעת משא־ומתן הסודי שקדם לפגישה

מאת יואב קרני, שליח "הארץ" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"הארץ"). לפי אחד ממשתתפי הפגישה עם יאסר ערפאת בשטוקהולם, תמכה ארה"ב ביוזמתה של ממשלת שוודיה.

אברהם אודוביץ', פרופסור להיסטוריה של המזרח התיכון באוניברסיטת פרינסטון, אמר בשיחת טלפון עם אינטלקטואל יהודי־אמריקאי בולט, כי "לפני שבועיים שלח מזכיר המדינה של ארה"ב, ג'ורג' שולץ, איגרת, בידי שליח, אל שר החוץ השוודי, סטן אנדרסון, ובה עודד את השוודים להמשיך את היוזמה".

דובר במחלקת המדינה בוואשינגטון לא יכול אתמול לאשר או להכחיש את הידיעה.

שולץ עצמו דיבר אמש במסיבת עתונאים. הוא לא נשאל על מעורבותו האישית, אך בתשובה לשאלה אחרת אמר, כי הוא "מברך על ההבהרה הנוספת" של החלטות המועצה הפלשתינית, אבל "יש לפנינו עוד מרחק ארוך".

ראש המשלחת היהודית, ריטה האוזר מניו יורק, אמרה אתמול בשטוקהולם, כי "לשולץ נמסר דיווח מלא על ההתפתחויות" במהלך המשא־ומתן הסודי שקדם לפגישה.

גם פיליפ קלאצניק, לשעבר נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אמר אתמול, בשיחת טלפון משיקגו, כי שמע לפני כמה ימים מאנשי מחלקת המדינה, שהם "יודעים היטב על המגעים".

קלאצניק הצטרף אתמול לשדר תמיכה למשלחת בשטוקהולם. על השדר חתמו גם פרופ' סימור מרטין ליפסט, סוציולוג יהודי בולט באוניברסיטת סטאנפורד; פרופ' נתן גלייזר, סוציולוג יהודי בולט באוניברסיטת הרווארד; וליאון וזילטיר, מעורכי השבועון "ניו ריפבליק".

וזילטיר אמר אתמול על הצהרת שטוקהולם: "זו בהחלט התקדמות. אני חושב שיש עכשיו לאמריקאים מספיק, כדי להתחיל מגעים עם אש"ף [...] הגיע הזמן שהקהילה היהודית בארה"ב תתגבר על הפחד. יש לחשוב על אש"ף כתנועה פוליטית, לא כטרוריסטים. האנשים האלה אינם עמלקים".

פיליפ קלוצניק מבכירי יהדות ארה"ב יפגש עם ערפאת בז'נווה

מנהיגים יהודיים הגיבו בהסתייגות כלפי הצהרת ערפאת בשטוקהולם

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו יורק

פיליפ קלוצניק מן האישים היהודים הידועים בארצות הברית, שכיהן בעבר כנשיא של ארגונים יהודיים רבים, יפגש עם יאסר ערפאת, זאת נודע לסופר "הארץ". קלוצניק ישוחח עם ערפאת בשבוע הבא בז'נווה. קלוצניק כיהן כשר המסחר בממשל הנשיא קרטר, היה נשיא הקונגרס היהודי העולמי ויושב ראש של ועידת הנשיאים היהודיים. קלוצניק איננו ממלא כיום תפקיד רשמי כל שהוא ופעולתו בממסד היהודי מוגבלת, אך הוא נהנה ממעמד מכובד בחוגים נרחבים ביהדות אמריקה.

מנהיגים יהודיים בניו יורק הגיבו בהסתייגות מופגנת להצהרת יאסר ערפאת במסיבת עתונאים בשטוקהולם. זעמם של אחדים ממנהיגי הקהילה היהודית מופנה בעיקר כלפי מנחם רוזנסאפט, המכהן כנשיא תנועת העבודה באמריקה ונמנה עם חברי ועידת הנשיאים. מנהיגים ועסקנים יהודים הביעו תרעומת על שרוזנסאפט לא התייעץ עם איש לפני נסיעתו לשטוקהולם והחליט להצטרף למשלחת על דעת עצמו בלבד.

נמסר, כי ראשי ארגונים יהודים יפעלו להדחתו של רוזנסאפט מכהונתו כנשיא תנועת העבודה בארה"ב, דבר שיאפשר את סילוקו מוועידת הנשיאים. מנחם רוזנסאפט, בן ה־40, היה הילד היהודי הראשון שנולד במחנה הריכוז ברגן בלזן לאחר שחרורו. הוא עורך דין במקצועו ומכהן כראש ארגון בני ניצולי השואה. הוא נבחר כנשיא תנועת העבודה באמריקה לפי המלצת ראשי מפלגת העבודה בישראל.

קהיר מצפה להצהרות מפי ערפאת בז'נווה שיאפשרו תהליך מדיני

מובארק: יוכיח לפלשתינאים ולערבים את חשיבות הנטיה לשלום יציב ● צפויה הצהרה מצרית על תהליך השלום

מאת יורם המזרחי, שליח "הארץ" במצרים

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). מצרים משוכנעת שיאסר ערפאת יצהיר בשבוע הבא בז'נווה הצהרות מתונות, בהירות וברורות שיאפשרו פיתוח תהליך מדיני בהשתתפות האמריקאים.

נשיא מצרים המודע ככל הנראה לתוכן הדברים שבדעת ערפאת למסור בג'נווה אמר לסטודנטים באוניברסיטת זגאזיג: "כאשר ערפאת ידבר בעולם, כולם, עליו להיות ברור, כדי להוכיח לפלשתינאים ולערבים את חשיבות הנטיה הבינלאומית לשלום יציב בכל המזרח התיכון".

מקורות דיפלומטיים מצריים אמרו בקהיר שלקראת אמצע החודש, צפויה הצהרת עמדות מדיניות של מצרים בכל הקשור לישראל ולתהליך השלום.

שר החוץ המצרי ד"ר עיסמת עבד אל מגיד היוצא לג'נווה ישוב משם בסוף השבוע הבא ולאחר שובו תגובש כנראה הצהרה מצרית המיועדת להמשך תהליך השלום במזרח התיכון.

משקיפים בקהיר מעריכים [illegible] הנשיא מובארק [illegible] על חשיבות יחסי הפלשתינאים עם ירדן וקרא באוניברסיטת זגאזיג להדק הקשרים בין אש"ף לירדן והדגיש שעמדה משותפת ירדנית־פלשתינית היא אינטרס עליון "לא רק לשני העמים אלא לאומה הערבית כולה".

דיפלומט מערבי העריך שהנשיא נועד להסיר לחץ מיותר ממצרים ולהבהיר למלך חוסיין ולראש אש"ף [illegible] של ירדן [illegible].

משלחת האינטרנציונאל למזה"ת תיוועד עם כל הצדדים לסכסוך

תיפגש עם ראשי המימשל בלבנון, במצרים, בירדן ובישראל עם נציגי אש"ף ועם פלשתינאים בשטחים

מאת יואב טוקר, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). מליאת האינטרנציונאל הסוציאליסטי החליטה אתמול לשגר למזה"ת, בתחילת השנה הבאה, משלחת מיוחדת שתיוועד עם כל הצדדים לסכסוך. המשלחת אמורה להיפגש עם ראשי הממשל בלבנון, במצרים, בירדן ובישראל, עם נציגי אש"ף (כנראה בירדן) ועם מנהיגים פלשתינאים בשטחים הכבושים.

עם נעילת הכנס בפאריס אימצה אתמול מליאת האינטרנציונאל את נוסח ההחלטה שגובש בתחילת השבוע במסגרת הוועדה המיוחדת לעניני המזרח התיכון: החלטות המועצה הפלשתינית באלג'יר מתוארות כ"צעד חיובי", אך אין התייחסות מפורשת להכרזה על המדינה הפלשתינית, או איזכור של אש"ף כנציגם הבלעדי של הפלשתינים.

ההחלטה קוראת לארצות־הברית לפתוח במגעים עם הפלשתינאים, וקוראת לבריה"מ ולסין לחדש את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל.

נוסח ההחלטה מגנה באופן מקביל "כל מעשי אלימות וכל מעשי טרור" וקורא לישראל לכבד את הזכויות האזרחיות והמשפטיות ולנהוג בכבוד באוכלוסיה בשטחים הכבושים.

בדיוני הכנס בפאריס השתתפו נציגי מפלגת העבודה ומפ"ם, ישראל גת ואליעזר גרנות. יוזמה "פרוטוקולית" שנועדה להעניק להבא לאש"ף מעמד מוכר במסגרת האינטרנציונאל נדחתה "לפי שעה" על־ידי נשיא האינטרנציונאל וילי בראנדט.

ערפאת קיבל את קיומה של ישראל

(סוף מעמוד 1)

במשך ההודעה נאמר כי לשתי המדינות – היהודית והפלשתינית – זכות קיום. לא נאמר בהכרזה דבר על גבולות מדינת ישראל.

סעיף חשוב נוסף בהכרזה היא הסתייגות אש"ף מפעולות טרור, בכלל טרור המבוצע על ידי מדינה. פיסקה זו מתייחסת במישרין לפעולות שמבצעת ישראל לדיכוי ההתקוממות הפלשתינית בשטחים. עוד נאמר בהכרזה כי תהליך השלום מותנה בזכות השיבה של פליטי פלשתינה, בהתאם לחוק העמים והחלטות האו"ם.

מיד בתום הקראת ההכרזה בשפה האנגלית השיב ערפאת לשאלות של עיתונאים, עליהן העדיף להשיב בשפה הערבית. בתשובה לשאלה על התייחסות אש"ף אל הטרור, השיב ערפאת לכתב כי יבדוק בדף 1407 בספר הטלפונים של שוודיה. בדף זה רשומות הוראות לאוכלוסיה השוודית איך להתנהג במקרה של כיבוש המדינה על ידי כוח זר. ערפאת אמר עוד כי אמנת האו"ם מתירה לאומה מדוכאת להשתמש "בכל האמצעים", אולם הפלשתינאים משתמשים רק "בכמה אמצעים".

שר החוץ השוודי, שישב לצידו של ערפאת, הגדיר את ההכרזה כפריצת דרך הסטורית בתהליך השלום במזרח־התיכון. השר השוודי נשאל גם הוא על גבולות מדינת ישראל שיוכרו על ידי אש"ף, והוא השיב כי שאלה זו תידון במשא ומתן בין שני הצדדים. השר השוודי התייחס לדיכוי הברוטאלי של ההתקוממות הפלשתינית.

עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ", מוסר: ראש הממשלה, יצחק שמיר, תקף אתמול בחריפות את הצהרת יאסר ערפאת בשטוקהולם, עוד בטרם למד את הטכסט. שר החוץ, שמעון פרס, אמר כי תגובתו להחלטות המל"פ באלג'יר היו חד־משמעיות [illegible] באלג'יר ומבוא אחר של אלימות וטרור נגד ישראל בשטח. בכך אמר פרס לראשונה כי מבוא החלטות אלג'יר לא היה שלילי.

שמיר אמר [illegible]: "אנחנו יודעים את האמת. מעשי הטרור לא נפסקו לרגע. הם מוכנים להכריז כל דבר, כאשר שאיפתם נשארה ללא שינוי – השמדת מדינת ישראל. יתכן שהם חושבים שהם יכולים היום לגשת לשלב הראשון של תכנית השלבים, כלומר, נסיגת ישראל לקווי '67 והקמת מדינה פלשתינית ביו"ש, תוך הכרה זמנית בקיום ישראל בגבולות מצומצמים. אין ולא יהיה להם שום הישג. אינני רואה ואינני חושב שאי פעם אראה שינוי מהותי באש"ף, מפני שהוא הוקם לשם השמדת ישראל. באותו יום שיגיעו למסקנה שהדבר אינו אפשרי ואינו רצוי, הוא יצטרך להתפרק".

בדברים בפני עשרות כתבי חוץ שהמתינו ליד ביתו, אמר פרס: "את הסכסוך ניתן לפתור רק בדרך מדינית, בשכלתנות ובהבנה. יש צורך בהודעה ובעצירה ברורה בדבר קץ לטרור ולאלימות, והתחייבות ריאלית וקבלה ברורה של 242 כלשונה ובמשמעה וללא סייג, הכרה ברורה ולא במשתמע בזכות ישראל לחיות בשלום. בשוודיה שמענו פרשנות נוספת ולא ברורה לעמדה המתמשכת של אלג'יר, לפיה בהחלטות אלו יש יותר ממה שהיה בהן למעשה".

יואב קרני, שליח "הארץ" בארה"ב, מוסר: תגובותיהם של מנהיגים יהודיים, שנשאלו אתמול על הצהרת שטוקהולם, נעו משביעות רצון עד ספקנות ועד דחיה על הסף.

בשני הקצוות עמדו יושב ראש ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים, מוריס אברהם, וסגן נשיא הוועד היהודי האמריקאי, איירה סילברמן.

אברהם אמר, כי רק הודעה מפורשת על ביטול האמנה הפלשתינית ורק הודעה חד־משמעית על סיום כל פעולות הטרור תשבענה אותו בכנות ערפאת.

לעומתו סילברמן מן הוועד היהודי האמריקאי אמר על הצהרת ערפאת, כי היא "מילאה את הקריטריונים שהציבה ארה"ב כתנאי למשא ומתן עם אש"ף, ומשא ומתן כזה יתקבל על דעתנו".

סטנלי שינבאום – גייס כספים ל"שלום עכשיו"

מאת בני לנדאו, סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). אחד מחברי קבוצת המנהיגים היהודיים, שנפגשה שלשום עם יאסר ערפאת הוא סטנלי שיינבאום, 68, עתיר־מיליונים, עורכו של כתב העת "פרוגרסיב קווטרלי" הנשוי לבתו של הרי וורנר, יורשת מיליונים של חברת הסרטים וורנר בראד'רס.

שיינבאום, כלכלן, מתנגד מוצהר, שמעורב בלוס אנג'לס מתואר כאן כיועץ נאמן וכגייס כספים לארגוני שמאל שונים וכמו הליגה האנגלית ל"שלום עכשיו".

הנהלת "בית צבי" לתלמידים לקולנוע: סיימו את השביתה

התלמידים מוחים על קיפוח הקולנוע לעומת התיאטרון בתקציב

מאת סופר "הארץ"

הנהלה הציבורית של בית הספר לאמנות הבמה והקולנוע פרסמה אתמול הודעה, בעקבות שביתת תלמידי המגמה לקולנוע, ובה תגובה רשמית ראשונה לטענות התלמידים השובתים, כפי שהתפרסמו באמצעי התקשורת. הנהלת בית הספר – והנהלה הציבורית, המועצה הפדגוגית של מגמת הקולנוע והמורים – הביעו דאגתם מביטול התלמידים מלימודים וקראו להם לסיים שביתתם עד יום ג'. התלמידים הוזמנו לשטוח טענותיהם בפני ההנהלה והובטח להם כי כל תביעותיהם ייבדקו.

התלמידים שובתים במחאה על קיפוח הקולנוע לעומת התיאטרון בתקציבי בית הספר. בקשר לכך נמסר בהודעה כי הוקמה ועדה מתוך ההנהלה (בהרכב רונני דיסנצ'יק, אילן דה פריז ושלמה יצוקר ממשרד החינוך), שתבדוק את הנושא ותביא המלצותיה במשך 30 יום.

כן מוחים התלמידים על פיטורי רכז המגמה, דודי מרגמן, בעקבות מכתב מטעם המבקר הפנימי, שמצא פגם חמור במעשיו.

בהודעת ההנהלה נאמר כי רק לשר החינוך והתרבות הסמכות להחליט על הוצאת לימודי הקולנוע מחוץ למסגרת בית הספר, כפי שדורשים התלמידים. על פי מכתבו של ראש מינהל התרבות במשרד החינוך, אבנר שלו, להנהלת בית הספר מה־29 בנובמבר אין בשלב זה כל כוונה כזאת. יו"ר ההנהלה הציבורית, עמוס פרושן, אמר לסופר "הארץ" כי ההנהלה הציבורית תהיה מוכנה לשמוע המלצות גם בעניין זה, אך "בית צבי" הוא בית ספר לאמנות הבמה והקולנוע ואין להנהלה מנדט להחליט על הפרדת הנושאים.

הודעת ההנהלה קובעת כי בשביתת התלמידים התערבו נושאים שאינם קשורים למגמה לקולנוע. אחד מהם הוא מחאה למען הקולנוע הישראלי, שכל הנהלת בית הספר, לרבות מנהלו, גדי בילו – המואשם על ידי התלמידים בהעדפת נושא התיאטרון – שותפים לה, קובעת ההודעה.

"הפחתת זיהום האוויר בחיפה ב־50% תחסוך כ־300 מ' שקל"

קובע מחקר על העלות הכלכלית של נזקי זיהום האוויר באיזור

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

הפחתת רמות של זיהום האוויר באזור חיפה בשיעור של 50% תביא לחיסכון של כ־300 מיליון שקל למשק בעשר השנים הקרובות.

מימצא זה כלול בדו"ח המסכם של מחקר מקיף שנערך בשלוש השנים האחרונות בראשותו של פרופ' מרדכי שכטר, מהמרכז למשאבי טבע וסביבה באוניברסיטת חיפה.

במחקר, שעסק ב"עלות הכלכלית של נזקי זיהום האויר באזור חיפה והקריות", השתתפו גם ראש המחלקה לבריאות המשפחה בבית החולים "כרמל", פרופ' ליאון אפשטיין, והפרופסורים אילה כהן ודניאל שפר מהטכניון. במחקר הושקע סכום של יותר ממאה אלף דולר, שמומן מכספי הקרן הדו־לאומית למדע ישראל־ארה"ב. המחקר התבסס על מידגם גדול מאוד של בתי אב באזור חיפה והקריות: יותר מ־3,500 משתתפים, המהווים כ־5% מבתי האב באזור.

הממצא העיקרי של המחקר קובע, כי נמצא קשר בין רמת זיהום האויר של אזור חיפה לבין ביקורים אצל רופאים בקופות החולים השונות. עוד העלה המחקר, כי קיים קשר בין רמת זיהום האויר של האזור לבין ימי מחלה והיעדרויות מהעבודה של תושבי חיפה והקריות. נמצא גם שהתושבים באיזור מוכנים להשתתף בכיסוי כספי משמעותיים, כדי להפחית את רמת זיהום האויר הכבד שממנו הם סובלים.

הפרופ' שכטר מעריך, כי מכאן ניתן להסיק שהאוכלוסיה באזור חיפה והקריות תהיה מוכנה לשאת בעול ייקור החשמל כדי שיותקנו קולטנים למניעת פליטות תחמוצות גופרית בארובותיה של תחנת כוח חדשה, אם יוחלט להקימה בחיפה. הפרופ' שכטר הוסיף, כי הנתון של כ־300 מיליון שקל, שהמשק יכול לחסוך בהפחתת נזקי זיהום האויר באזור חיפה והקריות, מבוסס על אומדן שמרני. "לא כללנו בתחשיב", אמר החוקר, "את עלות האשפוז בבתי חולים ואת מלוא ההפסד של ימי העבודה למשק".

מאות שפמנונים נמלטו מהנחל המזוהם ומתו במוצא אל הים

שפכים גולמיים זיהמו את נחל אלכסנדר ופגעו בחי ובצומח

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

כמות גדולה מאוד של שפכים גולמיים מנתניה זיהמה במשך יומיים בסוף השבוע בצורה קשה את מימי של נחל אלכסנדר בשרון ופגעה קשה מאוד בשרידי הצומח והחי שבנחל. עדיין אין נתונים מדויקים על היקף הפגיעה בערכי הטבע והנוף שבנחל.

מפקחים שביקרו, אנשי רשות שמורות הטבע, לאורך הערוץ המזוהם מאז התקבלה תמונה של מים שחורים מאד, עכורים ומסריחים. כל זאת כאשר מיפלס המים בנחל – שבעבר היה מבטאו, שבשנים האחרונות התדרדר למצב קשה ובשנתיים האחרונות נעשו מאמצים ופעולות לשיפור איכות מימיו – הוא כרגע של סוף הקיץ, כלומר נמוך מאד וללא זרימה רבה.

עתה, ללא שיטפון של ממש שישטוף את כל ההזרמה הכבדה שהצטברה בערוץ, חוששים אנשי הטבע כי המצב יתדרדר עוד יותר. בין השאר נמצאו אתמול פגרים של מאות דגי שפמנון, שהם דגי מים מתוקים, אשר נמלטו במורד הערוץ בהורע המצב, ומצאו מותם סמוך לשפך, כתוצאה מהיפגשם עם המים המלוחים והמחסור בחמצן.

לא ברור עדיין כיצד השפיע הזיהום על [illegible] כי יתכן שנפגעו [illegible].

הזיהום הכבד אירע בעת התקנתו של גוף מבני (המשמש לאיסוף הפסולת המוצקה והגדולה המגיעה דרך הביוב) סמוך למוצא נתניה. זאת, כדי לשפר את איכות השפכים הנקיים המגיעים למיתקן הטיהור לשפכי נתניה בבית הורה.

לדעתו של מנהל מדור ביצור נחלים ברשות שמורות הטבע, ביסים קשת, ניתן היה לבצע את עבודת ההתקנה, אילו נעשה הארגון כהלכה, בתוך שעות אחדות. בפועל, ערכה ההתקנה כשתי יממות [illegible]

3 ישראליות לנו 2 לילות בתא השירותים בטרמינל של בוקרשט

– לאחר שטיסת "טארום" לארץ נדחתה בשלושה ימים • אנשי ביטחון סילקו אותן מאולם הנוסעים • החברה: הן לא וידאו מועד ההמראה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

שלוש נשים מישראל שנסעו למוסקבה נאלצו בתום הביקור, ללון שני לילות בתוך השירותים בשדה התעופה של בוקרשט, בהמתנה לטיסה לישראל.

ריבה אירלי מבת־ים, קלרה ברזינק מראשון לציון ואנה זליקר מבבורן שבו ממוסקבה לבודפשט ב־13 בנובמבר, מועד שהיה נקוב בכרטיס הטיסה שלהן לשיבה לארץ בחברת טארום, ושם נמסר להן שהטיסה הבאה ארצה תצא כעבור שלושה ימים. השלוש נותרו ללא מספיק כסף ולא יכלו להתאכסן בבית מלון. הן התקיימו על לחם ומים, כיוון שגם לא היתה אפשרות לקנות מזון באזור שדה התעופה. חברת התעופה לא הגישה להן לפעמים סיוע ואף סירבה לאפשר להן להתקשר לישראל, כדי להודיע על מצבן. אנשי ביטחון גירשון מאולם הנוסעים והן מצאו מקלט בחדר השירותים, בהסכמת עובדות הניקיון שם. כעבור יומיים העבירה אותן אחת מעובדות חברת התעופה לטיסת חברת "אל על".

בנתב"ג המתין לשווא לבואה אשתו, הבעל ברנרד אירלי. משלא הגיעה פנה לדבריו לנציגות למשרד הנסיעות "ברוק טורס" ביפו, אשר טיפל בנסיעת האשה. כעבור זמן קיבל לדבריו תשובה ממשרד הנסיעות, כי בבוקרשט היא איננה. "נרגעתי. הייתי בטוח, כי היא עדיין במוסקווה". כל אותם ימים עשתה האשה יחד עם עוד שתי נשים בשדה התעופה הקשה.

מחברת הנסיעות "ברוק טורס" נמסר כי כאשר יצאו הנשים בספטמבר לחו"ל היה עדיין בתוקף לוח טיסות הסתיו של חברת טארום. בהתאם ללוח זה הונפק כרטיס הטיסה הלוך ושוב. אולם באמצע אוקטובר הוחלף לוח זמני הטיסות. בכל מקרה, ניתנה הנחיה לנוסעים לוודא 72 שעות מראש כי אכן מתקיימת טיסה ולאשר את השתתפותם בה בטלפון. אף לא אחת משלוש הנשים לא עשתה כן. לאחר שהתבהר לחברה, כי משהו השתבש, היא נקטה בכל הצעדים והאמצעים להבטיח את החזרת השלוש ארצה.

מחברת טארום נמסר בתגובה, כי מתקיימת בדיקה בנושא. נציג החברה בארץ דן ניקולא הטיל ספק בכמה מהעובדות אשר העלתה ריבה אירלי. לדבריו היה על הנוסעות לוודא מראש את דבר קיומה של טיסת ההמשך מבוקרשט לישראל, לפני שיצאו את מוסקווה. חברת התעופה לא נוהגת לדבריו לאפשר ממשרדיה שיחות טלפון בין לאומיות לנוסעיה.

הושגה פריצת דרך לסיום המשבר עם העובדים בתעשייה האווירית

מאת זוהר בלומנקרנץ,
סופר "הארץ" לענייני תעופה

פריצת דרך ליישוב המשבר ביחסי העבודה בתעשייה האווירית, הושגה אמש בתום פגישה משותפת בין נציגי ההנהלה, ועד העובדים ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד.

נודע שאתמול, כי נציגי ההנהלה והעובדים ייכנסו למשא ומתן במגמה לבדוק דרכים ואפשרויות לקידום נושאים אשר היו שנויים במחלוקת, במסגרת מרכיבים בהסכם העבודה החדש במשק הציבורי. בין השאר מדובר באפשרות לקיצור שעות העבודה, בדי מודה להיתרים מקבילים מצד ציבור העובדים. נציגי כל הצדדים ישובו ויוועדו יחד עם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ומנכ"ל התע"א, משה קרת, בנוכחות של מחלוקת.

בפגישה הציגו נציגי הצדדים את עמדותיהם המנוגדות ביחס להחלתו של הסכם העבודה שהושג במשק הציבורי על עובדי התע"א. התפתחו ויכוחים קשים ועימותים חריפים. יו"ר האגף תמך בהחלת ההסכם על ציבור עובדי התע"א ואף לקח על עצמו לפעול מהיום אצל רשויות השלטון האחרות, דוגמת משרד האוצר, לקדם את הנושא.

נציג ההנהלה ביקש לאור התפתחות בשיחות, לבטל אסיפות הסברה שקבעו להיום במפעל תע"א. מזכיר ארגון העובדים, יעקב שפי, הבטיח להביא את הבקשה הבוקר להחלטת נציגי העובדים.

סא"א הכפילה הטיסות בקו ת"א–יוהנסבורג

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

חברת התעופה סא"א "נתיבי אויר של דרום אפריקה", הגבירה מאתמול את תדירות טיסותיה לישראל לשתיים בשבוע. מנהל החברה בארץ סול הירדוביץ מסר, כי הגדלת מספר הטיסות נבע מהביקוש הרב במיוחד מצד ישראלים לטיסות לדרא"פ. ישראל תופסת בשנת 1988 מקום רביעי בתנועת התיירות לדרא"פ לאחר בריטניה, גרמניה המערבית וארה"ב.

שתי הטיסות יוצאות מישראל בימים ב' וד' בשעה 15.05 אחר הצהריים, שתיהן דרך ציריך. בשתי הטיסות מופעלים מטוסים מסוג "בואינג" 747 בעלי 301 מושבים.

לרגל הרחבת מערך הטיסות, מציעה חברת התעופה חבילות סיור בנות שבועיים בדרא"פ, במחיר של 1,990 דולר. מחיר זה כולל לדבריו טיסות הלוך ושוב; טיסות פנים ארציות; בתי מלון בתנאים של חצי פנסיון וסיורים מדי יום בהכוונתו של מדריך מישראל.

ה"חברה לישראל" ו"אמפל" יקימו בית אבות בראשל"צ

מאת דורון מוסבאום

החברה לישראל וחברת אמפל החליטו לשתף פעולה בהקמת בית אבות חדיש. שתי החברות הודיעו לבורסה שרכשו במשותף קרקע לבניית בית אבות חדש בראשון לציון. מנכ"ל החברה לישראל, אהרון דובר, אמר כי המדובר בבית אבות שיוקם על פי הסטנדרטים הגבוהים ביותר וכי הוא מקנה לשיתוף פעולה נוסף בין שתי הקבוצות בתחום הסיעודי בעתיד.

החברה המשותפת לאמפל ולחברה לישראל תקרא אמח"ל, ראשי תבות של אמפל והחברה לישראל. שתי החברות ביצעו במשותף סקר שוק כדי להחליט על המקום בו יוקם המבנה והחליטו לבחור בראשון לציון.

המוקד דו"חות החניה בתל אביב אינו עונה

הקודים עמוסים במאות פניות של אורחים שרשיונם עוכב

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל־אביב

מאות רבות של פניות הציפו ביומיים האחרונים את מוקד הטלפונים שהקימה עיריית תל־אביב למסירת מידע לנהגים שרישיונם עוכב בשל אי תשלום דוח"ות חניה. במקרים רבים כלל לא הצליחו הפונים לקבל פרטים אודות חובם.

נהגים התלוננו כי קווי הטלפון תפוסים וכי צריך להמתין זמן רב מאוד עד אשר מצליחים לתפוס מישהו מעבר לקו הטלפון. בסך הכל הפעילה העירייה ארבעה מספרי טלפון למוקד. גם ניסיונות "הארץ" לשוחח עם מישהו מהמוקד בטלפון עלו בתוהו משום שהקו היה תפוס.

דובר עיריית תל־אביב מסר בתגובה כי ההודעה שהתפרסמה אתמול באמצעי התקשורת דיברה על מעוכבי רישיון ואולם בפועל מתקשרים כל מי שיש לו בעיה עם דו"ח חניה וכתוצאה מכך יש עומס על הקווים. "אלה הימים הראשונים ומובן שיש התנפלות. תוך מספר ימים העסק ירגע והעומס יפחת".

רופא שגרם מוות – לעבודת שירות ציבורי במקום מאסר

(ע). ד"ר יוסף קליינמן, אחד משני הרופאים מבית החולים סורוקה בבאר־שבע שנידונו בפרשה ל־5 חודשי מאסר בפועל, לאחר שהורשעו ברשלנות שגרמה למותה של ילדה בת 5 וחצי מדימונה, ירצה אותם בעבודות שירות לתועלת הציבור, כרופא בתחנת מד"א בבאר־שבע, כך החליט אתמול בית המשפט המחוזי בבאר־שבע.

בית המשפט החליט להמיר את עונש המאסר של הרופא בעבודת שירות ציבורית, בעקבות קבלת חוות דעתו של הממונה על עבודות לתועלת הציבור בשירות בתי הסוהר. ההחלטה בעניינו של הרופא השני שהורשע בפרשה, ד"ר ראובן אבגל, נדחתה ל־21 בדצמבר.

בפברואר '80 הובאה הילדה לניתוח על ידי בקע מבודי בבית החולים סורוקה. ד"ר קליינמן ניתח את הילדה ולאחר הניתוח היא התלוננה על כאבים עזים, היא סבלה מחום גבוה ומהקאות. בשעות הבאות חלה התדרדרות במצבה. רק כאשר הגיעו בערב תוצאות בדיקה שעברה, הגיע ד"ר אבגל לבית החולים והחליט לנתח את הילדה, כאשר חזר הניתוח לא היה [illegible]

הורים חשודים שהשתמשו בהרואין בנוכחות בתם

(ע). זוג הורים שהשתמשו בהרואין בעוד בתם הפעוטה נמצאת בחברתם, נעצר ע"י משטרת ירושלים בדירה נטושה בשכונת מלאות.

שלשום בערב התמקמה תצפית משטרתית שנויישה בידי בלשי מחלק הסמים וצפתה לעבר הדירה. בשלב מסויים החליטו להכנס פנימה. לעיני הבלשים הנדהמים נתגלה מחזה עצוב. שני ההורים, בשנות ה־30 לחייהם היו בעיצומו של שלב השימוש בהרואין. על ברכי האם ישבה באותה העת בתם בת השלוש של בני הזוג.

השוטרים הוציאו את הילדה מהחדר, כדי שלא תשאף מהסם ובכדי שלא תהיה נוכחת בשעת מעצר הוריה. ההורים, מוכרים למשטרה, ניסו להתנגד למעצרם ואף להסתיר הרואין שהיה ברשותם. הם יובאו בפני שופט. הילדה נמסרה לידי קרובי משפחתה.

מעצר לאב החשוד באונס בתו מאז היותה בת תשע

(ע). אב תושב כפר במשולש החשוד כי אנס את בתו הקטינה במשך 8 שנים, מגיל 9 ועד גיל 17, נעצר אתמול בבית משפט השלום בכפר סבא ל־10 ימים.

נציג המשטרה טען בבית המשפט, כי המעשים המיוחסים לחשוד הם מעשים חמורים של התעללות ואלימות בבתו, החל מגיל 9. העדויות שהובאו לתחנת המשטרה, באמצעות עובדת הרווחה, הציגו תמונה קשה של אב אלים שנהג לאנוס את בתו במחסן הנמצא בשדה. המשטרה חושדת, כי הוא עשה זאת גם לבנות נוספות במשפחה, אך בני המשפחה פוחדים להעיד נגדו בהיותו אלים, נטען.

בבית המשפט ציין החשוד, כי בנו, עמו הסתכסך לאחרונה, מעליל עליו, אך הכחיש את ההאשמות נגדו.

3 כלי רכב נשרפו בחנות למכוניות משומשות בב"ש

(ע). שלושה כלי רכב ישנים נשרפו כליל בדליקה שפרצה שלשום בלילה בסוכנות המכוניות "רכב פרימור" בבאר־שבע. המשטרה חושדת שמדובר בהצתה מכוונת שבוצעה על ידי עבריינים.

ביום שלישי סמוך לשעה 23 הבחין עובר אורח בדליקה ברחוב טרומפלדור בחצר העוסקת בקניה ומכירת כלי רכב ישנים. למקום הגיעו כוחות גדולים של מכבי אש, שתוך זמן קצר כיבו את האש. בדליקה נשרפו כליל שלושה כלי רכב מסוג פורד אסקורט, פורד קורטינה ורנו־5.

מפקד משטרת באר־שבע, סגן ניצב איתן רונן, ציין כי המשטרה חושדת, שמדובר בהצתה על רקע פלילי. "ככל הנראה מדובר בסכסוך בין בעל העסק לבין עבריינים, שביקשו להתנכל לו", אמר רונן. לדבריו עד כה טרם התקבלה חוות דעת מקצועית של חוקר הדליקות במכבי האש בבאר־שבע.

קוצב לב חיצוני הופעל אתמול, בראשונה בישראל, בניידת לטיפול נמרץ של מד"א המופעלת בידי צוות בית החולים "כרמל" בחיפה. את קוצב הלב המשולב במכשיר החייאה "דפיברילטור", שבאמצעותו ניתן גם להנהיג מכת חשמל לחידוש קצב הלב, תרמו חברי רוטרי בחיפה. הם השקיעו 20 אלף דולר. המכשיר מתוצרת ארה"ב יאפשר ביצוע פעולות החייאה בניידת תוך כדי נסיעה בדרכה לבית החולים הקרוב. בתמונה: הקוצב בפעולה (כיתוב: עתירה. הצלום: פול גלינג / ישראל סאן)

תחרות גוברת בין "ישראליין" למערכת ההזמנות של "אל על"

הטבות של "אל על" לסוכנים הקשורים במחשב ההזמנות "כרמל"

מאת זוהר בלומנקרנץ

תחרות בין חברת "אל על" לבין חברת המחשבים "ישראליין", חברה בת של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות, על מיחשוב הענף, החריפה, לאחר שחברת התעופה הנהיגה שינויים בהסדר לזיכויים של משרדי נסיעות בגין הזמנת כרטיסי טיסה באמצעות מערכת המחשבים שלה "כרמל".

אתמול התכנסו בעלי המניות של חברת "ישראליין" לאסיפה כללית מיוחדת שלא מן המניין, במלון "רמדה" בתל־אביב, כדי לדון במצב שנוצר ולהציג תוכניות חדשות בחברה.

על־פי השינויים החדשים שהנהיגה חברת "אל על" יזוכו סוכני הנסיעות והתיירות ב־5.5 דולר על כל הזמנה של קטע טיסה, אשר תבוצע באמצעות מערכת המחשב של חברת התעופה. זיכוי זה חל על ההזמנות המבוצעות באמצעות כל סוגי הציוד המחוברים ישירות למערכת "כרמל" של חברת "אל על". כן ביטלה "אל על" תשלום מינימום בשיעור 100 דולר אשר חוייבו בו סוכני הנסיעות והתיירות בגין ציוד המיכון. תוקפם של הצעדים החדשים יהיה עד 31 במרס '89.

באסיפה הכללית שלא מן המניין אתמול, דיווח יו"ר מועצת המנהלים, יעקב קרני, שהוא גם יו"ר התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות, על מצב מיחשוב הענף והיחסים עם חברת התעופה. הוצגו תוכניות חדשות לתוכנת ספקים ולניהול משרד נסיעות ותיירות.

גורמים בענף הנסיעות והתיירות פועלים בניגוד לתקנות וכללים

הדו"ח השנתי של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות מטיל ספק בנחיצותן של התקנות האוסרות מתן הנחות על כרטיסי־טיסה

מאת זוהר בלומנקרנץ

"חברות התעופה ניסו לקדם את מכירת שירותיהן על־ידי מתן הטבות נסתרות בניגוד לכללים שנקבעו באיגוד שלהן. לא כל סוכני הנסיעות עמדו בניסיון, ונמצאו דרכים עקיפות כדי לאפשר ללקוחות מבוקשים ליהנות מהטבות אלה. לא נתאפשרה נקיטת אמצעים, ולא נמצאו דרכים להפסיק את הנוהגים האסורים". ממצאים אלה כלולים בדו"ח השנתי של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות לישראל המתייחס לועדה "לניקיון השוק". ועדה זו משותפת לאיגוד סוכני הנסיעות והתיירות ולאיגוד חברות התעופה, והיא אחראית לנקוט בצעדים כנגד גורמים בענף שאינם מקיימים את תקנות התעופה, האוסרות מתן הנחות על כרטיסי־טיסה לחו"ל.

ממצאי הדו"ח יוצגו בכנס היובל של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות שייפתח ב־21 לדצמבר בירושלים.

יש לציין כי הדו"ח מסתיים בהטלת ספק בנחיצותן של תקנות אלה היום. "חברי הועדה ל'ניקיון השוק', בטפלם בחברים שנתפסו בקלקלתם, שאלו את עצמם לא פעם אם יש הצדקה לקיום התקנות כפי שהן, או אם מוטב היה לו לא היו קיימות".

נהרג מפיצוץ בלון גז במג'ד אלכרום

מאת זהר איזנברג

בפיצוץ של בלון גז, שאירע אתמול ב־7 בערב בכפר מג'ד אל כרום נהרג אוסמה סירחן בן 17. אחיו באסם נפצע קשה.

חוקרי המשטרה סבורים כי הפיצוץ ארע בעת שהאחים הכינו קפה. קודם לכן הם ניסו לתקן את תנור הגז שבמטבח ביתם.

הפצוע הועבר לביה"ח רמב"ם.

9 פצועים בתאונה ליד צומת יגור

מאת זהר איזנברג

בתאונת דרכים, שקרתה אתמול אחר הצהרים ליד צומת יגור, נפצעו תשעה אנשים. מצבו של אחד מהם – קשה.

בין הנפגעים – שלושה ילדים מקרית ארבע שנסעו במכונית בה נהג אביהם. מכונית הסובארו, שבה נסעו התנגשה בטנדר פורד, שהסיע פועלים לכפר כנא.

צוותי מד"א הניידת לטיפול נמרץ שהגיעו למקום עסקו במשך שעה ארוכה במתן טיפול לנפגעים שפונו לצידי הדרך.

כתוצאה מההתנגשות נחסם הכביש לתנועה במשך שעתיים. באותה שעה אירעה תאונה נוספת בצומת כעביה לא הרחק משם. בתאונה זו שאירעה בין מכונית סובארו ופיאט נפצעו ארבעה אנשים שפונו לבית החולים.

נסגר התיק נגד מנהל המכירות של תיאטרון חיפה ומזכירתו

מאת זהר איזנברג

תיק החקירה נגד מנהל המכירות של תיאטרון חיפה, אלי זקה, ומזכירתו, מיכל הללי, נסגר.

משטרת חיפה, שבדקה את תלונתו של מנהל התיאטרון לשעבר, נועם סמל, קבעה, כי לא נמצאו ראיות הקושרות את זקה (43) והללי (30) לחשדות לביצוע מעשים פליליים בסיוע מחשב התיאטרון.

התלונה הוגשה, לאחר שבאחת הקופות התגלתה אי התאמה בין דיווחי המחשב לסכום הכסף.

במסגרת החקירה שבוצעה במשטרת חיפה נעזרו החוקרים במומחי מחשב.

הצעת רכש
לבעלי המניות של מ.ל.ט. בע"מ
(להלן–"מלט")

אלגדון שותפות מוגבלת רשומה (להלן–"המזמינה") המחזיקה במישרין ובעקיפין ב־51.677% מכלל הערך הנקוב של הון מלט, מזמינה בזאת את בעלי המניות של מלט להציע למכור לה מניות במלט, שבבעלותם, לפי התנאים המפורטים בהזמנה זו כדלקמן:–

1. המניות אליהן מתייחסת ההצעה הן עד 15% מהון המניות המונפק והנפרע של מלט (להלן–"המניות"), הרשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ (להלן–"הבורסה").
2. המחיר שתשלם המזמינה עבור כל 1 ש"ח של המניות הוא סכום של 6.86 ש"ח (686%).
3. הזמנה זו תעמוד בתוקפה עד ליום 22 בדצמבר 1988 שעה 12.00 (להלן–"מועד הפקיעה").
4. על המניות שיוצעו להיות עם הצעתן חופשיות מכל שעבוד, עיקול, חוב או זכויות צד שלישי כלשהן.
5. על כל בעל מניות המציע למכור למזמינה את מניותיו בהתאם להזמנה זו, לקיים את התנאים המצטברים כמפורט להלן:–
א. ליתן למזמינה באחד מימי העסקים החל מיום 8 בדצמבר 1988, ועד למועד הפקיעה, הצעה בכתב למכירת מניותיו (להלן–"ההצעה") וזאת באמצעות ציון משאבים בע"מ (להלן–"ציון משאבים"), במשרדה הרשום ברחוב יבנה 23, בתל־אביב, או באמצעות חברים אחרים בבורסה. כל הצעה שתתקבל על־ידי ציון משאבים או חבר בורסה אחר לאחר שעה 12.00 ביום מסוים תחשב כאילו התקבלה ביום העסקים שלאחר מכן.
ב. ההצעה תיחתם בשמו על ידי בעל המניות באופן אישי או תיחתם בשמו על ידי חבר בורסה אשר הינו בעל יפוי כח לבצע פעולות בניירות ערך בשמו של אותו בעל מניות. הגשת הצעה ע"י חבר בורסה בשם לקוחו תחשב כהתחייבות מצדו להעביר למזמינה את המניות נשוא ההצעה כנגד קבלת התמורה כאמור בסעיף 8 להלן.
ג. הצעה שתגיע למזמינה לאחר מועד הפקיעה לא תענה.
6. בעל מניות, אשר נתן הצעה בכתב למזמינה כאמור בסעיף 5 לעיל, לא יוכל לחזור בו מהצעתו.
7. המזמינה מתחייבת לרכוש כל כמות מניות שתוצע לרכישה כהענות להצעה זו, והעומדת בתנאים המפורטים לעיל, עד לכמות הנזכרת בסעיף 1 לעיל. אם יוצעו לרכישה מניות מעל לכמות הנ"ל תבוצע הרכישה לגבי אותו סוג באופן יחסי (פרו ראטה) להצעות רכישה למניות שנתקבלו מכל מציע ומציע.
8. התשלום עבור המניות הנרכשות בהתאם לתנאי הזמנה זו יעשה לאחר העברת המניות הנרכשות למזמינה כשהן נקיות מכל שיעבוד, עיקול, חוב או זכויות צד שלישי כלשהן, וזאת ביום 25 בדצמבר 1988.
9. התשלום יבוצע על ידי העברת תמורתן של המניות הנרכשות, לחבר הבורסה באמצעותו נמסרה ההצעה. המזמינה תצא ידי חובת התשלום עבור המניות עם העברת התמורה לאותו חבר בורסה. אפשר שחבר הבורסה באמצעותו נעשתה ההצעה והעברה התמורה יגבה מהתמורה עמלה כמקובל אצלו.
10. למען הסר ספק מודגש, כי העברת המניות למזמינה היא תנאי מוקדם לתשלום התמורה על ידי המזמינה.
11. המזמינה תהא זכאית לכל זכות או טובת הנאה בגין המניות החל ממועד מתן הצעת בעל המניות כאמור בסעיף 5 לעיל, לרבות דיבידנד, חלוקת מניות הטבה או הנפקת זכויות, אף אם התאריך הקובע את הזכאות לכך הוא לפני אותו מועד.
12. המזמינה רשאית לשנות את מועד הפקיעה ובכך להאריך את תקופת הצעת הרכש ובלבד שניתן אישור הבורסה. שינתה החברה את מועד הפקיעה, יתנו לכך פרסום בשני עיתונים יומיים היוצאים בישראל, והשינוי יחול גם על מי שהגיש הצעתו לפני מועד השינוי, ואולם הוא יהיה רשאי, תוך 10 ימים ממועד פרסום השינוי, לבטל את הצעתו.
13. עד למועד הפקיעה לא תרכוש המזמינה מניות בהון מלט אלא רק בהתאם להצעת רכש זו. הוראה זו לא תחול על מניות הנמצאות ביום פרסום הצעת רכש זו בבעלות תל־יצחק־קבוץ הנוער הציוני להתיישבות שותפות בע"מ.
14. הדין החל על הצעת רכש זו הינו הדין בישראל.
15. הבורסה אישרה הצעה זו. אין באישורה של הבורסה משום אימות הפרטים המובאים בהצעת הרכש, או אישור מהימנותם או שלמותם, ואין באישור האמור משום הבעת דעת על טיבם של ניירות הערך שרכישתם מוצעת.
16. מובא בזאת לתשומת לב צבור בעל המניות של מלט שאם הענות הצבור להצעה זו תהיה רחבה עשוי הדבר להביא לצמצום סחירות מניות מלט בבורסה, ואף למחיקת המניות מהמסחר.
17. בכוונת המזמינה להמשיך ולהפעיל את מלט בתחומים שפעלה עד עכשיו ולבדוק אפשרויות לכניסה לתחומים חדשים.

אלגדון שותפות מוגבלת רשומה

קורס יין מדן ועד סונסטה אילת

בואו ללגום מקורס יין משובח בהדרכת אפי וינטר ויינים מומחים. הקורס מתחיל ב"דן" תל-אביב ב-14 בדצמבר 1988 ומסתיים בסוף שבוע ארוך בין 12-15 בינואר 1989 ב"אביה סונסטה" אילת.

המחיר כולל קורס יין מלא, סוף שבוע על בסיס לינה ליחיד בחדר זוגי וארוחות בוקר, כמפורט:

למתחילים $377.-
למתקדמים:(רק סוף שבוע וסמינר מלא באילת) $296.-
תוספת לבת/בן זוג לסוף השבוע באילת $177.-

מספר המקומות מוגבל, הרשמה טלפונית חייג למחלקת הזמנות טל. 03-244176.

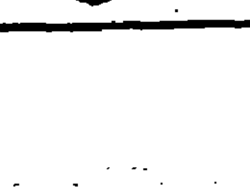

מועדון היין
דיינרס.
המעמד מחייב.

هكذا من الأصل

זוכי פרס נובל לרפואה בקבלת פנים בבית האקדמיה המלכותית למדעים בשטוקהולם. משמאל לימין: ד"ר ג'ורג' היצ'ינגס (ארה"ב), ד"ר גרטרוד אליון (ארה"ב) וסר ג'יימס בלאק (בריטניה). (צילום איפי)

"כ־12 אלף אסירים הוצאו להורג באיראן מאז הפסקת האש במפרץ"

– טוען ארגון סטודנטים המקורב לאופוזיציה

ברן, (ע"צ). יותר מ־12 אלף אסירים מדיניים הוצאו להורג באיראן מאז הפסקת האש במלחמת המפרץ, שנכנסה לתוקפה ב־20 לאוגוסט – נאמר בהודעה שפורסמה אתמול על ידי איגוד הסטודנטים המוסלמיים בחו"ל.

לדברי ארגון זה, המקורב ל"מוג'הדי איירן־חאלק", האופוזיציה הלוחמת נגד משטרו של אייאתוללה חומייני באיראן, נמשכות ההוצאות להורג בטהראן בקצב של עשרות איש מדי יום. חלק מהאסירים הפוליטיים מוצאים להורג בתליה ואחרים על ידי כיתות יורים.

הפגנת פועלים בבלגרד: נא להכפיל שכרנו

בלגרד (ע"ר). כ־5000 פועלים שרבתים צעדו שלשום לעבר בניין בית הנבחרים היוגוסלווי בבלגרד בתבעם הכפלת שכרם.

הפועלים, המועסקים על ידי בית חרושת לגלגלים בבירת יוגוסלוויה, הפגינו בשם שקט, כשהם מניפים את דגלי יוגוסלוויה ומשמיעים סיסמאות הבעת תמיכה במנהיג הקומוניסטי הסרבי סלובודאן מילושביץ'.

אחד מפועלי בית החרושת אמר לכתב רויטר כי כל עובדי המפעל משתתפים בהפגנה.

"אנו משתכרים 300,000 דינר (66 דולר) לחודש ואין לנו כל אפשרות לחיות על שכר זעום זה", אמר הפועל. פועלי בית החרושת דורשים ששכרם יוכפל.

יצויין שביוגוסלוויה, שבה הגיעה האינפלציה לשיעור של 236 אחוז בשנה זו פרצו במהלך 1988 למעלה מאלף שביתות.

שיא במדד המניות בטוקיו – יותר מ־30,000 נק'

טוקיו (ע"ר). מדד המניות של טוקיו עבר את ה־30,000 נקודות בפעם הראשונה, לאחר גושל פתאומי של קניות, שעה לפני סגירת העסקים אתמול – מסרו סוחרים.

מדד ניקיי עלה ב־381.44 נקודות, שהם 1.5 אחוז והגיע לשיא של 30,050.82 עם סגירת יום העסקים.

"שוקי המניות והאגרות החוב האמריקאים התחזקו ועודדו את טוקיו", אמר אחד הסוחרים.

בניו־יורק, קפץ מדד דאו־ג'ונס ב־25.60 נקודות שלשום והגיע ל־2,149.36. המניות והאגרות החוב האמריקאיות התאוששו בעקבות שמועות שגורבאצ'וב עומד להציע קיצוץ של כ־30 אחוז בתקציב הביטחון של בריה"מ.

בטוקיו, שער הסגירה של הדולר היה אתמול 122.43 ין ו־1.746 מארק לעומת 121.92 ין ו־1.737 מארק בניו־יורק שלשום.

מצרים הוחזרה למועצת הכלכלה הערבית

רבת עמון (ע"צ). מועצת האיחוד הכלכלי הערבי החליטה אתמול להחזיר את מצרים כחברה מליאה למועצה, לאחר שהושעתה בעקבות הסכם השלום עם ישראל ב־1979. "אני שמח להודיע לכם כי מצרים הוחזרה למועצה", אמר לעיתונאים שר המסחר הירדני, חנרי אלסבעג, לאחר ישיבה בדלתיים סגורות של 13 נציגי המועצה.

רק סוריה ולוב הביעו התנגדות להחזרתה של מצרים.

המועצה הכלכלית הערבית הוקמה ב־1964 כדי לסייע לשיתוף הפעולה הכלכלי הבין־ערבי.

49 איש נהרגו בשנת 1988 על פעילותם למען זכויות האדם

קובע דו"ח של הארגון למעקב אחרי שמירת זכויות האדם בעולם

וואשינגטון (ע"ר). חמש מדינות – בריה"מ, דרום אפריקה, צ'ילה, צ'כוסלובקיה והפיליפינים – תוארו כמדינות הפוגעות ביותר בזכויות האדם מתוך 61 מדינות הכלולות בדו"ח על הפרת זכויות האדם ברחבי תבל. הדו"ח, המשתרע על 217 עמודים, פורסם לרגל יום השנה הארבעים לאישור ההצהרה האוניברסלית על זכויות האדם על ידי האו"ם ב־10 בדצמבר 1948, על ידי הארגון למעקב אחרי שמירת זכויות האדם בעולם.

הדו"ח מציין כי על אף שיפורים שחלו בבריה"מ בתקופת כהונתו של המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב, תופסת בריה"מ עדיין מקום נכבד בין המדינות המפרות את זכויות האדם ופוגעות בעיתונאים, במשפטנים, כאנשי כמורה, בפקידי ממשלה ואחרים.

לפי הדיווחים, כלואים עדיין בבתי הסוהר הסובייטיים 160 אסירים פוליטיים, לעומת 750 לפני שנתיים.

אריה נייר, המנהל בפועל של הארגון למעקב אחרי שמירת זכויות האדם, אמר במסיבת עיתונאים כי הפגיעות המפורות ביותר באנשים המרווחים על מצב זכויות האדם נרשמו באיי הפיליפינים. לדבריו, כ־750 אנשים, שעקבו אחרי הפרות זכויות האדם כדי לדווח עליהן, הוטרדו בדרך זו או אחרת על ידי השלטונות במקומות שונים בעולם.

הדו"ח מצביע על מעשי עינויים ואף מעשי רצח של חברי הארגון. עוד מגלה הדו"ח שכ־30 אנשים נהרגו ב־1988 בגלל פעילותם למען כיבוד זכויות האדם. 19 אנשים נוספים נהרגו בגלל הקשר שקיימו עם העוקבים אחרי הפרות זכויות האדם בעולם.

בדו"ח הוזכרו גם ישראל והשטחים המוחזקים כאיזורים שבהם פגעו בזכויות האדם במהלך 1988, אך מודגש כי הפגיעות בזכויות האדם נובעות מנסיונותיה של ישראל לשים קץ להתקוממות הפלשתינית ברצועה ובגדה המערבית הנמשכת זה שנה.

על צ'כוסלובקיה נאמר בדו"ח כי "במדינה זו שולטת ממשלה מרכזית, הנכונה להתנגד לשינויים הנעשים במקומות אחרים בגוש הסובייטי".

באשר לצ'ילה, מציין הדו"ח, כי כשביעית מכל הפגיעות בזכויות האדם ברחבי העולם המתוכרים בבתנים שבאמצע, התרחשו במדינה זו.

יו"ר ועידת גאט"ט במונטריאול מזהיר מקיפאון בשיחות הסחר

ארה"ב מתנה את הסכמתה לעסקת הורדת מכסים מארצות העולם השלישי בהתקדמות במו"מ עם האירופים על היצוא החקלאי

(ע"ר וע"צ) יו"ר ועידת ארגון הסחר והמכס (גאט"ט) הזהיר את הצירים כי כל תהליך הורדת חומות המכסים בעולם עלול להתמוטט אם לא תושג פשרה במחלוקת על הסובסידיות לחקלאות.

היו"ר ריקארדו זרבינו, שהוא גם שר הכלכלה והכספים של אורוגוואי, כינס את שרי המסחר המשתתפים בועידה, והזהיר כי עליהם לפתוח במו"מ רציני אם אינם רוצים שהועידה תיכשל.

עם כינוס שיחות גאט"ט ליומן השלישי, אמר נציג צרפתי כי חוסר ההתקדמות בדיון על הליברליזציה בסחר החקלאי והקיפאון בשיחות על נושאים עסקיים אחרים, הגיע למצב של יאוש.

צירים אמרו כי אווירה של דכדוך באה במקום, מאחר שבשלושת ימי הדיונים הראשונים לא היתה התקדמות הנוגעת לחוצות קיפאון, בעיקר בין משלחות ארה"ב ומשלחות השוק המשותף בנושא הסובסידיות לחקלאות. נושא זה העיב על שיחות ב־14 נושאים אחרים העומדים על סדר היום של הועידה. "אנו עדיין נמצאים רחוק זה מזה במספר בעיות יסוד", אמר שר המסחר הקנדי ג'ון קרוסבי.

בועידת גאט"ט משתתפים נציגים של 103 מדינות.

בשלבים הראשונים הושג הסכם על הורדת מכסים על יצוא מארצות העולם השלישי כמו קפה ונחושת בולמי. אולם ארה"ב דורשת להצמיד את הסכמתה לעיסקה זו בהתקדמות במו"מ על היצוא החקלאי.

ויליאם ובסטר ימשיך לשמש ראש סוכנות הביון המרכזית בארה"ב

בוש: מן הראוי שסוכנות הביון לא תנהל מדיניות, אלא תשמש מכשיר למדיניות ● הנשיא הנבחר מינה אשה והיספאני לקבינט

וואשינגטון (ע"צ, ע"ר). הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש הודיע אתמול במסיבת עיתונאים כי ויליאם ובסטר ימשיך לכהן כמנהל סוכנות הביון. הוא גם הודיע על מינויה של קארלה הילס לתפקיד הנציגה לעניני הסחר הבינלאומי.

בוש אמר כי ובסטר, 64, מייצג את ההמשכיות בממשל. כבוד מונה האיש לתפקיד על ידי הנשיא רייגן לפני כשנתיים, בעקבות שערוריית איראנגייט.

עוד אמר בוש כי סוכנות הביון המרכזית מן הראוי שלא תנהל מדיניות, אלא תשמש כמכשיר למדיניות. במלים אלה רמז בוש, כפי הנראה, לעובדה שמי שקדם לובסטר בתפקיד, ויליאם קייסי המנוח, נהג פעמים רבות לפעול לספירות השוכנות.

הילס, 54, כיהנה כשרת השיכון והפיתוח העירוני בממשל הנשיא פורד.

יצוין כי לאחר שנבחר הבטיח בוש כי ימנה נשים ואנשי מיעוטים אתניים לתפקידים מרכזיים בקבינט שלו. בינתיים כבר מינה אדם ממוצא היספאני, לאורו קוואזוס, לתפקיד שר החינוך.

כן הודיע בוש על מינויו של רוברט מוסבאכר לתפקיד שר המסחר. מוסבאכר, 61, נמנה עם חוג ידידיו של הנשיא הנבחר מזה למעלה מ־30 שנה. הוא איש טכסאס, תעשיין נפט, כפי שהיה בוש ששימש כמנהל מטה הקרירה שלו.

מייקל בוסקין, כלכלן מאוניברסיטת סטנפורד, מונה לתפקיד ראש היועצים הכלכליים של הבית הלבן.

הרעה במצבו של הירוהיטו

טוקיו (ע"ר). במצבו של קיסר יפאן, הירוהיטו, חלה הרעה אתמול לאחר שקודם לכן התאושש ממשבר קשה – מסרו פקידי ארמון הקיסר.

הרופאים עוקבים מקרוב אחר מצבו של הקיסר בן ה־87, לאחר עלייה פתאומית בטמפרטורה וירידה בלחץ הדם, סימנים לדימום פנימי, הם אמרו.

ביום שני נזקק הקיסר לעירוי דם בעקבות משבר פתאומי שהיה הקשה ביותר מאז נפל למשכב ב־19 בספטמבר.

מפקד צבאי בחבל אזרבייג'אן: 3 נהרגו במהומות ביום ב'

הערכות: כ־200 אלף אנשים נמלטו מבתיהם באזרבייג'אן ובארמניה

מוסקווה (ע"ר וע"צ). שני ארמנים ואזרי נהרגו ביום ב' בבאקו במהלך המהומות שפקדו עיר זו – מסר אתמול דובר משרד הפנים האזרי.

לדברי יבצ'ין באגירוב, שהתבסס על הודעה של המפקד הצבאי בבאקו, הצטרפו אנשים רבים לקבוצות של חוליגנים ובזזו "אי אלה מוסדות של המדינה ובתים של אנשים פרטיים".

ההפגנות נערכו, אמר באגירוב, "בעקבות הפצת דברי שקר לפיהם נהרגו אנשים ביום א' בכיכר לנין במהלך הפגנה". המהומות לא הופסקו אלא שלשום בשעות אחר הצהרים המוקדמות.

בינתיים נודע במוסקווה, כי הקרמלין הורה לנקוט בצעדים נגד פקידים שהשתתפו ב"גירושים והעברת המוני תושבים" במהלך המהומות האתניות שפקדו את הרפובליקות ארמניה ואזרבייג'אן לאחרונה.

סבורים כי כ־200 אלף אנשים – 100 אלף מכל אחת משתי הרפובליקות האלה – נמלטו מבתיהם, וביניהם ילדים רבים, שהוריהם ביקשו לשלוח אותם למקום מיבטחים.

מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב וראש הממשלה ניקולאי ריז'קוב חתמו על החלטה המגנה "צעדים שאסור היה לנקוט בהם" של פקידים בשתי הרפובליקות.

בהחלטה נאמר, כי פקידים של השלטון המקומי, של המפלגה הקומוניסטית ושל גופים כלכליים, קשרו קשר לסילוקם וגירושם מבתיהם הקבועים של אזרחים מטעמים לאומיים.

אלה האחראים למעשים "בלתי חוקיים ושרירותיים" יגורשו משורות המפלגה הקומוניסטית ויסולקו מתפקידיהם.

רדיו מוסקווה דיווח כי מנהיג המפלגה הקומוניסטית בחבל הארמני נגורנו־קרבאך, שכיהן גם כראש המועצה המקומית של החבל הזה, פוטר מתפקידו באשמת "קוצר ראיה" מדינית.

עוד נאמר בשידור שמתנהלת חקירה נגד שני מנהיגים בחבל אחר. הם מואשמים כי לא עשו את עבודתם כהלכה.

אתמול מסרה הטלוויזיה הסובייטית בשידורי הערב כי מתיחות קודרת עדיין ב־16 חבלים של ארמניה, שם מופעלות תנועות מיוחדות והוטל עוצר. עם זאת נאמר בשידור כי שקט שורר בבירה ירבאן.

400 חולי נפש נמלטו מבי"ח בסרי לנקה בגלל שביתת הסגל

העובדים פתחו בשביתה בגלל איומי ארגון טרור מרקסיסטי

קולומבו (ע"ר וע"צ). 400 מטופלים נמלטו מבית חולים לחולי נפש בסרי לנקה אתמול לאחר שסגל העובדים פתח בשביתה לרגל איומי ארגון טרור מארכסיסטי – מסרו מקורות צבאיים.

המקורות אמרו כי החולים פרצו את השערים ויצאו מבית החולים הפסיכיאטרי בעיירה אנגודה, 8 ק"מ מקולומבו. כמה מהם חזרו לאחר מכן לבית החולים, כאשר הצבא החל לחלק מזון. גם כמה מ־800 העובדים חזרו לעבודה בליווי צבאי.

"יצאנו מבית החולים משום שלא קיבלנו ארוחת בוקר", אמר אחד הפציינטים לכתבים. "המקום הפך לאנדרלמוסיה. הפציינטים רוצים חופש. וכך הם ניצלו את ההזדמנות ונמלטו", אמר פציינט אחד. "אני עצמי לא רציתי לברוח", הוא אמר.

אי אפשר היה להשיג תגובה מן הסגל הרפואי הבכיר אולם קצין צבאי אמר כי הוא מצפה שרוב הרופאים ויתר אנשי הסגל יחזרו לעבודה עד הערב.

רעש שעוצמתו 6.9 בסולם ריכטר פגע קשה בערים בצפון ארמניה

נפגעים ונזקים ברעש החזק באזור אחרי 80 שנה ● סוכנות ידיעות סובייטית: תחנת כוח גרעינית ליד ירוואן לא נפגעה

(ע"צ ואי.פי) רעידת אדמה חזקה בעוצמה של 6.9 בסולם ריכטר, פקדה את מערב הרי קווקז בבריה"מ. היו עשרות נפגעים ונגרמו נזקים ניכרים. במוסקבה נמסר שזוהי רעידת האדמה החזקה ביותר בקווקז מאז 80 שנה. מוקד הרעש היה 50 ק"מ מלנינאקאן, העיר השניה בגודלה בארמניה.

הערים לנינאקאן, קירובאקאן שבצפון ארמניה ואזורים אחרים נפגעו קשה ברעש, והוא הורגש גם בעיר הבירה ירוואן, וכן בבירת גרוזיה, טיביליסי.

סוכנות הידיעות הארמנית מסרה כי תחנת כוח גרעינית הנמצאת בקרבת ירוואן באזור שבר גיאולוגי, לא ניזוקה. אנשי איכות הסביבה בארמניה הסובייטית תבעו את סגירתה בשעתו, בגלל מיקומה הגיאולוגי.

רדיו ירוואן מסר שכל הכוחות יגוייסו כדי להגיש סיוע לאזורים שנפגעו ברעש.

(באזורים שונים בארמניה קיים מצב חירום, בשל האלימות הבין־עדתית בין הארמנים והאזרבייג'אנים).

נפגעים בטורקיה

הרעש פקד גם שטחים נרחבים בטורקיה ליד גבולות בריה"מ ואיראן. עד כה ידוע על חמשה הרוגים, כולם ממחוז קארס בקרבת בריה"מ. רעידת האדמה הורגשה היטב גם במחוז ואן, שלאורך גבול איראן. היא פקדה את טורקיה ב־9.45 בבוקר לפי השעון המקומי ונמדדה שם בעוצמה של 3.2 בסולם ריכטר.

דובר של המכון הגיאולוגי האמריקאי בקולורדו אמר, כי רעש מעל 6 מעלות בסולם ריכטר, מסוגל לגרום נזקים ניכרים.

השלטונות הסובייטיים קראו לאנשים שלא להיתפס לבהלה, והחישו מזון, בגדים ותרופות לאזורים שנפגעו. רדיו מוסקבה מסר כי תחנת כוח גרעינית והמפעלים הכימיים בארמניה לא נפגעו על ידי הרעש.

הסהר האדום של טורקיה שיגר 5000 שמיכות, 1000 מערכות של בגדים, 150 אוהלים, שני מטבחי שדה ומזון לאזור קארס, כדי לעזור למשפחות שנותרו ללא קורת גג.

שביתת התחבורה בפאריס נמשכת

פקקי־תנועה ושיבושים במטרו בעיר המתכוננת לחג המולד

פאריס (ע"ר וע"צ). ארגוני העובדים בתחבורה הציבורית בפאריס דחו הצעה להעלאת שכר, והפקק גזר על תושבי העיר יום נוסף של פקקי־תנועה ונסיעות במשאיות צבאיות.

מכוניות חסמו את שדרות העיר בטורים של פגוש אל פגוש, שכן המתגוררים בשכונות המרוחקות ניסו להגיע העירה ברכבם. קרוב ל־1000 משאיות צבאיות והאוטובוסים פרטיים הביאו נוסעים מן הפרברים למרכז העיר בניסיון לסייע לאוכלוסיה, בתקופה של הכנות לקראת חג המולד.

המערכת המהירה של המטרו, המעבירה קרוב ל־600 אלף נוסעים ביום אל תוך פאריס, שותקה כמעט לחלוטין. נפגעו קשה גם חלק גדול משירותי המטרו הרגילים.

ארבעה מתוך חמשת ארגוני העובדים היו מוכנים לקבל את ההעלאה שהוצעה, 300 פרנק (50 דולר) לחודש, כפליים מן ההצעה הקודמת. הארגון החמישי, בהנהגה קומוניסטית, דרש העלאה של 1000 פרנק לחודש, דרישה שנדחתה על הסף.

מעבורת החלל אטלנטיס נחתה – לאחר שהשלימה "משימה סודית"

הציבה בחלל לוויין המסוגל לדווח על המתרחש בבריה"מ

קליפורניה (ע"ר וע"צ). מעבורת החלל האמריקאית "אטלנטיס" נחתה בשלום במדבר של קליפורניה שלשום, לאחר שהשלימה משימה צבאית סודית במהלך הטסת הימים האחרונים.

מקורות ממשלתיים ומומחים אמרו כי המשימה הראשית שהוטלה על אנשי צוות "אטלנטיס" היתה להציב בחלל לוויין ראשון המסוגל לדווח על המתרחש בבריה"מ.

הלוויין, בן הדור החדש של לוויינים שנבנה בהוצאה של כ־500 מיליון דולר ושזכה לכינוי "לאקרוס", נראה יוצא מתא המטען של אטלנטיס בשבת, המקורות אמרו כי הוא פועל כהלכה.

טיסת "אטלנטיס" נמשכה 4 ימים, 9 שעות ו־6 דקות. טיסה זו, שבוצעה כאשר במעבורת החלל 5 קציני צבא, היתה הטיסה ה־27 של מעבורות חלל אמריקאיות והשלישית שהיתה בשירות בלעדי של משרד ההגנה.

הלוויין "לאקרוס" שמצויד במכ"ם המפעיל גלי מכ"ם כדי להרכיב תמונות על עצמים על פני כדור הארץ, יעקב אחר הכוחות הקונבנציונליים והגרעיניים של בריה"מ על פני שטח של כ־80 אחוז מהטריטוריה הסובייטית.

האוניברסיטה העברית בירושלים
ביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית ו"הדסה"
המחלקה לאנטומיה ואמבריולוגיה
אבלים על פטירתו של
פרופ' גרשון גיטלין
מראשוני הפקולטה לרפואה
מייסד המחלקה לאנטומיה ואמבריולוגיה
ומשתתפים בצער המשפחה
הלוויה תצא מחר, יום ששי, א' בטבת תשמ"ט, 9.12.88,
בשעה 10.00 מבית הלוויות בסנהדריה.

לאורנה שטרובך
משתתפים בצערך במות
אמך ז"ל
לוח העיר

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

חלפו שתים עשרה שנים
אנו פוקדים את זכרה של
דודי קצנלנבוגן
ז"ל
ביום שני, 12.12.88
בשעה 3.00, בקרית שאול
המשפחה

לעו"ד חנינא ברנדס
משתתפים באבלך הכבד
על מות
אמך ז"ל
צוותי האייר
אל־על

לשמואל מרום והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד במות האב
בנימין ז"ל
צוות יוניתורס ישראל

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

הכנסת
אבלה על מותו ללא עת של חבר הכנסת
יגאל כהן ז"ל
שכיהן בכנסות: שמינית, תשיעית, עשירית ואחת עשרה

לשולה, נירה, רביד, אבשי, שירלי והסבא
המומים ודואבים מותו הפתאומי של
יקירכם־יקירנו
יגאל כהן ז"ל
ברוריה, יהודה ומירב כהן
פיי הירשברג
אסנת ויעקב קידר

קדיש
שרותי קבורה
טיפול בכל סידורי הלוויה
03-653030
שרות לילה: 413080

עירית רמת־גן
למשפחת שני,
מוטקה, מאיר, שרה
משתתפים באבלכם על מות
האם ז"ל
אורי עמית, ראש העיר

במלאת 5 שנים להרצחו
של בנינו היקר
דן כץ הי"ד
נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום א ג' בטבת
תשמ"ט 11.12.88 בשעה 15.00 אחה"צ בבית העלמין
בכפר סמיר חיפה
המשפחה

קאופרטיב דן
משתתף בצער החבר
יחזקאל כהן והמשפחה
על מות **האח ז"ל**

ביום השלושים לפטירתה של
זינה קורנברג ז"ל
נעלה לקברה ולגלוי המצבה
ביום שישי 9.12.88 בשעה 11.00
הפגישה ברחבה שלפני בית הקברות
בהר המנוחות גבעת שאול.
המשפחה

לעו"ד חנינא ברנדס
אתך באבלך על מות
האם ז"ל
מפעלי חמצן וארגון בע"מ
המנכ"ל וההנהלה

קבלת מודעות אבל
03-735588/9
גם במוצאי־שבת עד חצות

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

כדורגל / הנבחרת הלאומית

המאמנים מתנגדים לשחק נגד פולין בשבוע הבא

מאת משה הרינגעש
סופר "ספורט הארץ"

יצחק שניאור ויעקב גרונדמן, מאמני נבחרת ישראל בכדורגל, אינם נוטים להתמודד בשבוע הבא עם נבחרת פולין. הסיבה העיקרית היא, כמובן, מישחק הגביע עם הקבוצה האנגלית אסטון־וילה שיהיה בקרית־אליעזר בעוד 12 יום, ב־20 בדצמבר.

אתמול בבוקר הגיעה פניה מפתיעה להתאחדות הישראלית מנבחרת פולין, שביקשה לבוא בשבוע הבא למחנה אימונים שיכלול מישחק אחד או שניים עם ישראל. ראשי ההתאחדות ביקשו לשמוע תחילה את חוות הדעת של מאמני הנבחרת. אמש אמר יעקב גרונדמן: "אנו לא מעוניינים להטיל על השחקנים עומס מיותר של שלושה מישחקים בשבוע אחד (פולין, ליגה, אסטון־וילה), למרות שהיינו מעדיפים להתמודד עם הפולנים. יש לנו תכנית מסויימת לפיה אנו מכינים את הנבחרת בהדרגה למשימה העומדת בפניה, מוקדמות הגביע העולמי. הכדורגלנים צריכים להגיע לשיא בתחילת מארס 1989, מועד המישחק הראשון של ישראל בתחומי הבית האוקיאני, נגד ניו־זילנד (5 במארס)".

מנהל ההתאחדות יעקב אראל אמר אמש: "בוודאי שלא נוכל להיענות לפניה של פולין, אך הודעה סופית תתקבל רק לאחר התייעצות של ראשי ההתאחדות. אם נשיב בשלילה, נסביר זאת בהתחייבויות קודמות".

גביעי אירופה / סיום לאיטלקיות

הלם במילאנו: באיירן באה, ניצחה 3–1 ועלתה

מה שאמור היה להיות לילה גדול של הקבוצות האיטלקיות – היה לסיוט. אינטר נכנעה בביתה לבאיירן מינכן 3–1. רומא הפסידה גם היא בבית לדינאמו דרזדן, נאפולי לא יכלה לנצח בבית את בורדו ויובנטוס ניצחה בקושי את פ.ס. ליאז'. אינטר ורומא – בחוץ. נאפולי ויובה הצליחו לרבע גמר גביע אופ"א, אולם זה הלך להן קשה מאד.

הדראמה הגדולה היתה באיצטדיון סאן־סירו במילאנו, שם התייצבה אינטר, מוליכת הליגה האיטלקית, בטוחה בעצמה, מול באיירן מינכן המפגרת בליגה הגרמנית. אינטר ניצחה לפני שבועיים 2–0 במינכן והראה היה ששום כוח בעולם לא יכול לעצור אותה. אבל המאמן הגרמני יופ היינקס הציב את קבוצתו במערך התקפי מובהק שכלל שלושה חלוצים. לראשונה העונה, היה ברור כי אין לו מה להפסיד. גם הוא לא האמין למה שקרה בהמשך, כאשר הלוך שבע דקות מדהימות של הבוואריים שמחקו את כל התחזיות על פיהן. דקה 33 – ולפאורת קבע 1–0, דקה 38 – אאוגנטאלר העלה ל־2–0 והשוותה את התוצאה הכללית, דקה 40 – ונגמן הבקיע 3–0 ובאיירן כבר מובילה 3–2.

אלדו סרנה הצליח לכבוש שער מצמק בדקת הסיום של המחצית, שער שאיזן את התוצאה הכללית ל־3–3, אולם הותיר את באיירן בעמדת יתרון בשל שלושה שערי חוץ שכבשה.

המחצית השניה היתה ברוטאלית מאד, בעיקר מצדם של האיטלקים העצבניים ולא חסרו בה הזדמנויות להבקעה לשתי הקבוצות. השופט השוויצרי ברונו גאלר האריך את המשחק בחמש דקות, אך אינטר לא הצליחה להבקיע. זה היה ההפסד הראשון העונה של אינטר בכל המפעלים.

ברומא ידעו לא יהיה קל למחוק את הפיגור 2–0 לדינאמו דרזדן, אולם איש אחד לא האמין כי שלושה ימים לאחר הניצחון על סמפדוריה, היא תיכבש 2–0 באולימפיקו לדרזדן. טורסטן גיטשאו (69) ואולאף קירסטן (79) כבשו את השערים.

גם נאפולי, שניצחה לפני שבועיים את בורדו 1–0 בצרפת לא ליקקה דבש לעיני אוהדיה. היא סיימה ב־0–0 שהספיק לעלייה לרבע הגמר, אבל איכזב מבחינת הכדורגל.

35 אלף צופים ראו בטורינו את יובנטוס מנצחת את פ.ס. ליאז' הבלגית רק 1–0 משער של אלסנדרו אלטובלי בדקה ה־14, שערו ה־39 בגביעי אירופה – שיא איטלקי. גם במשחק הראשון, בליאז', ניצחה "יובה" 1–0.

פ.צ. קלן כבר הוליכה 2–0 בדקה ה־28 מול ריאל סוסיאדד, ואם היתה שומרת על יתרונה זה עד לסיום היתה עולה לרבע הגמר, לאחר שנוצחה 1–0 במשחק הראשון. בן (דקה 4) ואנגלס (28) הבקיעו לקלן. בדקה ה־36 כבש גויקואצ'אה בשביל לסוסיאדד והיא עלתה ליתרון בשל

טניס

וידנפלד הדיח את בלום

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפתעה היתה אמש בחצי גמר תחרות הטניס המקצוענית על סך 10 אלפים דולר בפרכו הטניס ברמת השרון, כאשר רביב וידנפלד הדיח את המדורג מספר 1 גלעד בלום בשתי מערכות 6–1, 6–4. במשחק שנמשך שעה הכביד וידנפלד עליונות מוחלטת והוליך במערכה הראשונה 5–0 מול המדורג מספר 2 של ישראל גלעד בלום. בלום צימצם ל־5–1 אך וידנפלד ניצח. במערכה השניה לאחר 3–5 שבר וידנפלד את הכנת הפתיחה של יריבו. הוליך 5–3 וניצח. בחצי הגמר השני גבר שחר פרקים על עמית נאור 3–6, 6–1. וידנפלד ופרקים יפגשו מחר במישחק הגמר.

מישחקי הזוגות, חצי גמר וגמר, יהיו היום הול משעה אחת. ברבע הגמר ניצחו שלמה גליקשטין ושחר פרקים את אמיר בן מרדכי ויובל הירש 6–1 6–2. ★ יתר המוצבים: עמית נאור ואהוד ויינברג, גלעד בלום ומיכאל רנאל, רביב וידנפלד ובועז מרנשטיין.

טניס / נשים

שוודיה הדיחה את האמריקאיות 1–2 מגביע הפדרציה

מלבורן (א־פ"י). בפעם הראשונה ב־26 שנות מישחקי גביע הפדרציה הודחו כאן מבטאות ארה"ב לפני שלב רבע הגמר, כאשר נוצחו 1–2 על ידי שוודיה בסיבוב השני. ארה"ב זכתה בפרס זה 12 פעם בעבר. מאריה סטראנדלונד בת ה־19 ניצחה את פאטי פנדיק 6–2, 6–7, 6–7; קאטרינה לינדקוויסט הכניעה את לורי מקניל 4–6, 5–7; לינדקוויסט ומאריה לינדסטרום הפסידו 5–7, 1–6 לזאנר האמריקאית מקניל וג'יג'י פרננדס. ארה"ב לא יוצגה בטורניר על ידי כוכבות הטניס הגדולות שלה מרטינה נאברטילובה, כריס אוורט, פאם שרייוור וזינה גאריסון.

שוודיה תשחק ברבע הגמר נגד קנדה, דנמרק – צ'כיה, מערב גרמניה – אוסטרליה, בריה"מ – ספרד.

היידי ספרונג בת ה־19 מאוסטריה, המדורגת רק 251 בעולם, הפתיעה את הרוסיה לאריסה סאבצ'נקו 2–6, 6–4, 6–4 אבל בריה"מ ניצחה בסיום 1–2 ועלתה. יתר תוצאות הסיבוב השני: ספרד – אינדונזיה 3–0, קנדה – פינלנד 3–0, צרפת – ניו זילנד 3–0, אוסטרליה – איטליה 3–0, מערב גרמניה – צרפת 3–0, דנמרק – ארגנטינה 2–1.

וילאנדר וגראף הוכתרו לאלופי העולם בטניס 1988

לונדון (א־פ"י). שטפי גראף ממערב־גרמניה ומאטס וילאנדר משוודיה הוכתרו אתמול באופן רשמי כאלופי העולם בטניס לשנת 1988 על ידי פדרציית הטניס הבינלאומית. גראף זכתה השנה בכל התארים החשובים, וגם במדליית הזהב באולימפיאדת סיאול. היא הפסידה השנה רק בשלושה משחקים (פעמיים לגבריאלה סבאטיני ופעם אחת לפאם שרייוור). וילאנדר זכה בשלושה מארבעת תארי ה"גראנד־סלאם" וגם הוליך את שוודיה לגמר גביע דייוויס בפעם השנית ברציפות.

כדורעף

דינאמו מוסקווה באה לגומלין עם קרית אתא בשבת

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורעף של דינאמו מוסקווה היתה אמורה לנחות אתר תמול, בטיסה של חברת טארום מבוקארשט, כדי להתמודד במוצאי שבת עם הפועל קרית־אתא באולם גושן בקרית־מוצקין.

יהיה זה מישחק הגומלין בין שתי הדירבות בטורניר האירופי למחזיקות גביע, לאחר שהסובייטים ניצחו 3–0 בשבת שעברה במוסקווה. האורחים מתנכנים לספורטאים מבריה"מ קבלת פנים חמה ואירוח לבבי, שיכלול במה סיורים בצפון הארץ.

קבוצת הנשים של הפועל בת־ים יצאה אתמול למזרח גרמניה, להתמודדות הגומלין עם דינאמו מזרח ברלין בגביע האלופות בכדורעף, שהיה בשבת. הגרמניות ניצחו 3–0 במיפגש הראשון בישראל.

כדוריד

במחזור השמיני, בליגה לכדוריד, היו אמש התוצאות: הפועל ראשל"צ – א.ב. נס־ציונה 26–20, מכבי ראשל"צ – מכבי קרית־שרת חולון 20–14, הפועל נחלים – הפועל רחובות 21–18, אליצור הרצליה – הפועל פ"ת 24–20, מכבי פ"ת – מכבי נתניה 30–27, הפועל ר"ג – מכבי רעננה 29–16. יוסף הכם

גביע קוראץ / היוונים קיבלו סחרחורת

הצגה גדולה של ויליאמס וטאונס

קלעו ביחד 72 נקודות במשחק הנצחון המלהיב (101–86) של הפועל תל אביב על אולימפיאקוס פיראוס ברבע גמר גביע קוראץ. איזו פתיחה מבטיחה.

מאת יאיר עמיקם
סופר "ספורט הארץ"

הפועל תל־אביב נתנה אמש, מ"הצגה של שני אנשים", לינטון טאונס ודניס ויליאמס אשר הצעידו אותו לניצחון בכורה, בבית, ברבע הגמר בגביע קוראץ', על הקבוצה היוונית אולימפיאקוס פיראוס, 101–86.

זה היה "שואו" אמיתי של צמד שחקני העוז, שקלעו והפציצו את הסל היווני. לינטון טאונס קלע 37 נקודות, מהם 14 בעונשין מתוך 16 זריקות ו־7 שלשות. ואילו דניס ויליאמס קלע 35 נקודות, ברפרטואר בוהק של כניסות לסל ובקליעות מרחוק, שכמעט שיגעו את היוונים. שלשום סבל משפעת קלה. מה היה קורה אילו היה בריא להלוטין? כך או כך לא זכורה לי הצגה כזו של צמד שחקני רכש זרים וכמות גדולה של 72 נקודות שצברו ביחד.

הבל שרק 1200 צופים באו לראות ניצחון נאה של הפועל תל־אביב, במפעל האירופי. אלה שבאו לבטח לא הפסידו. נוסף להצגה של לינטון ודניס אפשר היה להנות מפתח בדקות לא מעטות, כאשר תגיכיו של סטיב יארוגולו צימצמו ואיימו על היתרון הגדול של הפועל בתום 20 הדקות הראשונות.

הקבוצה היוונית התגלתה כקבוצה לא רעה. שני שחקני הרוזק, לארי מידלטון וקרי סקורי, לא הפגינו גדולות ונצורות למרות. סקורי הרהים במספר מבצעים, שהזכירו את עברו ביוטה ג'אז. שני השחקנים עשו מלאכה לא רעה. שני הגבוהים קאבוריס, שחקן נבחרת יוון, והצעיר יותר, פאפורקוס, לא נגלו מיריביהם לאסוף הסרי. בעוד מבין שחקני הזוק הרשים המוליך כריסטוטולו, שקלע ב־10 הדקות הראשונות של המחצית השניה 14 נקודות. המאמן יארוגולו הקפיד לנצל את צעדיהם של שחקני הפועל בשמירה אישית, בה השתמש לאורך כל המישחק, עובדה שחייבה אותו להרבות בחילופים. לא תמיד פגעו החילופים ביכולתה של הקבוצה והיה גם עוד יותר לידי ביטוי, כאשר להפועל 5 שחקנים המשחקים במרבית הדקות, המוליך בודד, שמעון אמסלם, שקם מהספסל כדי לתת מנוח ומנגן לאחד מחבריו. ברור שלאורך זמן אי אפשר להצליח כך, בטח במיפעל האירופי.

פתיחת המישחק היתה שקולה. טאונס הטמיא 3 זריקות רצופות וג'ייסוס טרי הגן על יכולתו הלא שכה בהמשך וכמעט לאורך כל המישחק. בדקה העשירית קלע לינטון טאונס סל ראשון של 3 ועד לסיום הוסיף 34. הפועל הזל לגבור התוצאה 16–23 ושני אסיסטים נפלאים של ויליאמס הביאו לית רון 22–31. היוונים הצליחו להקטין ל־35–31, אך כאן כבר ריתנו טאונס ויליאמס כדי לקבוע הפרש שיא במחצית.

פתיחת המחצית השניה היתה קטסטרופלית מבחינת הפועל. הפיזור בהתקפה ובהגנה, שנבע במידה רבה בשל העייפות המצטברת, גרם למהפך. היוונים ניצלו את השמירה האיזורית של הפועל כדי לטווח את הסל. האיש שעשה זאת, נושא הסיפרה 12 על גבו, תרוסטוכולו, שקלע 14 נקודות במהלך 10 הדקות הראשונות של המחצית השניה. התוצאה הורתה על 63–67 להפועל. משמע 17–28 בפרק של 10 דקות.

אז ביצע המאמן יעקב אדלר שינוי שמירה שהתבקש. הוא הורה לעמוס פרישמן לשמור אישית על כריסטובולוס, כאשר השאר המשיכו לשמור איזורית. שמירה מעורבת זו היא ששינתה את המישחק כולו. פרישמן שלא הטיב לשחק ואיבר כדורים, שיתק להלוטין את היווני שהוצא כעבור מספר דקות. הפועל הגדיל שוב את יתרונו 65–75 כעבור שתי דקות. גם כניסתו של שמעון אמסלם הביאה לריענון, הפועל היה בדרך לניצחון. אמנם בדקות הסיום עוד הקטינו היוונים ל־81–87, אך בניסיון ללכת על כל הקופה קיבלו מנגד סלים קלים. אז כבר "התחרו" ביניהם טאונס ודיויליאמס מי יקלע יותר, וטאונס בסל של שלוש, 5 שניות מהסיום, קבע ניצחון בן 15 נקודות. פתיחה יפה להקת אדלר.

שיפוטו של האיטלקי באלדיני היה גרוע ולמזלו היה הבלגי מוסאד הרבה יותר טוב.

הפועל תל אביב – אולימפיאקוס פיראוס (35–50) 86–101

- המצטיין: לינטון טאונס
- קלעו להפועל: טאונס 37, ויליאמס 35, טרי 16, פרישמן 7, לאסוף 4, אמסלם 2.
- קלעו לאולימפיאקוס: סקורי 21, מידלטון 16, כריסטובולו 14, מביטיס 14, קאבוריס 6, סאפאדקוס 6, ויקנטופ 5, סאבטופולוס 4
- שופטים: באלדיני (איטליה) ומוסאד (בלגיה), 1200 צופים באוסישקין.

אדאמס החטיא כמו קארל נוורסון והניקס ניצחו את דנוור 123–124

אן.בי.איי.

ניו־יורק (א־פ־י) קארל נוורסון יכול להרגע, אם זה ינחם אותו. גם מייקל אדאמס, הרכז הנפלא של דנוור נאגטס, החטיא אתמול זריקת עונשין אחת מתוך שתיים, כאשר השעון הורה על סיום 5 דקות הארכה וקבוצתו פיגרה בנקודה, בדיוק כמו שקרה לנוורסון במישחק נגד הפועל חיפה. הניקס ניצחו את דנוור 123–124, כאשר אדאמס צבר 35 נקודות (שיא קארירה). אבל גיבור המישחק היה מרק ג'קסון שקלע 6 נקודות לניקס בהארכה. הוא גם זה שביצע עבירה על אדאמס. אדאמס קלע את הזריקה הראשונה ולא ניצל את זריקת העונשין השניה.

מייקל ג'ורדן הוליך את שיקאגו לניצחון 100–105 על בוסטון סלטיקס, כשקלע 38 נקודות. מילווקי זכתה בניצחונה ה־1,000 בליגה, כאשר הנהילה לדטרויט תבוסה גדולה 84–109. טרי קאמינגס קלע 21 נקודות. אקים אולאג'ואן קלע את 6 הנקודות האחרונות והבטיח ליוסטון רוקטס ניצחון 105–106 על קליבלנד.

שאר התוצאות: סיאטל (דייל אליס 28) – סאן אנטוניו 107–112, פיניקס סאנס (ג'יליאם 25) – וושינגטון בולטס 92–130, גולדן סטייט (כריס מולין 31, רלף סמפסון 17 נקודות ו־11 ריבאונדים), – יוטה ג'אז 103–114, פורטלנד – בית'לדי 93–97, אטלנטה (דומיניק ווילקינס 26) – סקרמנטו 113–123.

מחזיקות גביע

ציבונה הפסידה

הפתעה גדולה היתה בגביע אירופה למחזיקות גביע, כאשר ציבונה זאגרב, שבה כיכב דראזן פטרוביץ' עד כה, הפסידה באולמה לשטייגר אופטיק ביירות ממערב גרמניה 80–79 לאחר פיגור 46–39 במחצית. לשטייגר הירבו לקלוע רויס 22, אולדהאם 18. לציבונה צ'וטיאנין 29.

בקבוצה ניצחה לגרדיס המקדונית את א.א.ק. אתונה 108–98 לאחר 52–40 במחצית. ארווידאס סאבוניס קלע 28 נק' למבנצות, לעומת 27 של סאבאוראס אריאדאס.

במסמיקות גביע בבית של הפועל: אוליל שלין (?) ניצחה את ריאל מאדריד ... בביתה את שולה הצרפתית 69–62.

גביע האלופות / פתיחה ספרדית של פסטיבאל החורף המסורתי

רק שלא יחזור הסיוט של אשתקד

בדיוק באותו מקום (היכל הספורט) ובאותה שעה (8.30) מוזנק הערב מכבי ת"א שוב נגד ברצלונה, שנכנעה אז 107–108. המאמן שרף: "זה רק הראשון מ־14 הקרבות בבית הגמר"

מאת יאיר עמיקם
סופר "ספורט הארץ"

ברצלונה. פתיחה ספרדית – ועוד איזו. הערב ביד־אליהו, 8.30, היהכל גדוש ברבבה. כל האיזור סביב פסק חסום. המתח כבר מרקיע שחקים. בית הגמר יוצא לדרך האלוף, מכבי תל־אביב, נכנס הישר לגוב האריות. רק שלא יחזור ה"סיוט" של השנה שעברה. למי שלא זוכר: ברצלונה היתה שם, באותו מקום ובאותה שעה. מכבי, ללא קווין מגי, הרק שן וניצח 107–108 לאחר שפיגר 107–100, 2.53 דקות לסיום.

תשאלו את המאמן צבי שרף, לא איכפת אולי לו לעבור שוב דקות מורטות עצבים, כמו לפני שנה, בתנאי שזה יסתיים באותה תוצאה. ניצחון, אפילו בנקודה אחת בלבד, יזנק נקודת זינוק מצויינת לעוד 13 מישחקים בדרך לחצי הגמר האירופי.

ברצלונה אמנם "זרקה" אשתקד במספר מישחקים בפתיחה, אבל הניצחונות שלה בסלוניקי, במילאנו ובלגראד מעידים על עצמה. במידה רבה דומה ברצלונה למכבי ת"א של השנה. בדרך כלל מעדיף המאמן אאיטו רנסט לשחק עם שלישיה גבוהים, הנותנים לו שליטה טובה מתחת לסלים: שחקן הציר של נבחרת ספרד אנדרס חימנס (2.05) ושני שחקני הזוק האמריקאים, אאודי נוריס (2.06) וגרנוויל ויתרס (2.11), המחליף השנה את יוג'ין מקדואל. הקבוצה מתבססת גם על מהירות הרכזים המצויינים איגנסיו סולוזאבל וחואן קוסטה, ובן על כושר הקליעה של הכוכב הגדול חואן סאן אפיפניו ושל קנדידו סיביליו, יליד הרפובליקה הדומיניקאית, הגלף שלשות.

סיבה למסיבה

מכבי תל־אביב של השנה חזק הרבה יותר מבחינת הכוח מתחת לסלים, ולכן אין לו שום רגשי נחיתות לפני הבאמס הראשון. זאת הסיבה, שגם מול צוות מעולה כמו שיש לברצלונה צריכים תגיבור של שרף לנצל את הפוטנציאל שלהם ויותר עם יתרון הביתיות, מה שבג מאד בבית הגמר, חייב מכבי לרכוש מיקומה היונית להמשך הדרך.

אם יתרום קווין מגי, האיש של מכבי למישחקים השחבים כאלה, את המנה הרגילה שלו ויסתייע בהולכה בלאוון מרסר וקן באריו במאבקים הצרדירים, אם יצליח דורון ג'מצ'י כפי שהוא יודע, חן ליפין יחד עם ווילי סימס יובילו את המישחק כל אחד במיסוב כישרונו – אין סיבה שמכבי לא יחגוג את חג החנוכה עם ניצחון גדול.

במכבי הרגישה אתמול תכונה רבה למישחק, באימון קליעות שבעי־רך, במשעת הבוקר בבית, גלותו, ובחבורת כאימון המסכם שהיה הערב ביד־אליהו, ניכר המתח. שרף אינו נוקב בדרך כלל בשמות שחקני החמישיה הראשונה שלו, אך יש לשער כי זו תורכב מחן ליפין, דורון ג'מצ'י, קן באריו, קווין מגי ולאוון מרסר.

שרף, החוזר השנה לזירת בית הגמר, מתמיא לברצלונה: "זו קבוצה הרצה שנים רבות באותו הרכב ומבצעת במשימות השונות שלה. היא יותר מנוסה ולא פחות טובה מאשתקד. התקר שהיה לה בשנה שעברה מקרי". באשר למכבי הוא מוסיף: "אין לנו רק שחקן מפתח אחד ובודד, ששחקן אחד בכושר מעולה לא יספיק לנו. זה קרב ראשון במלחמה בת 14 קרבות. המטרה שלנו וגם של ברצלונה – להגיע למינבן. כל מערכה תהיה קשה, והיום־היא קשה במיוחד".

המאמן מקווה כי סימס, שעדיין לא החלים כליל מפגיעה בגבו, ירגיש הערב טוב יותר כדי שיתרומו לא פחות מאשר בשנה שעברה באותו מישחק. סימס: "עדיין יש לי מתח מסויים בשרירי הגב, אבל אהרי עיסוי טוב לפני המישחק אוכל כמו פעמר. בבית הגמר צריך לתרום את המכסימום בכל מצב".

הקפטן דורון ג'מצ'י מאמין את היד ומקווה שהקהל יאפס את מיתרי הקול: "אנחנו זקוקים לעידוד בכל 40 הדקות, גם כשלא הולך במיוחד".

ישמשו קטלונה מצ'כיה וג'יאורג'ליס מיוון. המשקיף: טופוזוגלו מטורקיה.

הטלוויזיה הדדית יעבירו שידורים ישירים ממהלך המישחק.

פואדר במוסקווה

בשלוש זירות נוספות יתקיימו הערב מישחקי הפתיחה של בית הגמר. במוסקווה יהיה המישחק המסקרן בין האלופה הסובייטית צסק"א לאלופת איטליה, סקאווליני פזארו. בסלוניקי תחגוג אריס את שובו של הרכז פאניוטיס יאנקיס נגד דרוגים. בסמליט תארח יוגופלסטיקה את לימוז' הצרפתית.

מכבי תל־אביב			
מס.	שם	גיל	גובה
4.	ווילי סימס	30	1.93
5.	מוטי דניאל	25	1.96
8.	לאוון מרסר	30	2.09
9.	אליעזר גורדון	23	1.90
10.	חן ליפין	23	1.84
11.	גלעד כץ	20	1.90
12.	דורון ג'מצ'י	27	1.97
13.	קווין מגי	29	2.03
14.	איציק כהן	20	2.04
15.	קן באריו	24	2.06

המאמן: צבי שרף
עוזר המאמן: יאיר שרון

ברצלונה			
מס.	שם	גיל	גובה
4.	אנדרס חימנס	26	2.05
5.	חואקים קוסטה	30	1.87
6.	קנדידו סיביליו	30	2.00
7.	א. סולוזאבל	30	1.85
10.	סאנטי אבאד	19	2.03
11.	חורדי סולר	19	1.86
12.	האודיאר קרטס	22	2.01
13.	גרנוויל ויתרס	27	2.11
14.	אאודי נוריס	27	2.06
15.	סאן אפיפניו	29	1.98

המאמן: גארסיה רנסט
עוזר המאמן: מנואל פלורס

מאמן ברצלונה בת"א: השנה הצוות שלנו הרבה יותר טוב

מאת מיכי אייזן
סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של "מועדון המיליונרים" מברצלונה, שנחתה אתמול אחר הצהריים בישראל, נושאת עימה את זכר ההפסד, בשניות הסיום, מול מכבי בעונה שעברה ביד־אליהו, אולם שחקניה בטוחים שהתוצאה לא תחזור על עצמה הערב. מיד אחרי שהגיעו למלון שרתון תל אביב התכנסו ראשי הקבוצה למסיבת עיתונאים. הדובר הראשי היה המאמן גרציה רנסט.

לדעתו צפוי מישחק לא קל בין שתי קבוצות טובות, שלשתיהן יכולת גבוהה ומקום במאבקי חצי־הגמר השנה. רנסט ציין, כי לראשונה מזה זמן רב נמצאים כל השחקנים שלו בכושר טוב, ולכן עדיין לא החליט מי ישתף במישחק. השחקנים ישמעו על החמישיה הפותחת רק חצי שעה לפני שריקת הפתיחה.

המאמן הספרדי התבקש לציין את נקודות המפתח בהתמודדות, אולם העדיף לענות בצורה כללית ואמר כי לכל יסודות הכדורסל תהיה השפעה הקובע: מישחק ההגנה וההתקפה של הקבוצות, הדיוק בקליעות, הריבאונד והמהירות.

טרם הגיעו לישראל צפה רנסט בקלטת וידאו מהמישחק בשנה שעברה, אולם ציין כי ההפסד שייך לעבר, ואותו מעניין העתיד. בכל מקרה הרכב הצוות הנוכחי של ברצלונה טוב מזה ששיחק כאן לפני שנה. המשלחת הגדולה של העיתונאים הספרדים – 19 במיספר, בהם חמישה שדרי רדיו – שהגיעה עם הקבוצה, אהבה את ההצהרה הזו וניסתה לדלות מרנסט ביטוש לגבי התוצאה, אולם הוא סירב להמר.

רנסט מיעט לדבר על שחקני מכבי והסתפק בציון העובדה, כי ידוע לו שקאן באריו משחק במספר עמדות. הוא אמר שאת לאוון מרסר הספיק לראות במדי נבחרת ישראל.

עם ברצלונה, המצויה כרגע במקום הראשון בליגה הספרדית, הגיע גם שחקנה סטיב טרומבר שעדיין נמצא על תקן של מתאזרח, ואינו יכול לשחק בגביע אירופה. שחקן אחר שרנסט טרח לציין הוא אאודי נוריס שבשנה שעברה היה תולים מנינונו לפני המישחק עם מכבי, אולם השנה נמצא בכושר טוב ממנו לדברי מאמנו.

בסיום מסיבת העיתונאים יצאו שחקני ברצלונה לאימון בהיכל הספורט ביד־אליהו.

שחקן החיזוק החדש של ברצלונה גרנוויל ויתרס (2.11) ששיחק בעבר ביוסטון רוקטס (למעלה) והכוכב הגדול של הספרדים חואן אנטוניו סאן־אפיפניו המכונה אפי (צילומים: שרי קרן)

כדוריד

נשות קרית־שרת חולון הערב מול ההולנדיות

אלופת המדינה בכדוריד נשים מכבי קרית־שרת חולון, תפתח הערב ב־18.00 את מישחקיה בגביע אירופה לאלופות, כאשר תארח את האלופה ההולנדית זימן הוסקס. בקבוצה ההולנדית משחקות שש שחקניות מהנבחרת הלאומית, ולפי הערכות שהמגיעה באימון אמש הן מועמדות לנצח. יוסף הכם

בלעדי להארץ!!

הארץ

עיתון לאנשים חושבים

המדריך השבועי לטוטו

סופר טוטו
ליגה לאומית וארצית

תחזית מאמני הכדורגל הבכירים

התחזית הלאומית לטוטו

הקבוצות	איציק שניאור מ. הנבחרת הלאומית 1	x	2	שייע פייגנבוים מ. מכבי נתניה 1	x	2	דרור בר־נור מ. הפ' טבריה 1	x	2	נסים בכר מ. הפ' באר־שבע 1	x	2	נחום סטלמן 1	x	2	משה מאירי מ. מכבי פתח־תקוה 1	x	2	מאיר נימני מ. הפועל בת־ים 1	x	2	תבנית בסיסית לשיטת המצומצמים 1	x	2
קבוצה 1 – קבוצה 2																								
1. מכבי ת"א – הפ' כ"ס	X			X			X			X	X		X				X		X			X	X	
2. בית"ר ת"א – הפ' טבריה	X	X		X						X			X	X		X	X		X	X		X	X	
3. מכבי נתניה – הפ' ב"ש		X					X						X			X			X	X		X	X	
4. הפועל י־ם – בית"ר י־ם	X	X	X		X			X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	X	X
5. הפועל ת"א – שמשון ת"א		X		X	X			X			X			X		X			X	X		X	X	
6. בני יהודה ת"א – הפועל פ"ת	X	X		X	X		X	X		X	X			X	X	X	X	X	X			X	X	X
7. הפ' צפרי' חולון – מכבי חיפה			X		X	X	X			X		X	X	X			X		X	X	X	X	X	X
8. מכבי ר.עמידר – הפועל חדרה	X			X	X		X		X		X		X				X		X	X		X	X	X
9. הפועל חיפה – הפועל בת־ים	X	X		X				X		X			X			X	X					X	X	
10. מכבי פ"ת – הפועל יהוד		X		X			X			X			X						X	X		X	X	
11. מכבי יבנה – הפועל לוד	X	X		X	X		X			X			X				X		X			X	X	
12. בית"ר רמלה – מכבי שעריים		X		X		X	X				X		X	X		X			X	X		X	X	X
13. מכבי יפו – בית"ר נתניה	X		X		X	X	X			X	X		X			X			X			X	X	
14. מכבי שמרון – הפועל ר"ג		X				X	X	X	X			X	X	X		X	X			X	X	X	X	X
טופס	מיוחד			מיוחד			מיוחד			מיוחד			מיוחד			מיוחד			מיוחד			טיטוטה ★		
שלשות	1			0			1			1			1			1			1			6		
כפולים	5			7			3			4			5			4			8			8		
טורים בשיטה מלאה	96			128			24			48			96			48			384			186624 מצומצם: 20736		
מחיר	48 ש"ח			64 ש"ח			12 ש"ח			24 ש"ח			48 ש"ח			24 ש"ח			192 ש"ח			10368 ש"ח		

★ העתק על טופס הטיטוטה ומסור בכל תחנה עם מחשב ואותה IN. טפסיך ימולאו אוטומטית. בהצלחה.

כל הזכויות שמורות ©

ייזום והפקה: מודל נתיבי ניהול בע"מ טל. 777 30 50 – 03

מודל נתיבי ניהול בע"מ

השבוע בטוטו, משחקי הליגה הלאומית והארצית, מינימום הפרס הראשון

מה יהיה? יהיה טוטו

1,000,000 ש"ח

את המליון השני תעשה לבד

המועצה להסדר ההימורים בספורט

פוגל לזין בורוש

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

אושרה הגדלת הסובסידיה לחלב; מחירו לא יועלה

הוקמה ועדת־משנה לוועדת הכספים לדון במצב הכספי של עיריית באר־שבע • האוצר מבקש לאשר 5.2 מיליון ש"ח – להבראת מד"א

מאת צבי זרחיה
כתבי "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים אישרה הקצבה של 19 מיליון ש"ח לסובסידיה לחלב לחודש דצמבר. ההקצבה נובעת מאי העלאת המחיר לצרכן כפי שתוכנן באוצר בראשית שנת התקציב. בנתונים שמסר האוצר לוועדה עולה כי בתשעת החודשים הראשונים של שנת התקציב הנוכחית מגיע סך הסובסידיה לחלב ל־157 מיליון ש"ח, לעומת 43 מיליון בתקציב המקורי לכל השנה.

הוועדה עיכבה את פניית האוצר לתקצב חצי מיליון ש"ח ל"אירועי שנת העלייה הגדולה וקיבוץ הגלויות", שיתקיימו השנה בהתאם להחלטת הממשלה. על־פי הצעות הח"כים דדי צוקר (רצ), עדנה סולודר (מערך) ויאיר לוי (ש"ס) ביקשה הוועדה פרטים מלאים על תכניותיו של משרד החינוך לשימוש בסעיף תקציבי זה, לפני שתחליט אם לאשר את הפנייה.

הוועדה הקימה ועדת־משנה לדיון במצבה הכספי של עיריית באר־שבע, בראשות ח"כ עובדיה עלי (ליכוד) ובהשתתפות הח"כים עדנה סולודר וחיים אורון (מפ"ם). יו"ר ועדת הכספים, ח"כ אריאל ויינשטיין (ליכוד), ביקש מוועדת המשנה לבדוק באם מולאה התחייבות העירייה לערוך שינויים ברמת ההוצאות תמורת הזרמת כספיות של הממשלה.

עוד סוכם כי תכנית ההבראה של מד"א תידון בוועדה, בעקבות בקשה של האוצר לאשר הוצאה תקציבית של 5.2 מיליון ש"ח למד"א, במסגרת התחייבותה של הממשלה בתכנית ההבראה.

בקרוב תקיים הוועדה דיון בנושא היערכות המשק לקראת הפחתת המכסים ב־1 בינואר '89.

מנכ"ל המשביר לצרכן: אנחנו מצמצמים אבל איננו מפטרים

מועצת פועלי ת"א: יש מו"מ עם הנהלת הרשת למניעת פיטורים.

מאת אבי גנאור

שמואל אייל, מנכ"ל רשת "המשביר לצרכן", אומר כי בשל האטה במכירות, ממנה סובלת הרשת כבר כמה חודשים, החליטה ההנהלה לפעול לצמצום הוצאות הרשת בשיעור זהה לזה של הירידה במכירות, אך הכחיש את הידיעה, שפורסמה שלשום ב"הארץ", כאילו ההנהלה מתכוונת לפטר עובדים כחלק מצעדי ההבראה אותם תנקוט.

יחד עם זאת נמסר ממועצת הפועלים ת"א־יפו על מו"מ המתקיים עם הנהלת הרשת בניסיון למנוע פיטורי עובדים.

"ההיפך הוא הנכון," אמר אתמול אייל בתגובה. "אנחנו קולטים עובדים ונקלוט עובדים, לא רק ברשת אלא גם מבחוץ".

מנכ"ל המשביר לצרכן אומר, כי הרשת, העומדת בפני הרחבה, תתכונן בשנתיים הקרובות חנויות חדשות ברחבי הארץ ותצטרך לשם כך לקלוט עובדים חדשים. עם זאת הודה אייל, כי הרשת מקצינה את כוח האדם בסניפים הקיימים, אינה מגייסת עובדים חדשים במקום אלה שיצאו לגמלאות ומעבירה עובדים מהסניפים הקיימים לסניפים החדשים.

בימים אלה פועלת הרשת בניסיון לצמצם את מצבת העובדים בחנות בהרצליה וההנהלה הציעה ל־20 עובדים מחנות זו לעבוד בסניף החדש המוקם בנתניה. "במידה והם יסרבו לעבור" אומר המנכ"ל, "יהיה זה על אחריותם".

אייל הכחיש, כי מדובר בתכנית הבראה או בהיערכות מחדש, אך ממועצת פועלי ת"א־יפו נמסר על "מאמצים רציניים להימנע מפיטורים ושתכנית הבראה, הכוללת ניידות בתפקידים ומעבר לסניפים אחרים, בתוך הרשת מתבצעת בשיתוף פעולה עם ועד העובדים והבנה מלאה עם גאולה גלדנשר – מזכירת הסתדרות עובדי ההסתדרות במועצת הפועלים.

המכס בודק סחורות העוברות בין תחומי הקו הירוק לעזה

ברקת: אין תחנת מכס, אלא מחסום צבאי שאנשי המכס מגיעים אליו לכמה שעות ועורכים בדיקות פתע

מאת אריה לביא

שלטונות המכס החלו לבדוק באחרונה את מעבר הסחורות בין ישראל לבין עזה. אנשי עסקים המעבירים סחורות בין ישראל לעזה טוענים שזוהי תופעה חדשה. לדעת אחרים מהם הקים המכס "תחנת מכס" במעבר בין ישראל לבין עזה.

על פי דיווחים שנמסרו ל"הארץ" מעכבים אנשי המכס בתחנה זו את היוצאים והנכנסים עם סחורות ובודקים תעודות משלוח ותשלומים למס ערך מוסף. לדעת גורמים מסוימים שקיבלו תלונות על כך נוצרה התוצאה להקשות על מעבר של סחורות באזור זה.

מרדכי ברקת, מנהל אגף המכס, במשרד האוצר הכחיש את הקמתה של "תחנת המכס" במעבר בין ישראל לעזה. ברקת אמר, בשיחה עם "הארץ", כי במעבר יש מחסום צבאי ואנשי המכס מגיעים "למקום" לכמה שעות, ועורכים בדיקות פתע לגבי הסחורות העוברות בתחנה.

"אנחנו מנצלים את העובדה שכלי הרכב נעצרים לצורך בדיקה בטחונית ובהזדמנות זו אנו עושים בדיקות. מאז מלחמת ששת הימים לא היתה תחנת מכס בין ישראל לעזה וגם אין כוונה להקים תחנה כזו. לדבריו, הבדיקות המדגמיות במקום זה נערכות כל השנים והמכס לא הגביר באחרונה את היקף הבדיקות לעומת העבר.

התנגדות שר האוצר ימנה ועדה לבחירת הדירקטורים

בכירים בבנק ישראל: הצעד יפגע בסיכויי המדינה למכור מניות הבנקים במחיר כלכלי

מאת איתן אבריאל
כתבי "הארץ" לענייני כלכלה

בכירים בבנק ישראל הביעו אתמול את התנגדותם לסעיף בחוק השוואת זכויות ההצבעה של המניות הבנקאיות, הקובע כי שר האוצר ימנה את הוועדה לבחירת הדירקטורים בבנקים, בתקופת הביניים, שבה יהיו הבנקים בשליטת הממשלה.

בבנק ישראל מסרו אמש, כי הם "הופתעו" לגלות שהסיכום שהושג ב"ועדת ההיגוי", המשותפת לבנק ישראל ולמשרד האוצר, על פיו תמונה ועדה בהרכב של שופט, מבקר המדינה וחבר נוסף שימונה במשותף ע"י האוצר ונגיד בנק ישראל, שונה בהצעת החוק שהפיץ האוצר לאחרונה. סעיף 8 בהצעה זו קובע, כי "שר האוצר ימנה ועדה לבחירת דירקטורים".

הצוות המשותף לבנק ישראל ולמשרד האוצר קבע, כי יש להימנע בכל מחיר מ"הלאמת" הבנקים בפועל, ואף להימנע מיצירת תדמית, כאילו שולט האוצר בניהול השוטף של התאגידים הבנקאיים.

בבנק ישראל הובע חשש, כי בחירתם של הדירקטורים ע"י גוף שימונה ישירות ע"י שר האוצר, יפגע באופן משמעותי בסיכויי המדינה למכור את המניות הבנקאיות במחיר כלכלי. בבנק ישראל הסבירו עוד, כי בכך "לא תובטח אי תלותם של הבנקים בממשלה ובמערכת הפוליטית".

מסיבות אלה דורשים בבנק ישראל לבטל את הסעיף בחוק.

ALFATEC PROFESSIONAL 15
שואב אבק
יעיל ואמין
לחנויות ולמשרדים
★ פעולת מנוע שקטה
★ עוצמה והספק גבוהים
★ אין צורך בשקיות
★ קטן מימדים
★ קל לטלטול ולנשיאה
ALFATEC PROFESSIONAL 15
ש"ח + מע"מ 365

מבחר גדול של ציוד עזר ואחרים לנקיון
מעבדה לתיקונים ושרות
מחץ
החברה המובילה
למיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
מקבוצת "השמירה"
תל אביב. איזור התעשיה רחוב 1274 סמ 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 282)
טל: 378473, 370121, 374113

הכנסת
לידיעת הציבור
ביום חמישי ז' בטבת תשמ"ט – 15 בדצמבר 1988
לא יתקיימו סיורים במשכן הכנסת

שב על זה בשבליה!

תכניות, עיסקות, מזימות, חדשות, לבקרים, צהריימים, לילות, אשמורות, פגישות, רכישות, בחישות, לחישות, והכל לפי מיטב המסורת הקולינארית **ב־38 ש"ח לשניים בצהריים, או ב־49 ש"ח לזוג בערב.**

חשוב על זה! שב על זה! שב על זה בשבליה והיווכח שמסעדתנו התבינה מציעה תפריט צרפתי עשיר ומגוון לארוחות ערב וצהריים, ובנוסף היא המקום היחיד (בכל הידוע לנו) בו ניתן לקבל נשנוש של ממש - גם אחרי חצות. כל אלה בטרקלין מרווח מאד ויפה מאד, בקומתו השנייה של בית עוד יותר יפה במדרחוב נחלת בנימין 5.

שבליה - מסעדה צרפתית
נחלת בנימין 5 - מדרחוב. טל. 03-662852.
מיום שני עד יום שבת ועד בכלל
מ-12.00 בצהריים עד אחרי חצות.

הבנקים החליטו: הסיוע הנוסף לכור יועבר רק דרך חברות בנות רווחיות

תפנית זו בעמדת הבנקים מכוונת לשפר סיכוייהם לגבות החובות

מאת מיכל רוזה ויהודה שרוני

הסיוע הנוסף לקונצרן כור יועבר מעתה אך ורק במישרין לחברות הבנות הרווחיות של קונצרן כור ולא לחברה האם כור תעשיות. תפנית זאת בעמדת הבנקים נועדה לשפר את הסיכוי להחזר החוב, נוכח המצב הקשה של הקונצרן והעובדה כי נגד כור תעשיות תלוייה ועומדת תביעת פירוק של בנקרס טראסט האמריקאי, אשר תידון בבית המשפט המחוזי בת"א ב־20 בדצמבר.

החברות הרווחיות העיקריות של כור הן טבע, נשר, אגן וכרמל־מערכות.

טיוטת מסמך הסיוע בסך 10 מיליון דולר כבר הועבר לכור בנק הפועלים. את יתרת הסכום יעבירו הבנקים לקראת סוף השבוע, לאחר סיום ההליכים המשפטיים־חוזיים הכרוכים בהעברת הכסף. המכשול העיקרי למתן הסיוע לקונצרן היה מצד בנק המזרחי אשר ביקש לשפר את בטחונותיו אולם הבנק שינה את עמדתו, והסכים אתמול להעברת הסיוע הנוסף.

היקף החובות הכולל של כור לבנקים מסתכם לאחר הסיוע הנוסף בסך 20 מיליון דולר בכ־870 מיליון דולר. הנושה העיקרי של כור הוא קבוצת בנק הפועלים, שלו חייבת כור כ־565 מיליון דולר.

יוזמת בנקרס טראסט לקיום פגישת הנושים הזרים בלונדון, נועדה לשפר את סיכויי הצלחת תביעתו המשפטית לפירוק כור, על ידי צירוף בנקים אירופאים אחרים, שגם הם נושים של כור, לבקשת הפירוק. כשנודע בכור על קיומה של פגישה זו, הוחלט למנוע את המהלך, על ידי שיכנוע הבנקים האירופאים שלא להצטרף לעמדת בנקרס. בכור מעריכים כי אם בנקרס ישאר בודד בתביעת הפירוק, הוא יסוג בסופו של דבר מעמדתו זו.

ישראל עלולה לאבד השקעה של 200 מיליון דולר במגדל שמש

קונסורציום של מדינות אירופיות מתכוון לסגת מהפרויקט בארץ

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ישראל עלולה לאבד את הסיכוי שבתחומה יושקעו 200 מיליון דולר בפרוייקט להקמת מגדל שמש על ידי קונסורציום של מדינות אירופאיות. הקונסורציום, "פבוס", מורכב משווייץ, שוודיה, גרמניה וספרד (צרפת שנמנתה במקור על הקונסורציום פרשה ממנו מאוחר יותר). מגדל השמש נועד לנצל את קרני השמש להפקת אנרגיה באמצעות מראות ענק ואמצעים אופטיים אחרים.

התחלופה הראשונית של המדינות האירופאיות היתה לבחור בישראל מבין 54 מדינות, כמקום האידיאלי להקמת מגדל השמש. הבחירה על ישראל נפלה בגלל זמינותה של השמש במרבית עונות השנה, וכן בגלל האמצעים המדעיים והאנושיים, שישראל יכולה לספק לצורך הקמתו של הפרוייקט.

ואולם, אם אם התברר, כי המדינות האירופיות מתכוונות לחזור בהן מהחלטתן הראשונה. במשרד האנרגיה מעריכים, כי הסיבות לכך הן לחצים פוליטיים כבדים, שהופעלו על מדינות אלה מצד מדינות ערביות. הקונסורציום האירופי, שוקל עתה להעתיק את מקומו של הפרוייקט לירדן, הגם שירדן היתה השישית במספר מבחינת סדר העדיפויות.

במשרד החוץ הישראלי עשו בשבועות האחרונים מאמצים רבים להטות את החלטת המדינות האירופאיות, אך עדיין לא ברור אם מאמצים אלה יוכתרו בהצלחה.

בנק ישראל יתיר ליצואנים לקבל אשראי ממקורות בחו"ל

עד כה ניתן היה לקבל האשראי באישור מיוחד של המפקח על המטבע

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל מתכוון להתיר ליצואנים, מתחילת החודש הבא, לקבל אשראי ממקורות בחו"ל, ללא כל מגבלות מנהליות. הבנקים בארץ קיבלו בימים האחרונים הנחיות שנועדו לאפשר להם להיערך לקראת המצב החדש. כל זאת במסגרת הליברליזציה שהונהגה בשנתיים האחרונות בתחום מטבע החוץ, ביוזמת עודד מרנוי, המפקח על המט"ח.

עד כה התיר בנק ישראל ליצואנים לקבל אשראי מחו"ל רק בהיתר מיוחד של המפקח על מטבע החוץ. בין השאר קיבלו אשראי כזה מפעלי ים המלח, כור, תדיראן ואחרים.

היצואנים יוכלו לקבל את האשראי אך ורק על־פי היקף היצוא בפועל, שאותו ניתן להוכיח על־פי רשמוני היצוא. חוגים בבנקאים מעריכים כי ההיתר החדש של בנק ישראל יאפשר לחלק גדול מהיצואנים להוזיל את עלות המימון, שכן עד כה נהגו הבנקים הישראלים לספק את האשראי למפעלי־התעשייה בריבית של לייבור + 2%, ואף למעלה מכך, על־פי רמת הסיכון של הלקוח.

ההערכה על הורדה אפשרית של הריבית נסמכת על ההנחה שבנקים בחו"ל ישאפו להתחרות על הנתח של מימון מגזרי־התעשייה בארץ, ולצורך העניין יספקו ריבית נמוכה מזו המסופקת בבנקים הישראליים.

היקף החובות של היהלומנים לבנקים: 370 מיליון דולר

שניצר תובע מהבנקים הישראליים בחו"ל להגדיל האשראי לחברות זרות הרוכשות יהלומים בארץ ולהשתתף בעסקי היהלומים בעולם

מאת אבי גנאור

היקף החובות של היהלומנים למערכת הבנקאות הישראלית מגיע ל־370 מיליון דולר. היהלומנים בישראל מעדיפים לצמצם את פעילותם על נטילת אשראי יקר בבנקים – זאת אמר אתמול משה שניצר, נשיא בורסת היהלומים בישראל.

שניצר תובע מסניפי הבנקים הישראליים בחו"ל ובעיקר בארה"ב להגדיל את היקף האשראי הניתן על ידם לחברות זרות, הרוכשות יהלומים בישראל ולהרחיב את מעורבותם בעסקי היהלומים בעולם.

שניצר אמר למנהלי שלוחות בנק לאומי בארה"ב, כי מדובר בתהליך המתחייב מהגידול בהיקף הסחר העולמי ביהלומים (במונחים דולריים) ובעיקר נוכח התמורות החלות מצד "לקוחות" היהלומים מהמזרח הרחוק, המאיימים לכבוש פלחי שוק מידי ישראל.

שניצר טוען, כי שלוחות הבנקים הישראלים הפועלות בחו"ל יכולות לסייע ללקוחות ענף היהלומים בישראל רק במידע שוקי הון ובעזרת אשראי לביצוע קניותיהם בישראל. שניצר סבור, כי על הבנקים להציע אשראי ליהלומנים, "כדי שאלה מהם שנתקעו עם מלאים לא יאלצו להיפטר מסחורה טובה במחירי הפסד".

ביום עיון בנושא מימון ענף היהלומים, שנערך על ידי בנק אגוד נמסר, כי ארה"ב ממשיכה להוות את השוק הטוב בעולם לתעשיית־התכשיטים. המשקיעים ביהלומים, שוק שהיקפו יגיע על פי הערכות ל־11 מיליארד דולר בשנה.

"בזק" תשקיע ב־1989 בפיתוח התקשורת 443.3 מיליון שקל

רשימת הממתינים לטלפון תצטמצם לפחות מ־40 אלף בסוף '89

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

חברת "בזק" תשקיע בשנת '89 בפיתוח מערכת התקשורת סכום שיא של 443.3 מיליון ש"ח, לעומת 342 מיליון ש"ח בשנת '88. השקעה זו תופנה בעיקר לפרוייקטים שישפרו את טיב השירות לציבור.

כך נמסר אתמול בכנס ארצי, שהוקדש לתכנית העבודה של החברה לשנת '89, בהשתתפות שר התקשורת גד יעקבי, יו"ר מועצת המנהלים של "בזק" יורם אלסטר, מנכ"ל החברה צבי אמיד, חברי הדירקטוריון ומנהלי החברה.

36 אחוזים מתקציב זה יושקעו במערכת המיתוג ומרכזות הטלפון הציבוריות, ו־26% – בפיתוח רשת התמסורת. ב"בזק" נמסר, כי שני נושאים אלה יביאו להקלה משמעותית בעומס על רשת התקשורת ויצירת הקשר הטלפוני בידי המנויים.

במקביל תצטמצם רשימת הממתינים להתקנת טלפון מ־73 אלף כיום לפחות מ־40 אלף בסוף '89. ממתינים אלו יהיו ברובם כאלה שיגישו את הזמנתם במחצית '89.

עוד נמסר שקרוב לרבע מיליון משפחות ומשרדים כבר משתמשים כיום בטלפון הלחיצים של "בזק", מהם למעלה מ־100 מנויים ותיקים, שיקבלו את המכשירים, במתנת השירות של "בזק".

סך התקבולים נגד במטבע זר, מן התקשורת הבינלאומית יסתכם השנה (על פי אומדן לסוף שנת 88), בכ־90 מיליון דולר.

מקסוול מתעניין ברכישת מניות של סאיטקס ב־38 מיליון דולר

המו"מ עם מקסוול מתנהל אישית ע"י מנכ"ל כלל אהרון דברת

מאת מיכל רוזה

רוברט מקסוול, יו"ר חברת "פרגמון פרס" המהווה חלק מקבוצת התקשורת העולמית של מקסוול, מנהל מו"מ עם חברת סאיטקס להשקעה בהון המניות של סאיטקס. מדובר בהשקעה של כ־38 מיליון דולר, שתהיה בתמורה ל־4.5 מיליון מניות חדשות שיהוו כ־26% ממניות החברה לאחר ביצוע העיסקה.

ל"הארץ" נודע כי המו"מ עם מקסוול מתנהל בימים אלה אישית ע"י מנכ"ל כלל אהרון דברת.

כיום מחזיקים במניות סאיטקס קונצרן כלל – 20.1% וחברת דיסקונט השקעות־ 20.1%. כמו כן מחזיק איש העסקים האמריקאי ג'ים לנץ בכ־9.2% ממניות החברה. לאחר ביצוע העיסקה ידולל חלקן של המחזיקות העיקריות כאשר בידי כל אחת מהן יישארו כ־15% מהמניות.

השמועות על העיסקה המתגבשת הביאו לגידול ניכר בסחר במניות החברה בבורסה של ניו־יורק. 280 אלף מניות בשווי של מיליון ו־750 אלף דולר עברו מיד ליד כששער המניה עלה ביותר מחצי דולר, משער של 5 3/4 לשער של 6 3/8.

התעניינותו של מקסוול במניות סאיטקס קשור לפעילות של חברת "פרגמון פרס" העוסקת בעתונות כתובה בכל רחבי העולם. במידה והעיסקה תתבצע, עשוי הדבר להביא לרכישות גדולות של מערכות הקדם־דפוס שסאיטקס מייצרת ובכך לשמש מנוף גדול ביותר להתפתחות החברה.

מגדלי ההדרים: נילחם בכל מי שינסה להכשיל הרפורמה בשיווק

מזכ"ל ארגון מגדלי ההדרים מתרעם על מאמצי החברות הקבלניות בענף ההדרים להכשיל את ביצוע פסק הבוררות

מאת אבי גנאור

שמואל גלנץ, מזכ"ל ארגון מגדלי ההדרים, הביע אתמול תרעומת על מאמצי החברות הקבלניות בענף ההדרים להכשיל את ביצוע פסק הבוררות, שסוכם על ידי מאיר שמיר, מנכ"ל משרד החקלאות וזוהר ברעם, הממונה על התקציבים באוצר, שהתנו את הסיוע הממשלתי לענף הפרדסנות בביצוע רפורמה במערכת שיווק הפרי.

"מדובר כאן בעקרים משמעותיים להבטחת מחיר הפרי," אמר גלנץ. "הרפורמה השוטפת היא הדבר הכי חשוב לענף ובלעדיה כל התשתית שלנו מוטלת בספק. אם לא יהיו מחירים מובטחים לזנים המובילים (שמוטי, ולנסיה ואשכוליות) תיווצר אי וודאות שתוביל להזנחה ולהגברת הפרי לתעשייה".

גלנץ המאמין, שעתיד ענף ההדרים בייצוא, טוען שרבות המגדלים בעד הרפורמה המוצעת על ידי הבוררות והוא מבטיח "אנחנו נילחם בכל מי שינסה לסכל את ביצוע החלטת הבוררות. נפעיל את המגדלים וזה לא יעבור בשקט". יחד עם זאת מעריך גלנץ, כי כיום אין שום ארגון אחר, שיוכל לקחת על עצמו אחריות לתפעול בתי האריזה.

"פורום מגדלי ההדרים מגוש תל־מונד," הגדיר אתמול את הצעת הבוררים כ"הזדמנות פז לשיקום הענף. זו הפעם הראשונה," אמר אחד מהם, "שעמדו למיבחן ההבדלים באינטרסים שבין מונופול החברות הקבלניות לבין המגדלים," הפרדסנים חוששים שהקבלנים יוותרו על הסיוע הממשלתי בסך 22 מיליון דולר (לשלוש שנים) כדי שלא יפסידו מכוחם. "מה אכפת להם," אמר אחד מהפרדסנים "הרי בין כה וכה הם מתחשבנים בשיטת הקוסט פלוס ואת המחיר יגלגלו על גבנו".

היצוא ישלם 700 מיליון ד' דמי הובלה ב־'88

מאת איתן אבריאל

"היצוא הישראלי, שיסתכם בסוף השנה בכ־9.5 מיליארד דולר, ישלם הוצאות הובלה בסך 700 מיליון דולר" – כך אמר אתמול מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר יורם בליזובסקי, בכנס איגוד המשתמשים בהובלה ימית שהתקיים בתל־אביב.

מתוך סכום זה, כ־430 מיליון דולר שולמו על הובלה בדרך הים וכ־270 מיליון דולר להובלה באוויר. מדיניות משרד התמ"ס בעניין היא לעודד את תנאי התחרות בין המובילים, להעניק סיוע ישיר ליצואנים המשווקים לארצות יעד מרוחקות וכן לפשט את הליכי הסחר.

לאור העובדה, כי רוב היצוא (בערכים כספיים) מתבצע דרך האוויר, הציע יורם בליזובסקי למובילים הימיים לבצע בדיקה מחודשת של תעריפיהם, על מנת להוזיל, ובכך להגדיל את רווחיותם. בן מגר בליזובסקי, כי יתכן שיש מקום להעניק הנחות ליצואנים המשווקים למזרח הרחוק ולדרום אמריקה, על מנת לאפשר חדירה של יצואנים ישראלים לשווקים אלה.

ירידה של 7% ביבוא בדרך האוויר

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תעופה

ירידה של 7.2% נרשמה ביבוא מטענים בדרך האוויר לישראל בחודש נובמבר, לעומת אותו חודש אשתקד.

מהנהלת מגן – מסופי מטען ותעשיה בע"מ נמסר אתמול, כי יבוא המטענים בדרך האוויר ארצה הסתכם בחודש האחרון ב־6,795 טון; סטיה שלילית של 1.5 אחוזים מתחילת השנה.

גם בכמות משגורי היבוא חלה בחודש נובמבר ירידה והמספר הגיע ל־30,300 משגורים – ירידה של 5.1 אחוזים לעומת הכמות באותו חודש מקביל בשנה שעברה.

כמות המטענים המצטברת מתחילת השנה, דומה לזו של שנת '87.

מפעל שימורי הדגים "מן" נקלע לקשיים

(ע). במועצת פועלי עכו הובע אתמול החשש לגורלם של 104 עובדי מפעל שימורי הדגים "מן" בעיר, שנקלע לקשיים, לאחר שלמועצה הגיעו שמועות, לפיהן עומדות מניות המפעל למכירה.

בעקבות שמועות אלה יצא מזכיר המועצה, יהושע כץ, בהודעה, לפיה יש למועצת הפועלים מחוייבות כלפי ציבור העובדים ועל כל קונה לקחת זאת בחשבון בעת שינהל משא ומתן על רכישת המפעל.

כץ אמר כי המועצה תגיב במלוא החומרה ותנקוט בכל האמצעים האירגוניים והחוקיים העומדים לרשותה, אם לא יובטחו זכויות העובדים בעת העברת המפעל לבעלים החדשים.

עדיין לא שולמה משכורת אוקטובר במפעלי שפירא

(ע). משכורת חודש אוקטובר עדיין לא שולמה ל־600 עובדי מפעלי הטקסטיל של אברהם שפירא באור עקיבא. דובר התשלובה אריה פרנקל אמר כי אי העברת המשכורות לבנקים נובעת בשל קושי טכני ונעשים מאמצים כדי שהיום ישולמו המשכורות.

מגמת מו"פ באוניברסיטאות תזכה לסיוע מהמדען הראשי

מאת איתן אבריאל

תוכנית חדשה לשיתוף פעולה בין הממשלה, התעשייה המתוחכמת ומוסדות מחקר באוניברסיטאות נחתמה השבוע עם הטכניון. יגאל ארליך, המדען הראשי במשרד התעשיה והמסחר, הסביר כי יוקמו באוניברסיטאות מוקדים של מחקר ופיתוח בתחומים מועדפים, אשר יביאו להרחבת התשתית המשרתת את התעשיה. מוקדים אלו יקבלו מהממשלה והתעשייה הפרטית עזרה במימון ובהדרכה.

המוקד הראשון יתפעל בטכניון, בעלות תקציב של כ־400 אלף דולר, ויעסוק בפיתוח שיטות מתקדמות לעיבוד תמונות ושימוש באינטליגנציה מלאכותית. מטעם הטכניון ישתתפו במוקד 4 חוקרים חברי סגל, וכן חוקרים נוספים הן מהארץ והן מקרב ישראלים השוהים בחו"ל אשר יגויסו בהמשך. החברות שהודיעו עד כה על נכונותן להשתתף במוקד כוללות את "סייטקס", "תדיראן", "כלל אלקטרוניקה" והתעשיה האווירית.

אוצר התיישבות היהודים בע"מ
הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית שהיא האסיפה הכללית מן המנין השלושים־ושלוש של החברה, שכונסה ביום 14 ביוני 1988 ונדחתה, תתקיים במשרדה הרשום, רחוב יהודה הלוי 26־28 תל־אביב, ביום 25 בדצמבר 1988 בשעה 10:30 לפנה"צ, המטרות אשר לשמן כונסה האסיפה הכללית, דהיינו:
1. לקבל ולדון בדו"חות הכספיים לשנה שנסתיימה ב־31 בדצמבר 1987 ואת הדינים וחשבונות של הדירקטורים ושל רואי החשבון עליהם.
2. לבחור בדירקטורים;
3. למנות רואי חשבון ולקבוע את שכרם;
4. לטפל בכל ענין אחר של החברה אשר יש לטפל בו באסיפה כזאת.

בפקודת הדירקטוריון,
ג'ניפר ג'יינס, עו"ד
מזכיר

תל־אביב, 8 בדצמבר 1988
הערה
חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל זכאי למנות בא־כח או באי־כח שיהיו נוכחים ויצביעו במקומו, אך בא־כח שנתמנה כנ"ל אינו חייב להיות בעצמו חבר בחברה. בעל מניות המבקש לקבל העתק מדו"חות הכספיים של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1987 יפנה למזכיר החברה הרשום.

אנשים ומחשבים
אל תחמיצו!
תערוכת יבמ לעסקים
תצוגת פתרונות מתקדמים לתעשיה, למסחר, לשירותים ולמשרד על מחשבי IBA AS/400-S/36
כפר המכביה, רמת־גן.
ימים שני־שלישי, 12־13 בדצמבר 1988
הכניסה חופשית!
הזמנות במקום
מה שטוב ליבמ – טוב לעסקים שלך
אנשים ומחשבים, טל. 03־295145

האוניברסיטה העברית בירושלים
התוכנית להבדלי המינים בחברה ע"ש רוזיטה ואסטבן הרצג
מזמינה את הציבור להרצאה בנושא:
נשים והפרעה באכילה
ההרצאה תנתן ע"י
טליה ויינשטיין (הרצאה באנגלית)
דינה רוט
מנחה: תמר קרון
ההרצאה תתקיים ביום ד', 14.12.88 בשעה 20.30 במכון ון־ליר, כיכר אלברט איינשטיין, ירושלים
סדרת הרצאות זו בחסות נשים אל נשים – ישראל/ארה"ב

מתוך עשן צמיגי האינתיפאדה,
מתוך חורבות הבתים ההרוסים,
מתוך המצוקה, ההשפלה, העלבון הלאומי
קמה זעקתו של העם הפלסטיני, שהפכה באלג'יר לקריאה להכרה הדדית, למשא־ומתן לדו־קיום.

אל נחסום את הדרך להידברות!
הושיטו יד לשלום!

עשרות מתנדבי "יש גבול" ריצו תקופות מאסר שונות על סירובם לשרת בשטחים הכבושים, ומאות חיילים נוספים חתמו על עצומת "יש גבול". מתוך אמונה כי לא האלות ולא כדורי הפלסטיק יביאו את הפתרון.
היום, יותר מתמיד, חשוב לקבוע קווים אדומים ברורים, שכל אדם השואף לשמור על צלם אנוש אינו מוכן לעבור אותם.

אנו קוראים להשתתף בהפגנה ובעצרת ביום שבת, 10.12.88.

הכינוס להפגנה ברח' דיזנגוף פינת שדרות בן־גוריון, בשעה 15.30. העצרת, בהשתתפות אמנים. תיפתח בשעה 17.30 בכיכר מלכי ישראל.
הסעות בתשלום: מירושלים, בנייני האומה, בשעה 14.30; מחיפה, סולל בונה, בשעה 13.45.

החזירו את החיילים הביתה!

"יש גבול"
ת.ד. 4172 ת"א, ת.ד. 6953 ירושלים
טל' 03-5131462

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית
[illegible]
ר. שיש
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה מחוז מרכז

חוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי מחוז הדרום
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
[illegible]
שלמה רשף
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הארץ

יום ה', כ"ט בכסלו התשמ"ט
8 בדצמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 224245-02, ת"ד 273 י-ם 91002 פקס' 224249-02
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 661166-04, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 670715-04

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Telex 33748, Fax 810012

היצטרף המערך לממשלה ימנית-חרדית

שמעון פרס ויצחק רבין – שלא הצליחו בשבוע שעבר לשכנע את לשכת מפלגת העבודה לאשר משא-ומתן עם הליכוד – יציעו היום למרכז המפלגה לבטל את החלטת הלשכה. שני המנהיגים מוכנים לשותפות עם הליכוד במסגרת ממשלה "רחבה", למשך ארבע שנים, "על בסיס שוויון בחלוקת התיקים וקווי-יסוד מוסכמים".

ההפרש המזערי במספר המנדטים אינו מצדיק את תביעת הליכוד לראשות הממשלה לאורך כל הקדנציה. אבל אפילו נגיע לפלוגתא על כך – כיצד אפשר להגיע לידי "קווי יסוד מוסכמים" תוך ניגודי הדעות העמוקים בתחום של מדיניות החוץ והביטחון? יצחק רבין עשה נגד האינתיפאדה מה שאפשר לעשות בכוח צבאי; יצחק שמיר חסם את הדרך בפני כל מאמץ להביא לידי השקטת השטחים המוחזקים באמצעים מדיניים: היש סיכוי שראש הליכוד ישנה את עמדתו?

לו רצה יצחק שמיר בחידוש הברית עם המערך, צריך היה לפנות אליו מייד אחרי שנודעו תוצאות הבחירות. במקום זה, החליט לצעוד בשני אפיקים מקבילים: הוא חתר לכינון ממשלה יחד עם הדתיים, העניק להם שפע של הבטחות, לרבות תמיכה בתיקון חוק השבות ("מיהו יהודי"), ובמקביל הזמין את המערך שיצטרף לממשלה כזאת.

ישנם אנשי מערך שהיו מוכנים לדחוק הצידה את הניסיון המאכזב של השנתיים האחרונות בממשלה היוצאת, לו הליכוד היה מסכים ללכת יחד עם המערך לממשלה שתתחייב לא לשנות את חוק השבות וכן לצמצם – באמצעות שינוי שיטת הבחירות – את ההשפעה המופרזת של הדתיים על ניהול המדינה. אבל איך יוכל יצחק שמיר להיחלץ מכבלי ההסכמים שכבר עשה עם כל הסיעות החרדיות, אפילו היה – מה שאינו בטוח כלל – רוצה בהיחלצות?

שמיר מעוניין בשותפות עם המערך כדי שלא לשאת לבדו באחריות על החלטות פוליטיות מכאיבות, שייתכן ולא יהיה מהן מנוס, כתוצאה ממדיניותו הבלתי-שקולה. אם מרכז מפלגת העבודה יחליט היום לקבל את הצעתם של פרס ורבין, הוא יחליט לצרף את המערך למפלגה ימנית-חרדית שרוב פרלמנטרי מובטח לה גם בלעדיו.

ישנם עסקנים במפלגת העבודה, הסבורים כי אין תוחלת למאמצי סיעה אופוזיציונית – וכי היתרון שבשליטה על האוצר שקול כנגד כל המגרעות שהשותפות בממשלה ימנית-חרדית תהיה כרוכה בהן. אבל לא מעטים מבין האזרחים שנתנו את קולם למערך ישאלו את עצמם מדוע הצביעו "אמת" וכלל הטריחו את עצמם ללכת לקלפי.

סיוע לטרור

יוון, שמעולם לא היתה זקוקה לתירוצים כדי להפגין אהדה לאש"ף, הוכיחה גם שהיא ממשיכה לשמש גן-עדן לכל סוגי הטרוריסטים. יומיים אחרי שהחליטה – היחידה בקהיליה האירופית – לשגר את שר החוץ שלה לשמוע את עראפאת בעצרת האו"ם בג'נבה, הורה שר המשפטים שלה לשלוח לחופשי את איש קבוצת אבו-ניצאל המבוקש באיטליה על השתתפות בהתקפה על בית-הכנסת ברומא, בה נהרג ילד ונפצעו 34 מתפללים ועוברי-אורח. אחרי ארבע שנות סחבת, הועלה השבוע האיש למטוס בדרכו ללוב על אף ההבטחות להסגירו לאיטליה. שר המשפטים היווני הסביר כי עשה זאת משום שהאיש "פעל במאבק למען עצמאות ארצו".

ספק אם מישהו התייחס ברצינות להבטחות ממשלת פפנדראו להילחם בטרור. אך כאשר שר המשפטים שלה מגדיר רצח בבית-כנסת כמאבק למען העצמאות, יש מקום להרהר גם על הכוונות של יוון לגבי קיום אנטישמיות שם.

שבע מחשבות והצעה

אסור לנו לחזור על הטעות של 84' כשהושטנו לליכוד יד. ניתן לו לעשות מה שהוא יכול, שימצה את פוטנציאל ההרס הגלום בו

מאת אברהם בורג

מחשבה ראשונה. כל מי שטוען "העם רוצה ממשלת אחדות" טועה ומטעה. העובדה המתמטית הפשוטה שחצי העם רצה ליכוד וחצי העם רצה מערך לא אומרת שכל העם רצה ליכוד-מערך. נהפוך הוא, כל בוחר הביע את רצונו המדויק באשר לפניה העתידיים של מדינת ישראל, ויצא מתוך הנחה שהוא בוחר מפלגת שלטון, אשר במקרה הגרוע תהווה אלטרנטיבה לשלטון, ולא עלה תאנה לערוותו המחשופה של הדיבר הפוליטי.

מחשבה שנייה. רבים מאלה שרוצים "אחדות לאומית" אינם מבינים כנראה דמוקרטיה מהי. שלטון של רוב הנבחרים על הציבור אינו בהכרח דמוקרטיה. תיתכן אף תיתכן דיקטטורה של הרוב. דמוקרטיה אמיתית היא שלטון שיש לו מנגנוני הגנה וביקורת. האופוזיציה היא הבלם הראוי כנגד עוולותיו של השלטון. וממשלה שאין לה עזר כנגד, ברמתה של אופוזיציה ממשית, כורתת למעשה את הענף הדמוקרטי עליו היא מקננת.

מחשבה שלישית. דמותה העלובה של הממשלה האחרונה, ממשלת ריב ומדון, השחיתות וקנוניות, הפכה את מוסד הממשלה למוסד סגור, הזוכה במקרה הטוב לכבוד לעג, ובמקרה הרע לזלזול ותחושת דחייה מוצדקת. בחברה צעירה והיסטרית כמו החברה הישראלית לא חסר הרבה כדי שיקומו עוד ועוד אנשים ויגידו בשביל מה בעצם צריך ממשלה? למה לנו בחירות? הבו לנו "איש חזק" או "גדול תורה", או סתם "כאבא" שינהל את חיינו.

מחשבה רביעית. מפלגה שמנהיגיה נזקקים לדימויים אנימליסטיים, צריכה ללכת לאופוזיציה. נקודה. האופוזיציה של הדיבר הפוליטי היא לא רק עזרת באמנה לנולשת הסיטואציה, אלא הכוונה היה למנות התלכיד החברי שעשה את כולנו לשלם פוליטי אחד. כיוון שזה המצב, אסור לנו לברוח אל פינוקיה של הקואליציה. נלך למדבר הפוליטי, אל השממה הציבורית שאין עמה כיבודים ונוחיות, נבחן שם את הדרך, נגפה את כתמות ההרס ונבנה את התשתית למאבק הבא.

מחשבה חמישית. בעוד ארבע שנים נלך לבחירות, כשאחרינו שמונה שנים של ממשלת ליכוד-מערך. שמונה שנים, שבהלכן נוספו עוד כחצי מיליון בוחרים למעגל בעלי זכות הבחירה. כל אותם מצטרפים למועדון האקסקלוסיבי הזה לא ידעו מימיהם שום ישות שלטונית אחרת מלבד ההכלאה המוזרה שהולידה פרד פוליטי, היה עקרה שאין לה המשך וקיום. איך נסביר להם מה ההבדל בין רבין לשרון? בין פרס לארנס? בין ביילין לכהנים? מה חינתם, מהם רבין יצחק למוצאת לוי או שרון, ושמעון פרס ישמע בין שמיר למודעי עד ולא ידע.

מחשבה שישית. לפני כמה שבועות, במהלך מערכת הבחירות, הזהרנו את הציבור מפניה. אמרנו, כי אם, חלילה, נשב ליד ברז האוצר, נמלא מייד צ'ק עצמי על סכום של שמונה מיליארד דולר, ונזכה את השכונות כור, חברת העובדים וכו'. וראה זה פלא, כאילו כיוון הליכוד לדעת גדולים: התק"ם, המושבים, נציגי מפעלים כושלים ועוד ניצבים היום בראש מאמץ השכנוע כדי להצטרף לממשלה, ויהיו התנאים אשר יהיו – העיקר האוצר. או שהקשר מקרי להלוטין?

מחשבה שביעית. אומרים גם שצריך להצטרף לממשלה כדי למנוע מלחמה, כדי לעצור את שרון וגנדי. כאילו את האינתיפאדה חיסלנו, כביכול את הכלכלה שיקמנו, כשהיינו שותפים לממשלת הכשל האחרונה. הליכוד הבטיח לכולנו ש"רק הליכוד יכול". אני רוצה לראות. אם הם יביאו שלום או ישקמו את הכלכלה, במעשה נסים כזה או אחר, אהיה הראשון להצביע עבור הישגיהם. אבל אם הליכוד לא יכול, אני רוצה שכולם יראו את הטירוף, שכולם יראו את האימפוטנציה של הליכוד, שכל העם ידע מי יכול מה. אסור לחזור על הטעות של 84', אז, כמו צופים טובים, הושטנו להם יד מהלצת ולא נתנו להם למצות את פוטנציאל ההרס הגלום בתורתם ובמעשיהם. הפעם אסור לנו להיות תמימים כל-כך: עם כל כבודו של המחיר – יראה העם ויירא.

הצעה. רק הצעה אחת יכולה לעמוד כנגד כל שפעת הטיעונים האמורה. הצעת תנועת צומת. מלבד המחמאות הרבות המגיעות להם על עמדותיהם העקרוניות, הם מספקים למעשה את הכלל היחיד הקיים בשוק. ממשלה מוגבלת זמן שתקום על בסיס מטרה אחת ויחידה: בחירות מוקדמות לאחר שינוי שיטת הבחירות.

כך נתפטר בכל ההכבסות העבישות לגוש הלא ציוני, נענה לצורך השעה – שינוי שיטת הבחירות ושיטת המשטר. רק כך נבטיח לכתור את ביצוע ההחלטות. רק כך נשמור על שארית הדמוקרטיה הישראלית. המתעלם מן האמור, הנסתם והמוצע לעיל, אוחז במוכח הרצע המוך בגו ידיו את הקיקע לניצחונה בעתיד של תנועת העבודה.

ומה עם העקרונות, רבותי, חברי המרכז?

מאת יואל מרקוס

אם יוחלט היום על ממשלה רחבה – שמיר יתן את הטון המדיני; ורבין יעשה את המוסיקה בשטחים

"עכשיו, כששמעתי מפי הנשיא עד כמה רציני המצב, אפעל לכינון ממשלה רחבה", אמר שמעון פרס בצאתו מבית הנשיא. תמוהני מה גילה לו הרצוג שלא ידע יום לפני-כן, עד כדי כך שהחליט לגייס את מרכז מפלגתו בצ'יק-צ'אק, במטרה להפוך על-פיה את החלטת הלשכה שלא להצטרף לממשלת שמיר? האם גילה לו שעומדת לפרוץ מלחמה עם סוריה? האם צפויה רעידת אדמה, או התנגשות עם כוכב שביט? או שפרס סתם הבין שאינו יכול להקים ממשלה, שאין בידו להקים גוש חוסם, ושאם לא ימהר – ימצא עצמו על ספסלי האופוזיציה, והוא תפס את הסולם שהגיש לו הנשיא לרדת מהעץ?

הפתיחה הזאת נשמעת אולי צינית במקצת, אך נראה שגם המצב ציני. השאלה היא אם חברי מרכז העבודה המתכנסים היום להחלטה הגורלית ינהגו ככלי-משחק, ששרים הרוצים להישאר במשרותיהם יכולים להזיז מריבוע לריבוע כאילו היו חסרי נשמה וחסרי-עקרונות.

*

יש שבע סיבות מדוע אפשר גם להצביע אחרת ממה שרוצה ההנהגה הרשמית של המפלגה:

1. 878,759 אנשים הצביעו בעד העבודה ובעד אלה (רצ, מפ"ם ושינוי) שהתחייבו לתמוך בממשלה בראשות פרס. אנשים אלה הצביעו כדי שפרס יגיע לשלטון, וכדי שעקרונות השטחים תמורת שלום יובילו את המדינה אל המנוחה ואל הנחלה. תהיה זו בגידה צינית אם ישתמשו בניכוי זה כדי להמליך את שמיר, את שרון, את ארנס ואת מרידוריהם.

2. הספירה הסופית של ההצבעה מראה שעם המפד"ל וש"ס, שהשקפת העולם של רוב בוחריהן כהשקפת הליכוד בכל הנוגע לארץ-ישראל ועל שלמות הארץ – הצביעו כמיליון איש בעד ממשלה בראשות שמיר, לעומת כ-880 אלף בעד פרס. שום גימיק ותרגיל לא ישנו נתונים אלה. כך שאם מדברים על "רצון הבוחר" – יותר בוחרים רצו בממשלת שמיר מאשר בממשלת פרס. הבחירה היתה בין השניים, וכיוון שלא ניתנה ברירה שלישית – רצון הבוחר הוא ששמיר יהיה בשלטון ופרס באופוזיציה. כל הרכב אחר יהיה שלא בדרך הטבע.

3. בממשלה רחבה לא תהיה אחדות ושותפות. לפחות שרק מגרס אחד מפריד בין הליכוד לעבודה, תהיה מפלגתו של פרס "אחת השותפות" בממשלת שמיר. תהיה זו הפעם הראשונה בהיסטוריה שבזכות תנועת העבודה יוכל איש חרות, יריב אידיאולוגי לכל דבר, לשלוט ארבע שנים בממשלה. מטבע הדברים לא רק שחוק של חרות של שב ואל תעשה ישלוט בכיפה, אלא גם בעלי השקפות כמודעי, שרון, ארנס ואחרים יבזו את המערך. ראשי העבודה לא יוכלו לשנות דבר בדברים הגדולים, אך סימבו על הליכוד שיגרום לכך שהם יישאו בעיני הציבור באחריות לכל המחדלים.

4. אילו אפשר היה להקים ממשלת אחדות פריטטית ורוטציונית רק בין הליכוד והעבודה נמו, לצורך שינוי שיטת הבחירות למשל, או לצורך הגדלת אחוז החסימה ל-5%-4%, ניתן היה למצוא הצדקה לבטל את החלטת הלשכה. אך שמיר אינו סומך על פרס והברית עם הדתיים, ורוב הוויתורים שכבר נעשו להם יישארו בעינם. גם כדי שפרס לא יגנוב אותם וגם כדי להבטיח רשת ביטחון במקרה שפרס יאזור פתאום אומץ ויעזוב את הממשלה. מנקודת ראותה של העבודה, זה גם להסריח מהדג וגם לא לאכול אותו.

5. הסיכויים ששמיר ופרס יוכלו לעבוד בהרמוניה ביניהם אפסיים. לא רק לשמיר לב כבד על פרס, גם לפרס לב כבד על שמיר. הוא אינו יכול לסלוח לו שנתן להסכם לונדון עם חוסיין להחמק מידי ישראל ועקב כך פרצה האינתיפאדה. הם לא יוכלו לעבוד ביחד: אם בממשלה היוצאת היה שיתוק, עתה יהיה נטול האיפקד מוחלט בתחום המדיני פלוס "יום רע" בין שניהם. בהבדל אחד ששמיר יהיה הפעם בעל הבית ויהיה בידו אפילו לפטר את פרס.

6. אין יסוד לטיעון שמוטל על המערך "להציל את המדינה מידי הליכוד". וכי מי שמכם? אילו בזאת רצו הבוחרים, היו מעלים את פרס לשלטון ולא משאירים אותו באופוזיציה. אין זה גם נכון שהאופוזיציה מנוונת. עובדה שהשלטון הממושך הוא שהפיל את המערך ב-77', ובשנות אופוזיציה החזיר לעצמו את 12 המנדטים שאבדו לו. אלמלא נכנס לשותפות עם הליכוד ב-84', היה מגיע עתה לשלטון. השותפות בממשלת האחדות הזיקה לעבודה ולא הועילה לה. ובצדק. רק באופוזיציה אפשר להציע לבוחר אלטרנטיווה. ביחוד עתה, כאשר העמדות בה התחדדו ובשלטון תהיה ממשלה רעועה עם שבעה שותפים קטנים. זו תהיה ממשלה כושלת שתיתן לעבודה להראות בה את כוחה במועד הרבה יותר מוקדם ממה שמעריכים הפסימיסטים בתנועה. מי שרואה באופוזיציה את סוף הדרך, סימן שאיבד את אמונתו בדרכו.

7. חברי המרכז יצטרכו לשקול היום מה יותר חשוב למדינה: כיסאות או עקרונות. אם הכול מתמקד סביב הרצון להישאר בשלטון בכל תנאי מפני שזה נוח ונעים, ומתוך מחשבה שבאכל ושתה כי מחר לא נהיה – תהיה גדולה של העבודה כד"ש, כציונים כלליים, כמפלגה הפרוגרסיבית ושאר מפלגות שהתאדו מהמפה כי לא הצדיקו את קיומן. מי שרוצה להציע לעם אלטרנטיבה לקו הנוקשה של הליכוד, שישים קץ לטרור, למלחמות ולסיום הכיבוש – לא בהשתתפות בממשלת שמיר יעשה זאת. שם הקו של הליכוד הוא שישלוט. שמיר יתן את הטון המדיני ורבין יעשה את המוסיקה בשטחים.

האם לכך מייחלים חברי מרכז מפלגת העבודה?

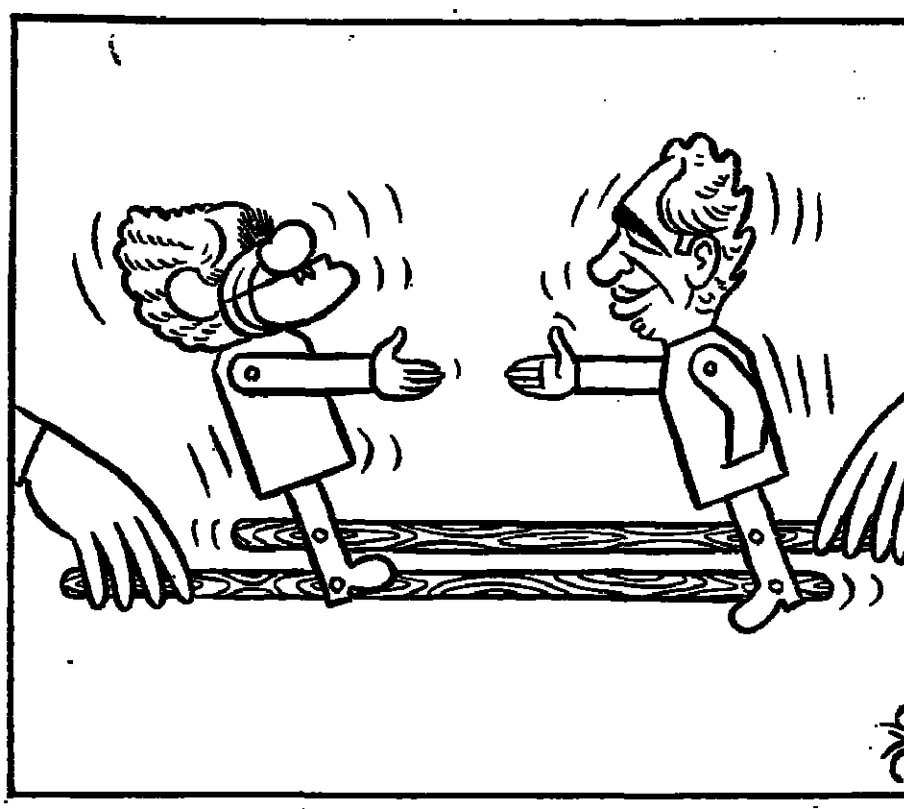

ישראל כפיאסקו כלכלי

מאת אברהם טל

המשק הישראלי בעיני אנשי עסקים יהודיים בארה"ב: מפלצת בירוקרטית-סוציאליסטית

ישראל מאבדת במהירות את שארית חינה בעיני מיגזרים חשובים בקהילת יהודי ארה"ב. זו המסקנה העולה מביקור חטוף בחצי-תריסר מרכזים יהודיים חשובים מחוף-אל-חוף. היא אינה נובעת רק מתגובות כלליות למאורעות בשטחים ולבעיית מיהו יהודי. היא מבוססת בעיקר על התייחסות עשרות אנשי עסקים יהודיים למשק הישראלי ולמדיניות הכלכלית של הממשלה.

מארחינו בסיור בן שבועיים היו הידידים בארה"ב של המרכז הישראלי לקידום חברתי וכלכלי – ארגון ישראלי השואף להפיץ את עקרונות היוזמה החופשית, התחרות וביטול המעורבות הממשלתית במשק. מכך נגזר במידה רבה צביונם של המפגשים: בני שיחנו היו עורכי דין, קבלנים ומפתחי נדל"ן, בעלי חברות ביטוח ומסחר, תעשיינים, אנשי עסקים ובורסה – כולם אנשי עסקים ש"עשו את זה" בעשר אצבעותיהם, במיוחד בפריחת העשור האחרון, [illegible]

[illegible] המפגשים, כמעט בלי יוצא מן הכלל, עמדו בסימן תהילות וקינות: תהילות לשיטה האמריקאית המעודדת יוזמה, העזה ותחרותיות וגומלת בנדיבות למצליחים; קינות על "השיטה הישראלית", הבולמת יוזמות ותחרות ומכפיפה מהלכים עסקיים להחלטות השלטון.

לדבריהם, לישראל כלכלה ממורכזת, בירוקרטית-סוציאליסטית, שבה לא ניתן ליזום ולפעול באופן חופשי. כל מהלך משמעותי, ולעתים לא משמעותי, כפוף לאישור פקיד ממשלתי. פקידי הממשלה, בהצקותיהם הבירוקרטיות, מסכלים כל ניסיון שעושה איש עסקים לעשות כדי לפעול באופן עצמאי.

כתוצאה ממדיניות ממשלתית מחניקה, מתרחשות בישראל תופעות מדהימות. לדוגמה, אמר אחד מאנשי העסקים, תעשיין מצליח בשיקאגו, גילה לנאספים שבכל רחבי המדינה פזורות ערימות ערימות של גרוטאות מתכת – ואין אוסף. "לא זו בלבד שהגרוטאות מזהמות את הסביבה – ניתן היה להרוויח מאיסופן, אם בייצור ואם ביצוא. למה אין אף איש עסקים ישראלי נוקט יוזמה?" תוהה התעשיין. בפי אנשי העסקים האמריקאים מלים טובות על התעשיין הישראלי כיצרן, אך שפע בוז ליכולת השיווק שלו.

בישראל שורר משבר כלכלי חמור ומתמשך, שידרדר אותה קרוב לעברי פי-פחת. כל עוד לא תשונה השיטה, אין סיכוי להיחלץ. "אל תספרו לנו שהמשבר אינו כל-כך חמור. אנחנו פוגשים כאן יותר מדי ישראלים מוכשרים, פליטי הכלכלה הסוציאליסטית שלכם, שהחליטו לעשות את זה כאן – ובהיותם מוכשרים הם מצליחים בהדר", קונן אחד.

"המצב השורר אצלכם גרם לכך, שאף אחד משבעת ילדי לא מעלה על דעתו לעשות עלייה", האשים אחר. [illegible] "אבד לנו האמון בממשלתכם. עד כמה שהדבר נוגע לנו, מוטב שכספי המגביות לא יוזרמו דרך הממשלה או הסוכנות. עדיף להתקשר במישרין עם המוסכים".

"למה אינכם כסינגפור או הונג-קונג" טענו אחרים מהדוברים, "הרי התנאים ההתחלתיים אצלכם היו טובים לאין-ערוך. יש רק הבדל קטן אחד – אבל מכריע: שם נותנות הממשלות חופש לפעול, אצלכם הממשלה מחניקה כל יוזמה".

לעומת זאת הילולו את השיטה האמריקאית כדגם להעתקה.

הם תיארו את דרכם אל פסגות ההצלחה: סימפוניה בלתי גמורה כתובה בסולם הזולה. מייקל סטיינהארדט, עורך-דין במשרד ידוע בניו-יורק וגם איש עסקים (המצליח לארדע בהשקעותיו בישראל) אמר פתוח-אריותר במפורש: "המבחן בחיים הוא הדולר; כמה דולרים אתה מעביר לדור הבא – זו לא בושה, זה אתגר".

הדוברים השתבחו בתגמולים הנדיבים שבהם מזכה השיטה את הכשרוניים, הזריזים והמצליחים, ולעתים פרטו מקצת מהשיטות. סם זל, אחד היזמים הידועים והמצליחים בארה"ב בשנים האחרונות, תאר כיצד הוא מאתר נקודות תורפה בחברות כושלות, רוכש אותן באפס-מחיר ומייעלן. לדוגמה: בחברה אחת שרכש, פיטר כ-90% מן העובדים – ועסקי החברה רק השתפרו.

הישראלי המאזין בסבלנות מנומסת לתיאורים אלה חש שיש בהם לא מעט הגזמה. הכלכלה הישראלית בצרות – אבל חמורות פחות מהמצטייר מתיאורים האפוקליפטיים של אנשי העסקים היהודיים בארה"ב. לשיטה האמריקאית מעלות רבות, אבל להצלחות המוכשרים יש מחירים כבדים שמשלמים המוכשרים-פחות, ואלה שלא זוכים כלל לגשת לתחרות.

למישמע הדברים מתעוררת השאלה, מה [illegible] את [illegible] הטובים להגזים?

התשובות המובאות כאן הן ספקר [illegible]

האם ישראל נדרשת להיות טובה ויעילה – כדי שתמלא את יעודה כארץ ביטחון-משנה ליהדות הגולה? האם קשייה הכלכליים ובעיקר היזדקקותה לסיוע אמריקאי מתמשך, מעממים את מקור האור האמור לחמם את יהודי הגולה ולחזק את מעמדם בעיני שכניהם? אולי ישראל בירוקרטית, סוציאליסטית, בלתי יעילה, מדכאת-יוזמה ומחניקת-תושייה – היא לגיטימציה נוספת וסופית להחלטתם להישאר בגולה? דבר אחד ברור: ישראל נחשבת לפיאסקו כלכלי מוחלט בעיני מיגזרים חשובים בקהילת יהודי ארה"ב.

כדאי גם לבדוק, כיצד קרה שקשיי הכלכלה הישראלית מתנפחים למימדים כאלה, בעת ששמעם מגיע אל מעבר לים; ומדוע מידע על הצלחות עסקיות בישראל, שמתרחשות פה ושם חרף השיטה "הממורכזת, הבירוקרטית והסוציאליסטית", אינו מגיע לאנשי העסקים היהודיים בארה"ב.

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

צלעות משתנות במשולש

השינוי בעמדת השלטונות הסובייטים כלפי יציאת היהודים וכלפי חיים יהודיים בתוך בריה"מ מחייב התייחסות חדשה גם מצד הגורמים היהודיים בבריה"מ, בארה"ב, בשאר התפוצות ובישראל. האתגרים החדשים הובלטו בכנס המועצה הבינלאומית של הוועידה העולמית למען יהודי בריה"מ, שנערך בשבוע שעבר בירושלים. אמר אדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי כי יש עתה לא רק טעם לפגם במשמרות-מחאה ובהפגנות נגד בריה"מ, אלא שהן משיגות את ההיפך מהמבוקש. על יהדות העולם להתחיל לחשוב איך להגיב לשינויים המשמעותיים בחיי היהדות הסובייטית. זאת אפשר לעשות, לדעתו, באמצעות השפעה על מדינות המערב להעניק הטבות כלכליות רבות יותר לבריה"מ.

אם אין עוד מסורבים, אין צורך להפגין למענם. אם נותרו רק מסורבים בודדים, אין זה מן ההיגיון שבריה"מ תעדיף הפגנות הפוגעות בדימויה על מתן היתר ליציאתם.

הוא אף קרא ליהודי המערב לגמול למוסקווה בשידול במערב למען הטבות כלכליות לבריה"מ.

במדינה כמו רומניה אפשר לקנות יציאת יהודים, וגם בבריה"מ של ברז'נייב אפשר היה להשפיע נגד נעילת השערים, אך בבריה"מ של גורבצ'וב מבקשים לשנות מושגים בסיסיים, ולכן שונה גם סדר העדיפויות.

ההטבות שרוצה גורבצ'וב מארה"ב מותנות בשיפור משטרו בעיני הציבור והממשל האמריקאי. הענקת זכות ההגירה – ולא רק ליהודים – נחשבת מבחן להתקרבות לדמוקרטיזציה.

אם יימשך תהליך זה, ישתנה בזוקים גם מצבה של יהדות בריה"מ. עם הודעתו של "האגיטר" לב-130 מסורבי-עלייה ותיקים כי תוסר ההגבלה (לרוב "ביטחונית") על יציאתם, נשארו עוד מסורבים בולטים בודדים. כאשר גם אלה ייצאו, תתעורר בכל חריפותה שאלת המנהיגות של יהודי בריה"מ, וביחוד השאלה, אם הציונים יוסיפו להיות הפעילים הבולטים או שהמנהיגות תעבור לגורמים דתיים-חרדיים, או לגורמים אחרים. הפעילים היהודים צריכים להתרגל לכך, שהם אינם עוד במרכז ההתעניינות הבינלאומית והלא-יהודית: גם עיתונאי-החוץ במוסקווה מתעניינים בהם פחות.

שאלה רגישה וקשה לפעילים היהודים היא הקשרים עם הפעילים הרוסים לזכויות האדם, עם התנועה הדמוקרטית הרוסית ועם התנועות הלאומיות השונות.

הסביר מסורב-עלייה באחד ממכתביו: "בעבר התנגדתי לשיתוף פעולה עם מי שנקראו 'דיסידנטים' וכעת קוראים להם דמוקרטים. הסברתי שיש לנו מטרות נפרדות: הם רוצים לשנות את רוסיה ואנו רוצים רק לעזוב אותה. כעת השתנה המצב לגמרי. כעת רואים בנו ענף שולי של התנועה הדמוקרטית המתחזקת. איני יודע איך לשכנע את אלה בחלונות הגבוהים, שההתבדלות מסוכנת כאשר אנו כבר מבודדים מאוד".

הדילמה מתעוררת משום שיש, מצד אחד, טשטוש מסוים בין "התעוררות הדמוקרטיות" לבין התנועות הלאומניות; ומצד שני, יש מגמות אנטישמיות לא רק ב"פאמייאט" הרוסית אלא גם בתנועות הלאומניות הלא-רוסיות, וביחוד בארצות הבלטיות, שחלק לא-מבוטל מאוכלוסייתן שיתף פעולה עם הנאצים ברדיפת היהודים. התעוררותה של מוסקווה שמאפשרת ניצני תחיית חיים יהודיים, מאפשרת גם את תחיית הלאומנות והאנטישמיות. בנסיבות אלה הזמן עלול איפוא להתחדש הקונפליקט הישן בין המשיכה להתבוללות לבין הפחד מפני אנטישמיות, שרוב יהודי בריה"מ היו משוחררים ממנו עד כה.

השינויים מציבים אתגרים חדשים גם בפני יהודי התפוצות. שיעורי הנשירה הגבוהים כבר העמידו בפני יהדות ארה"ב את הצורך להפריש מתקציביהם המקומיים סכומים נכבדים גם לקליטת הבאים מבריה"מ. עתה יתעוררו שני נושאים נוספים: יהודי המערב (ושוב ביחוד ארה"ב) יידרשו לממן את שיקום החיים היהודיים בבריה"מ – ולהוסיף בכך יעד משמעותי נוסף על צורכי ישראל ועל צורכי הקהילות המקומיות, בחלוקת כספי המגביות. ושנית, יתברר במהרה שקל יותר להפגין, להפעיל את הקונגרס והממשל ולעורר את אהדת השכנים הלא-יהודים למען הזכות האנושית הבסיסית להגר מבריה"מ, מאשר להכשיר דעת-קהל יעילה למען הזכות ללמוד עברית בקייב או לפתוח תיאטרון יהודי באודסה.

הסתגלות מקיפה תידרש במיוחד מישראל. אחרי שכבר התמוטטה האגדה שרק בגלל התעמולה הסובייטית האנטי-ישראלית בוחרים 90% מהיוצאים לנסוע לאמריקה במקום לישראל, עלולה להתערער גם האשליה השנייה: שמי שרוצה לחיות חיים יהודיים בא, כמובן מאליו, לישראל.

ישראל ומנהיגיה ייאלצו להכיר בכך שאין עתה במבנה הכלכלי של המדינה ובאיכות החיים בה כדי למשוך אליה המוני יהודים.

ובינתיים תצטרך ישראל, אם ברצונה לשמור על מעמדה כלב העם היהודי, להיות המעיין הרוחני והאנושי לשיקום יכולתם של רוב יהודי בריה"מ להמשיך לחיות שם כיהודים, אם רצונם בכך.

שריר וקיים

מאת רן כסלו

אברהם שריר המשיך בהרס משרד המשפטים, שבו התחיל מודעי. יש חשש שיישאר בתפקיד, אך גם מועמדים קיימים אחרים אינם מרנינים

אלמלא פרשת הכלב, היה השר אברהם שריר נשאר בגדר נעלם. איש לא שמע עליו (כמו גם על "ליברלים" אחרים) במלאכה המייגעת של הרכבת הקואליציה. איש לא שמע את קולו בתגובה להצעת חוק "נפגעי המצוקה הביטחונית", המבחין בין פשע לפשע על רקע לאומי. דומה שאיש לא נועץ בו בתהליך הגרוטסקי של חוטפי המטוס הסובייטי. איש אף אינו יודע אם הוא מתייר בחו"ל, כיאה לשר התיירות, או נמצא בחופשת מולדת, כשר המשפטים.

כל זה לא היה נורא, אלמלא הוראות הנוזרצת שבסמוט של דבר הוא יופיע. תהיה הממשלה אשר תהיה: צרה, רחבה או בינונית, שריר ייכלל בה. גרוע מזה: קיים חשש סביר, שמשני המשרדים שעליהם הוא חולש, הוא יבחר דווקא במשרד המשאיר אותו בארץ: משרד המשפטים.

אפשר לראות בשריר דמות הומוריסטית, לספר את ימי היעדרותו מהארץ, את נסיעותיו החובקות-תבל, ולהשתעשע ממשפט היכה בעניין הכלב-שהיה או לא היה. אבל אסור לשכוח: זה שנתיים וחצי מכהן שריר כשר המשפטים. זו אינה בדיחה, ולרבים במשרד המשפטים נראית תקופה זו כנצח.

היו שנים, שנים רבות למדי, שבהן נחשב משרד המשפטים משרד יוקרתי. זהו משרד מיוחד במינו. הוא מופקד על מערכת חוק ומשפט, אחת המערכות החשובות והרגישות בארץ. המבנה הארגוני, המעוגן בחוק, של המערכת הזאת שומר על אי-תלותם של בתי-המשפט, מצד אחד, ואי-תלותה של הפרקליטות, הכפופה ליועץ המשפטי הבלתי-תלוי, ולא למנגנון הפוליטי, מצד שני. השר הממונה על המערכת הזאת אמור יותר מאשר לייצג את הממשלה במערכת החוק והמשפט – לייצג את המערכת בממשלה. הוא נבחן בשמירה על אי-תלותה ויוקרתה בפני התקפות הפוליטיקאים כל אימת שמתעורר ניגוד אינטרסים בינה לבין המנגנון ומפלגות השלטון. זה מהותו של שלטון החוק – ואחד המרכיבים המרכזיים של משטר דמוקרטי.

משך 35 שנה התברכו ממשלות ישראל בגלריה מפוארת של שרי משפטים – מפנחס רוזן ועד שמואל תמיר. גם משה נסים, שהצטייר כמוסר כשר משפטים אפור, לא שינה את המסורת. לכולם היה מכנה משותף: הם אמנם היו אישים פוליטיים – לפעמים מן המרכזיים במפלגותיהם – אך עם זאת צמחו בעולם המשפטים והאמינו בערכיו. אולי משום כך ידעו לשמור לו אמונים ולתרום לבנייתה של המערכת המשפטית – אחת ממערכות השלטון האחרונות שאמון הציבור בהן לא התערער עדיין.

השבר חל כאשר תוך כדי אחד המשברים הקואליציוניים בדרך לרוטציה, הגיע למשרד המשפטים יצחק מודעי. מודעי היה שר משפטים תקופה קצרה, עד למשבר קואליציוני נוסף – מאה ימים בלבד. אך במאה ימים אלה הוא הצליח לעשות רבות: הוא הדיח את יצחק זמיר מתפקיד היועץ המשפטי לממשלה, מינה לתפקיד זה את יוסף חריש [illegible] היהודים היו בהיותו איש נוח לממשלה, וניטרל את הצוות הבכיר במשרדו ובפרקליטות המדינה. כל זאת על רקע פרשת השב"כ, שהסתיימה במסע החנינות המביש לראשי השב"כ שהסתבכו בפלילים.

שריר קיבל את תיק המשפטים – נוסף על תיק התיירות – ב-29 ביולי '86. הוא קיבל אותו בעצם בהפקדה, כך זה נראה אז, לתקופה של פחות משלושה חודשים, עד לרוטציה. אך בפוליטיקה הישראלית אין דבר קבוע יותר מהארעי. שלושה חודשים התארכו לשנתיים וחצי, וייתכן כי שריר רואה בזה רק התחלה.

הוא הוכיח מיד שאינו מתייחס למשרד כעיסוק צדדי והחל לפעול בו במרץ, במיטב כישוריו. ומיטב כישוריו היו הסתבכותו בעניין הסגרתו של רוצח ושודד, ויליאם נקש, שלהגנתו כיהודי יקר יצאו הרבנים הראשיים, הרב פרץ מש"ס ודומיהם, מחצר הדתי והלאומני של המפה הפוליטית. שריר היה שר המשפטים היחיד בתולדותינו שסירב לחתום על צו הסגרה של פושע פלילי למרות החלטה של בית-המשפט העליון להסגירו. הוא עמד בסירובו שנה תמימה, מספטמבר '86 ועד סוף יולי '87, אף כי בית-המשפט העליון הדליון נגדו באותה שנה פעם נוספת. תוך התנגדות העזה של כל מערכת המשפט, הוא ניסה לחוקק חוק מיוחד שיציל את נקש מהסגרה.

[illegible] תוך כדי הפרשה הזאת נוצר קרע בינו ובין חריש; אפילו יועץ משפטי נוח כמו חריש לא היה מסוגל לסבול את בעלליו של שר המשפטים. היו שלחצו כבר אז להדיחו, ניסו לכנות את קודמו תחתיו, אך קודמו לא הסכים ושריר נותר בתפקיד.

פרשה אחרת – מינוי שופטים חדשים – קוממה נגדו את נשיא בית-המשפט העליון. שריר דרש לשנות את הליכי מינוי השופטים וכשנתקל בהתנגדות, הקפיא את עבודתה של הוועדה למינוי שופטים שהוא עומד בראשה. לפי הצהרתו, היה זה כדי להעלות את רמת השופטים החדשים. לפי השמועות שרווחו גם בבית-המשפט העליון – כדי להגביר את הפוליטיזציה במינויים אלה.

אחרי שהותקף בחריפות על-ידי השופט מאיר שמגר, נסוג אמנם שריר מהקפאה, אך הצליח לבלום את פעילות הוועדה. התוצאה: עד מארס השנה לא אוישו 15 תקנים פנויים של שופטים. כל זאת בתנאי עומס בלתי נסבל בבתי-המשפט, הגורם לעינויי דין רבים.

גם שורות הפרקליטות הולכות ומידלדלות. בתל-אביב מתלוננים שאין בפרקליטות המחוז אף משפטן אחד המסוגל "להרים" משפטים מסובכים של הצווארון הלבן. במשרד המשפטים מדברים על גל העזיבות של בכירים וטובים – בעיקר בפרקליטות המדינה. חלקם עוזבים, חלקם משהים את פרישתם בתקווה שמשהו בכל זאת ישתנה.

קשה לקוות לשינוי בעתיד הנראה לעין. אפילו יסיים שריר את הקריירה המשפטית שלו, מי יבוא במקומו? מודעי, שהתחיל בהרס שבו המשיך שריר? רוני מילוא, הפוליטרוק והבנ-פלוטר של חרות? או שוב קודש, איש הפשרה? מפחידה הדלות הבלתי נסבלת של המבחר.

هكذا من الأصل

יבטושנקו ייזכר כאדם

עורך "אוגוניוק" משבח את יבטושנקו שלא מכר את נשמתו, אך מציין שהוא ייזכר יותר כאדם מאשר כמשורר

מאת אליהו זהבי

קופנהגן

עורך השבועון "אוגוניוק", ויטלי קורוטיץ' (55), גילה את האומץ הרב ביותר כשהחליט לעמוד בראש הכתיבה למען הפרסטרויקה. השבועון שבעריכתו הוא כיום נושא הדגל של המאבק לשינוי פניה של החברה הסובייטית. תפוצתו בגורבצ'וב היא ללא כייב.

בארבעת ימי ביקורו של קורוטיץ' בקופנהגן הוא היה מבוקש מאוד לשיחות וראיונות. הסכמתו להעניק לי כמה דקות צמחה לשיחה בת חצי שעה, שעסקה בעיקרה במשורר יבגני יבטושנקו. ייתכן כי קורוטיץ' שמח לשוחח בנושא שעליו לא נשאל עשרות פעמים במהלך ביקורו: עתידו הפוליטי של גורבצ'וב ועתיד הפרסטרויקה.

לשאלתי מדוע זכה יבטושנקו כי מכתבו אל אנשי הדור בארמניה ובאזרבייג'ן יודפס בעמוד הראשון של ה"פראבדה". האם הוא משורר החצר של הקרמלין? האם ניתן להקביל בין מעמדו של הסופר איליה ארנבורג בימי סטאלין למעמדו של יבטושנקו בימי גורבצ'וב?

קורוטיץ' הסיב במשפט־המפתח: יבטושנקו לא מכר את נשמתו, אולם יש לשלם כדי להיות מקובל על שני הצדדים. הוא חלק מן ה"שיטה" הנוהגת על בריכה, הגם שלא היסס להתמרד ולהשמיע קולות מחאה. הדברים נוגעים לכל כי שלכוד את הפילוסופיה הבאורקטיסטית על תזה ואנטי־תזה. כוכן שהוא אינו עומד בראש הדיסידנטים בבריה"מ. הוא אינו מהרס. אבל הוא היה בין החותמים על מבוק מחאה כאשר הוחלט על הגלייתו של סולז'ניצין, וזה קרה לפני הקפת גורבצ'וב. יבטושנקו לא הצביע על סילוקו של פסטרנק מן האגודה. הוא הביע בגלוי את דעותיו בגנות שוביניזם ואנטישמיות.

קורוטיץ' אומר כי ללא ספק יש בבריה"מ להקים אביצים יותר מיבטושנקו. "הייתי בבריה"מ את מקומו בשירה הרוסית במקום שיש לאלן גינזברג בארה"ב. הוא משורר פוליטי – הגם שאינו חבר המפלגה הקומוניסטית. שירתו היא שירה מגויסת, הבגיבה על ענייני היום. הוא ייזכר בתולדות הספרות הרוסית כאדם. מסופקני אם שירתו, המעורבת עמוקות בענייני היום, תזכה להישמר. היא שייך להווה.

האם מעמדו של יבטושנקו הוא כמו זה שהיה לארנבורג בימי סטאלין? קורוטיץ' משיב: "ארנבורג היה ללא ספק משכיל בדרגה. אולם צריך לזכור כי ארנבורג מעולם לא פירסם דברים בגנות סטאלין ולא העז למתוח עליו ביקורת. אין גם להשוות בין התנאים שבהם יצר ארנבורג לתנאים שבהם רשאי יבטושנקו להביע את דעתו. יבטושנקו אינו מסתכן בהגליה לסיביר. ארנבורג היה אחד האנשים המשכילים ביותר בדורו, וסטאלין נזקק לו כדי לבנות גשר אל אנשי־התרבות במערב. לא יהיה זה הוגן לערוך הקבלות בין־תנאים. התנאים הפוליטיים השתנו לחלוטין".

ומה בעניין טענותיהם של יוסף ברודסקי ואנה רטושינסקיה, שלפיהן נמנע יבטושנקו מלסייע להם כשנקלעו לצרה? קורוטיץ' משיב: "נפגשתי עם ברודסקי בארה"ב ושמעתי את טענותיו. יבטושנקו מכחיש, וטוען כי סייע לברודסקי. איני יכול לשפוט במחלוקת זו. לי אישית סייע תמיד יבטושנקו כאשר ביקשתי את עזרתו".

יבטושנקו. האמנם משורר החצר?

בוא ותקע בחצוצרה

מירב גרי ורמי דנון. בלי טריקים

"חצוצרה בוואדי" על־פי סמי מיכאל בבית לסין

מאת ליויה פרנס

האתגר של עיבוד היצירה הספרותית למדיום אמנותי אחר הוא שמרתק את המעבדים ומסקרן את הקהל. שמואל הספרי עיבד באחרונה את ספרו של חיים באר "נוצות", ועתה את ספרו של סמי מיכאל "חצוצרה בוואדי", אבל הוא דואג להדגיש שהוא אינו נמנה עם אלה שלקח על עצמו משימה "לעבד". הסבר פשוט יותר: "כשאני קורא ספר שמרתק אותי אני, כמו ילד, רוצה לראות אותו, ואם יש נפש טובה, אני רוצה גם להראות אותו לקהל".

"חצוצרה בוואדי" מגולל את סיפור חייה של משפחה ערבית־נוצרית בשכונת ואדי ניסנס בחיפה: את שתי הבנות הודא (מירב גרי) ומרי (חנה אולאי־הספרי) מעסיקות בעיקר בעיות העולם הרומנטי והן מתבוננות באהבה בלתי־אפשרית, הבראשית את אמן (שושה גורן). מרי מתמסת נאשות חתן, כדי להציל את כבודה, הודא נקרעת בין מוצאה הערבי לבין עולמה התרבותי היהודי. היא מושפעת מאוד משיריו של יהודה עמיחי. הודא מתאהבת בשכן אלכס (רמי דנון), המבהק יהודי עולה חדש מרוסיה, ועבודה זו אינה עוזרת לה למצוא את עצמה. על כולם משגיחים עיניה הפקוחות, מתוך הפיקה וחוש ההומור של הסבא (ניסאן עבאסי).

סמי מיכאל קורא על שלד־עלילה זה עוד רבדים של עלילות־משנה, מפתח ומאפיין את הדמויות ונוגע בפרטי־הפרטים של הרבילויות המשפחתיות והשכונתיות. את כל אלה ניסה הספרי לשמר במחזה, אך הוא מודה שהפעם המפתח לעיבוד היה השלה: "לא כמו ב'נוצות', ניסיתי להעביר את הספור אחד לאחד, בלי טריקים. אפילו הדיאלוגים לקוחים רובם מתוך הספר, אלא שהם מעובדים לשפת במה".

התוצאה היא מחזה ריאליסטי טהור. התפאורה מציגה בית טיפוסי בוואדי ניסנס שקירותיו בצבע טורקיז, והדמויות מאופיינות בסטראוטיפים של התנהגות ודיבור: רמי דנון חימבן את שחקן הנתיגל עברית במבטא רוסי, עבאס מדבר במבטא ערבי, והאחות מרי נזכרת במבטא הערבי רק כאשר היא נפגשת עם החתן העתידי. עוד משתתפים בהצגה: זעמוס, שפרה מילשטיין ויגאל נאור. את המוסיקה כתב אורי וידיסלבסקי.

מיכאל טרם ראה את ההצגה, אבל הספרי אינו מודאג. הוא מאוד מרוצה מהתוצאה: "זוהי אולי הפעם הראשונה שלא עשיתי שינויים אחרי החזרה הגנרלית".

הדוגמנים שלו, שלה ושלהם

תערוכות במסלול תל־אביבי קבוע: ליפשיץ, בן עמי, שטרנשוס, פסו, תומרקין ודרוקס

מאת ציונה שמשי

יוסף אמדריגמן הם מהמגרים המסגירים באמנות. בין שזה זלזל או צפצא או סמל, דמות דמיונית לעומת גיבורים לאומיים, חיים ופנים כאחד. הבחירה בשותף להליכה במדבר הגדול היא משמעותית הרבה לפני שנחרת הקו הראשון או נמרח הצבע הראשון.

סביב נושא זה יצר פיקסו כמה מהנפלאות ביצירותיו. ציורי דיקנתו, תשישותו כצייר ליד המודל, שונים לחלוטין מאלה של נעוריו ובגרותו, הקודנים תמורה תאוותה. היו אמנים שהוזזקו ברזור כדי למלא את שאת ריגושיהם. היו באלה שלא זזו מפתח ביתם, וכל נפלאות העולם התקבצו סביבם. גם כשצייר דיוקנאות קדושים ותמונות בהומנה.

אמני ימינו מגדילים לעשות. מאגרי תולדות האמנות עומדים לרשותנו, והרשות נתונה. הצפנים הקיבוציים אינם מחייבים עוד. אדם לגורלו. בדרך מקרה כמה מהתערוכות שהוצגו באחרונה בתל־אביב מחדדות את נושא הנושא ביצירה.

אורי ליפשיץ (בגלריה גורדון) מפנה כל פעם את מבטו לסקטור אנושי־הסתדרותי אחר. פועלי המכוננות כיכבו אצלו, וגם לוחמי השוורים. מתגוששים איכלסו את בדיו הגאנגסטריים ובספרד הוא נעשה לידי ותם, אוהד ומבציה זקנים כמשלים וחמרים כשפה אחרת.

מעבר לפינה תגבה חגית שטרנשוס את אמהותה. מעמיקה להתבונן בילדתה המתפתחת ומבציירת אותה בציורי פסטל אוהדים, במקום לצלם ולהחוף לפינת האדוק. האהבה פורצת מציורים אלה והיא תהיה לעדות בכל ויכוח אמנות, לכשתגדל הקטנה למעשים טובים בעצמה.

אברהם פסו, בגלריה תירוש, הוא צייר הנאמן ביותר של הרשע. האנשים שלו עוסקים במעשי איוולת ורשע שונים ומשונים. הזיים גיבים כלפיהם, כשהצייר כמוו עליהן מביג אותם בעקרות־תפיסתו. יש בציורים הזים המוכרים לנו ממקום אחר ומסיפורים אחרים, אבל פסו מתבונן ברצינות לדמויותיו, וזה עובר ועובד, ומפליא לעשות במכחול.

ואן גוך הוא הוא הרוח הזורמת במעט כל אחד מאתנו. כשתומרקין מאמץ אל לבו מישהו מאבותינו – ויהיה הנבחר אשר יהיה – הוא מטלטל אותו למענו, מדוקן אותו מהגרדותיו המוכרות ועושה בו מעשי נסים. הצרפנים היהודיים נשארים, אבל פתאום הכל אחרת. תומרקין מנהל רומן ארוך עם ואן גוך ומפיק ממנו כל פעם משמעות אחרת, גם בימינו, כשהכל מרפנה לאו דווקא לשוות חיטה בשלה או שמים במערבולות כוכבים. רק הנפש הטרופה עדיין רלוונטית.

מיכאל דרוקס, בגלרי מ., בתערוכה השנתית שלו, מציג ציורים שיצר במקום מושבו, לונדון. כמו בחיים, דברים שלא רואים מכאן רואים משם, הצבעים להוטים מתוקים – כחולים־כחולים, ורוד, צהוב וכתום־כתום. דמויות מרקדות על ראש משהו. שרידי רימון וענבים מוזהים בתוך סביבות בריות היטב בעלמות אחרים. תערוכה מפריחה בנוכחותה החזקה, באיפוק הצבעים הנעוצים, המדות הבהירות, השלוה הפרנסיות הלא־ישראליים המבניבים את רוח העבודות. אמנון המודל שלו הצבעים עזים.

אמנון בן־עמי בגלריה דביר אינו מבגיד את המודלים שלו. צריך ללכת אתו ואליו, וזה מצריך יותר נבונות מאשר סתם דיבוק טוב. זו תערוכה נוקשה ורבת־קסם. לכל יצירה נקודת המוצא שלה, רגע לפני ההחלטות הסופיות והקיבוע. תערוכה מהורה וטובה מאוד.

חלש יותר מתיאטרון

התיאטרון לילדים ולנוער מציג את "חזק יותר מסופרמן" – מאת רוי קיפט. בבימוי קרסמן רם. תרגום: יצחק גורמאנו־גורן. תפאורה ותלבושות: צנת מגנר. משתתפים: קובי מירוב, אביטל קורמן, אבישי בקי, עדי קפלן, לואים רוזנבליט ודב ניימר.

יש לו מזל, לתיאטרון לילדים ולנוער. קהלו מתחלף והוא יכול להחזיק הצגות ברפרטואר ולחדש אותן שוב וסוב. את "חזק יותר מסופרמן" מבית מדרשו התיאטרוני של תיאטרון הגריפס הברלינאי ראיתי כבר בעבר בגירסה העברית. זה מחזה חינוכי המלמד אותנו כמה חשוב לגלות יחס אנושי לנכים בפרט ולחריגים בכלל. המחזה נכתב בעיקר של דבר מנקודת־השקפה של ילדים, ופונה לרמות הבנה של הורים וילדים כאחד, ואולי באמת יכול למלא שליחות חינוכית.

זה צד החיוב, ואליו אפשר להוסיף גם את התפאורה הרב־תפקודית, העשויה בטעם, ואת החן של קובי מירוב, אביטל קורמן ואבישי בקי, המשחקים את תפקידי הילדים כמעט בלי להגזים. זו גירסה מחודשת של ההצגה, ובימוי חדש ושחקנים חדשים מצדיקים, כביכול, בכורה מחודשת.

אבל כאן מגיע צד השלילה, שאסור שיהיה בתיאטרון הבוחן את עצמו באמות־מידה מקצועיות. הבימוי לא נקט שום חולשה מנוגנית, ואפילו לא זו ש"הגישה" לו התפאורה, הסומה מן הריאליזם המשמני הכללי. משום כך – ואולי בשל צעיר היסכון – משמע, למשל, אבישי בקי גם כמלווה בפסנתר השמאלי, והמעברים בין תמונות שבהם השחקנים הם פועלי־בימה, עשויים בישול חפוז. קטעי השירה, האמורים להדגיש את המסר, הם החוליה החלשה של ההצגה ומוטב שלא היו כאשר שירגשו בימה חובבנית כל־כך.

קובי מירוב. משחק עם חן

על בימה מקצועית זו עולים גם שחקנים (לואים רוזנברג ודב ניימר) הצעירים והנערים ואינם בעלי שידמניות מקצועיות בסיסיות. כך כל הכוונות החינוכיות מיטשטשות ומאברות מושיבתם. כשתיאטרון רע – וזה תיאטרון גרוע, רע, ואולי גרוע מכל, מתחזה לתיאטרון מקצועי – ממילא אין חינוך.

בתוכנייה יש הצעות למחנך לגבי נושאי דיון שונים בסוגייה של "גבה – חבדה". מומלץ מאוד שמנהלי התיאטרון יקיימו דיון נוקב בנושא התיאטרון כמקצוע והאמנות.

הישגה של ברטה

מאת נתן מישורי

"הבלט הישראלי" בבכורה של ברטה יאמפולסקי ("הרמוניום") ובביצועים חוזרים של "הסילפידות" ו"נשף הסיום", בבית־הדר בתל־אביב

ב"הרמוניום", יצירתה החדשה של ברטה יאמפולסקי, המתאורת יפה עם המוסיקה של ג'ון אדאמס (בעלת אותה כותרת), מכירה הכוריאוגרפית שהיא יודעת יופי מהו. ולא סתם יופי שטחי, אלא מיוחד ואחר. מיוחד לא רק בנסמיותו האסתטית, אלא אף ביכולת נסיקתו אל מצבים רוחניים. אחד בהמגוניות הסגנון העשיר והמעודן, בהתפתחות לשון התנועה שבו, המתאפיינת על־ידי מיני תמיכות, תליות, משיכות ופיתולים של שניים יותר, שהם ממין העניין; ואף בזוית שבו, השופעת גוונים ופרצי דינמיקה המעוררים את המקבצים המעניינים של המבצעים ואת התנועות לחיי גוף ונפש כאחד. המהות המחולית היא "אורגאנית" והמחוללים הם כנשמות תועות.

ניקיון הביצוע של יצירת־המופת הלירית של מיכאל פוקין (1880־1942) "הסילפידות" (1907), שבה נפתח הערב, ראוי לשבח. הסולנים הדרי לאקינג, אורנה קוגל־הדר, ברנו הדינו הם בכלל זה. אך הדינמיקה שבתנועות היתה קצת חוורויינית, וכך גם ההטעמות שבמשפטי הנעה. המחולה הגבירה "נשף הסיום" בעקבות דוד ליכין (1910־1972) שבסיום הערב, אף היא בתפחית במונה, זכתה לביצוע רב חן וחיות.

המספר הרב יחסית (17 מתוך 28) של שמות לועזיים בקרב הרקדנים מעלה הרהורים נוגים בקשר למצב החינוך הריקודי בישראל בתחום הבלט הקלסי. המבצעים למיניהם חייבים לטפל בנושא ברצינות.

תזמורת משפחתית

מאת יעל אלמוג

כמה עשרות נגנים צעירים עולים לבימה ותופסים כוריות את מקומותיהם. על פניהם חיוכים נרגשים, פה ושם גם כבה צחוקים מבוישים. אבל כשמתחילים לנגן את הקונצ'רטו לתזמורת כלי קשת של עדן פרטוש משתלטת הבעת הרצינות, הריכוז וההתמסרות המהולה לנגינה.

זה: קונצרט־פתיחת העונה של התזמורת הפילהרמונית הצעירה. בקהל בעיקר הורים ובני משפחה מלאי גאוה. ה"אמא" של התזמורת, יפה שרת, המרכזת אותה מאז הקמתה, עוקבת בדריכות: "אין לי ספק שהתזמורת נמצאת במגמת עלייה מתמדת. יש השנה השתפרות עצומה גם ברמה וגם ביחס הרציני כלפי התזמורת. עובדה, כבר חמישה נגנים שלי התקבלו לתזמורת הבוגרת וזה הישג עצום".

הפילהרמונית הצעירה היא תזמורת־בת, תרתי משמע, של התזמורת הבוגרת. הנגנים הראשונים של הפילהרמונית הם גם מורים ומדריכים של 90 הנגנים הצעירים. במקרים רבים מדובר גם בהורים ממש. סיכויו של נגן בתזמורת הצעירה להתקבל לזו הבוגרת משתפרים בזכות יחסי הקירבה הללו, המאפשרים גם היכרות אישית בין הנגנים לזובין מהטה.

גילי הנגנים נעים בין 15 ל־25. שני נגנים – הוויולן פרנץ גבור והקונצרט־מייסטר אמנון פלק, שהתחילו ב"צעירה" – הם כבר נגנים מהשורה בפילהרמונית הבוגרת. בכל זאת הם שומרים אמונים, ומוצאים זמן לעזור לתזמורת ולקדם אותה. שאר הנגנים הם בדרך־כלל תלמידים במסגרות מוסיקליות שונות, שמגיעים לחזרות פעמיים בשבוע להשלמת ההתנסות המוסיקלית שלהם. שרון בזלי, בת 16 וחצי, היתה הסולנית בקונצרט הפתיחה, והיא מרגישה ש"אין לי שום אפשרות קבועה אחרת בארץ לנגן בתזמורת גדולה, ולכן המוסד הזה כלבבי חשוב לי. תוך זמן, כדי לבוא ולנגן כאן. נוצרים יחסים מאוד חבריים בין הנגנים".

אבל גם ביקורת יש: פערים ברמת הנגינה, תחלופה גבוהה ודרישות מעטות מדי מהנגנים. זאב דורמן, מנהלה המוסיקלי החדש של התזמורת (אחרי שלום רונלי־ריקליס, שהקים והגיש אותה) ועוזרו של מהטה, מודע לכל אלה. "נכון שאם כולם היו במסגרת האקדמיה, היה הרבה יותר קל לשלוט עליהם, וגם נכון שמטבע הדברים זו תזמורת־מעבר, שעוזבים אותה אחרי זמן קצר יחסית. אבל לכל זה אין שום השפעה על הרפרטואר. התזמורת משתפרת ואנחנו מנגנים הכל: מיצירות קלאסיות ועד יצירות ישראליות מודרניות, כדי להעמיד בפני הנגנים הצעירים את כל האתגרים הקיימים ולהכין אותם בדרך הטובה ביותר לחיים המקצועיים".

העונה הנוכחית צפויה להיות אינטנסיבית: 10 קונצרטים שעליהם ינצחו גם יואב תלמי, מנדי רודן, שלום רונלי־ריקליס והנס דיטר רש הגרמני.

מנצח טוב ויצירות בינוניות

מאת יצחק ברום

קונצרט למנויים מס' 3 של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: גילברט ורגה. סולן: זכריה פלוזין – פסנתר

על דוכן המנצחים של התזמורת הסימפונית חיפה ניצב הפעם המנצח האורח גילברט ורגה, בנו של הכנר הגדול שנדור ורגה ותלמידו של סרג' צ'ליבידקה. תכנית הקונצרט – להוציא את יצירתו של בטהובן, שבי תוספה בידע האחרון – היתה מורכבת משתי יצירות שערכן המוסיקלי אינו גבוה במיוחד, אם כי הן נכתבו ע"י מלחינים מן השורה הראשונה. דבר זה אפשר לורגה להפגין קבל עם ועדה מה יכול לעשות מנצח טוב מיצירה בינונית.

"הפתיחה על נושאים יהודיים" חוברה על־ידי פרוקופייב ב־1919, מייד עם תום עבודתו על האופרה "אהבת שלושת התפוזים". הוא נפגש בניו־יורק עם קבוצת נגנים יהודים, אותם הכיר עוד מלימודיהם המשותפים בפטרבורג, הם ביקשו ממנו לחבר עבורם שישיה על פי שירי־עם יהודיים. לאחר עיון בשירים חיבר פרוקופייב את יצירתו להרכב של קלרינית, רביעיית מיתרים ופסנתר. הוא עצמו לא ייחס לה חשיבות מרובה. בשנת 1934 עיבד אותה לתזמורת קטנה, אך העיבוד הזה אינו מצליח לשמור על הגוון הצלילי המיוחד של ההרכב המקורי. הביצוע היה יפה והדגיש את הצבעוניות האופיינית במוסיקה של פרוקופייב. תפקיד הסולו של הקלרינית בוצע בטעם רב על ידי יגאל כהן.

תפקיד הסולן בקונצרט זה יועד לפסנתרן אמיל נאומוף אשר ביטל ברגע האחרון את בואו ארצה מפאת מחלה. הפסנתרן זכריה פלוזין נאות למלא את מקומו וביצע עם התזמורת את הקונצ'רטו השלישי לפסנתר בדו מינור מאת בטהובן. פלוזין הוא פסנתרן מצויין, בעל מוסיקליות רגישה וטכניקה מלוטשה, אך לא תמיד היתה ידו על העליונה במאבק עם הכלי הגרוע עליו נאלץ לנגן. יצויין במיוחד בניין הפרק השני, שהיה מלאכת מחשבת ארכיטקטונית. הפסנתרן זכה לגיבוי מלא האוהד מאת המנצח, אם כי התזמורת הגיעה רק בפרק האחרון לידי גיבוש מלא.

הסימפוניה הראשונה של מנדלסון כמעט ואיננה מבוצעת אצלנו. אף היא כתובה בדו מינור, אך אין זה אותו סולם דמוניירטי של בטהובן. אם כי אין היצירה הזאת עומדת במבחן התחרות עם אחיותיה הבוגרות – "הסקוטית" וה"איטלקית" – אין לזלזל בה. דבר זה אמור בעיקר בזכות שני חלקיה האמצעיים, העולים בערכם על פרקיה החיצוניים.

ורגה עיצב את הפרק השני האוידותי הפסטורלית הרגועה בדבר אמנן, אך לשיאו הגיע בפרק השלישי. היה כדאי להעלות את היצירה הזאת ולו רק בשל האונה לסוריו של המינואט המקורי הזה. האקורדים הכוראליים של כלי־הנשיפה, המעוטרים על־ידי הכינורות, נוגנו בצורה נפלאה ובביצוע היצירה הזאת היתה גם התזמורת במיטבה.

זוכי תחרות הנבל

מאת אורי אפשטיין

איזבל מורסי מצרפת גרפה שלושה פרסים: הפרס הראשון של התחרות, פרס על נגינת "שאמבר" של ברוזיים ופרס על נגינת "מבוא ואלגרו" של ראוול. ברסיטל היא הגישה את הסונטה של סקרלטי בנגינה מהוססת, שספק אם היתה מזכה אותה לעלות לשלב הבא במהלך התחרות עצמה. את הרושם המאכזב הזה תיקנה ביצירות של בך־חיים והאימפרומפטו של פורה. שבה נגינתה אינה רהוטה אמנם. מיכה של שקיפות פיליגרנית אלא הבעה פיוטית, השראתה אנושית והומור. עיצוב לכל אלה היא אכן נתנה ביטוי ברגישות, בעירנות הביטול מעולה, באופן שכו שבנגינתה האימפרסיוניסטי במיטבו בביצוע יצירתו של פורה ערן גם על בריזיים, ששכרו לא יצא בהפסד של בך.

כלת הפרס השני, לוסי וייקפורד, קרעה את הנבל היטיס למעמד ולמקום. בכוונות. הסונטינה לנבל של טאורה. לבד מכך בחרה ביצירת עשבה באפקטים ובאותגרים, ויל־ פנטסיה של גרנאדוס – שלהם נעונה בטכניקה מלוטשת ובתהודשה. כישורים מוסיקליים סגוליים – שממילא אינם נדרשים בנגינת היצירה הזאת – לא באו לביטוי יותר מאשר בנגינתה בשלבי התחרות הראשונים, שהצטיינו אף הם בעיקר בהישגים טכניים מרשימים.

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 404/88

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: במשרדי בנק המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הרישום – באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. חיפה	48/88		מכירת רכב משומש מסוגים שונים	27.12.88	אגף אספקאות, 04-725756-9	א. גוראל
ע. אשדוד	18/88	100	הקמת מבנה שירותים ציבוריים באיצטדיון העירוני ברובע א' – שיטת תכנון וביצוע	20.12.88	מח' פיתוח, 08-520149	א. אזולאי
ע. כפר סבא	305/88	250	הקמת עמודים לשלוט מואר של שמות רחובות בתחומי העיר כ"ס	20.12.88	מח' פיתוח ותחזוקה, 052-909158	י. ולד
ע. נצרת	15/88	250	ביוב שכ' ג'בל אלדולה וביר אלאמיר – שלב ב'	20.12.88	אינג' א. אבו תאיה, 06-565930	ת. זייאד
ע. נצרת	15/88	250	ביוב שכ' צפאפרה (צפון)	20.12.88	אינג' א. אבו תאיה, 06-565930	ת. זייאד
ע. קרית מוצקין	10/88	1000	עבודות פיתוח ותשתית לשכונה חדשה בצפון	28.12.88	מהנדס העיר, טל' 04-709709	ש. מילר
ע. קרית ביאליק	2/88	500	הקמת בריכת שחיה בבי"ס "אפק"	5.12.88	מהנדס העיר, 04-724321	ד. דאוק
מ.מ. נתיבות	14/88	400	הקמת בריכת שחיה לילדים ושיפוץ בריכה קיימת	23.12.88	רינה אדרי, 057-942361-3	י. אבוי
מ.מ. קדימה	15/88	150	הנחת קווי צינורות	22.12.88	מזכיר מועצה, 053-691112-3	ע. לוי
מ.מ. קדימה	16/88	50	אספקת אביזרים	22.12.88	מזכיר מועצה, 053-591112-3	ע. לוי
מ.מ. בוידה	1/88		מכירת רכב פג'ו 505 ש.י. 1984	15.12.88	מזכירות ראש המועצה, יונה רצון	ש. בוק
מ.מ. אעבלין	5/88	300	הקמת מגרש כדורגל	20.12.88	מזכירות המועצה, 04-869239	מ. סלים
מ.א. חוף עזה	11/88	250	הפעלת חופי הרחצה לעונת 1989	25.12.88	יגאל מגל, טל' 051-47233	ר. רוזנבלום
מ.א. חוף עזה	12/88		מכירת אוטובוס וולו ש.י. 79, מכירת מיניבוס מרצדס ש.י. 79	25.12.88	מוטי מרחוי, 051-47233	ר. רוזנבלום
מ.א. שער הנגב	9/88		מכירת 3 רכבים: ג'יפ מואריך ש.י. 82', טרנזיט ש.י. 79', אסקורט ברנדה ש.י. 67 1100 סמ"ק	22.12.88	מזכיר המועצה, 051-397223	ש. חרמש
מ.א. מעלה יוסף	21/88	200	בית יעקב כהן מושב פקיעין החדשה שיפוץ	22.12.88	מזכירת מועצה, 04-807571-4	י. יעקב
מ.א. מעלה יוסף	22/88	200	בית שלוש יעקב מושב חוסן בניית בית	22.12.88	מזכירת מועצה, 04-807671-4	י. יעקב
מ.א. מעלה יוסף	23/88	300	גגות רעפים ושיפוצים בישובים, פקיעין, בית יעקב, גורן	22.12.88	מזכירות המועצה, 08-807671-4	י. יעקב
מ.א. מטה אשר	13/88	300	החלפת קו מים שלב ב' במצרע	4.1.89	מח' טכנית, 04-922292-4	י. בריט
משרות פנויות בשלטון המקומי						
ע. עכו			דרוש/ה מרכז/ת לחדר השתלמויות של המרכז לטכנולוגיה חינוכית 1/2 משרה	22.12.88	מח' רווחה, 04-910251	א. דהקפורי

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

טרגדיה מומתקת

מאת אורנה לנגר

התזמורת הסימפונית ירושלים בקונצרט בסדרת "אולמן מתוזה", באולם הנרי קראון, ירושלים. מנצח: נועם שריף. סולנית: מירה זכאי. אלט

התזמר המתומצת של המלחינה ודינה שלונסקי – טובה, קלרינט, נבל ומבחר מצומצם של כלי־קשת הקשה, ואלט – הצליח להבליט את תריפות הניגודים והסתירות שבקיום האנושי, במלוא העוצמה הדרילית, המתאורת בשירה של המשוררת גלי זק"ש, "חידות להוכות".

לניגוד שבין תישוף עמוס בסימפני, קונטרבסים לעומת קלרינט, הצטרף האלט העשיר של מירה זכאי, שתפקידה הקשה היה כרוך בקפיצה על־פני מנעד רחב של גוונים, למן הכהה והעמוק ביותר, ועד לגבהי האלט. בכל אלו עמדה זכאי בקול שנשאר תמיד משוחרר ונטול לחץ. אולם קורסוב מקדרות הייאוש של אדם הלוחם מלחמה קיומית בצל של עצמו, התפוגג בתרגום הספרותי־הצלילי המהימן לטקסט המוסיקלי.

בשירי־העם הספרדיים פרי עיטו של דהפאליה היתה זכאי במיטבה. בכישרון ספרותי בניד הצליחה להעביר את היופי המעודן של שירים שנשמעו כרקמת־תחרה שקופה, גם בעיבוד התזמורתי של בריו. הברומטיקה הקסומה המאפיינת את כתיבתו של דהפאליה, סימן השאלה המלווה בו מסתיים כל שיר, הגוונים הרכים של אלט רוסט, התזמורת, שהיתה הפעם במיטבה ולא כיסתה את הזמרת – יצרו את אפקט המסתורין המופלא של הוויית־החיים.

מנוח קצבי עצור, כלי־נשיפה שני־גבו בביקיון מופתי ומנצח שהשכיל לבנות מתח דינמי רציף, הפכו את "רומיאו ויוליה" מאת צ'ייקובסקי ליצירה קודרנית, בה הומשו בעליל סערת היצרים הגרגית בין שתי המשפחות היריבות, לעומת שירת האהבה הרומנטית והמחופת בכלי הנשיפה.

משום־מה החליט נועם שריף להוסיף לתכנית גם את פרשנותו של ברליוז לטרגדיה של "רומיאו ויוליה". הוא הפך את סדר הפרקים המנוגנים, פתח בטרגדיה והמשיך בנשף המחולות. בפנותו בנימה סאבאורית לילדים בקהל, הסביר במילים את אשר יישמע בצלילים.

קשה לומר שהמוסד התזמורתי, המשוגע בתזמורת הסימפונית להיגבור של קשתנים, סייע לה בביצוע שטות, מרוח ועיין של "רומיאו ויוליה" נוסח ברליוז. האם היה הכרח להמתיק בנודש סכריז את העומק הטרגי המתומצת שבשירה של גלי זק"ש? האם זקוקה שפת הרמזים המעודנת של דהפאליה, שזכתה לביצוע כה מופלא מפיה של מירה זכאי לתוספתו? האם כל טרגדיה חייבת להסתיים ב"סוף טוב"?

כפר שמריהו

יש חדש
בטייסט אוף סצ'ואן

דמי חנוכה בנוסח סין
בכל שמונת ימי החג

בצהריים - הזמן את הילדים וכל המשפחה*
לחגיגה אמיתית של מטעמים מן המזרח הרחוק.

ובערב - ממתינה לך ולאורחיך חויה נדירה של אוכל סיני מעולה, בהגשה מרהיבת עין, זיקוקים והפתעות.

הזמן מקומות מראש

* מחירים מיוחדים במשך שבוע החנוכה

כי יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן

מרכז מסחרי כפר שמריהו 547722, 052-580448

יש המון סינים אבל רק טייסט אוף סצ'ואן אחת!

FIRST TIME IN TEL AVIV

INCREDIBLE BARGAINS!!!

Incredible bargains!!! Paperbacks 5 for 5 shekels, Bestsellers 3 for 15 shekels, All Sotheby's catalogues 17 shekels, childrens books, art books, Judaica, cookbooks up to 50% OFF. Slightly shop-soiled Time Life 50% OFF. The Jerusalem Desk Calendar 60% OFF, crosswords 5 for 5 shekels, audio cassettes from 2.50 shekels. All this and lots, lots more.

FREE TOTE BAG WITH EVERY PURCHASE OVER 75 shekels.

THE JERUSALEM POST BOOK SALE

FRIDAY, 9TH DECEMBER, 10 A.M. TO 2 P.M. ONLY.

ZOA HOUSE, 1 DANIEL FRISCH (corner of Ibn Gvirol), Tel Aviv

ויינשטוק היא קצה הקרחון

מאת ראובן שפירא

סנ"צ בלה ויינשטוק, נשואה, בת 40, מסעירה בימים אלה את המשטרה. ויינשטוק היא קצינה שנויה במחלוקת. התנהגותה ומעשיה בשנים האחרונות, ובעיקר בתקופת שלוש השנים (שהסתיימה לפני כשלוש וחצי שנים) שבהן שימשה ראש המחלקה לחקירות פנים של המשטרה, שחקרה עבירות על טוהר המידות של שוטרים, עוררו עליה ביקורת במשטרה, לא רק בגלל התפקיד כפוי-הטובה שמילאה, אלא בעיקר בגלל דרך מילויו.

חזות מניה השקטה של ויינשטוק, הופעתה המנומסת והחיוך המעט-מתחנחן שלה, מסתירים אישה חסרת-פשרות, אימפולסיבית, קשוחה, פזיזה לעתים בהחלטותיה ובדיבורה. כאשר היא נעולה על מטרה, ולעתים זו מטרת-דמה שהיא רואה כמטרה-אמת, היא אינה מרפה.

בימים אלה סנ"צ ויינשטוק, עורכת-דין במקצועה, מובילה מערכה את מפכ"ל המשטרה דוד קראוס. היא הימרה על כל הקופה ויצאה לדרך שאין ממנה חזרה. לא בכל יום יוצא קצין משטרה הנמצא עדיין בשירות למלחמה חזיתית בראש המערכת ומגיש נגדו שורה של תלונות בפני ערכאה בכירה. סנ"צ ויינשטוק עשתה זאת בשבוע שעבר.

על רקע הרגשתה וטענותיה לקיפוח בקידום בתפקיד ובדרגה, היא פנתה למבקרת המדינה השופטת מרים בן-פורת. בפגישה עם המבקרת היא שטחה האשמות נגד המפכ"ל על תפקוד לא-תקין ושלא על-פי הנהלים, התערבות בחקירות פנימיות נגד קצינים (לרבות כאלה הנמנים עם מקורביו), איפה ואיפה במינוי ובקידום קצינים, ועוד. לתלונותיה היא

סנ"צ בלה ויינשטוק מהמרת על כל הקופה במלחמתה החזיתית במפכ"ל. התסיסה בתוך המשטרה רחבה יותר

קראוס. דווקא עמד לקדם אותה

ויינשטוק. התנהגות קשוחה

צירפה דוגמאות, שרבות מהן מתייחסות לפרשיות ישנות, שכבר נדונו בעבר. לכל המקרים האלה יש, לדברי גורמים בכירים במשטרה, הסברים מספקים והם טופלו לפי הנהלים המקובלים. מפכ"ל המשטרה אומר כי מצפונו שקט והוא פעל תמיד על-פי מיטב השיקולים המקצועיים והענייניים ועל-פי הנהלים הקבועים במשטרה.

פרשת ויינשטוק היא רק קצה קרחון של תסיסה מתחת לפני השטח בצמרת הבכירים במשטרה. אירועים במשטרה מתגבר על רקע סיום כהונתו הצפוי של המפכ"ל קראוס ומלחמות הגדולים על הירושה. קראוס שקיבל באפריל הקרוב ימלאו תקופת כהונה בת ארבע שנים, ושר-דיין לא ברור אם יתבקש או יסכים לשנת כהונה נוספת, נמצא עכשיו תחת מתקפה משני כיוונים. האחת היא מצדה של ויינשטוק. אלא שאין לראות את מעשיה של הקצינה במשטם.

כבל הידוע, היא משתפת פעולה עם מבקר משרד המשטרה אברהם ארץ ואף עידכנה את ארץ ביזמתה. ארץ "מופשר" זה מכבר את קראוס. היו ביניהם עימותים קשים על רקע הדו"חות החמורים של ארץ נגד המשטרה. ויינשטוק קורצה מחומר של ארץ: שניהם עקשנים, בטוחים בצדקתם, דבקים בדעותיהם וסבורים שהמשטרה אינה פועלת דיה לאכיפת טוהר המידות. גם כאשר העובדות שונות במקצת ממה שנראה להם, אין הם מוכנים לקבל הסברים והבהרות. ארץ אף ביקש למנות באחרונה את בלה ויינשטוק לעוזרתו לנושאי חקירות. השניים נפגשו לשיחה ארוכה. ראשי המשטרה שמכירים היטב את סנ"צ ויינשטוק לא התלהבו מהאפשרות שהצמד ארץ ויינשטוק יעבוד ביחד. הם הציעו מועמדים אחרים, ולעוזרו של ארץ נבחר קצין אחר. סביר להניח שקראוס משלם עכשיו את מחיר התנגדותו למינוי הזה.

סנ"צ ויינשטוק, כיום ראש ענף החקירות במחוז הדרומי, אינה דווקא טיפוס הקורבן. היא שירתה בעבר בתפקידי מטה כעורכת-דין בלשכת הממונה על תלונות הציבור ובמחלקת החקירות. משם, ללא ניסיון רב בעבודת החקירות, הוקפצה לאחד מתפקידי החקירות הרגישים והבעייתיים במשטרה: ראש המחלקה לחקירות פנים. בתפקידה זה היא עוררה הרבה סערות במשטרה. השוטרים העלו נגדה טענות קשות על דרך ניהול החקירות. טענו, שהיא מתלהבת, לא שקולה, מתנהגת כלפי שוטרים וקצינים נחקרים ביהירות, שהיא משפילה ואגרסיבית בחקירות, ורואה בכל איש משטרה שנחקר עבריין שיש להביאו לדין.

לקראתה נאלצו הממונים עליה – ראש אגף החקירות לשעבר יחזקאל קרתי, עוזרו יורם גונן והמפכ"ל אז אריה איבצן – לרסן את התלהבותה. כמה פעמים אף מתח בית-המשפט ביקורת קשה על דרכי החקירה של המחלקה לחקירות פנים, כבית-הדין למשמעת של המשטרה. לפני כשלוש שנים במשפט של קצין בכיר, תת-ניצב, משה פרידמן, היא הסתבכה בעדותה בסתירות קשות מול עדותו של אחד הממונים עליה אז, יורם גונן.

סנ"צ ויינשטוק גרסה אז וגורסת היום, שיש למצות עד תום את החקירה נגד כל איש משטרה החשוד בביצוע עבירה. היא לא היתה מוכנה להסכים לפשרות, כמו למשל התפטרות בתמורה לאי-העמדה לדין משמעתי – פשרה המקובלת גם על פרקליטות המדינה. היא לחצה תמיד להרחיב חקירות. אחת מעמיתותיה לעבודה אמרה לי שוויינשטוק מרוצה רק כשמושגת הרשעה.

כהונתו של קראוס עברה בדרך כלל בשקט, אך כעת, לקראת סיום הקדנציה שלו, נשלפות חרבות. למשל, תוקפים את קראוס על שלא יצא במפגיע להגן על חוקרי המשטרה בחיפה, שאותם תקף באחרונה עזרא גולדברג בפרשת רציחתו של הילד ישראל פלמן והרשעתו ברצח הזה של משה עזריה.

כמו כן תוקפים את קראוס על מינוי מלפני שלוש שנים וחצי של קצין משטרה בדימוס, נצ"מ לשעבר רומן יגל, הידוע כידידו, לתפקיד נציג משטרת ישראל באירופה. יגל פרש בשעתו מהמשטרה, אחרי שנוהלה נגדו חקירה שהסתיימה ללא מציאת ראיות לעבירה על טוהר המידות. הוא שירת כמה שנים במסגרת גוף ביטחוני בחו"ל וחזר למשטרה כאחראי הנושא בתואר ייצוגי של תנ"צ, לתפקיד הנציג בבריטניה. באחרונה הוא נלווה לקראוס לכנס האינטרפול בבנגקוק. ביקורת נמתחה גם על כוונתו של מפקד משטרת מחוז תל-אביב לקדם לתפקיד קצין האג"מ של מרחב ירקון את חתנו של המפכ"ל, רפ"ק אלי ארזי. נראה שהמינוי הזה לא ייצא בסופו של דבר אל הפועל.

קראוס מודע לביקורת עליו, אבל טוען כי המבקרים הם מעטים ובכל גוף יש אנשים כאלה. אותם קצינים טוענים, כי קצינים בכירים שהעזו להתייצב מול המפכ"ל ולומר בגלוי את דעותיהם סובלים, הם ופקודיהם, מ"סנקציות" – אי-קבלת תפקידים, מניעת אמצעים ותקנים ליחידותיהם. כדוגמה הם מביאים את ניצב עמית, שתובע להתמנות למפקד משמר הגבול והיה מחודש מבדואר הקרוב, תפקיד שכבר לא רצה.

אחת התקריות הקשות בין עמית לקראוס היתה ביום ראשון השבוע, בישיבת סגל הפיקוד הבכיר של המשטרה שעסקה בשיבוצים. בין השניים התלהטו דברים חריפים, כעדות ניצבי המשטרה. התקרית הזו בזיקה על הענקת דרגות אישיות של נצ"מ לקצינים במשטרה, ועמית תקף את המפכ"ל וראש אגף התכנון, ניצב גבריאל נגל, על כך שדרגות אישיות בכירות ניתנות לקצינים רק משום שהם קרובים לצלחת.

קראוס דוחה את כל הטענות. השבוע הסביר: "מאז שאני בתפקיד יש נוהל מסודר לשיבוצים ויש דיונים על כל מינוי. בתקופתי הועלו 67 קצינים מדרגת סנ"צ לדרגת נצ"מ. 28 הועלו מדרגת נצ"מ לתנ"צ. היו מעט מאוד מקרים של חילוקי-דעות שבהם הייתי צריך להתערב (ולפסוק), אבל זו סמכותו וחובתו של מפכ"ל".

על תלונותיה של ויינשטוק הוא אומר: "לא מקובל עליי שקצינת משטרה תפנה למבקרת המדינה בקשר לנושאים הקשורים לעבודתה. יש מספיק כלים ומסגרות על-פי-הנוהל להגשת תלונות בתוך המערכת. נבדוק מה לעשות בעקבות הצעד שלה". הוא שואל מדוע, אף-על-פי שהיום, אם היא מודעת על חריגות ושחיתויות, בחרה להתלונן רק עכשיו, כשהיא חוששת שקידומה נפגע. וזה למעשה אינו נכון – "היא דווקא מיועדת לקידום", דברי קראוס.

בריכות החימצון הישנות של אילת הצחינו את איזור המלונות

נחלי הביוב של אילת

מי הביוב של אילת מוזרמים לטיהור כמה קילומטרים צפונה וחוזרים אל הים כלעומת שבאו, כי החקלאים מסרבים לקנותם במחיר הנדרש. נזק לים ולאלמוגים

מאת אלי אליעד

כשהיינו ילדים למדנו שבמדבר אין הרבה מים, ולכן יש לשמור על כל טיפה. בישראל של סוף 1988 גם מיתוס זה מתנפץ על המציאות. קילומטרים אחדים מאילת, באמצע הערבה, זורם לו "נחל איתן" הישר אל הים.

מקורו של ה"נחל" – מאגר מי הביוב של אילת הנשאבים מהעיר ומוזרמים כשישה קילומטרים צפונה ממנה. מאגר זה, המחליף את בריכות הביוב הישנות שהצחינו את איזור המלונות בעיר, משתרע על כ-200 דונם וכולל מערך של בריכות שיקוע ובריכות חימצון. הכוונה היתה שמי הקולחין ישמשו את חקלאי הערבה וכך גם תבוא הרווחה לאילת וגם תופרח הערבה. אולם חקלאי הערבה מסרבים לקנות את המים במחיר הנדרש מהם, וכך קורה שמי הביוב מוזרמים (תוך הוצאה ניכרת) כמה קילומטרים, מקבלים טיפול ראשוני וחוזרים אל הים, סיפור כמעט הזוי.

"אינני מאשים איש", אומר ראש המועצה האזורית חבל אילות, שלמה שטינסקי, המוכר בכינוי "שושי". "יותר זול לנו, לחקלאים, לגדל חציר בגלל העליון ולהגביל בשירות לשטובה הרפתות הקיימות במשקי האזור, מאשר לגדלו במי הביוב המטופלים של אילת במחיר של 9.75 אגורות למ"ק מים, שאותו דורשת מאתנו "מקורות", לפי קביעת נציבות המים. אנחנו בהחלט זקוקים למים אלה כדי להפריח את הערבה. גם נערכנו לקראת זאת. אולם אין כל סיבה שבעולם שנפסיד כספים יקרים כדי לפתור את בעיית מי הביוב של אילת. אנחנו איננו יצרני הביוב של אילת. אנחנו מוכנים בהחלט להשתמש במים אלה, אך רק במחיר כלכלי. הצענו לשלם ארבע אגורות למ"ק, כאשר 2.9 אגורות מתוך זה הוא החזר הון שאנו תובעים עבור השקעות שביצענו לקראת פתיחת המאגר". הכוונה לצינור שהניחו חקלאי הערבה מהמאגר הזה אל ראש השטח.

"כבר לפני שנה הצענו מכתבים לשר החקלאות, לסגנו, לנציב המים ולמקורות. צעקתי התרעתי. אך, בעקבות בקשות של שר החקלאות וסגנו, המשיכו חקלאי הערבה להשתמש במים תוך הבטחה שמחיר המים יופחת. הדבר לא אירע. לקראת המחיר הגבוה, משראינו ששום דבר לא משתנה, נמנענו מלהרחיב את השטחים החקלאיים. כיום אנו משתמשים בכמות של כחצי מיליון מ"ק בשנה מכלל כמות של כ-3 מיליון, והיתרה, כ-2.5 מיליון מ"ק מים מי ביוב מטופלים של אילת, עושה את כל הדרך בחזרה, אל חופי הרוחצה ושכיות החמדה של מפרץ אילת.

מימיו של "נחל הביוב" הם בצבע ירוק כהה וריחם רע. לאורך ה"נחל" צמחייה טיפוסית למי מלחות. אטד וקנה. לפני יותר משנה, ניסתה עיריית אילת לחסום את הזרימה דרומה באמצעות ביצוע עבודות עפר, אולם המים, פרצו להם ערוץ זרימה חדש, עבר מתחת לגדר המערכת – שאף ביתוקה – אל תחום ירדן, חוזר משם לנחל הערבה, שהוא המקום הנמוך ביותר בשטח.

שם הם כמעט נפגשים עם "עמיתיהם" – מי הביוב של עקבה. הירדנים, הפועלים במרץ ליישוב הערבה הירדנית ועקבה, המונה כבר יותר מ-50 אלף תושבים (לעומת יותר מ-20 אלף תושבים באילת), השלימו לפני פחות משנה את הקמת בריכות החימצון של עקבה, כשני ק"מ מצפון לחוף הים. אז עורר הצעד הירדני מחאת רוח הגה בישראל שאף עירבה את שר החוץ האמריקאי במעשה ובמחאות. הטענה הישראלית היתה על כך, שבעוד אילת מעתיקה את בריכותיה הרבה צפונה, מקימים הירדנים את בריכותיהם בקירבה לעיר התיירות הישראלית. בינתיים התמלאו הבריכות הירדניות, והעיר עלות על אידוי הזולזל, ומימיהן הזולזלו אל תעלה אנטי-טנקית ישראלית שמעבר לה – שטחי החקלאות של קיבוץ אילות. וכך זורמים אל הים שני "נחלים" מקבילים. אל ה"נחל" הישראלי מצטרפים במשך מי הרכה של מתקן התפלה האילתי, מי הביוב מבריכת האיטום הישנה, מי בריכות דגים ומים לא נקיים אחרים. וקיימות גם "תרומות" של מי הביוב "שנסטה", של מרבצי הצבא שעל החוף ושל בתי מלון אחדים ועוד, שכולם זורמים למפרץ אילת.

כבר שנים אחדות מודאגת הרשות מהידרדרות מצב שמורת האלמוגים ואוצרי הטבע המוגנים בראש מפרץ אילת. מינים רבים של דגים ואלמוגים כבר נעלמו, תחילה מהחוף הצפוני, שמחוץ לשמורה, ואחר כך מהשמורה עצמה. את מקומם תפסו צמחים אחרים ואצות.

היתה גם ביקורת על רשות שמורות הטבע שאיפשרה כניסה מוגזמת של מבקרים לשונית אלמוג, דבר שפגע בה. כעת מוגבל מספר הנכנסים לשמורה, ואסורה כליל כניסת מבקרים לתחזית הדרומית.

מנהל מחוז אילת ברשות שמורות הטבע, יובל פלד, אומר שכיום ההנחה העיקרית במצב השמורה נובעת מהעלייה בריכוז החומר האורגני הבלול במי הביוב שזורמים לים.

פלד מדגים לי: הוא נכנס לים ומעומק של מטר אחד הוא שולה מהקרקעית ומשן של סיק שחור. "הדיה אופייני לבוצת ביוב והמראה דוחה ועימאוס".

אנשי רשות שמורות הטבע ביצעו לא מכבר סקר אקראי לאורך רצועת החוף מגבול ירדן עד גבול מצרים, ומצאו בוצה כזאת לכל אורך החוף הצפוני ועד לנמלים, כשהיא רובצת עד לעומק של כעשרה מטרים.

ביולוגית מחוז אילת ברשות שמורות הטבע, הד"ר רפנה לביא, מסבירה: "אין לי כיום תשובה חד-משמעית שתסביר את סיבת הידרדרותה של שמורת האלמוגים. צריך לזכור שאנו עוסקים במערכת אקולוגית מורכבת, שלה קשרי גומלין עם הסביבה המיידית של הים הפתוח".

אומר מנהל השירות לשמירת איכות הסביבה, הד"ר אורי מרינוב, שניסה בשנתיים האחרונות למנוע את הזרמת השפכים לים, ללא הצלחה: "אני מאשים את כל הגורמים שעסקו בביוב אילת בהפקרת הנושא. בראש וראשונה את עיריית אילת, שלא השכילה לגייס את המשאבים הדרושים כדי למנוע את הזרמת הקולחים לים. את חברת מקורות שהחזירה בעבר שפכים גולמיים לים בגלל ויכוח תקציבי עם העירייה; את "פרויקט הביוב הארצי" שעד היום לא השכיל למנוע את סכורי הביוב בעיר והכריח את אילת לבנות את מתקן השפכים ואמצעי הולכתם ולקיום חלקים; ואת החקלאים שמנסים ללחוץ את המערכת לקבלת מחיר זול יותר לקולחים ובינתיים מאפשרים למיליוני קובים של מים להישפך לים".

ראש עיריית אילת, רפי הוכמן (39), אומר: "מי הביוב לאחר הטיפול הם מים מטוהרים, שמשרד הבריאות המליץ לנו כמותם. צריך לזכור שעד לפני ארבע שנים זרם ביוב גולמי בחוף אלמוג ובחוף הצפוני. ביטלתי את המפגע האקולוגי המזמר. השקענו כספים רבים והתחלנו בהקמת המאגרים מצפון לעיר. משהוקמו המאגרים אמרו לי מנציבות המים, וגם נכתב, שיש סיכום עם החקלאים שהם יצרכו את כל המים. הטלתי ספק ביכולתם לקלוט את כל הכמות ונציב המים השיב לי שזו אחריותו".

דין פרוטה / לאה פורת

החימום בגז הפך למותרות

אם אתם מתכננים להתקין מערכת חימום חדשה בדירתכם, או שיש לכם צורך להוסיף מכשיר חימום אחד או שניים לדירה, תשכחו השנה מגז. הודות לעליית מחירי הגז במשך 15 החודשים האחרונים ב-76%, הפך החימום באמצעות גז למותרות. הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, שהכינה סקר מחירים השוואתי של אמצעי החימום השונים, הגיעה למסקנה כי חימום בגז הוא היקר ביותר מכל אמצעי החימום הקיימים. הוא יקר מחימום בסולר, למשל, ב-133% עד 160%. ההבדל נובע מצורת אספקת הגז – גז המסופק באמצעות מונה. מה שמכונה "גז מרכזי" יקר יותר מגז המסופק באמצעות מיכלים. החימום בחשמל שתמיד היה יותר יקר מהחימום בגז, זול השנה ב-8% עד 20% לעומת השימוש בגז, אך יקר יותר מסולר ב-115%.

להלן הנתונים העיקריים מתוך סקר המחירים של הרשות להגנת הצרכן:

סולר – המחיר לחימום 1,000 קילו קלוריות הוא 5.96 אגורות, והוא זול השנה ב-2.3% לעומת השנה שעברה. גם תנוכה.

נפט – המחיר לחימום 1,000 קילו קלוריות הוא 6.28 אגורות, והוא זול השנה ב-1.9% לעומת השנה שעברה. עוד גם תנוכה.

גז (במיכלים) – המחיר לחימום 1,000 קילו קלוריות הוא 13.89 אגורות.

גז המסופק במונה ("מרכזי") – המחיר לחימום 1,000 קילו קלוריות הוא 15.51 אגורות. מחירי השימוש בגז נכונים להיום, כלומר אחרי התייקרות האחרונה של 10%. אולם השוואת המחירים היא של אוקטובר 88', לעומת אוקטובר 87', והיא מצביעה על התייקרות של כ-60%.

חשמל – המחיר ל-1,000 ק"ק הוא 12.83 אגורות, והוא יקר ב-2.13% לעומת השנה שעברה.

מזגן – החימום באמצעות מזגן רגיל אינו נכלל בטבלת ההשוואות של הרשות לצרכנות, אולם בשיחה בעל-פה נמסר לי כי המחיר לחימום 1,000 ק"ק הוא כמחצית ממחיר שעלה השימוש במכשירי חשמל רגילים. מכאן שאם השימוש בגז מגיע ל-12.83 אגורות ל-1,000 ק"ק, הרי שבמזגן המחיר יהיה 6.4 אגורות – בערך כמו מחיר החימום בנפט. אבל כדאי לזכור כי השימוש במזגן לצורך חימום כדאי רק אם ממילא יש מזגן בבית שהותקן לצורך קירור.

עכשיו, כשיש לנו כבר כמה נתונים להשוואה, נותר רק להחליט באיזה מהאמצעים לבחור. אף-על-פי שנותר פער גדול בין סולר ונפט לבין חשמל, כדאי לשקול ברצינות שימוש בחשמל מהסיבות הבאות (ותאמינו לי שלא קיבלתי שום טובת-הנאה מחברת החשמל): השימוש בחשמל הוא נקי, פשוט, אין בו סכנה של פליטת גזים רעילים כתוצאה מבעירה לא טובה או של פליטת גז כתוצאה מפגם במכשיר הגז. אין גם צורך לפתוח חלונות כפי שחשוב לעשות כאשר מחממים באש פתוחה. וכן תוצאה מכך חלק מהחום "בורח" – הניצול בחימום בחשמל הוא הרבה יותר גדול. כיוון שכל מה שדרוש להפעלת מכשיר החשמל או להפסקת פעולתו הוא לחיצת מתג, וזו סיבה נוספת לחסכנות. שכן, בהסקה באמצעות נפט או סולר בנעוד ארובה קשה להפסיק את הפעולה באמצע העונה, ואילו בתנורים הניידים אין נוהגים להפסיק את פעולתם אלא בסוף היום. ועוד, מכשירי החשמל הם זולים יחסית. אז תחשבו על זה כשאתם מחליטים על שיטת החימום בביתכם.

עם ריבה ובלי ריבה

צריך להודות באמת, משרד התעשייה והמסחר הוריד את הפיקוח מהמחירי הסופגניות והנה מתברר שיש תחרות מחירים עצומה. התוצאה – אפשר להשיג סופגניות גם במחירים סבירים. או בעלי הקונדיטוריות בכל זאת צדקו כשלחצו על הסרת הפיקוח. מה שנותר עכשיו ללקוחות הסופגניות הוא לעשות סקר שוק קטן ולקנות במקום שבו הסופגניות גם טעימות וגם זולות. מתנדבי הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות יצאו לעשות סקר השוואתי של מחירי סופגניות וחזרו עם נתונים מאלפים. למשל, שמחירי הסופגניות נעים בין 0.50 ש"ח ל-1.50 ש"ח, משקל הסופגניות נע בין 50 גרם ל-150 גרם והטווח המחירים ל-100 גרם הוא בין 0.55 ל-1.66 ש"ח. ב-57% מהסופגניות יש ריבה, ב-37% מהן יש רק מעט ריבה וב-6% אין בכלל ריבה.

הסוקרים התבקשו לרשום האם הסופגנייה טעימה או לא טעימה. התוצאה, למרות שעל טעם וריח אין להתווכח, ב-71% ממקומות המכירה ציינו הסוקרים כי הסופגנייה טעימה ורק ב-29% מהמקומות ציינו כי הסופגנייה אינה טעימה. חבל רק שלא פירטו איפה אכלו את הסופגניות הטעימות, ואיפה אכלו את הלא טעימות. בנוסף לבדוק בעצמכם את הדבר אני לא צריכה להגיד לכם כמה קלוריות יש בכל סופגנייה.

הסופגנייה הזולה ביותר נרכשה ב"עוגת תק" במחנה יהודה בירושלים. מחירה ל-100 גרם – 55 אגורות. אותו מחיר שילמו גם בקונדיטוריה "עוד" בנס ציונה, ובחנות מכולת בשדרות בנימין 1 בנתניה. המחיר הגבוה ביותר עבור סופגנייה שולם במכולת מוקי ברחוב ויצמן 22 בנס ציונה – 1.66 ש"ח ל-100 גרם. מחירים גבוהים שולמו גם בקונדיטוריה "להורוך" ברחוב דיזנגוף תל-אביב – 1.50 ש"ח ל-100 גרם, ובמינימרקט "פיננתי" ברחוב רוטשילד בנס ציונה – 1.43 ש"ח ל-100 גרם.

תעלומת מאה השקל

מכשירי הכספומט מספקים לנו לעתים קרובות למדי חוויות מפתיעות. אבל המקרה שקרה לאהרון חן מכפר סבא הוא משום מה.

באחד מימי ששי של חודש אוגוסט השנה, בשעה שהבנקים כבר היו סגורים, ניגש אהרון חן למכשיר הכספומט הצמוד לסניף בנק דיסקונט שברחוב ויצמן בכפר סבא, כדי להצטייד ב-100 שקל. על-פי עדותו, לאחר שנקש במקשים המתאימים, המכשיר השמיע "רעשים וצלצולים", פלט בחזרה את הכרטיס והפתקית, אך לא את הכסף.

ביום ראשון הלך לבדוק את חשבון הבנק שלו, והתברר לו כי נרשמו לחובתו 100 שקל. הוא דיווח על המקרה לפקידת הבנק שהבטיחה לבדוק את המקרה. היא כתבה לחברה המתחזקת את מכשירי הכספומט, אך לא הגיעה מהם תשובה. גם פניות שלו עצמו לא נענו. כיוון שלא הגיעה תשובה מהחברה, סירבו פקידי הבנק להחזיר לו, או לזכות את חשבונו ב-100 שקל.

חן כתב אפוא מכתב תלונה למנהל השירותים הבנקאיים בבנק דיסקונט ותיאר את הקורות אותו. תוך ימים אחדים הגיעה תשובת הבנק. כדאי לשים לב לתשובת הבנק האדיבה שאינה מסוג הדברים הרווחים אצלנו. הנה קטעים מהתשובה החתומה על-ידי אריה כהן מאגף התפעול, מחלקת שירותים בנקאיים: "... בדיקת תלונתך העלתה כי בתאריך 19.8.88 שעה 13.29, בוצעה פעולה לצורך משיכת מזומנים ע"ס 100 ש"ח, ממכשיר הכספומט המותקן בסניף כפר סבא.

"בהתאם לדיווחים שבידנו, בקשתך טופלה ללא כל תקלה, וממכשיר הכספומט נפלטו שני שטרות בערך של 50 ש"ח כל אחד.

"באותו יום בשעה 13.30 נעשה ניסיון נוסף למשיכת מזומנים מאותו מכשיר כספומט, ואולם פעולה זו בוטלה.

"בביקורת שנערכה בסניף כפר סבא לא נמצאו ממצאים חריגים, המעידים על תקלה כלשהי בעת ביצוע הפעולה הראשונה, וכן לא נמצא בקופת הכספומט סכום עודף ליום עבודה זה.

"לאור הממצאים הנ"ל ואמצעי הבקרה המשוכללים אשר אנו נוקטים בהם למניעת כל פגיעה בלקוחותינו, הופתענו למקרא תלונתך. יחד עם זאת, בהיותך לקוח ותיק ומהימן, הוחלט לפנים משורת הדין, לזכותך בסך 100 ש"ח.

"הרשו לנו להביע בשם סניף כפר סבא את התנצלותנו על העיכוב בהמצאת תשובתנו.

"לשירותך בכל עת".

יוצא הדופן בתשובה הזאת הוא, שעל-אף שהממצאים לא אישרו את תלונתו של הלקוח, החליטו בבנק לפצותו. כך צריך להתנהג כל גוף המכבד את עצמו ומעוניין להחזיק בלקוחותיו.

אור בקצה הבזק

בתאריך 28.7.88 פורסמה במדור זה כתבה שכותרתה "אור בקצה הבזק" ובה סופר על דרך הייסורים שעברה ט.ג. במשך שנתיים ימים עד שטופלה בקשתה להפריד את קו הטלפון שלה מקו משותף שהחזיק את הקו תפוס רוב שעות היום.

ט.ג. כתבה על מה שעבר עליה ליו"ר דירקטוריון "בזק", יורם אלסטר. בסוף נובמבר, כשלושה חודשים אחרי משלוח המכתב, קיבלה תשובה מהעוזרת הבכירה של יו"ר הדירקטוריון, עופרה ילון. במכתבה היא מציינת, כי בעקבות פנייתה בדבר תקלות חוזרות ונשנות בטלפון שברשותה, הם פעלו כדלקמן: קו הטלפון הופרד מיד; בנוסף לכך הועבר הנושא לבדיקה יסודית של המבקר הפנימי בחברה; מדו"ח המבקר עולה כי היו ליקויים תפקודיים במערכות החברה הנוגעים להפקת את הלקחים במישור התפעולי והניהולי ופעולות ליישום המסקנות המתבקשות. בסוף המכתב נאמר: "אנו מתנצלים על עוגמת הנפש שנגרמה לך, ומאחלים לך כי תיהני משירות טוב ואמין של מערכת הטלפונים".

הממשלה נגד העיתונות

השליטה של ממשלת דרום אפריקה על המידע מספקת לה צעיף שמאחוריו היא יכולה לבצע את מעשי הדיכוי שלה

מאת אנטון הארבר ואירווין מאנים

Newsweek
מיוחד להארץ

הכותבים הם עורכי העיתון "דה ויקלי מייל" המופיע ביוהנסבורג

בחודש האחרון היווה עיתוננו, "ויקלי מייל", איום כה מבהיל לשלומו של הציבור הדרום-אפריקאי, עד כי נאסר עליו להימכר ברחובות. בשבוע שעבר היינו שוב לא-מסוכנים ואנו רשאים לחזור לדוכני העיתונים. מה השתנה בין החודש שעבר לשבוע שעבר? מאומה לא השתנה. זה אופייה של הצנזורה הדרום-אפריקאית במסגרת מצב החירום בן 30 החודשים. היא שרירותית ואי אפשר לחזות את צעדיה. לצנזורה הדרום-אפריקאית היתה תמיד איכות אורווליאנית. למשל, חוק נקודות המפתח הלאומי מ-1980 אוסר על צילום מה שמכונה "נקודות מפתח". מה היא נקודת מפתח? איש אינו יודע, שכן הממשלה אומרת כי לו היתה מגלה לנו מה הן נקודות מפתח, היה "האויב" יודע היכן להניח פצצות. אנו נגלה מה זו נקודת מפתח רק כאשר נצלם אותה, ויוטל עלינו קנס, או שנישלח לבית סוהר על המעשה שעשינו.

מצב החירום חידד אבסורדיות זו – התוצאות מטרידות ומדאיגות. עורך העיתון "ניו-נישן", זוולאשה סיסולו, שוחרר בשבוע שעבר לאחר שנתיים מעצר ללא משפט. אבל מיד הוטל עליו מעצר-בית לכל דבר והוא אינו יכול לחזור לעבוד. עיתונאי פרילאנס, בראיין מאקסוט, חבוש בכלא מאז ינואר 1986. הופעתם של שלושה עיתונים הושעתה ומנית בשמונת החודשים האחרונים, לא משום שהפרו חוק כלשהו או אפילו הואשמו בהפרת חוק, אלא משום ששר הפנים סטופל בותה החליט שהם מהווים סכנה לשלום הציבור.

הוא אינו חייב להסביר את החלטתו. השר קובע את הכללים. מה הם כללים אלה? רק הוא יודע. אנו מגלים זאת רק לאחר שאנחנו מפרים אותם. אפילו נתחיל להבין מה הוא הדבר שאינו לרוחו בעיתוננו, הוא יכול לשנות את דעתו כרצונו, ולשכתב את הכללים.

כל אותם דברים עטופים בכיסוי אלגנטי של הגיון והליך לגאלי כביכול. סגירת "ויקלי מייל", למשל, היתה שיאו של הליך בן 13 חודשים שכלל אזהרות, חילופי מכתבים פורמליים ופגישות עם שר הפנים. בכל שלב נראה היה כאילו מציעים לנו את זכות התשובה. אולם בסופו של דבר השר הוא תובע כללי ושופט כאחד. הוא לבדו מקבל את ההחלטות. אפילו בית-משפט אינו יכול לקרוא עליהן תיגר.

עיתונות אלטרנטיבית

מבקרים במדינה מופתעים לאור אחת ממה שנראה כחופש דיבור ומיגוון העיתונים שהם רואים בקרנות רחוב. עיתונים יכולים למתוח ביקורת על הממשלה, לדרוש שינויים, לצאת למערכה למען מטרות שונות, ולהתלונן. אולם פתיחות מדומה זו מסווה צנזורה מסובכת יותר. תחומים חיוניים בחיים הדרום-אפריקאיים – התנהגות המשטרה והצבא, תסיסה בערי השחורים, תנאי המעצר והדרישותיהם ופעילויותיהם של מרבית אנשי האופוזיציה השחורה – מוסתרים מעיני הציבור באמצעות ההגבלות המוטלות על אמצעי התקשורת.

בשנים האחרונות הוקמו קומץ עיתונים המכונים העיתונות "האלטרנטיבית", במידה רבה כדי להתחרות דרכים לחשיפת אותם "תחומים מוסתרים". הם בודקים יותר מקרוב את הממשלה ואת מדיניותה ונותנים קול לרוב חסר-הקול של דרום-אפריקה. כמה מהם באו מבריתות עם ארגונים פוליטיים. אחרים, כמו "ויקלי מייל", מעדיפים לשמור על מרחק ביקורתי ופותחים את עמודיהם לקשת רחבה של דיעות על עתיד ארצנו.

אין זה מפתיע שהעיתונות האלטרנטיבית הקימה לעצמה אויבים ומידיים. הממשלה הכריזה עליה מלחמה, היא מאשימה אותה ב"שירותים תקשורתיים", בהתססה בדרכים מהפכה ובנדיסם בחוקי ובסורר. "ויקלי מייל" רשאי להתגאות כי בגלל – יותר מפקפק – תיקן שר הפנים לפחות שתיים מתקנות החירום הנוגעות על התקשורת. כאשר ב-1986 הופיעו אצלנו מחיקות בצבע שחור עבה בדיווחים "בלתי לגאליים", כדי להראות לקוראינו עד כמה רב המידע המוסתר מהם, אסר השר על "חללים ריקים, השמטות ומחיקות". כאשר שוקם יותר השנה פירסמנו דיווחים מעיתון אחר שהוצא נגדו צו מניעה, אסר שר הפנים על הופעת אותו גיליון.

הדיכוי היה רק חלק מהליך נרחב יותר: ההשתקה ההדרגתית של האופוזיציה. השנה בוטלה פעילותם של יותר מ-20 ארגונים, ומספר לא-ידוע של אנשים נעצרו או הוטלו עליהם הגבלות שונות. שימוש בהליך אטי של אזהרות השעיות וסגירות להשתקת העיתונות, יכול להיראות מתון, אך לממשלה יש סיבות משלה לגישה מחושבת זו. כך היא מבטיחה, שכאשר עיתון נסגר לבסוף, זעקת הזעם הציבורית – שהיא בדרך-כלל חריפה בתחילה – תתחלף במהלך הדברים לקול ענות חלושה. הדבר מעניק ליישום של הליך חוקי לתהליך שביסודו הוא חסר שחר.

שליטה על המידע

מדוע טורחת הממשלה לנהוג כך? מכיוון שפרטוריה עדיין חשה צורך לשכנע את הקהילייה הבינלאומית כי אצלנו נמצאת "העיתונות החופשית ביותר באפריקה". שליטינו מודעים היטב לחשיבות הסמלית שנודעת ל"עיתונות חופשית" בוואשינגטון, בלונדון ובבון. עובדה זו מקלה אותם בשאיפתם להשתיק קולות מרגיזים כמו שלנו. לולא היה האיום על "ויקלי מייל" מעורר מחאה בינלאומית עזה, לרבות פנייה משותפת מצד 12 מדינות הקהילייה האירופית, אנו מאמינים כי עיתוננו היה נסגר לתקופת זמן ארוכה בהרבה מאשר ארבעה שבועות. הלקח ברור: הקהילייה הבינלאומית יכולה לתרום תרומה ממשית לעיתונות חופשית בדרום-אפריקה.

אולי דומה שמוזר הוא להתמקד דווקא בצנזורה במדינה הידועה כמפרה צים הפונים ללא משפט, בכותם של אזרחים העצורים בידי המשטרה, בשימוש שהיא עושה בכוחות הביטחון כדי להגיב על פעולות מחאה. אבל שליטה על מידע היא מהותית לפעולות אכזריות אלה. היא מספקת את הצעיף שמאחוריו יכולה הממשלה להמשיך ליישם סוגי דיכוי שונים. קיומם בחדרת הציבור הוא ציר מרכזי במדיניות הממשלה. המדינה שולטת על מידע, כדי לשלוט על אנשים. אם היא שוטפת מידע זה, אזי שומר שקט, אנשים יתחילו לתכנן את עתידם – עתיד שונה מאוד ממה שהממשלה רוצה בו.

באווירה דומה, מאבק בצנזורה הוא תהליך של צבירת כוח והסמכויות. תנו לאנשים מידע ואתם נותנים להם את הכלים לשפר את חייהם. זה המאבק בין אלה המפחדים מהעתיד והרוצים להשתיקו מבתנו לבין אלה הרוצים להתייצב מולו. המאבק בצנזורה הוא מרכיב מהותי במאבק לבניין דרום-אפריקה טובה יותר.

בימה חופשית

כיבוש גרוע מכפייה דתית

רוב יהדות ארה"ב מעדיף ממשלה צרה של הימין עם שינוי חוק השבות, על-פני ממשלת אחדות שתמסד עוד יותר את דיכוי הפלשתינאים

מאת נאן פינק

בירקלי, קליפורניה

הכותבת, בית לאורתודוקסית, היא המוציאה לאור של כתב העת "תיקון", המופיע בקליפורניה

אם ישונה חוק השבות, גיור – בידי רב קונסרבטיבי – לא יוכר עוד על-ידי החוק הישראלי. זה מטריד אותי מאוד, אבל לא עד כדי כך שיתעורר בי הרצון שבישראל תקום ממשלת אחדות לאומית, אשר תפקידה העיקרי יהיה לספק תירוץ למערך להמשיך את סירובו של הליכוד לסיים את כיבוש הגדה המערבית ועזה.

אני יודעת שישראלים הוצפו בדיווחים על התנגדותם התקיפה של יהודי אמריקה לממשלה צרה בהשתתפות הליכוד והמפלגות הדתיות. אכן, השינוי האפשרי של חוק השבות אינו מרנין את לבם של רוב יהודי אמריקה. אנחנו גם חוששים, שממשלה ישראלית, הכופה דת על אזרחיה, רק תעמיק את הקרע העגום בין חילונים לדתיים. אנחנו חוששים שהשינוי יפגע ביהדות, באשר הוא ירחיק עוד יותר את הישראלים מן האמונות הדתיות העמוקות של המסורת היהודית. אל נא תטעו: אנחנו מודאגים מאוד מן הדברים האלה.

אולם, למרות שקול זעקה נגד שינוי חוק השבות בקע מגרונותיהם של מנהיגים יהודיים באמריקה ושל ארגונים – אני מדברת בשם יהודים רבים בארה"ב, כאשר אני אומרת שמה שמדאיג אותי אפילו יותר הוא עניין הפלשתינאים. האיום העיקרי להמשך תמיכתנו בישראל הוא דיכויים הנמשך של הפלשתינאים. חוסר רגישותה של ישראל כלפי מיליון וחצי בני אדם, החוסרים כל זכויות פוליטיות, גורם בקרב יהודי אמריקה לניכור עמוק מישראל.

ישראלים אינם יכולים לדעת מה עומק הניכור, כאשר בישראל אתם שומעים רק את קולה של הקהילה היהודית המאורגנת. בקהילה זו שולטים זה זמן רב שמרנים פוליטיים, השותפים להשקפותיו הימניות של שמיר. רוב יהודי אמריקה אינם קשורים בארגונים האלה, והמקום היחיד שבו מיוצגת דעתם כהלכה הוא סקרי דעת קהל, וכפי שחזרו והראו הסקרים השנה האחרונה, רוב עצום של יהודי אמריקה מתנגדים למדיניות שמיר.

בשביל רבים כאותנו, הקמת ממשלת אחדות לאומית תהיה ההתפתחות הגרועה ביותר. בממשלה כזאת תניח מפלגת העבודה לשמיר להמשיך במדיניות הכיבוש שלו. תרשה לו להציע "יוזמה חדשה", עם איזו "אוטונומיה" ריקה מתוכן, שאנחנו יודעים מראש כי הפלשתינאים ידחו אותה.

בטווח הרחוק מוטב לישראל שמפלגת העבודה תאזור אומץ להישאר באופוזיציה, ותנסה לגייס רוב לדרכה, במקום להציע חזות נעימה למדיניות הליכוד. אם תסכים מפלגת העבודה לכהן ארבע שנים באופוזיציה, אפשר שהיא תקבל את הזכות על "הארץ המובטחת" בבחירות הבאות. אבל אם תעניק מפלגת העבודה גושפנקה של כשרות למדיניות שמיר, היא תוסיף ותשקע ככוח אלקטוראלי של ממש.

אם הליכוד יקים ממשלה אשר תשנה את "חוק השבות", אני אתנגד לממשלה כזאת בגלל כפייתה הדתית. אבל אעדיף ממשלה כזאת, שכנגד מדיניותה נוכל למחות ללא סייג, על-פני ממשלה שתקדש את הכיבוש ואת הדיכוי, ואשר מפלגת העבודה תהיה שותפה בה.

אל תשתמשו ביהודי אמריקה כתירוץ להצטרף ל"ממשלת אחדות לאומית". אף כי אנחנו מתנגדים לשינוי חוק השבות, ישראל הכובשת את הפלשתינאים תבעית אותנו הרבה יותר מישראל שעסקה עיסקה עם המפלגות הדתיות.

הכיוון מעריב
קרא ביום שישי:

ג'וּס כהלכה סא"ל משה הגר'לאו, סא"ל רון שכנר, רס"ן מאיר קראוס, קציני מילואים בוגרי ישיבות ■ אברהם תירוש

"פתח" בתוך הקו הירוק הוליית מחבלים ובה חיילי צה"ל ערביים ■ אמיר גילת

משה הגר'לאו

מעריב שבוע:
צה"ל, אלכוד האינתיפאדה עמנואל רוזן ● אידה נודל, שנה אחרי: המסע – יעל פרוכלסר ● וגליה ססמטם אל-על – יהונתן גפן ● ד"ר פיליס צ'סלר, פמיניסטית: האשה היא עדיין העבד של הגבר – אורית הראל ● אריאל דילבר, קמבק – אבי מרינבשטיין

אריאל דלבר

מעריב שבת:
מעשה המרכבה, ההצגה והמשכת – יוסף חריף ● ראש המסלול הסובייטית: תודה לחיילים הישראלים – עודד גרנות ● מחוז ירושלים אומרים: כל פודל יבוא יומו – אביטל בריוסף ● ד"ר – אבנון אברבוכיץ ● המאפיה בסיציליה: בהגמת קוליאונה יוצא למלחמה – מיכל פלג

מעריב נשים:
דוריס הקטנה. הסרט על פי ספרו של צ'ארלס דיקנס – עידית שחור ומשה זהר ● פלורידה – דליה רביקוביץ

מעריב קריירה:
הרלישות של יעקב לזוסמן — נגה שדמי

מעריב תל אביב:
הרעל שבתחורה. מכס לחברה מחודנת – ריק ריבלין

מעריב ספרות:
סיפורת צעירה — אמנון נבות על עור שלו, חבר בספור על דורית פלג

אידה נודל

מעריב דעות:
יובל אליצור, אריה ביטון, חנוך ברטוב, עוזי דיבנביץ, משה זיק, ינאי לב, אפרים סידון, שמואל שניצר

מחפש כיוון לשבת? קרא מעריב יום ו'

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

בית־המשפט יפסוק היום גורל מאבק השליטה בישרס

בית־המשפט המחוזי יכריע היום בסוגיה של חוקיות הקצאת המניות הפרטית של חברת ישרס ליו"ר דירקטוריון החברה יהושע פורר. ישרס הקצתה לפורר, בעיצומו של מאבק השליטה על החברה, 5% ממניות החברה. הנהלת הבורסה דרשה לבטל את ההקצאה בטיעון שהיא לא נעשתה בהתאם להנחיות. גם מנהל תיקי ההשקעות, שלמה איי־זנברג, דרש את ביטול ההקצאה.

לקביעת בית־המשפט תיוודע השפעה מכרעת על גורל השליטה בחברה, שכן הקבוצות הנצות, איי־זנברג וקירס, מחזיקות את מניות החברה בשיעורי החזקה דומים. האסיפה הכללית הנדחית של החברה תתקיים ביום ב' בשבוע הבא, ואז ניתן יהיה לדעת מי יהיה בעל השליטה העתידי בחברה.

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

מידע־פנים: חסרה חומה

אחד הנושאים הבוערים שחוק ניירות הערך הישראלי אינו נותן לגביו תשובה מספקת, הוא הסיכום הרב שעושים גופים הפעילים בשוק ניירות הערך במידע־פנים הידוע רק להם, שאינו נחלת הכלל. ברור שמנכ"ל חברה ציבורית יודע היטב מכל בעל מניות אחר את המצב האמיתי של החברה.

במקרים רבים אין הפרדה בין הניהול לבעלות, ומנכ"ל החברה הוא גם בעל השליטה בה ולעתים מכהן כיו"ר הדירקטוריון.

עקב כך, יכול בעל עניין בחברה להתהדר ... מבלי שניתן להוכיח כי פעל על סמך מידע־פנים.

זאת ועוד: במקרים אחרים, היו מקרים רבים באלה ...

הכל שראשי הרשות לניירות ערך, שהסכילו באמצעות תיקון 9 לצבור סמכויות נוספות ולשכלל את אמצעי הגילוי הנאות, אינם טורחים לאכוף את החוק בנושא זה.

מי ירכוש את השליטה באי.די.בי.

חברת אי.די.בי. בעחזות מחזיקה כיום ב־68% בהון המניות של אי.די.בי. וב־56% ממניות השליטה. אי.די.בי. היא חברת־האם של בנק דיסקונט. אף כי אי.די.בי. בעחזות אינה חברה ממשלתית, הרי אם תתקבל הצעת החוק של האוצר להשוואת זכויות ההצבעה, היא תיעשה לממשלתית.

משפחת רקנאטי, המחזיקה ב־10% בהון וב־30% מזכויות ההצבעה, מבקשת לרכוש את השליטה בחברה מידי הממשלה.

הפסדים ברשימה הראשית

החברות שמניותיהן נסחרות במסגרת הרשימה הראשית (למעט בנקים בהסדר) הפסידו במחצית הראשונה של 1988 סכום כולל של כ־73 מיליון דולר, לעומת רווח של 19 מיליון דולר ב־1987 כולה, כך עולה מנתונים שהוכנו על־ידי מחלקת המחקר של בנק המזרחי.

מחלקת המחקר של הבנק מציינת, כי הנתונים מעוררים דאגה רבה באשר לעתיד הצפוי למרבית החברות שמניותיהן נסחרות בבורסה. שיפור במצב ייתכן רק אם תוקם ממשלה שתציג תוכנית להבראת המשק – אומרים כלכלני הבנק.

דורון מנשה

גידול בחלקן של קרנות הפועלים

קבוצת בנק הפועלים הגדילה את חלקה במערכת קרנות הנאמנות מ־27.7% בסוף אוקטובר ל־28.2% בסוף נובמבר. נכסי קרנות הפועלים וקרנות "להב" של בנק אמריקאי מסתכמים ב־1.1 מיליארד שקל, בשעה שסך נכסי קרנות הנאמנות מסתכמים ב־3.95 מיליארד שקל.

לנוכח הגידול בחלקן של קרנות הפועלים, ממשיכה קבוצת בנק לאומי להוביל במערכת קרנות הנאמנות, וחלקה בשוק קרנות הנאמנות מגיע ל־41.6%.

מק"מ לשנה

בנק ישראל הנפיק השבוע, בראשונה, מק"מ לתקופה של שנה בסכום של 10 מיליוני שקל. עד כה הנפיק הבנק מק"מ לתקופות של חודש עד חצי שנה. הנפקת המק"מ לשנה היא במסגרת הניסיונות לגוון את אפיקי ההשקעה השקליים הלא־צמודים לטווח ארוך.

מחיר ההנפקה של המק"מ החדש נקבע בשיעור תשואה של 20%. גורמים בבורסה מעריכים כי המק"מ לתקופות ארוכות עשוי להפך למכשיר מרכזי בשוק הכספים בתוך חודשים מספר, עם ירידת שערי הריבית במשק.

דורון מנשה

העיתוי הנוח של השביתה

העובדה ששביתת עובדי הבורסה פרצה דווקא ביום א' השבוע, ולא בכל מועד אחר, היתה נוחה במיוחד לחלק מסוחרי הבורסה, השקועים עד צוואר בשוק החופשות. גורמים בבורסה העריכו כי שוק המניות אמור היה לרדת, אלמלא שביתת העובדים, וזאת עקב אי־הבהירות בתחום הפוליטי ובתחום הכלכלי.

הפסקת פעילות הבורסה ליום אחד צינה את התלהבות המוכרים, ועם חידוש המסחר חזרו בהם רבים מפקודות המכירה.

מדיניות חדשה של ירדן:

לא שמן זית, לא ירקות, כן פירות

משרד התמ"ס אסר יבוא שמן זית כדי לסייע בהקטנת העודפים

מאת אבי גנאור

ירדן אוסרת בשבועות האחרונים להכניס לתחומה דרך גשרי הירדן שמן זית וירקות מהגדה המערבית, אך מאפשרת מעבר פירות, בעיקר משלוחים גדולים של אבטיחים.

העונה עלה ייצור שמן הזית בגדה בהרבה על הביקוש ונוצרו עודפים גדולים, אותם מבקשים היצרנים לשווק בירדן ודרכה לארצות ערב השכנות. אלא שמזה כמה שבועות שהירדנים מונעים לחלוטין מעבר של שמן זית בגשרים, ואפילו אנשים פרטיים, הנושאים עמם פח־שמן, אינם מורשים לעבור לשטחה.

ל"הארץ" נודע כי בקרב גורמי הביטחון המופקדים על הפעילות הכלכלית בגדה שוררת הרגשה שמדובר במדיניות חדשה, אם כי, לדבריהם, עוד מוקדם לאפיינה, שכן למרות שהירדנים אוסרים הכנסת שמן וירקות, הם עדיין מאפשרים מעבר של פירות. אותם גורמים מעריכים, כי המלך חוסיין מבקש בדרך זו ללחוץ על תומכי אש"ף בשטחים. בשבוע שעבר יצאה משלחת של בכירי החקלאים מהגדה לירדן בניסיון להביא לביטול האיסור, אך זו חזרה כלעומת שבאה. אותם גורמים מציינים, כי יתכן שהמדיניות החדשה נובעת גם ממצבה הכלכלי הקשה של ירדן, החלשות הדינר, ועודפי תוצרת חקלאית מקומית.

מאיר שמיר, מנכ"ל משרד החקלאות, אמר בתגובה, כי מערך הפיקוח שמפעיל משרד החקלאות ערוך למניעת הברחה של תוצרת חקלאית מהשטחים לישראל. הוא ציין כי גם השוק הישראלי רווי השנה בעודפי שמן זית. לבקשת משרדו הסכים משרד התמ"ס לאסור השנה יבוא שמן זית מחו"ל.

שיווק / אבי גנאור

"מדיה 89" בסימן האטה

ביום שני הקרוב תיפתח במלון הילטון בתל־אביב תערוכת הפרסום השנתית "מדיה 88", שתצטרך להתמודד השנה עם חששו של המגזר העסקי מהמיתון בשער והשפעתו על היקף הפרסום במשק.

התערוכה, שאותה יזם "איגוד המפרסמים בישראל", זו השנה השלישית ברציפות, תבוצע על־ידי חברת "סיגמא טים" מקבוצת "צוות שמיר", והיא תתמקד בבריה הישירה לעומת ההתמקדות בבריה הסכבית הממוחשבת בשנה שעברה.

ישתתפו בתערוכה העיתונים היומיים הגדולים, אך גם עיתונים חדשים דוגמת המקומון "לעניין", העיתון החדש בשפה האנגלית "THE NATION" והעיתון בשפה הערבית "אל־אתיחאד" הפונה למגזר הערבי הישראלי.

ברוניסלאב טאו, מנכ"ל איגוד המפרסמים, אמר אתמול כי השנה מתקיימת תערוכת הפרסום באווירה של חוסר־וודאות בכל תחומי השיווק והפרסום. זאת בשל חילופי הממשלה, המשברים הכלכליים, והיווצרותם של סימני־שאלה גדולים באשר למדיניות הכלכלית הצפויה.

שני ימי העיון הצמודים לתערוכה יוקדשו לעתידו של המשק הישראלי לקראת 1989 והשינויים שיחולו בשוק האירופי המשותף לקראת 1992. בין המשתתפים: יצחק מיטרני, סמנכ"ל משרד החוץ לנושאי כלכלה ושיתוף פעולה בינלאומי, פרופ' בייגן פישלזון מאוניברסיטת ת"א, ומרצה מיוחד שהובא מאנגליה להרצות על החידושים בתחום הסקרים ומדידת האזנה לרדיו.

מאיר ישווק נעלי באלי

רוני מאיר, בעליה של חברת "צורף" להשקעות, הנמנה עם בעלי "אלמאיר" מקבוצת "מאיר" (אחיו של שי מאיר, שניהל את כלבו שלום), יתחיל בקרוב לשווק בישראל מוצרי הנעלה ואבזרי אופנה מתוצרת החברה השווייצית "באלי". זאת במסגרת מדיניותה של החברה לפיתוח עסקים בתחומים חדשים.

שיווק מוצריה של "באלי" בישראל ייעשה בשלב ראשון רק ב"מיני קניון" החדש שהוקם בקומה השנייה של מגדל שלום, בחנות חדשה שעוצבה על־פי הדרישות והסטנדרטים של חברת "באלי" הנהוגים בכל חנויותיה. בחנות יוצגו למכירה גם ארנקים, חגורות, מחזיקי־מפתחות ועניבות.

מחזור מכירותיה של "באלי", שהוקמה לפני 120 שנה בשוויץ, מגיע כיום ל־1.2 מיליארד דולר בשנה, מספר עובדיה 10,000, והיא משווקת את ארבעה מיליון זוגות הנעליים המיוצרים על ידה ב־464 חנויות הנושאות את שמה ברחבי תבל.

שוק הנעלים לגברים בישראל מסתכם ב־16 מיליון זוגות בשנה, ואילו לנשים הוא מסתכם ב־3.5 מיליון זוגות לשנה בלבד. סקר שערכה החברה השוויצרית מלמד, כי 5% מתושבי ישראל, כמו שיעור דומה של האירופאים, קונים את מוצריה באופן קבוע.

גרבי ניילון מגיל 11

סקר שערכה חברת "גיבור סברינה" מגלה כי ילדות מתחילות לגרוב גרבי ניילון כבר בגיל 11, אם כי קיימת דרישה לגרביים אלו גם בגילאים מוקדמים יותר מצד ילדות בגילאי 7 ומעלה, המבקשות להיראות "כמו אמא".

מיתן הנשים המשתמשות מדי יום בגרבונים, מהם הצבעים והדוגמאות המועדפות עליהן ושאלות רבות נוספות הקשורות בהרגלי השימוש בגרבי הניילון בישראל היו נושאו של סקר מקיף שבוצע להזמנת תשלובת "גיבור־סבריה", לקראת ההערכות השיווקית החדשה של החברה לקראת חורף 89'.

חיים רווה, מנכ"ל החברה, סיפר כי ממצאי הסקר שבוצע בחמש קבוצות נשים בגילאי 16־35 כבר מיושמים במוצרים שהחברה תשווק בשנה הבאה. בין שאר הממצאים:

* נשים המשתמשות מדי יום בגרבונים מנהלות סגנון חיים המחייב לדעתן יציאה לעבודה בלבוש אלגנטי.
* נערות נוהגות ללבוש גרבי ניילון בחורף כדי להיראות שופעות.
* נשים מאמינות שגרבי ניילון מייפות את הרגל והגרביים נתפשות כסקסיות.
* קניית גרבי ניילון ליום יום נעשית ללא תכנון מוקדם תוך כדי קניית מוצרים אחרים. בדרך־כלל קונים יותר מזוג אחד, מתלונות מאקמוקות בגלל המחיר הגבוה של הגרב.

פרסום גם על ביצים

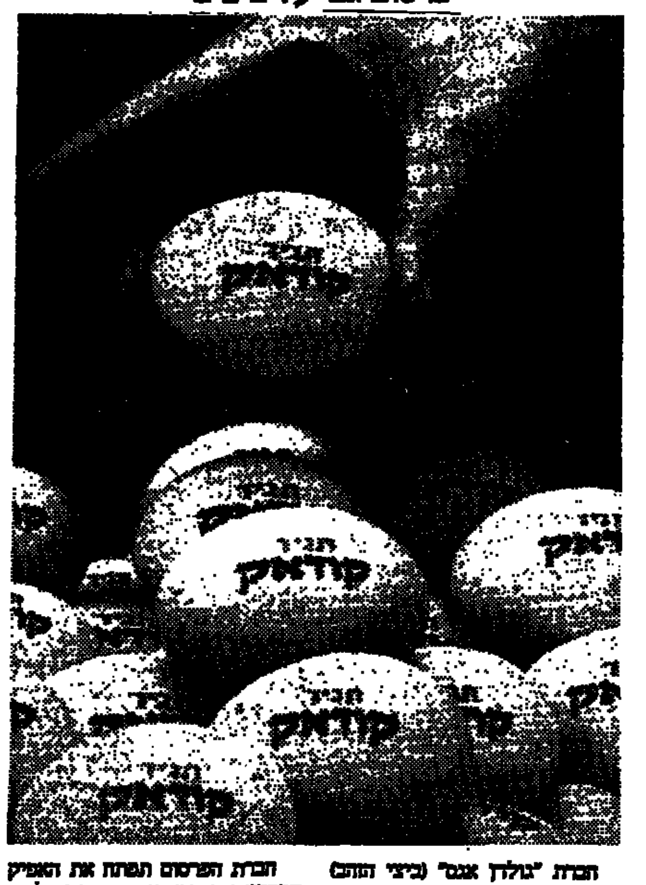

חברת "גולדן אגס" (ביצי הזהב) תציג ב"מדיה 89" גימיק פרסומי חדש: פרסום על גבי ביצים, המשווק לצרכן. החברה פיתחה בשנים האחרונות תוכנה חדשנית המאפשרת את הדפסת הפרסומות על הביצים תוך כדי המיון האוטומטי שלהן, המתבצע במהירות של 30,000 ביצים בשעה. התהליך: ההדפסה מתבצעת בסיוע מערכת ממוחשבת, המחוברת לציוד הדפסה שמאפשר הדפסה מהירה בלי לפגוע בשלמות הביצים.

חברת הפרסום תפתח את האפיק הפרסומי החדש ביוזמות מינימליות של מיליון ביצים לפחות. על־פי סקרים שערכה החברה, זוכה כל ביצה בממוצע ל־25 חשיפות, כך שכל מפרסם יזכה ל־25 מיליון חשיפות ליחידת פרסום.

"גולדן אגס" מכרה את הזיכיון על הרעיון לחברה בינלאומית, "אגיי ווריטי", שתנסה לשווקו לחברות פרסום בחו"ל. ב"מדיה 88" הוצג אמצעי פרסום דומה – פרסום על גבי אבטיחים.

חברות ביטוח נותנות הלוואות למי שטוען שנפגע מהאינתיפאדה

מאת אריה לביא

מפעלים ועסקים שנפגעו משריפה או חבלה, התובעים את חברות הביטוח שלהם, נתקלים באחרונה בחידוש: חברות הביטוח מציעות הלוואה צמודה ללא ריבית במקום פיצוי, כאשר יש חשש שהנזק נגרם בגלל האינתיפאדה.

כידוע, מכסה משרד האוצר באמצעות מס רכוש את הנפגעים מפעולות איבה. אם האוצר מכיר בנזק שנגרם מפעולת איבה ונותן פיצוי על כך, פטורה חברת הביטוח מלפצות את המבוטח. במקרה כזה מתחייב המבוטח להחזיר את ההלוואה שקיבל לחברת הביטוח, ולא – ההלוואה נהפכת לפיצוי על הנזק.

חברות הביטוח החלו לנהוג כך בחודשים האחרונים, בשורה ארוכה של מקרים שבהם מתלוננים המבוטחים כי אירעו הצתות או נזקים אחרים שיש חשש שהם נבעו מהאינתיפאדה. מדובר בעיקר במקרים במפעלים שבהם מועסקים עובדים מהשטחים או מפעלים הנמצאים בסמוך לאזורים שבהם יש גישה נוחה לתושבי השטחים. החברות מעריכות, כמובן, שהנזק יוכר על־ידי האוצר כנובע מפעולות איבה וכך הן יהיו משוחררות מתשלום הנזק.

באחרונה יש גידול ניכר בהיקף התביעות מסוג זה, במיוחד בסקטור המושבים. במקרים אלה יש חשד שפועלים מהשטחים גרמו להצתות או לנזקים, שעליהם מתלוננים המבוטחים כלפי חברות הביטוח.

בית המשפט / צבי הראל

חברת הביטוח אליהו חוייבה לשלם פיצוי של 2.6 מיליון ש"ח

חברת הביטוח אליהו חוייבה לפני כשבוע ימים לשלם פיצויים (נזקי גוף) בסך 2.6 מיליון ש"ח לנפגעת בתאונת דרכים. התובעת היא רינה איילון מיהוד (היום בת 34) שבשנת 1982 נפגעה בתאונת־דרכים באופן חמור ביותר – שותקה בארבעה גפיה והפכה לנכה קשה בשיעור של 100% לצמיתות. שופטת בית המשפט המחוזי בחיפה, בלהה גילאור, קיבלה את טענות פרקליטה של התובעת, עו"ד פנחס ולצר, שטען כי התובעת לא תוכל לחזור לעבודתה בעבר, ויהיה עליה לשאת בהוצאות עצומות לצורכי מחיה, טיפול וליווי, וכן בהוצאות רבות נוספות כתוצאה ממצבה.

"טלסקר" הוציאה צו נגד "סקרים"

בית המשפט המחוזי בתל־אביב הוציא בשבוע שעבר צו־מניעה זמני (במעמד צד אחד) נגד עינת רון וחברת "סקרים", האוסר שימוש בידע ובשיטות העבודה של חברת "טלסקר".

פרקליטות המבקשים ("טלסקר"), עו"ד גבריאלה דהליאו, טוענת, בין היתר, כי המבקשת עוסקת בביצוע מחקרים וסקרי דעת קהל, ועינת רון היא עובדת לשעבר של "טלסקר" ומשמשת כיום כמנכ"ל "סקרים". עוד נטען בבקשה כי עינת רון, עם קבלתה לעבודה ב"טלסקר", חתמה על התחייבות לשמירת סודיות. הדיון במעמד שני הצדדים נקבע ל־29 בחודש זה.

גם סוכני הביטוח זקוקים לביטוח

מאת אריה לביא

חברת הביטוח אילון זכתה במכרז לביטוח האחריות המקצועית של סוכני הביטוח. את המכרז ערכה לשכת סוכני הביטוח והשתתפו בו מספר רב של חברות ובכלל זה הפניקס, כלל ביטוח, המגן.

הפוליסה, שהיא ראשונה מסוגה בארץ, נערכה ביוזמת לשכת סוכנים ומותאמת במיוחד לתנאי הביטוח בארץ. על־פי ההסכם שהושג בין חברת אילון לבין לשכת סוכני הביטוח ניתן יהיה לבטח על־פי הפוליסה הזו רק את סוכני הביטוח החברים בלשכת סוכני הביטוח.

להלן דוגמה לתנאי הביטוח: סכום ביטוח של 150 אלף דולר בו הסוכן חייב בהשתתפות עצמית של 1,500 דולר – דמי הביטוח 560 דולר בשנה. במקרה של ביטוח בסך 500 אלף דולר והשתתפות עצמית של 5,000 דולר, דמי הביטוח מגיעים ל־1,050 דולר.

לצורך הפעלת ההסכם הוקמה ועדה פריטטית בה חברים מנכ"ל חברת אילון לזי רחמני ומטעם הלשכה יעקב כהן, גזבר הכבוד של הלשכה, שיכריעו במחלוקת אם תתעורר. הוועדה רשאית להעביר חילוקי דעות מהותיים לידי בורר.

יצויין שעד־כה היו סוכני ביטוח מבצעים לעצמם ביטוח אחריות מקצועית באופן עצמאי, כאשר אחת החברות שהתמחו בכך היתה חברת בירדמן מקבוצת הסנה.

סאיטקס מכרה מערכת קדם־דפוס ל"פלאטין גרפיק ארטס" הבריטית

מאת מיכל רוזה

חברת סאיטקס מכרה מערכת קדם־דפוס מתוצרתה לחברת "פלאטין גרפיק ארטס" הבריטית. היקף העסקה הוא כ־800 אלף ליש"ט.

חברת פלאטין היא אחד מבתי הדפוס הגדולים בבריטניה ומתמחה ברפרודוקציות צבע איכותיות לאריזה ובהפקת לוחות שנה. המחזור הכספי של החברה הוא כ־4 מיליון ליש"ט לשנה, ועם לקוחותיה נמנים "מרקס אנד ספנסר" ו"בריטיש הום סטורס".

במהלך שנה זו החלה סאיטקס בשיווק שתי מערכות קדם דפוס מתקדמות. האחת בשם "סטרטר" שהיא מערכת קדם דפוס אלקטרונית שמחירה כ־400 אלף דולר. סאיטקס קיבלה הזמנות לשש מערכות כאלו ותבצע את האספקה בתחילת 1989. המערכת השנייה, "דולב", מבוססת על טכנולוגיית לייזר ומחירה 175 אלף דולר. למערכת זו קיבלה סאיטקס עד כה שבע הזמנות.

קרן בירד אישרה מענק לפיתוח מערכת בקרה ממוגנטת

מאת סופר "הארץ"

קרן בירד האמריקאית־ישראלית אישרה מענק לפרויקט משותף של "אמריקן מגנטיק קורפוריישן" ושל חברת "השמירה" הישראלית, לפיתוח תוכנה למערכת בקרת כניסה עם כרטיסים מגנטיים.

פיתוח המערכת אמור להסתיים בתוך שנה ועלותו היא 150 אלף דולר. מזה העניקה קרן בירד את מחצית הסכום.

מקרה מהחיים

איך להצליח בהתמודדות עם המיסים

מקרה ל"א – נתונים על שערי ניירות ערך ומדדים

רוב עבודתי היא בתחום המגזר החקלאי ועד התיקון לפקודה, שהפך את שנת המס לשנה קלנדרית, טיפלתי במאזנים שתאריכיהם היו שונים. רובם היו ליום 30 בספטמבר, ברם היו גם לתאריכים אחרים.

לצורך דו"חות התיאום האינפלציוניים נזקקתי לשערי ניירות ערך בבורסה, שערי מט"ח ומדדים שונים. בכל מקרה כזה אני מאתר "ידע למידע" המתאים ומיד מוצא את הנתון הדרוש לי.

מידע זה חוסך לי הרבה זמן חיפוש אחר הנתונים וכן חסך לי מקום תיוק עבורם כי המידע החיוני מרוכז ב"ידע למידע".

רו"ח יאיר גדרון

סוד ההצלחה טמון במידע בטלפון 03-204029

לראשונה בישראל: חדרי אוצר מוגנים

כל הפרטים חסויים

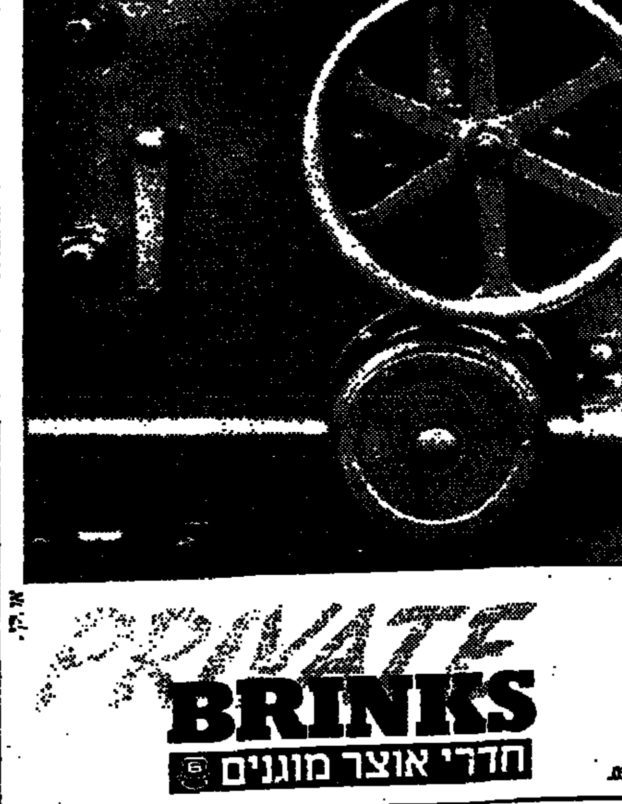

לראשונה בישראל מאפשרת היום חברת "ברינקס" שימוש פרטי בחדרי האוצר המוגנים שלה. היתרון החשוב ביותר הוא - כמובן - המוניטין של "ברינקס" באבטחה, באמינות ובסודיות. בשירות "פרייבט-ברינקס" מעמידה לשימושך החברה את המקום הבטוח ביותר לשמירה על הרכוש היקר לך ביותר.

בטוחים ללא הגבלת סכום

חברת "ברינקס" תשמור ותבטח כל מה שתרצה לשמור ב"פרייבט-ברינקס". אינך מוגבל בערך הרכוש שתבחר לאחסן אצלנו, וזו הסיבה שגם במקומות אחרים בעולם, מעדיפים לקוחות רבים לתת על חפצי הערך שלהם במקום השמור ביותר: חדרי האוצר הפרטיים של "ברינקס". מבטן - לא יצא אף פריט ללא הסכמתך.

מוגנים ללא הגבלת נפח

דיסקט זעיר או ציור שמן ענק זקוקים להגנה במידה שווה. מה שיקר לך אינו תלוי בגודל, והאחסון ב"פרייבט-ברינקס" מתאים את עצמו אליך. אינך מוגבל בגודל הפריט שאותו אתה מבקש להפקיד במשמורת המוגנת של "ברינקס". אנחנו נשמור את החפץ הגדול ביותר כפי שנשמור שקיק יהלומים.

שמורים ללא הגבלת זמן

רק אתה יכול להחליט על הוצאת רכושך מחדר האוצר. "ברינקס" תדאג לכל היותר עד שתחליט. תוכל לקבל את שירות "ברינקס" גם להובלה משוריינת של הרכוש מדלתך אל חדר האוצר, וכשתחליט - גם בחזרה. וכל הזמן שבינתיים לא ישנה את האיכות המוחלטת של ההגנה על היקר לך בחדר האוצר הפרטי שלך - "פרייבט-ברינקס".

צלצל ללא כל התחייבות, זה שווה שיחה.

משרד ראשי: רח' קיבוץ גלויות 67, ת"א, טל. 03-825660, 03-820142 פקס: 03-810137.

PRIVATE BRINKS
חדרי אוצר מוגנים

יש לנו מאגר פתרונות איכות עבורך:

מחשב PC אישי איכותי

תואם ה־PC מהחברה שזכתה במכרז החשב הכללי; לבחירתך במבחר דגמים.
דגם בסיסי - זיכרון פנימי 256K; כונן דיסקטים TEAC יפני; BIOS חוקי 'פניקס', מסך דואלי ומתאם לפי בחירה, מקלדת עברית/אנגלית; מדריך למשתמש.

מ ב צ ע

מחשבים וסופגניות -
לתקופה מוגבלת, לחודש ב־$75
ב־12 תשלומים זהים. לכל מבקר בתקופת המבצע סופגניה חמה ומתוקה.

ובנוסף:
- 12 חודשי אחריות.
- תשלומים באמצעות כרטיסי אשראי ויזה/ישראכרט בלבד.
- מבחר לומדות וציוד היקפי במחירים מפתיעים ובתנאי תשלום נוחים.
- המחיר אינו כולל מע"מ.

מאגרי איכות
מקבוצת כלל

רח' היצירה 19, ר"ג 52521; טל. 03-7520499; פקס. 03-7513190;
ירושלים: רח' יפו 97, בנין כלל. קומה E, חנות מס' 325, טל. 02-241907 המבצע מוגבל עד גמר המלאי

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ 7.12.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5747	1.5943	1.55	1.62	1.5777	1.5973	1.55	1.62	1.5762	1.5960	1.5856	0.0056
1 ליש"ט	2.87	3.00	2.9219	2.9582	2.87	3.00	2.9191	2.9556	2.87	3.01	2.9230	2.9597	2.9379	-0.0124
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.9014	0.9126	0.89	0.93	0.9046	0.9159	0.88	0.93	0.9029	0.9143	0.9086	-0.0067
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.2641	0.2674	0.25	0.27	0.2648	0.2681	0.26	0.27	0.2643	0.2676	0.2662	-0.0017
1 גולדן הולנדי	0.79	0.82	0.7995	0.8095	0.78	0.82	0.8016	0.8116	0.78	0.82	0.8006	0.8107	0.8055	-0.0060
1 פרנק שווייצרי	1.06	1.11	1.0750	1.0884	1.06	1.11	1.0765	1.0900	1.05	1.11	1.0757	1.0892	1.0821	-0.0111
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2606	0.2639	0.25	0.27	0.2610	0.2642	0.25	0.27	0.2609	0.2641	0.2623	-0.0010
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2430	0.2460	0.24	0.25	0.2433	0.2464	0.23	0.25	0.2428	0.2459	0.2446	-0.0011
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2345	0.2374	0.23	0.24	0.2349	0.2378	0.23	0.24	0.2345	0.2375	0.2359	-0.0017
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3836	0.3884	0.38	0.40	0.3842	0.3890	0.37	0.40	0.3837	0.3886	0.3863	-0.0015
1 דולר קנדי	1.30	1.36	1.3194	1.3358	1.30	1.36	1.3217	1.3381	1.29	1.36	1.3206	1.3372	1.3291	-0.0013
1 דולר אוסטרלי	1.31	1.44	1.3771	1.3942	1.33	1.43	1.3794	1.3966	1.34	1.43	1.3786	1.3960	1.3876	0.0022
1 ראנד דרא"פ	0.44	0.53	0.6742	0.6826	0.41	0.56	0.6755	0.6839	0.43	0.60	0.6755	1.6840	0.6791	-0.0172
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4311	0.4364	–	–	0.4311	0.4365	0.42	0.44	0.4313	0.4367	0.4338	-0.0029
10 שילינג אוסטריים	1.26	1.32	1.2829	1.2988	1.26	1.32	1.2841	1.3001	1.26	1.33	1.2840	1.3001	1.2919	-0.0093
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.26	1.2224	1.2376	1.20	1.28	1.2247	1.2399	1.21	1.29	1.2242	1.2396	1.2298	-0.0084
100 ינים יפאניים	1.26	1.32	1.2802	1.2962	1.26	1.32	1.2853	1.3013	1.26	1.32	1.2845	1.3007	1.2912	-0.0097

אל על מטענים:
שירות מהיר ובמחיר סביר.

ELAL אל על

דווקא עכשיו קרנות הנאמנות של בנק הפועלים

"חבילת נאמנות" - "יערה" ו"צבר" - גם מדד וגם דולר, לפי בחירתך.

שיעור הוספה נמוך במיוחד של 0.4% בלבד.

פועלים-קרנות נאמנות

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להקלה ושימוש)

גלגל הבורסה / דורון סונסינו

עליות שערים

שערן של כ-40% מהמניות הנסחרות בבורסה עלה אתמול, כ-75% מנפח המסחר הנהל בעליות שערים.

הסוחרים מסבירים את השיפור במגמת המסחר בציפיות ממרכז מפלגת העבודה שיאפשר מהר להנהגת המפלגה לחדש את המגעים להקמת ממשלה רחבה. חלק מהסוחרים טוענים כי אם תוקם ממשלה רחבה צפויות בטווח הקצר עליות חדות בשערי המניות, סוחרים אחרים מאמינים כי רמת השערים הנוכחית בשוק מגלמת כבר את הציפיות להקמת ממשלה רחבה.

מחזור המסחר במניות ההנפשיות התרחב אתמול במקצת והסתכם ב-5.3 מיליון שקל. 40% מהמניות נסחרו ללא שינוי בשער, 21% מהמניות נסחרו בירידות. רק 13% מנפח המסחר הנהל בירידות שערים.

...ניה ב-6.5%. מחזור המסחר במסחריים הסתכם בכ-600 אלף שקל.

עליות חדות נרשמו אתמול גם בפולגת (3.25%) ואלרון (3.5%). מחזור המסחר בכל אחת מהמניות הסתכם בכ-120 אלף שקל.

שערן של שלוש מניות בלבד ירד אתמול בשלב המשתנים: אוזרים וכלל בנל"ן ירדו ב-0.5%, כלל ישראל ירדה ב-0.25%.

ביקושים למניות האלקטרוניקה

היצע בסכום של כ-40 אלף שקל למניית ספנות 01 נקלט אתמול ללא שינוי בשער. ביקוש בסכום של 86 אלף שקל לקודר 1 העלה את השער ב-4.4%.

למניית ישרס נרשם ביקוש בסכום של כ-60 אלף שקל ושערה עלה ב-4.4%. היצע בסכום של כ-23 אלף שקל למניית מהדרין נקלט גם אתמול ללא שינוי בשער. היצע קטן לשמן הדיר את שער המניה ב-7%, מאז תחילת נובמבר ירד שערה של שמן ב-31%.

בחלק ממניות ענף האלקטרוניקה נרשמה גם אתמול פעילות ערה. ביקוש בסכום של 23 אלף שקל לאלבים העלה את שערה ב-0.1%. ביקוש בסכום של כ-30 אלף שקל לאלקטרה 1 העלה את שערה ב-7.4%, היצע בסכום של 9 אלף שקל לאלקטרה 5 נקלט ללא שינוי בשער. ביקוש בסכום של כ-100 אלף שקל לאלקטרה אג"ח העלה את שערה ב-4.4 %.

למניות אלקו נרשם אתמול ביקוש בסכום של כ-43 אלף שקל, מחזור המסחר במניה הסתכם בכ-31 אלף שקל בלבד,שערה של המניה עלה ב-7.4%. בבורסה מייחסים את עיקר הפעילות במניה למנהל תיקים הפועל דרך בנק הפועלים. ביקוש בסכום של 11 אלף שקל למניית ת.א.ת. לא סופק גם בעליה של 10% ושער המניה נקבע קונים בלבד.

למניית החברה המרכזית נרשם אתמול ביקוש בסכום של כ-15 אלף שקל ושערה עלה ב-10%.

ביקושים למניות הבנקאיות שבהסדר

למניות הבנקאיות שבהסדר נרשמו אתמול עודפי ביקוש בסכום של 3.2 מיליון שקל, בצד עודפי היצע בסכום של 978 אלף שקל. שערי הבנקאיות המגיעות לפדיון ב-1989 עלו עד 0.5%, במכתר במניות הבנקאיות המגיעות לפדיון ב-1991 היתה המגמה מעורבת.

לצמודי המדד הדולר נרשמו אתמול בדרך כלל ביקושים. מדד אגרות החוב הצמודות חלקית למדד המחירים עלה ב-0.25%. מדד האגרות מסוג רמון עלה ב-0.87%.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1228	6	99.68	21.20
1238	13	99.34	20.40
1248	20	98.95	21.25
119	27	98.61	20.85
129	34	98.27	20.65
139	41	97.89	20.95
149	48	97.51	21.15
219	55	97.16	21.10
229	62	96.81	21.05
239	69	96.66	19.70
249	76	96.17	20.65
319	83	95.84	20.55
329	90	95.62	19.90
339	97	95.18	20.45
349	104	94.86	20.35
359	111	94.65	19.80
419	118	94.12	20.60
429	125	93.77	20.65
439	132	93.51	20.40
449	140	92.99	20.85
519	146	92.72	20.80
529	154	92.19	21.35
539	160	91.98	21.25
549	167	91.49	21.45
559	174	91.15	21.45
619	181	90.43	22.50

הודעות הבורסה

● ציור הודיה הודיעה לבורסה כי הולה בתהליך ארגון מחדש והתייעלות בכל מגזרי הפעילות לאור ההאטה במשק והירידה ברווחיות הקבוצה השנה. במסגרת ביצוע יעדי ההתארגנות החל בפיטורי מנהלים, הנהלת החברה טרם החליטה על מספר העובדים שיפוטרו.

● השער הקובע במשתנים למניית ים המלח בתאריך 6.12 היה 1782 ולא כפי שפורסם בטעות.

	מדד יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	101.54	+0.43
כללי ללא בנקים	82.08	+1.16
מדד משתנים	85.30	+1.35
מדד אג"ח כללי	123.96	+0.08
אג"ח צמוד מדד	124.92	+0.07
אג"ח צמוד מט"ח	115.78	+0.34

התעוררות במשתנים

עיקר עליות השערים נרשמו אתמול בשלב המשתנים. בסיבוב הראשון למסחר במשתנים עלה המדד ב-1.21%, בסיבוב השלישי והאחרון עלה המדד ב-1.37%. מחזור המסחר במשתנים היווה אתמול כ-46% מסך כל מחזור המסחר במניות והסתכם ב-2.5 מיליון שקל.

עליה חדה במיוחד נרשמה אתמול במניית פטרוכימיים בעקבות הידיעות על כך שחברי הכנסת אריאל לין המשמש דירקטור בחברה רכש סכום גדול ממניותיה. בשלב המו"מ הופיע למניה ביקוש בסכום של כ-700 אלף שקל ושערה עלה ב-5.7%, בשלב המשתנים עלה השער הקובע של המניה...

תשואה שנתית באחוזים

	1989 מדיון: תשואה הולית	1989 מדיון: תשואה מרוית	1991 מדיון: תשואה הולית	1991 מדיון: תשואה מרוית
כלל"ל 0.1	0.90	−1.15	6.00	−0.18
הפועלים ש	1.28	−0.79	6.02	−0.16
אי.די.בי. רג	1.20	−0.87	5.99	−0.19
דיסקונט א	0.82	−1.24	5.88	−0.29
המזרחי ש	1.04	−1.02	5.98	−0.19

מרכז הוראת הכלכלה במשרד החינוך: "יש לכלול את נושאי הבורסה בתוכנית הלימודים"

כ-60 מורים לכלכלה בבתי הספר התיכוניים הגיעו אתמול לבורסה ליום עיון קצר במסגרתו שמעו הרצאות מפי מנהלי הבורסה הבכירים והתאורחו בזירות המסחר. יום העיון אורגן ביוזמת הבורסה בשיתוף פעולה עם משרד החינוך. נתי שילו המשנה למנכ"ל הבורסה מסר כי בכוונת הבורסה "לשמור על קשר קבוע עם המורים לכלכלה".

דן גלעדי המפקח על הוראת מקצועות מדעי החברה במשרד החינוך אמר כי דווקא בגלל חוסר המעורבות של הציבור הרחב בבורסה חשוב שהמורים לכלכלה יראו בנושא ניירות הערך חלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים. משרד החינוך יעודד סיורים מודרכים של תלמידים לכלכלה בבורסה לניירות ערך.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יזירה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5717.60	5675.60	47.63	0.85
אבוקה	364.53	357.53	2.40	0.68
אגוז	307.46	301.54	0.31	0.10
אגם	119.21	116.94	0.04	0.03
אדיר	2063.36	2048.46	2.22	0.11
אדם	152.49	151.41	0.73	0.48
אופיר	187.97	186.67	0.21	0.11
אור	443.10	439.29	−0.08	−0.02
אורנים	127.37	124.87	0.08	0.06
אורלי	332.42	330.06	0.78	0.24
ארון	954.67	936.39	1.78	0.19
איל	6571.74	6444.75	−5.16	−0.08
אירים	6234.45	6097.59	10.24	0.17
איתן	911.63	893.65	1.79	0.20
אלון	742.34	727.54	0.18	0.02
אלמוג	740.10	733.62	1.27	0.17
אליעם	110.39	107.75	0.87	0.81
אנ"ח	116.39	114.75	0.15	0.13
מניות	103.04	100.52	1.39	1.40
אנקור	103.05	101.38	0.82	0.82
ארז	202.39	198.45	2.33	1.19
אש	141.34	138.22	1.45	1.06
אשל	204.49	200.57	−0.13	−0.06
אתגר	87.83	86.15	1.03	1.21
אתרוג	292.01	289.21	0.13	0.04
ברולה	145.56	144.60	0.81	0.56
ברוש	591.13	579.79	1.95	0.34
ברק	501.43	491.42	1.84	0.38
ברקת	353.40	350.89	0.24	0.07
גביש	1696.75	1684.87	2.48	0.15
גבע	130.77	128.84	0.17	0.13
גורן	526.24	516.00	1.79	0.35
גיא	120.77	118.99	0.20	0.17
גיל	3464.21	3439.94	4.50	0.13
גלית	728.97	723.59	0.69	0.10
דובדבן	388.17	384.51	2.00	0.52
דוכיפת	561.88	550.93	2.86	0.52
דולב	281.47	275.80	0.38	0.14
דורון	165.83	162.67	0.37	0.23
דותן	317.36	311.35	0.79	0.25
דליה	630.51	618.28	1.09	0.18
דרור	333.90	327.84	1.64	0.50
דקל	368.85	361.74	2.81	0.78
הדס	434.98	431.62	0.98	0.23
הילה	454.08	451.99	0.30	0.07
הדר	628.38	616.57	−0.20	−0.03
זהבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	127.43	125.54	0.22	0.18
זיו	156.77	154.45	0.14	0.09
זינוק	107.59	105.27	0.42	0.40
זיק	82.75	80.74	0.81	1.01
זמיר	430.86	422.50	3.66	0.87
חוחית	190.30	186.58	0.53	0.28
חליפין	164.49	164.06	0.25	0.15
חלמיש	237.29	235.68	0.19	0.08
חץ	171.32	170.64	0.14	0.08
חצב	128.59	127.41	0.25	0.20
טל	6895.13	6805.57	21.08	0.31
יובל	537.53	532.88	1.45	0.27
יהלום	169.05	167.91	0.51	0.30
יסודות	371.76	368.19	1.72	0.47
יערה	534.65	530.14	0.55	0.10
כוכב	293.64	287.93	2.70	0.95
כחל	137.32	134.62	0.09	0.07
כלנית	688.81	675.24	1.38	0.20
כספית	298.93	296.75	0.37	0.12
כרמל	131.95	129.90	0.26	0.20
כתר	1298.62	1279.70	2.57	0.20
להב	5287.93	5250.42	14.54	0.28
לטקסטיל	139.46	137.52	0.25	0.18
לפיד	291.19	285.56	1.26	0.44
לקט	2211.09	2193.16	3.90	0.18
לשם	464.83	461.75	0.24	0.05
מבחר	1639.87	1608.36	0.92	0.06
מגמה	4641.31	4597.52	2.13	0.05
מגן	295.77	291.48	0.91	0.31
מגוון	4215.84	4175.94	11.88	0.29
מור	1682.70	1658.92	16.10	0.98
מורן	935.74	928.88	3.88	0.42
מטח	27181.38	26774.57	40.15	0.15
מיטב	1209.94	1186.53	1.55	0.13
מעוף	5031.53	4934.50	31.33	0.64
מעיין	815.87	800.26	0.43	0.05
מקשה	465.12	461.97	0.39	0.08
מכלול	94.93	94.27	0.64	0.68
מרווח	146.42	145.91	0.11	0.08
מרום	1597.85	1567.07	0.95	0.06
נגה	168.52	166.02	0.35	0.21
נטיף	281.28	279.31	1.46	0.53
נטע	472.41	465.27	2.46	0.53
נילי	132.87	130.91	1.82	1.41
סביון	659.42	646.54	2.34	0.36
סגולה	151.68	150.56	0.36	0.24
סלע	447.13	444.00	0.29	0.07
סנונית	646.92	634.36	0.81	0.13
ספיר	404.81	397.02	3.36	0.85
סהר	175.82	175.38	0.07	0.04
עדיף	385.92	378.44	2.87	0.76
עירית	821.31	815.32	5.91	0.73
עידן	577.24	568.72	0.70	0.12
ענבר	116.43	115.41	0.12	0.10
ענת	2295.90	2279.06	2.35	0.10
עפרוני	607.50	595.63	0.76	0.13
ערמון	129.26	126.83	0.00	0.00
פיא	1705.20	1693.06	5.33	0.32
צבר	552.15	547.15	1.68	0.31
צופית	519.31	509.18	2.14	0.42
צוק	145.66	145.30	0.08	0.06
צמיר	1311.08	1301.02	1.22	0.09
צפירה	569.09	560.73	3.18	0.57
צפורת	162.31	161.16	0.16	0.10
צריח	117.25	115.58	0.03	0.03
קלע	178.28	177.83	0.47	0.26
קשת	118.33	117.32	−0.01	−0.01
רונית	17908.42	17752.29	73.82	0.42
רימון	155.24	154.97	−0.02	−0.01
רקפת	1025.24	1008.92	1.69	0.17
רשף	470.96	461.34	1.81	0.39
שביט	542.46	537.74	1.14	0.21
שחם	387.41	384.37	0.90	0.23
שחף	111.28	109.11	0.14	0.13
שירה	481.24	477.73	1.85	0.39
שמיר	483.87	480.39	0.23	0.05
שנהב	698.46	693.33	6.16	0.90
שסק	757.82	743.31	6.45	0.88
שקד	208.11	204.13	0.04	0.02
תאנה	266.08	263.53	0.65	0.25
תדהר	559.43	556.65	2.41	0.43
תירוש	637.42	632.78	0.70	0.11
תנופה	110.15	109.34	0.00	0.00
תפוז	308.62	302.80	0.07	0.02
תמוז	233.79	232.14	−0.11	−0.05
תרשיש	126.07	125.18	0.08	0.06
תשרי	619.43	614.03	1.43	0.23

שערי אגרות החוב

סדרה	שער	שינוי
3613	23838	− 18
3614	22928	− 18
3615	21208	− 18
3616	19430	− 44
3617	18360	− 43
3618	17455	− 43
3619	16014	+ 56
3620	15443	+ 55
3621	14694	+ 53
3622	13186	− 35
3623	12401	− 34
3624	11695	− 34
3625	10759	+ 6
3626	9970	+ 5
3627	9263	− 9
3628	8399	− 39
3629	7866	+ 10
3630	7463	+ 58
3631	6798	− 23
3632	6631	+ 70
3633	6218	+ 3
3634	5452	+ 36
3635	5177	+ 3
3636	4923	− 18
3637	4628	− 17
3638	4313	− 21
3639	3953	− 19
3640	3363	+ 56
3641	2919	+ 49
3642	2562	+ 1
3643	2226	+ 1
3644	2034	− 10
3645	1836	− 10
4.25% גליל		
3701	1550	− 15
3702	1248	+ 37
3703	1044	+ 1
3704	895.4	+0.5
3751	476.7	−2.7
3752	194.4	+1.9
3753	186.9	+1.9
3901	178.5	+0.1
4.25% שגיא		
4101	469.5	− −
4102	192.6	+0.2
4103	185.5	+0.3
4104	180.1	+0.2
4301	180.1	+0.2
4302	171.1	− −
4303	170.4	+0.1
4304	168.2	− −
4105	152.6	+0.1
4106	149	+0.1
4107	144.8	− −
4108	142.6	− −
4109	142.4	−0.4
4110	141.2	−0.3
4201	176.3	− −
4204	165.2	+0.1
4205	162.5	+0.1
4206	159.1	+0.1
4207	158.9	− −
4208	157.2	+0.1
4209	154.1	− −
4210	150.5	+0.1
4211	146.2	+0.1
4212	143.1	−0.5
4213	143.7	−0.4
3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)		
3601	52990	+ 879
3602	48868	+ 818
3603	45599	+ 801
3604	40512	+ 129
3605	37067	+ 123
3606	35000	+ 120
3607	32638	− 18
3608	31536	− 18
3609	30101	− 19
3610	26974	+ 13
3611	26110	+ 12
3612	25404	+ 12
3902	170.2	+0.1
3903	169.2	+0.1
3904	166.7	− −
3754	173.8	− −
3755	167.9	− −
3756	162.3	− −
3757	159.4	− −
3758	156.4	−0.3
3759	156.1	−0.3
3760	154.2	−0.3
3761	151.1	−0.2
3762	147.3	−0.3
3763	143	−0.2
3764	140.2	−0.6
3765	140.8	−0.5
3766	139.3	−0.6
3791	142.4	+0.4
3792	140.1	+0.4
3826	171.6	+1.7
3827	168.7	+1.7
3828	165.1	+1.7
3829	160.3	+1.7
3830	155.6	+0.2
3831	155.4	+0.3
3832	153.5	+0.3
3833	158.4	+0.3
3834	146.7	+0.3
4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)		
3542	139300	+ 500
3543	132320	− 1000
3544	133200	+ 100
3545	130850	− −
3546	130700	+ 100
3547	129900	+ 70
3548	130900	+ 100
3549	123701	+ 601
3550	123600	+ 100
3551	123300	+ 100
3552	113400	+ 141
3553	113100	+ 200
3554	113400	+ 200
3555	113600	+ 50
3556	108700	+ 100
3557	109500	+ 180
3558	108000	+ 500
3559	104300	+ 100
3560	99400	+ 400
3561	98700	+ 400
3571	99300	+ 1500
3572	99600	+ 100
3573	98500	+ 98
3574	92170	− −
3575	91700	− −
3576	91400	+ 1000
3577	91650	+ 40
3578	85500	+ 1090
3579	83500	+ 200
3580	77700	+ 200
3581	71500	+ 100
3582	67944	− −
3583	63463	− −
3584	61760	− −
3585	59900	− −
3586	52800	− −
3587	53000	− −
3588	52900	− −
3589	48700	+ 400
3590	47660	− −
3591	48300	− −
3592	48140	− −
3593	48822	+ 1422
3594	46000	− −
3595	45800	− 100
5% מלווה פיתוח (בירידה כפולה)		
2028	135900	− −
2029	130869	− −
2030	131670	+ 50
2031	126309	+ 50
2032	126508	− −
2033	118501	− 2580
2034	121528	+ 50
2035	135135	− −
2036	110286	+ 1000
2037	115731	− −
2038	108500	− −
2039	127000	− −
2040	113549	− 1000
2041	98988	− 510
2051	94200	+ 1000
2052	88594	− −
2053	87000	+ 100
2054	82500	− 1748
2055	85599	− 1846
2056	79364	− 1700
2057	86299	− −
2058	86369	− −
2059	78654	− 2278
2060	84365	− −
2061	51608	− 1596
2062	56114	− −
2063	63801	+ 500
צמודות זהב		
5 זהב	82.9	−0.4
רמון		
7006	209.1	+0.7
7007	194.5	+2.2
7008	185	+2.1
7009	178.2	+0.7
7010	171.4	+1.8
7011	161.4	+0.6
7012	156	+0.6
7013	148.6	+2.4
7014	128.6	+1.1
7015	108.7	+1.1
7016	108.3	+1.1
7017	107.9	+1.3
7018	107.7	+1.3
7019	108.1	+1.2
7020	108	+1.3
7021	107	+1.3
7201	110	+0.9
גלבוע		
6101	14478	− 109
6102	9417	+ 28
6103	8222	− 45
6104	7528	− 9
6105	7114	− 7
6106	6854	+ 6
6107	6754	+ 4
6108	4828	+ 17
6109	4596	+ 17
6110	4520	+ 17
6111	3752	+ 14
6112	3636	+ 13
6113	3490	+ 7
6151	995	− 8
6152	952.2	−8.1
6153	823.8	−2.1
6154	809.1	− 2
6155	543.9	−5.5
6156	432.9	−2.4
6157	321.6	−3.3
6158	304.4	−3.2
6159	262.7	−0.5
6160	240.4	+0.9
6161	238.7	+0.8
6162	213.4	+0.8
6163	198	+0.7
6164	190.2	+0.7
6165	179.6	+1.5
6166	169.6	+2.5
6167	163.8	+2.5
6168	163.2	+2.5
6169	151.9	+0.5
6170	145.7	+ 2
6171	104.6	+0.4
6172	102.8	+0.4
6801	100.2	+0.9
100% מט"ח		
אל אופ	1654	+ 3
אלתא	1294	− 30
אלסינט	2620	− −
מרטקס	1322	− 20
הנדר 84	117.8	− −
הכ דיס	255	− −
דיס הש	227.5	− −
כור	119.2	− −
כלל	551	− −
כיתם ד	181.7	− −
כיתם מ	255.5	− −
כיתם י	293.5	− −
דן	140	− −
סול בונ	190.2	− −
תיעש	187.4	−0.4
מדד/מט"ח		
כלת	176.9	− −
דיס הש	183.7	− −
כור	185.9	− −
כלל	210	− 1
בנ דיס	176.7	− −
משא מי	174.5	− −
משא מו	167.5	− −
משא מו	156.4	+1.6
לאומי	163.2	− −

שערים בינבנקאיים

אתמול, בצהריים, 7.12.1988 באירופה

מכירה מיידית (ספוט)

1.8535/1.8545	$ ארצות הברית	לי"ש שטרלינג
1.7445/1.7455	מרקים גרמניים	לי"ש ארה"ב
1.9675/1.9685	פלורינים הולנדיים	"
1.4652/1.4662	פרנקים שוויצריים	"
36.54/36.56	פרנקים בלגיים	"
5.9600/5.9620	פרנקים צרפתיים	"
1287.50/1288.50	לירטות איטלקיות	"
122.70/122.80	ינים יפאניים	"
1.3364/1.3369	$ ארצות הברית	ליש"ט

* שער הזהב $ 425.35 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג.

מכירה עתידית (פורוורד)

	ל"ש/$	מ"ש/$	מ"ש/$
1 ח'	1.8481/1.8493	1.4596/1.4609	1.7381/1.7392
3 ח'	1.8363/1.8377	1.4494/1.4508	1.7271/1.7284
6 ח'	1.8199/1.8214	1.4325/1.4334	1.7104/1.7117

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שערי המניות 7.12.88

שף נאמנות

בטחה כלל

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

שילחו אותם הביתה!

כזה שלושה שבועות כותב הצמד פרסדרבין מחזה אבסורד המוביל את כולנו לאבדון. הפר"ם המנוהל על ידם רצוף בחולשות ובצעדים ספקניים המשפעים מתוסר יכולת לנהל משא ומתן ובהיסוחם להסיג הישגים אישיים ו"אותי המבול".

הפר"ם המבוער עם אגודת ישראל והתבכחות שניתנו להם, בין מכתב באושר ובין מכתב מסכם (רק אלוהים וצביניו עלי אדמות יכולים לפרש לי מה ההבדל ביניהם), גורם להישגים דתיים בניצול כוחם של בוחרי המעדך שוודאי לא התכוונו לתמוך בהם.

הלהיטות של רבין להמשיך וליגוע בבאגר הכוח במשרד הבטחון תוך כדי כניעת ההוטציה מפרס הייתה אחת הסיבות לפר"ם של פרס. לאף אחד מסגיהם לא הייתי נותן לקנות עבורי מכונית משומשת. יכולתם הדלה בניהול מו"מ מפחידה אותי, באשר להחלטות שקיבלו עד כה, ובאשר לרצונם להמשיך ולשרת אותי (איזו ציניות) בשנים הבאות. בלהיסותם אינם רואים את אי יכולתו של הליכוד להקים ממשלה צרה לאורך ימים, ואינם מנהיגים, כאלטרנטיבה, מהלך לשינוי שיטת הבחירות.

ההחלטה במרכז המפלגה חייבת לשלול מו"מ לממשלה רחבה, וחייבת להסמיך את נציגי המפלגה להכבם למו"מ על הקמת ממשלה זו כפלגתית לתקופה קצרה, שמטרתה לשנות את שיטת הבחירות. לצערי לא תתקבל ההצעה הזו כי פרס ורבין יודעים, ובכך הם מאוחדים, כי אף אחד מהם לא יהיה ברשימה בבחירות הבאות. המרכז יחליט על חזרה לבמה רחבה, וזה יהיה סופה של מפלגת העבודה. התהליך, בהנהגתו של הצמד, הוא בלתי נמנע.

כאורה "בכוחל" (כלשון מיכתו שהאכילו אותו בנעל גמש עד כדי בחילה) אני קורא למרכז מפלגת העבודה: בשם אלוהים, שילחו אותם הביתה.

עזריאל מורג
תל־אביב

שאלת תם

שאלת תם לי, כי רק מתוך תמימות אפשר לשאול שאלה כשאלתי בימים הסרי תום.

הכיצד מסוגלים הליכוד, התחיה, צומת, מולדת וגם, כן, גם המעדך, אשר רומסת הציונות על שפתותיהם תמיד, להשלים עם משא ומתן ושיתוף פעולה עם מפלגות שאינן ציוניות, לא העיינות את הציונות, שלמותר לפרש את שכונתיהן?

שולמית לסקוב
תל־אביב

מסוף מדבר לעיוורים

ב־4.12 פורסם ב"הארץ" במאמר סכותרתו "לשבוע את הספרים", כלווה בתמונה של סטודנטית עיוורת הלוכדת מחשבים בעזרת מסוף מדבר. תמונה זו אינה שייכת לטקסט של הכאבה.

אני מבקש להבהיר כי התמונה צרכה בתוג ללימודי המחשב במכללת הדסה בירושלים, שם מתקבלים מדי שנה כבני סטודנטים עיוורים הלומדים, יחד עם עמיתיהם הפיקחים, לתואר הנדסאי.

בתמונה נראית סטודנטית עיוורת הלומדת בעזרת מסוף מדבר כתוצרת חברת IBM. בצדה הימני של התמונה נראה מסך מיוחד לסטודנטים כבדי ראייה, המסוגל להגדיל אותיות וכשפסים עליפי רצונו של המשתמש.

אלי הכהן
דובר מועצת הדסה בישראל
ירושלים

שלא ינסו להכתיב

אין זה מקרה, שהתנועה הרפורמית היא בעלת ההשפעה הגדולה כיוד הר בחוגי השלטון בארה"ב. למעשה, היהודים הצליחו ליצור תנאי הדכרות עם עמי אירופה רק לאחר שסיגלו לעצמם את גינוני ההתנהגות של סביבתם ("היה יהודי בביתך ואדם בצאתך").

הרצל, מייסד הציונות, היה מפשפוה בתבוללת, וספק אם היה מוכר כיהודי על־ידי הרב שך. היהדות התרבותית כנסה להחיות את העבר באשר היהודי היה נתון לחסדי שלטון הגויים. מושגים כמו חופש ועצמאות מדינית זרים להם, בעוד שמות על קידוש השם הוא לדעתם אידיאל. זכותם להמשיך בדרכם, אבל שלא ינסו להכתיב לאחרים את תפיסתם המעוותת.

אברהם סלע
קיבוץ יפתח

אסור להצניע את ההשתמטות

בברוז הקורא להפגין לטובת "המעטים" העושים לילות כימים בלימוד תורה ומשתמטים תוך כדי כך משירות חובה בצה"ל, פונים אלינו יהודים שומרי מצוות ששירתו בצה"ל ומספרים לנו שלימוד בישיבות מסייע לנו בעת קרב.

מדוע אני וילדי צריכים "לבטל" זמננו בקיום חובה לאומית, בעוד שיש במדינה אבות ובנים הנהנים מזכויות יתר בלי לקיים חובות וחוקי המדינה. מי העניק להם זכויות אלה? לימוד בישיבות הוא השתמטות, אם לא קיימו בצדו חוקי המדינה, והיינו שירות בצה"ל. אל לנו להצניע זאת.

י. שגב
תל־אביב

למה? – ככה

האם הממשלה אינה רואה כל שינוי בהחלטות אש"ף באלג'יר? שאל יוסי שריד בכנסת. וסגן השר מילוא ענה בשם הממשלה: "לא". ותו לא. אכן תשובה עניינית, התואמת את רוחו של ראש־הממשלה שמיר, שענה פעם על השאלה מדוע יש לנו זכות על כל הארץ – "ככה". הליכוד, כנראה, אינו תנועה הנותנת תשובות מורכבות.

אותי מילוא אינו מבהיל, כשאני מפחד מפגנות ילדים בטולכרם, או יורה ריסוס־גז ברמאללה ודהייה – אני מקווה שרק מתוך חוסר ברירה נעשים הדברים ומיוחל לשינוי אצל אויבינו. אם באמת חושבת ממשלת ישראל שאין כל שינוי בעמדות הפלי"ם באלג'יר, מן הראוי שתסביר זאת באופן מכובד מעל בימת הכנסת, ולא תולול בנו או באויבינו.

א. נבו
תל־אביב

לכרות או לא

ברצוני להגיב למאמרו של אליהו הכהן "לכרות או לא לכרות, זו השאלה" ("הארץ" 21.11). אל לנו להוסיף לסבל של נשים שבאלצות להתמודד עם השכיחות הבדאיגה של סרטן שד שבארצנו את התודה שהן עלולות לשמש "שפנות ניסיון" בבחירות הדרך הטיפולית בסרטן השד, כפי שמשתמע מהמקרה הדריג המתואר במאמר. בנוסף, לא ייתכן בתקופתנו להתייחס לנשא סרטן השד בלי להכיר את שחזור השד.

חלק נכבד מההתרדות המלוות נשים בקשר לסרטן שד נובע מהפחד המוחשי של אובדן איבר, עיוות ההסתכלה של גופן ותכונות נפשיות ופיזיות מאיימות. בכל מקרה, על כל אישה לדעת שגילוי גוש בשד אינו סוף פסוק. גוש גוש איזנה בהכרח סרטנית, והכבוד גוש סרטני אינה בהכרח מחייבת כריתת שד. כריתת שד אינה בהכרח מחייבת נכות מתמשכת. ניתן היום לשחזר את השד בד־זמנית עם ניתוח הכריתה, או זמן קצר (שלושה חודשים) לאחר הכריתה, או בכל זמן אחר.

כ־25% מכלל הנשים שעברו כריתת שד בישראל עוברות שחזור שד. ההחלטה אם לעבור שחזור שד אחרי כריתה היא אישית ותלויה רק בבחירתה של האישה.

שחזור שד אינו מסכן את האישה שבחרה לעבור אותו. הוא אינו "מעורר" את הסרטן, אינו מקשה על יכולת הבדיקה והמעקב אחר סימנים להשתנות המחלה, אינו מגביל את יכולת הטיפול באישה במידה שתופיע חזרה מקומית של המחלה, ואינו משנה את תוחלת חייה. שחזור שד בן משנה את איכות חייהן של אותן נשים שבחרו לעבור אותו. כיוון ששכיחות סרטן השד בישראל, כמו בכל מדינות המערב, היא בעלת ממדים מבהילים, חשוב ליידע את קהל הנשים באפשרויות של שחזור השד.

ד"ר מיכאל שפלן
מרכז רפואי הרצליה
הרצליה פיתוח

קולנוע / רחל גורדין

ביל מאריי ורוברט מיצ'ם. גורדי השחקים בריקע רומזים על מזל מצליח

במקום "לכסח" – "מארח"

"מארח השדים", קולנוע הוד, ת"א

מדי שנה, בחג המולד, נזכרים הנוצרים ברחבי העולם במצוות גמילות־חסדים, בצורך לאהוב את הזולת ולהיות קשוב למצוקתו. בהזדמנות זו הם מתנדבים על צדקות, אנוכיות וקטנוניות, ומתפרקים באורגיה של רצון טוב.

מאחר שתעשיה מקביל לאותו חג של עכו"ם – מטפטפים גם אלינו, בתג האורות, קטעי זרמה ואהבת הבריות, באמצעות סרטי הקולנוע המרפצים בעונה זו בעולם כולו. כל סרטי חג־המולד בנויים לפי הדגם של "מזמור חג המולד" – סיפורו הידוע של דיקנס על אבנעזר סקרוג' הציקן, שבאהרים, שלבו נוהג לאהבה לאחר ביקורן של שלוש רוחות רפאים: רוח חג־המולד של העבר, רוח חג־המולד בהווה, וזו של העתיד. "מארח השדים", שקיבל אצלנו שם זה מתוך תקווה לזכות במשהו מתפר סולריות של "מכסח השדים" (אף הוא בהשתתפות ביל מאריי, אינו רק עשוי לפי הדגם של "סקרוג'", אלא משתמש בסיפור עצמו ככסוס להתרחשויות.

משעשע, שלבד ממשקו הטוב של ביל מאריי, אין לו מה להציע. יש כאן אמנם כמה אפקטים מיוחדים, הקשורים בהופעתן והיעלמותן של רוחות רפאים. אבל גם אלה טובים במלל חיגוכי, המגיע לשיאו במוסר ההשכל שבסיום.

פרנק קרוס (ביל מאריי), הוא מנהל צעיר ברשת טלוויזיה אמריקאית. יהיר, צייקן, שוביניסט, מוכן לעשות הכול כדי להעלות את אחוזי הצפייה בתוכניות שמפיקה הרשת. כשאשה זקנה נפטרת משבץ בעקבות פרסומת אלימה ל"סקרוג'", העתיד להיות מוקרן בטלוויזיה, רואה זאת פרנק כהזדמנות פז למשוך יותר צפיים לערוץ שלו. אלא שתג־המולד מתקרב, והג־המולד אוהב נשים וקנות, ילדים קטנים, שיכורים ועניים. רשעים רודפים כפרנק קרוס הם בדיוק אלה שתג המולד נועד ללמדם לקח. לקח זה נלמד באמצעות שלוש רוחות רפאים המטלטלות את גיבורנו מלעלה־גבר, והאמצעות נערה מעבדה (קארן אלן), המדגימה בחייה את החסד הנוצרי. במקביל להפקת "סקרוג'" בטלוויזיה, לומד קרוס את השיעור על בשרו, והסיום נושא נאום נרגש לקהל הצופים, בו הוא קורא להם לשכוח את תומת הבדירות המצמידה אותם לטלוויזיה, ולצאת לרחוב לאהוב את בני האדם.

המפיק־במאי ריצ'רד דונר הפיק וביים בעבר את "נשק קטלני", שהיה סרט פעולה מהוה, את "לידידי גן" – הביב ומביים היטב, את ה"גוניס" (כבה יכבה, ועוד). התסריטאים מיץ' גלזר ומייקל ארלונהיה, שהשתתפו בצוות הכותבים של תוכנית הטלוויזיה "מוצ"ש בשידור חי", הוציאו הפעם מתחת ידם מוצר חסר כל עוקץ, שיכול לשעשע באופן מכובד את כל המשפחה בערב חג המולד, או, להילופין, תנוכה. ריצ'רד דונר, שבדרך־כלל נשאר בגבולות הראבר, אינו מצליח להפיח רוח חיים בסיפור. מפליא שבתוך כל זה עוד אפשר להבחין בכישרון המשחק של מאריי.

זהו סרט בנאלי, לא מצחיק ואף לא

תיאטרון ישראלי

הערב־יום ה' 8.12
תיאטרון הבימה:
שאלה שבתה: 21.00, 17.00
יומנו של מטורף – 20.30
התיאטרון הקאמרי:
בית ברנרדה אלבה: 20.30, 16.30
גשם – בצוותא: 20.30

הארץ ממליץ

ההצגה של באבט (ת"א, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

מסע לקיתרה (ת"א) – שובו ליוון של גולה פוליטי מסתיים בגירוש מחדש. סרט אמנו בעל יופי מיוחד, בבימויו של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מגדל הרבורים"), על דיקנה, מרד, בדידות ואמונה.

קיץ אצל סבא (ת"א) – סרט עדין מטאייוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר כשאימם עוברת ניתוח בבית החולים.

טובעים במספרים (ת"א) – סרט מבוגר, פריוודסי, ויפה להפליא מבחינה חזותית, על שלוש נשים בעלות שם זהה, המטביעות את בעליהן. משחקים, טקסים, ומספרים מ־1 עד 100, בסרטו של פיטר גרינאוויי ("חוזה השרטט").

פרנטיק (ת"א) – סרט מתח בבימוי של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוד עידה מקצועית בפאריס.

מרדף חצות (ת"א, ירושלים, חיפה) – שוטר לשעבר (רוברט דה נירו) נשכר ללכוד מועל בכספים (צ'ארלס גרודין) הנרדף גם על ידי המאפיה. משחק טוב והאיזון מוצלח בין פעולה והומור.

יום שני המעורר (ת"א, חיפה, ירושלים) – "סרט אפל" על גנגסטרים ואהבה נואשת, מתרחש בניוקאסל שבצפון אנגליה. אווירה מסוגננת. משחק טוב של סטינג והרבה ג'ז.

בגלל המלחמה ההיא (ת"א, ירושלים) סרטה של אורנה בן דור־ניב המפגיש שני דורות על הרקע הטראומטי של השואה.

מאחורי האירוס והחלום (ת"א) – סיפורו של מעצב מכוניות בעל חזון באהר"ב שלאחר מלחמת העולם השניה, מסופר בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קופולה ("הסנדק").

מחר ב"מוסף" ובמוסף השבועי "חותם"

דן שומרון, ראיון. אין פתרון צבאי ● אבי בניהו
לאן נעלמה העיתונות הפלסטינית ● ורד לוי
דב קלמנוביץ, פצוע אינתיפאדה ● עידן טאוס
פסגות, שנה לאינתיפאדה ● עמירם כהן
חיים כמו פלחים ● טלי ברזילי־וונפלד
דו"ח הפסיכולוגים, בחינה מחודשת ● רונית מורגנשטרן
המטוס החטוף ההוא. קבוצת לינגרד מעלה זכרונות ● אלישבע איילון
מושב מולדת על קו הקץ ● דני היימן
מדברים, ואין ממשלה ● גדי יציב
האינתיפאדה והאינטלקטואלים ● רן כהן
יוסף מונדי ● א.ב. יפה ● צבי גורן ● עודד ליפשיץ ● דליה שחורי ● שמואל בונים ●

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי עירון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה עירון מופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת:

1. תכנית מספר ענ/165 שינוי יעוד מחקלאי למגורים בכפר ג'ת המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/1089 – תכנית מתאר ג'ת.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב ג'ת
בחלק הדרומי של הכפר.
גוש 8841 חלקות 9, 10, 48.
גוש 8841 ח"ח 1, 2, 11, 20, 21, 22, 43, 45, 47.
עיקרי הוראות התכנית:
– שינוי יעוד מחקלאי למגורים בחלק מחלקה 20 בגוש 8841.
2. מיתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ענ/147 דרך מקשרת בין באקה ומושירפה". המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/400 – מתאר שטח הגליל, ג/1049 – תכנית מתאר באקה.
ג/1017 – תכנית מתאר מושירפה. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: באקה, בין באקה למושירפה. גוש 20580 ח"ח 39, 40, 44, 47, 57. עיקרי הוראות התכנית: – יצירת דרך חדשה בין באקה ומושירפה. – סגירת הכבישה הקיימת לבאקה לתנועת כלי רכב והפיכת הדרך לשביל הולכי רגל.
3. מיתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ענ/179 שינוי תוואי דרך בחלקה 2, גוש 9288, ג'ת. המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/1089 – תכנית מתאר ג'ת השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב ג'ת. בחלקה המזרחי של הכפר ג'ת. גוש 8829 חלקה 2, עיקרי הוראות התכנית: שינוי תוואי דרך המאושרת בתכנית ושינוי בחלוקה למגרשים הגובע מכך. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ונתמכה על ידי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

משה גלזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

קבלת מודעות
מודעות לוח ומשפחתיות
מ־8.00 עד 20.00

הלוח האפור
הארץ חדשות
לוח העיר

עד 60 יום אספקה

03–738707
03–735588–9

לבעלי ברשיון אישי

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים בטקרים דחופים: כ"ג בערב עד לשעה 8 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 5793333
הרצליה 052-541335
נתניה 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 805133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
הקריות 04-763335
מרכז רפואי מקפ"ת הגליל:
בימים א'־ה' – 20.00–8.00
ביום ו' – 15.00–8.00
טלפון: 03-433300
שירן – שירות רפואי מהיר
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום – 669531, 660585 מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבית ב"ד
תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218898 מוקד לילה – 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבית ב"ד
שקמי – שירות רופאי לקופ"ח
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19–24: טל' 03-7549111 "שקמי" קוד מנוי 222
של"ה – שירות רופאי לקופ"ח
בימי חול בשעות 19–24, בימי שישי 14–24, בשבת 08–24 טל' 04-380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שירות לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבר)
טלפון: 294869, 03–285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר סבא 49 טל': 03-284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: ביה"ח הדסה ע"ב 22–16
קופ"ח –
שרות מתניים לתשאר, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 איתורית 1500
שירן – עזרה ראשונה בטלפון (24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים הרשף 03-261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-335316
באר־שבע 057-418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04-988410
כפר־סבא 052-913999
מרכז רפואי בארייקה 08-223958
מרכז מידע לקהילה דת אנוש (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז מידע למבוגרי כדורך
מועדון "סאונה":
א' וה' 11.00–13.00
ב' וד' 16.00–18.00
טל': 220031
רח' כאלו 13 תל־אביב
יד ביד – אורך קשבת לילדי להורים
תל אביב – לילך – 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00, 222732.17.00
ירושלים – 248358
חיפה ונהריה – 229488
הגליל המערבי – 04-922222
קו אליי – האגודה להגנת הילד
עזרה בצבבי אליסות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00–20.00
ערן לשירות אחים – הגברה טוטרתית
לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03-5461727/8
סהל"ל – שירותי ליווי טיפול גמר"ך לחולי לב (מרכז) 330848
זמה – 24 שעות קו אדום לנשים מוכות טל' 03–5461133, 09–550506
הקו למתמכה בחירים – המבה הסיוע לחולים, מידע טלפוני 24 שעות בשלוש 03–290101, 03–203121 קו פתוח בכל יום ב' 19.30–23.00 ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מרקחות בטלפון – רחוב ת"א 239952, 246363, 611001
רחוב ירושלים 226335
רחוב חיפה 645334
האגודה לבריאות האדה בישראל שדרות רוטשילד 108 ת"א 5619468

תורנות בתי־חולים

תל־אביב: ורקה – ילדים
איכילוב – פנימית, כירורגית
ירושלים – בקור חולים (פנימית, א.א.ג.)
שערי צדק (כירורגית, אורטופדית, נשים)
הדסה ע"כ (ילדים, עיניים)

בתי־מרקחת

תל אביב – שלמה המלך שלמה המלך 78 246461
קופ"ח כללית אבסטרדם 7 232382
ירושלים – ק. משה ק. משה 1 526135
חיפה – מגן דוד בתולה 15 665285
חולון – אהרון אהרון הופיין 52 889153
בת ים – קופ"ח עין יהב 2 חולון 884854
רמת גן הבני ברק – קופ"ח כללית רח' המיתר 25 782537
נתניה – המגן של' ויצמן 15 22985
הקריות – הרמן טמנת מוריען 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אבשגי מגיעה.
ימים ב' ג' ו' – 16.00–19.00
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה ימים א' וד' 16.00–19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגר

02–384304 03–432777 04–549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן
09.05 שעת כושר
09.15 מיקי הזולבר
09.40 פרשי גתמר
10.05 מר מגיקה
10.30 ידידות עם שחר
11.00 פיצוחי חנוכה
11.30 תנובאר
11.35 שלגיה במאה ה־20
12.00 היעדרות גשם בא
13.30 אתמול משפט דינאמיק
14.00 עד כאן רצף רפי הפלסטטים
14.05 מושגי יסוד ביהדות
14.30 קשר משפחתי
15.10 רחוב סומסום. קיפי יהד
דה המכבי
15.40 שעת כושר
16.00 הזריה
17.00 ערבית

כללית

17.30 הדלקת נר שישי
17.35 ילדים במלכודת
18.25 הביע זמן לשון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) למשפחה
19.00 מבט
20.00 נר שישי של חנוכה
20.03 על הנסים
20.08 מבט
20.23 הביע זמן לשון
20.30 משרד מיוחד
22.15 עיקשים, סרט תיעודי
23.05 כלו לכספי הנרים
23.50 החיים בלי ג'ורג'
00.20 חדשות הלילה

ערוץ 2

08.30 משפט דינאמיק
18.30 מה נשדר הערב
18.35 חנוכה חג הגבורה
18.48 חנוכה חג הגבורה
19.00 דמיון
19.30 ר"ש עם קליפ
19.45 בקרוב בערוץ 2
20.00 חנוכה חג הגבורה
20.57 מה נשדר מחר
21.00 החדשות
21.30 משפט דינאמיק

ירדן ערוץ 6

17.30 את המספר. הידון
18.00 הרפתקאות האתגרים
18.30 רחוב קרוב
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 משפחת קוסבי
21.10 היופה והחיה
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים. (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 הסוד הלוליני. (סדרה)
15.30 הבית המעופף. (מצויר)
16.00 שובו: ילולים
16.30 הבלתי מנוצחים
18.30 בית־דאגים
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 סקרקין וגברת קינג
21.00 הדרך לגן עדן. (דראמה)
22.00 שערי העיר
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים. (סדרה)

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 צלילי הגבריה
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקה
14.06 מן המרפיה
15.00 מצבשים
16.00 אינטרמצו
17.30 יום הולדת
18.00 אנתולוגיה בצליל
19.00 רסיטאל
20.05 הדלקת נר שישי
20.10 פליטה מימים עברו
20.27 פינת השיר
20.30 כאולמי הקונצרטים
22.00 צלילי הזמן
23.00 דור ההוה

רשת א'

16.05 ארץ לא נודעת
17.05 צבעי הקשת
18.06 הדלקת נר שישי
18.11 מבות ערב
19.00 שידורים לקליה
22.05 יש לי חלום
23.50 קריאה מספר המכבים
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שרשים
21.00 מהדורת החדשות
21.30 שדרשים, המשך
22.05 באור ועוד
23.05 משחקי לילה

רשת ג'

18.06 קליבר. שבועון פופ
20.05 צליל מכוון
21.05 מועצ רוק
23.05 הלילה הוא שירים

רשת ב'

17.55 קשבות מספר
18.06 קליבר
17.00 ערב טוב ישראל

18.05 הג אורים בין שתי ערים פאריס־ת"א
00.05 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

צה"ל 1

21.00 מהדורת החדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 בעיקר מוסיקה
23.05 עשרים ואורבע

צה"ל 2

21.05 8 זה 8
22.05 המשפט עשר
23.05 קול הג'אז הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 האור עלינו. שירים כסכמון הסידי
06.30 סיכום המשנה היומית
06.35 ☐ חי בטרא יומי ☐ 06.50 מוקד היום בעניך ☐ 07.50 ישן בעיניך. שירים ישנים ☐ 08.05 הנה ☐ 09.05 ספיגות. שירות מידע ☐ 10.05 פרגי בוקר ☐ 11.05 יודע־דוע. שירים עבריים ☐ 12.05 מסגת יוטה־זמנו ☐ 14.06 בראש צעיר. גאנזין לילדים. 15.30 הגבר כורסיה המשותפת

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

08.05 ☐ ספר לשלום ☐ 09.05 ביקור בית ☐ 10.05 כל צבעי הרשת ☐ 12.05 אלפראלי ב"בית" ☐ 13.05 בזמני היום. חדשות ותמונים ☐ 14.06 בהרגאה. הוד הזהר ☐ 15.05 "שמונה ימים" – 8 קרטות, נדר המכבים ☐ 17.05 מי יכלל. שירים לתג החנוכה ☐ 17.55 קריאתו סגר. קריאתו מגליצים

רשת ג'

06.05 בוחרה לאושר. היקום ותנים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 18.05 "מה בגר השע"ץ ☐ 18.05 דברים טובים עם שמוהה אימסר ☐ 11.05 מלאכי הוקיה "על הקר" ☐ 12.05 "אהבה יומיומית" עם יוסי סיאס ☐ 13.05 רק בימי חול עם מנחם ופרי ☐

14.06 "לי ולך" שיר הכוכה עם ודיתל עזיות ☐ 15.05 "חדש חרש המחורש" 16.05 סוס 89 עם יגאל רביד

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת ☐ 06.30 פוקחים עין. חדשות ☐ 07.07 שבע אפס שבע ☐ 08.00 בוקר־טוב ישראל. אקטר אליה ☐ 09.05 אלהבוקר. עם אלי ישראל ☐ 10.05 "עשר", שירים עבריים ☐ 11.05 גבון לבכרסי. עם רפי רשף ☐ 13.05 "דה זה מי" ☐ 14.05 "עגישה יד מיתה" ☐ 15.05 "שירים להג" עם אדו טל ☐ "אל תקח ללב" פיגה יומית שעיניכה מגלות לב ☐ 16.05 ארבע אחר הצהרים, שירים עבריים ☐ 16.54 באופן סילולי פיגנו של אבשלום קור

קולנוע

תל־אביב

אורלי – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
אלנבי – דמיין 7.15, 9.30, הנשיקה 11.30
אסתר – נשר הגדול 2 5.00, 7.30, 9.30
בית לסין – מלשוס 11.15
בן יהודה – חולו הנסיכה 4.30, 7.00, 9.30
גורדון – הנסיכה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
גת – בוקר טוב וייטנאם 5.00, 7.20, 9.45
דקל – ב"ג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 12.00, 9.30–7.30–5–3
דיזנגוף 2 – הקיץ של אביה 11.00, 13.00, 3–9.50, 7.30–5.00
דיזנגוף 3 – פקין בלוז 11.00, 15.00, 5–3 כפר קסן שלי 7.30, 9.50
הולנע (בי.ג.ג) – מסע לקיתרה 4.15–7, 9.30 גלגל אהוה 11.45 בלילה
היכל – אחרון לאמר הולך 7.30, 9.30 12.00
חן – שאת השדים 5.00, 7.15, 9.30
טיקוס – צבעים 7.30, 9.30
רב חן:
חן 1 – תקלה מופלאה 12.30, 10.30, 2.30, כת לוחות 4.45, 7.20, 9.55
חן 2 – השועל והכלבלב 12.30, 10.30, 2.30, סוס קטן 7.35, 9.55
חן 3 – חברי הדרקון אליוט 10.30, 12.30, 2.30, תקלה מופלאה מס' 2, 5.00, 7.30, 9.50
חן 4 – ספר הג'ונגל 10.30, 12.30, 2.30, לפבוד באהבה 5.00, 7.30, 9.50
חן 5 – דמבו הפיל המעופף 10.30, 12.30, 2.30, פרטנק 5.00, 7.20, 9.50
ליבורי – סטיב ה־11 9.30–7.30–5–3
לב 1 – יום שני הסוער 9.45–7.45–5–2–11.30
לב 2 – החיים הם בפי ארוך ורגוע 7.45–5–2–11.30
לב 3 – בגלל המלחמה ההיא 7.35–2–12.00, 5.00 9.35 באיסרים
לב 4 – הנסיכה הקסומה 11.30–2–5–7.45–9.45
מוזיאון ת"א – קיץ אצל סבא 4.30, 7.15, 9.30
מקסים – תודי במקום 4.30, 7.15, 9.15 העקה לחופש
סינמטק ישראלי – אקטמו 9.00
פריזה 1 – גבלים קטנים 11.00, 13.00 מלחמה וחיים לים 2.30–7.00
פריזה 2 – קודוקדיל דנדי 11.00–13.00, 2 9.30–7.15–5.00 U
פריזה 3 – ויופה תחית 11.00–13.00, חיים ורשים לאור הנרגש 5.00, 7.15, 9.30
פאר – טובעים במספרים 4.30, 7.10, 9.35
פאריס – אבה 9.30–7.15–4–2–12, מגבר פריסון – בקרין טכנ עליון 11.00 בלילה
צפון – כוטר הגיס החולם 9.30–7–4.30
שחף – ברודי חצות 9.30–7.00–4.30
תכלת ת"א – לידיי אינ 7.30, 9.30
תבלת – הפטגריה 9.45–7.30–5.00
תל אביב – מדריר 7.10, 9.30

בת־ים

אריסטו – בלב בעל לב הזהב 4.30, סוף המושק 7.15, 9.30
בגאפות – מדוף חצות 4.30, 7.00, 9.30

ק. אונו

מגדל – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 4.30, 9.30
מרכז קהלני – 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 – מדורי 11.00, 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 – קרוקודיל דנדי 11.00, מדוף חצות 4.30, 7.00, 9.10
היכל 3 – ויולו הנסיכה 11.00, 4.30–7.00–9.30 וויולד הנברפה 9.10, 7, 4.30

ירושלים

אדיסון – מדורי 4.30–7–9, 12.30, 10.30
אוריאול – מק חברי הטוב ביותר, 10.30, 12.30, 4.30 בוקר טוב וייטנאם 7.00–9.15
אורגיה 1 – לא שם דק 10.30, 12.30, טובעים במספרים 4.30–7.00–9.30
אורגיה 2 – עם הכלב לצמרת 10.30, 12.30, על הכוס 5.00, 7.15, 9.30
אורגיה 3 – טוונוב 3 10.30, 12.30, הנסיכה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
אורגת – תקלה מופלאה מס' 2 10.30, 4.30–7–9
בית אגרון – דמבו הפיל המעופף 10.00, מתנה קרין כולל 11.30, הג'יפ בעל קורה החלל 13.15, הסוסה מטרף ספיר 3.30, לילה של יום הגטף 5.15, שבוטי כולל 6.45, לול 8.15, הולים המשוללים 10.00
מנהי סינגון – שודרי הזמן 12.00
ספיר – יום שני הסוער 4.30, 7.00–9
סטוחל – סרדי חוזק 7.00, 9.15
סמדר – ילדי הזמה 12.00, השחר בלי 15.30, השיטים והחיים 19.00, שבעת אבה 21.30, השטיח 24.00
סינמטק 2 – כני 7 כבלי 28 21.00
עדן – מסדת השדים 9–7–4.30
עמנו – ביתן בימו 11.30, בעל הסנולה 7.00, 9.15
רון – ב"ג 10.30, השר הגדול 2 9.00–7–4.30
תאטרון ירושלים – כפר קסן שלי 7.00, 9.30
סגנ"ר 1 – חולו הנסיכה 10.30, 12.30, 4.30, 6.45, 9
סגנ"ר 2 – ספר הג'ונגל 10.30, 12.30, 2 U 4.30
סגנ"ר 3 – השה ההורה 10.30, 12.30 לנצרר כטוכת 4.30, 7, 9
סגנ"ר 4 – מליבר כמרינת הנבורים 10.30, 12.30 מה לוחות 4.30, 6.45

רמת־גן גבעתיים

ארמון – נשר הגדול 2 5.00, 7.15, 9.45
אורדע – המבוגרים הקטנים 4.30 מרדף חצות 7.00, 9.30
הדר – חולו הנסיכה 4.30, 7.00, 9.30
לילי – הנסיכה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
שבוש – כמלכה כלי כרשה 4.30, מרחום בעלית הגג 7.15, 9.30
רב גן 1 – תקלה מופלאה 10.30, 12.30, 2.30 – 5 כת לוחות 7.25, 9.50
רב גן 2 – השועל והכלבלב 10.30, 12.30, 2.30–5 עיניים שמיות 7.20, 9.55
רב גן 3 – מק חברי הטוב ביותר 10.30, 12.30, 2.30–5, מרודי 7.20, 9.50
רב גן 4 – הנסיכה הקסומה 10.30, 12.30, 2.30–5, בוקר טוב וייטנאם 7.20, 9.50

חולון

מגדל – בוקר טוב וייטנאם 7.15, 9.40
מיגה – מדודי 5.00, 7.15, 9.30
מגד – חולו הנסיכה 4.30–7, 9.30
מרכזן – מגביםי להורים 5.00, 7.30, 9.30

כפר־סבא

רון – בוקר טוב וייטנאם 7.00, 9.15
שאול – תקלה מופלאה 2, 11.00, 5.00, ללא מקנורים 7.00, 9.15

אשקלון

אסטור – מודוגי 4.30, 7.30, 9.30

עפולה

היכל התרבות – מחוצי 7.00, 9.15
כדמאה"ן – חיים וזרשים לאור הנרדשים 9.00

נהריה

רון – כלבי 5.00, בטריה 7–7 צבאים
היכל התרבות – תודר במקום 7.00, 9.15

עכו

אמפיתיאטרון – דמבו אכבוית לי 11.00, 9.15 מדרד מדוד בית

צפת

בית אלון – בילבי 10.30 תודר במקום 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה – הנסיכה הקסומה 11.00–4.30–7–9.15
אורלי – יום שני הסוער 7.00, 9.15
רב אור 1 – השועל והכלבלב 4.30, 11.00 מרדף חצות 6.15–9.13
רב אור 2 – דמבו הפיל המעופף 11.00, 4.30 בוקר טוב וייטנאם 6.45, 9.15
רב אור 3 – מלחמת כדורי השלג 11.00, 4.30 מס הקשות 6.45, 9.15
רב גת 1 – תקלה מופלאה 2, 11.00 4.30 מר מקס 6.45, 9.15
רב גת 2 – חברי הדרקון אליוט 11.00, 4.30 ב"ג 7–4.30, 9.15
חן – מה לוחות 4.15–6.45–9.15
סינמטק – גשר בר מגר 7.00, הפנזתרי של קפטר הצורר 9.30
עמנון 1 – מדורי 4.30, 7.00, 9.15
עמנון 2 – מסרח השדים 4.30–7–9.15
עמנון 3 – פקין בלוז 4.30–7–9.15
פאר – נשר הגדול 4.15–6.45–9.15
רון – חילו הנסיכה 4.30–7–9.15
שביט – מודוגים 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור הכרמל – לידיי ארב 4.30–7–9.15, מסע החיים לפני מונגי פיזמן 11.50
סינמה – קפה גדדיה – ספר הג'ונגל 10.30, 4.00, מה לוחות בחכה 12.00, גן כרמל 8, 5.30 חיים חגשים לאור הנרדשים 7.30, 9.30

קריות (חיפה)

אורות – מהורד 4.30, 7.00, 9.15
בית העם – צבעים 9.15
היכל – הקיץ של אביה 7.00, 9.15
ביאן – ביקר הגיבור 7.00, 9.15
סביון – כוכית לאהדור 7.00, 9.15
ספיר – פת לוחות 7.00, 9.15
כתנת – סיגודיה 7.15–9.15

ראשל"צ

רון 1 – ב"ג 11.00, מרדף חצות 7.15, 9.30
רון 2 – מהורד 11.00, 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מליבר בנרינת הגבורים 11.00, 5.00, פרטנק 7.15, 9.30

הרצליה

דוד – הלאמטן מסביב לעולם 11, 5, הנגיעה של באבט 7.15, 9.30
דן אכוריה – מכונית מזהה 7.00, 9.30
דוכל – מהודי 9.30–7.15–5.00
כלטן הגואל – קפה בגדד 7.15, 9.30
תפארת – השועל והכלבלב 5.00, בוקר טוב וייטנאם 7.15, 9.30

רחובות

בית העם – עיניים שחורות 7.00, 9.15
הדר – מרוף חצות 7.00, 9.15
חן – תקלה מופלאה 2 11.00, 4.30 מהורד 7.15, 9.15

רמת־השרון

כוכב – ספר הג'ונגל 11.00, 4.30, הנשיקה בכפר 7.15, 9.35

בית־שאן

אולם ספורט – מגלה את אפריקה 10.30

באר־שבע

רון – מודוגים בעליה הגג 7.15, 9.30

נתניה

סטודיו – ב"ג 5.00, 7.15, 9.30
שירן – הרפתקאה חרשה של בילבי 11.00, מהורדי 5.00, 7.00, 9.15
זוהר – הקיסר המשוחף 6.30, 9.30

חדרה

הדרה – מה לוחות 4.00, 7.00, 4.30
הדר – הנשיקה בכפר 7.00, 9.15

טבריה

יד שמואלי – מהורדי 7.00, 9.00

חגיגה לילדים בחופשת חנוכה ברשת תיאטראות ישראל

תל אביב
רב חן 1 – תקלה מופלאה 2 – היום+יום א' 12.30–10.30, 9.50–7.30–5–2.30; שישי+שבת 11 בבקר
רב חן 2 – השועל והכלבלב – היום+יום א' 2.30–12.30–10.30; שישי+שבת 11 בבקר
רב חן 3 – חברי הדרקון אליוט – היום+יום א' 2.30–12.30–10.30; שישי+שבת 11 בבקר
רב חן 4 – ספר הג'ונגל – היום+יום א' 2.30–12.30–10.30; שישי+שבת 11 בבקר
רב חן 5 – דמבו הפיל המעופף – היום+יום א' 2.30–12.30–10.30; שישי+שבת 11 בבקר

רמת גן • ירושלים
רב גן 1 – תקלה מופלאה 2 – היום+יום א' 5–2.30–12.30–10.30; שישי+שבת 11 בבקר
רב גן 2 – השועל והכלבלב – היום+יום א' 5–2.30–12.30–10.30; שישי+שבת 11 בבקר
רב גן 3 – מק חברי הטוב ביותר – היום+יום א' 5–2.30–12.30–10.30; שישי+שבת 11 בבקר
רב גן 4 – הנסיכה הקסומה – היום+יום א' 5–2.30–12.30–10.30; שישי+שבת 11 בבקר
אורגיל (ירושלים) – מק חברי הטוב ביותר – היום+יום א' 4.30–12.30–10.30; שישי 10.30

חיפה • ק. ביאליק
רב גת 1 – תקלה מופלאה 2 – היום+יום א' 4.30–11; שישי 11 בבקר
רב גת 2 – חברי הדרקון אליוט – היום+יום א' 4.30–11; שישי 11 בבקר
רב אור 1 – השועל והכלבלב – היום+יום א' 4.30–11; שישי 11 בבקר
רב אור 2 – דמבו הפיל המעופף – היום+יום א' 4.30–11; שישי 11 בבקר
רב אור 3 – מלחמת כדורי השלג – היום+יום א' 4.30–11; שישי 11 בבקר
סביון – במבי – יום א' ב־5

הצגות הערב כרגיל